

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY SKAWINA**

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr.....

ZESPÓŁ GŁÓWNEGO PROJEKTANTA

mgr Dorota Szlenk-Dziubek

*kwalfikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów
Zaświadczenie Nr KT-152/KW/224/2014*

mgr arch. Agnieszka Rozenau - Rybowicz

*kwalfikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów
Zaświadczenie Nr KT-358/KW/193/2014*

mgr inż. Piotr Ogórek
mgr inż. Danuta Ciepły

Zespół projektowy:

mgr inż. Ewelina Cienkosz
dr Bartłomiej Sroka
mgr inż. Ewa Goras
mgr inż. arch. kraj. Mateusz Kulig
mgr inż. Klaudia Szopa
mgr inż. Sabina Ostrowiak
mgr inż. Kinga Bugno

Kierownik Zespołu

Dorota Szlenk-Dziubek

Dyrektor IRMiR

Wojciech Jarczewski

Spis treści

1. WPROWADZENIE	5
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY I POWIĄZAŃ ZEWNĘTRZNYCH.....	6
2.1. Położenie Gminy.....	6
2.2. Najistotniejsze powiązania Funkcjonalno - przestrzenne.....	8
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBOWIĄZUJĄCYCH DOKUMENTÓW	13
3.1. Strategiczne dokumenty szczebla krajowego.....	13
3.2. Dokumenty szczebla wojewódzkiego	17
3.3. Dokumenty szczebla powiatowego	31
3.4. Dokumenty gminne	33
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA TERENU I UZBROJENIA TERENU.....	43
4.1. Dotychczasowe przesądzenia planistyczne	43
4.2. Wydane decyzje WZiZT, decyzje ULICP	51
4.3. Infrastruktura techniczna	51
4.4. Transport.....	53
4.5. Zainwestowanie terenu.....	53
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO ORAZ WYMOCI JEGO OCHRONY ..	58
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	59
6.1. Położenie fizyczno-geograficzne	59
6.2. Geologia	61
6.3. Rzeźba terenu.....	64
6.4. Klimat	66
6.5. Gleby	68
6.6. Wody powierzchniowe i podziemne	72
6.7. Struktura przyrodnicza i bioróżnorodność	76
6.8. Obszary i obiekty objęte ochroną prawną	84
6.9. Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna.....	91
6.10. Stan powietrza atmosferycznego	95
6.11. Krajobraz kulturowy	97
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ. REKOMENDACJE I WNIOSKI Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO.....	99
7.1. Dzieje rozwoju przestrzennego, układy wsi, forma architektoniczna zabudowy.....	99
7.2. Zespoły i obiekty zabytkowe oraz formy ich ochrony	99
7.2.1. Zespoły i obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków	100
7.2.2. Zespoły i obiekty zabytkowe wpisane do gminnej ewidencji zabytków	101
7.2.3. Stanowiska archeologiczne	102
7.2.4. Historyczny układ urbanistyczny miasta skawina	103
7.3. Dobra kultury współczesnej oraz inne zasoby kulturowe	104
7.4. Audyt krajobrazowy	105
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA ORAZ ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI. WYPOSAŻENIE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ	105
8.1. Zasoby mieszkaniowe.....	105
8.2. Ruch budowlany.....	107
8.3. Pozwolenia na budowę	108
8.4. Poziom wyposażenia w infrastrukturę społeczną	111
8.4.1. Oświata i wychowanie	111
8.4.2. Obiekty sportowe.....	117
8.5. Potrzeby mieszkańców – wnioski do Studium Uwarunkowań I Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego	119
8.6. Potrzeby mieszkańców – zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.....	120
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	122
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	128

10.1.	Liczba i rozmieszczenie ludności.....	128
10.2.	Prognoza demograficzna	136
10.3.	Możliwości finansowania przez Gminę sieci komunikacyjnej, infrastruktury technicznej i społecznej	140
10.4.	Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	143
10.5.	Potencjał gospodarczy.....	157
10.5.1.	Bezrobocie.....	157
10.5.2.	Podmioty gospodarcze.....	158
11.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO.....	162
12.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	164
13.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	173
14.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH, TERENÓW I OBSZARÓW GÓRNICZYCH	173
14.1.	Złoże kopalin.....	173
14.2.	Tereny i obszary górnicze	175
14.3.	zasoby wód podziemnych	175
15.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI.....	176
15.1.	Układ drogowy i transport drogowy	176
15.2.	Transport kolejowy.....	177
15.3.	Transport autobusowy	178
15.4.	Transport lotniczy.....	179
15.5.	Transport wodny	179
15.6.	Transport rowerowy.....	179
16.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	181
16.1.	Zaopatrzenie w wodę	181
16.2.	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	182
16.3.	Elektroenergetyka ORAZ TELEKOMUNIKACJA.....	184
16.4.	Zaopatrzenie w gaz i ciepło	188
16.5.	Gospodarka odpadami	190
16.6.	Odnawialne źródła energii	191
17.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	192
18.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ.....	195

1. WPROWADZENIE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina sporządzane jest zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.), na podstawie Uchwały Nr XLVI/619/18 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 29 sierpnia 2018 r., w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina.

Studium jest sporządzane dla obszaru całej gminy w jej w granicach administracyjnych, w miejsce dotychczas obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina (Uchwała Nr XXXIX/387/09 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 30 grudnia 2009 r.).

Dokument Studium składa się z:

1. Uchwały Rady Miejskiej w Skawinie w sprawie uchwalenia Studium.
2. Uwarunkowań rozwoju (tekst) – załącznik nr 1 do Uchwały Rady Miejskiej w Skawinie.
3. Kierunków zagospodarowania przestrzennego (tekst) – załącznik nr 2 do Uchwały Rady Miejskiej w Skawinie.
4. Rysunku: Uwarunkowania Rozwoju – załącznik nr 3 do Uchwały Rady Miejskiej w Skawinie – mapa w skali 1:10 000.
5. Rysunku: Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego – załącznik nr 4 do Uchwały Rady Miejskiej w Skawinie – mapa w skali 1:10 000.
6. Rozstrzygnięcia o sposobie rozpatrzenia uwag – załącznik nr 5 do Uchwały Rady Miejskiej w Skawinie.
7. Dane przestrzenne – załącznik nr 6 do Uchwały Rady Miejskiej w Skawinie.

Uwarunkowania rozwoju zawierają zestawienie najistotniejszych uwarunkowań dla rozwoju oraz polityki przestrzennej Skawiny. Obejmuje m.in. wskazanie powiązań i relacji miasta ze stanowiącym jego najbliższe otoczenie obszarem funkcjonalnym. Dalej, kolejno scharakteryzowane zostały uwarunkowania wynikające z obowiązujących dokumentów różnych szczebli, zainwestowania terenu, stanu środowiska przyrodniczego i kulturowego (w tym wymogów jego ochrony), jakości życia mieszkańców prognozy demograficznej oraz możliwości finansowych miasta.

W części poświęconej **Kierunkom zagospodarowania przestrzennego**, przedstawiono kierunki polityki przestrzennej dotyczące przeznaczenia terenów, parametrów i wskaźników regulujących ich zagospodarowanie, zagadnień kształtowania oraz ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, transportu, infrastruktury technicznej i innych zagadnień wynikających z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W części tej zawarto również **Syntezę i uzasadnienie przyjętych rozwiązań**.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY I POWIĄZAŃ ZEWNĘTRZNYCH

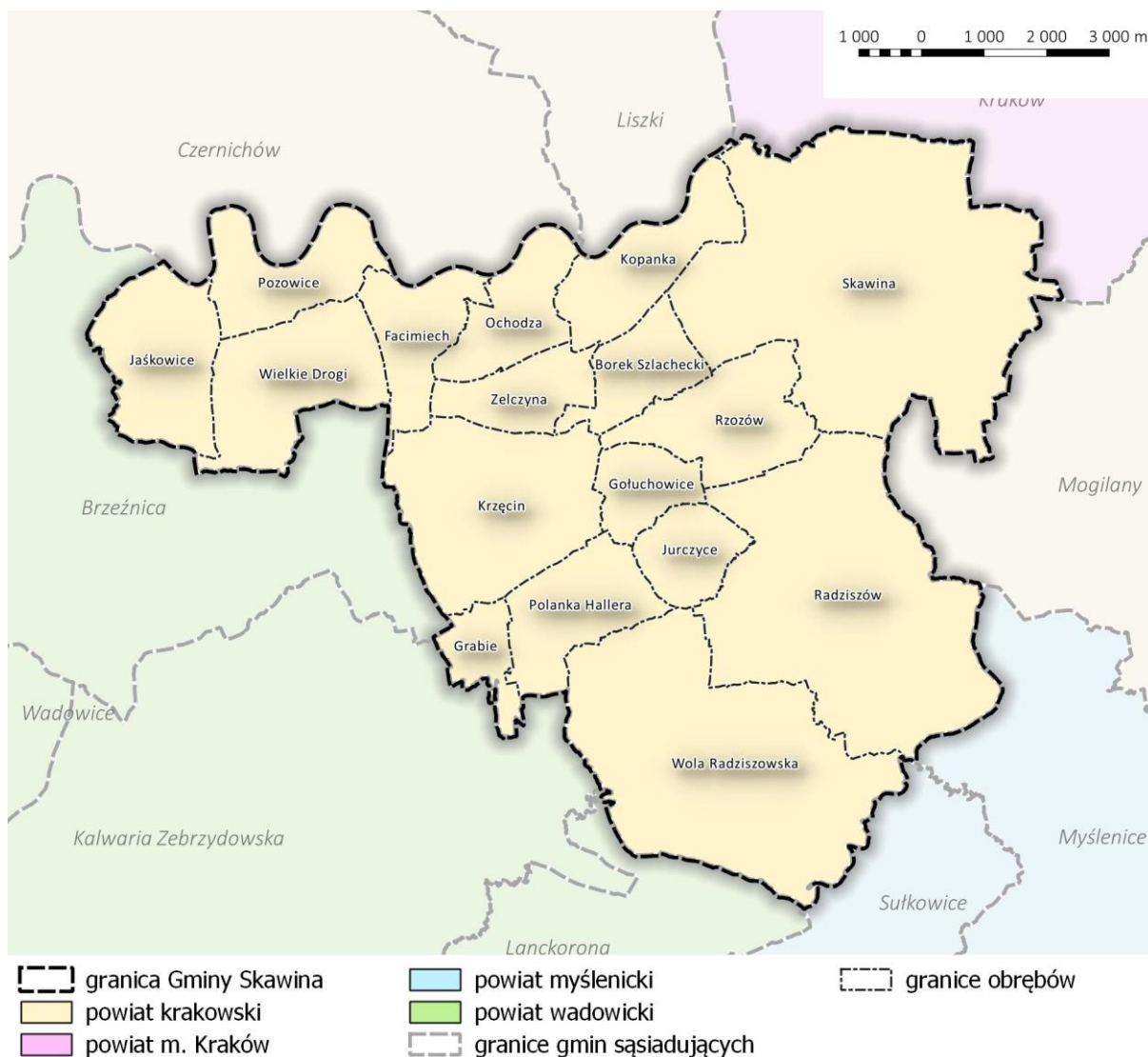
2.1. POŁOŻENIE GMINY

Gmina Skawina położona jest w centralnej części województwa małopolskiego i stanowi jedną z 5 gmin miejsko – wiejskich powiatu krakowskiego. Gmina graniczy:

- od północy – z gminami Czernichów oraz Liszki,
- od północnego – wschodu z miastem Kraków,
- od wschodu – z gminami Mogilany i Myślenice,
- od południa – z gminą Sułkowice oraz Lanckorona,
- od zachodu – z gminami Brzeźnica oraz Kalwaria Zebrzydowska.

Powierzchnia gminy wynosi około 9984,6 ha. Największą powierzchnię zajmuje miasto Skawina – 2 050 ha, co stanowi ok. 20,51% powierzchni gminy.

RYC. 1 POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I PODZIAŁ NA JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SWDE.

Oprócz miasta Skawina (siedziba gminy) w skład gminy wchodzi 16 sołectw: Borek Szlachecki, Facimiech, Gołuchowice, Grabie, Jaśkowice, Jurczyce, Kopanka, Krzęcin, Ochodza, Polanka Hallera, Pozowice, Radziszów, Rzozów, Wielkie Drogi, Wola Radziszowska, Zelczyna. Największymi sołectwami zarówno pod względem powierzchni jak i ludności są Radziszów (15,54% pow. gminy) oraz Wola Radziszowska (14,79% pow. gminy); najmniejszymi są Gołuchowice (1,94% pow. gminy) oraz Grabie (1,54% pow. gminy). Północną część gminy stanowią tereny silnie zurbanizowane, natomiast południowa część zachowała charakter wiejski.

Podstawowe dane na temat poszczególnych miejscowości zawarte zostały w tabeli 1.

TAB. 1 POWIERZCHNIA I LICZBA LUDNOŚCI W POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCIACH GMINY SKAWINA

Nr	Miejscowość	Powierzchnia*		Liczba ludności**	
		(ha)	(%)	osoby	(%)
1	Miasto Skawina	2048,3	20,51	23 103	54,70
2	Borek Szlachecki	248,7	2,49	1 424	3,37
3	Facimiech	295,4	2,96	706	1,67
4	Gołuchowice	193,5	1,94	566	1,34
5	Grabie	153,4	1,54	415	0,98
6	Jaśkowice	450,7	4,51	1 050	2,49
7	Jurczyce	210,6	2,11	606	1,43
8	Kopanka	372,0	3,73	956	2,26
9	Krzęcin	786,9	7,88	1 632	3,86
10	Ochodza	294,5	2,95	915	2,17
11	Polanka Hallera	369,2	3,70	459	1,09
12	Pozowice	350,6	3,51	708	1,68
13	Radziszów	1551,5	15,54	3 465	8,20
14	Rzozów	426,1	4,27	1 673	3,96
15	Wielkie Drogi	515,1	5,16	1 185	2,81
16	Wola Radziszowska	1476,5	14,79	2 407	5,70
17	Zelczyna	241,8	2,42	962	2,28
RAZEM		9 984,6	100,00	42 232	100,00

* - powierzchnie wg danych Starostwa Powiatowego

** - liczba ludności na 31.12.2020 r. na podstawie danych z UMiG w Skawinie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UMiG w Skawinie¹.

¹ Dane demograficzne dotyczące liczby ludności pochodzące z UMiG w Skawinie różnią się od danych GUS. Przy omawianiu struktur wewnątrz gminy posłużono się danymi UMiG w Skawinie. Przy analizach porównawczych z innymi jednostkami administracyjnymi wykorzystano dane GUS.

2.2. NAJISTOTNIEJSZE POWIĄZANIA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNE

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Głównymi elementami struktury przyrodniczej gminy zapewniającymi powiązania ze środowiskiem przyrodniczym terenów ościennych są:

- szeroki korytarz ekologiczny doliny rzeki Wisły obejmujący zarówno tereny położone w międzywalu Wisły, starorzecza jak i przylegające do nich tereny zielone – głównie łąki (obszar ten charakteryzuje się bardzo małymi deniwelacjami),
- obszar Natura 2000 Skawiński Obszar Łąkowy (PLH120079) obejmujący kompleksy łąkowe w Skawinie i Krakowie, stanowiące połączenie ekologiczne z Lasami Tynieckimi, w północno – wschodniej części gminy,
- obszar Natura 2000 Cedron (PLH120060) obejmujący fragment doliny potoku Cedron w Gminie Lanckorona, Kalwaria Zebrzydowska oraz Woli Radziszowskiej na terenie Gminy Skawina,
- dolina Skawinki oraz dolina Cedronu (wraz z licznymi dopływami oraz towarzyszącymi im obszarami podmokłymi i obudową biologiczną cieków) posiadającymi swoje tereny źródłkowe w gminach ościennych,
- kompleksy leśne w południowej i wschodniej części gminy (np. las Bronaczowa) oraz w części zachodniej (kompleks leśny na granicy Polanki Hallera i Podolan),
- kompleksy terenów otwartych z licznymi zadrzewieniami, łączące kompleksy leśne z dolinami rzecznyymi, w szczególności na granicy z Gminami Kalwarią Zebrzydowska oraz Brzeźnica,
- podobna budowa geologiczna i rzeźba terenu, wpływające na występowanie analogicznych lub zbliżonych procesów przyrodniczych.

W układzie korytarzy ekologicznych szczególną rolę w Gminie Skawina odgrywa rzeka Wisła, która pełni rolę korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym. Sięga on od zachodu z rejonu Jeziora Goczałkowickiego, przez tereny Skawiny i Krakowa na wschód, aż po kolejny obszar węzłowy: Obszar Puszczy Niepołomickiej. Duże znaczenie w zapewnieniu łączności przestrzennej ze strukturami karpackimi ma także rzeka Skawinka i jej dopływy. W zachodniej części gminy przebiega regionalny korytarz ekologiczny wskazany w Planie Zagospodarowania Województwa Małopolskiego.

KOMUNIKACJA, UKŁAD DROGOWY

Miasto Skawina znajduje się w odległości 15 km w kierunku południowo-zachodnim od centrum stolicy Małopolski - Krakowa i około 3 km od węzła komunikacyjnego na autostradzie A-4, łączącego gminę z Katowicami (oraz dalej poprzez Wrocław do granicy z Niemcami) oraz Portem Lotniczym Balice, trasą do Zakopanego i Chyżnego – w kierunku granicy ze Słowacją oraz do Rzeszowa - w kierunku granicy z Ukrainą.

Podstawowe powiązania zewnętrzne zapewniają gminie następujące drogi:

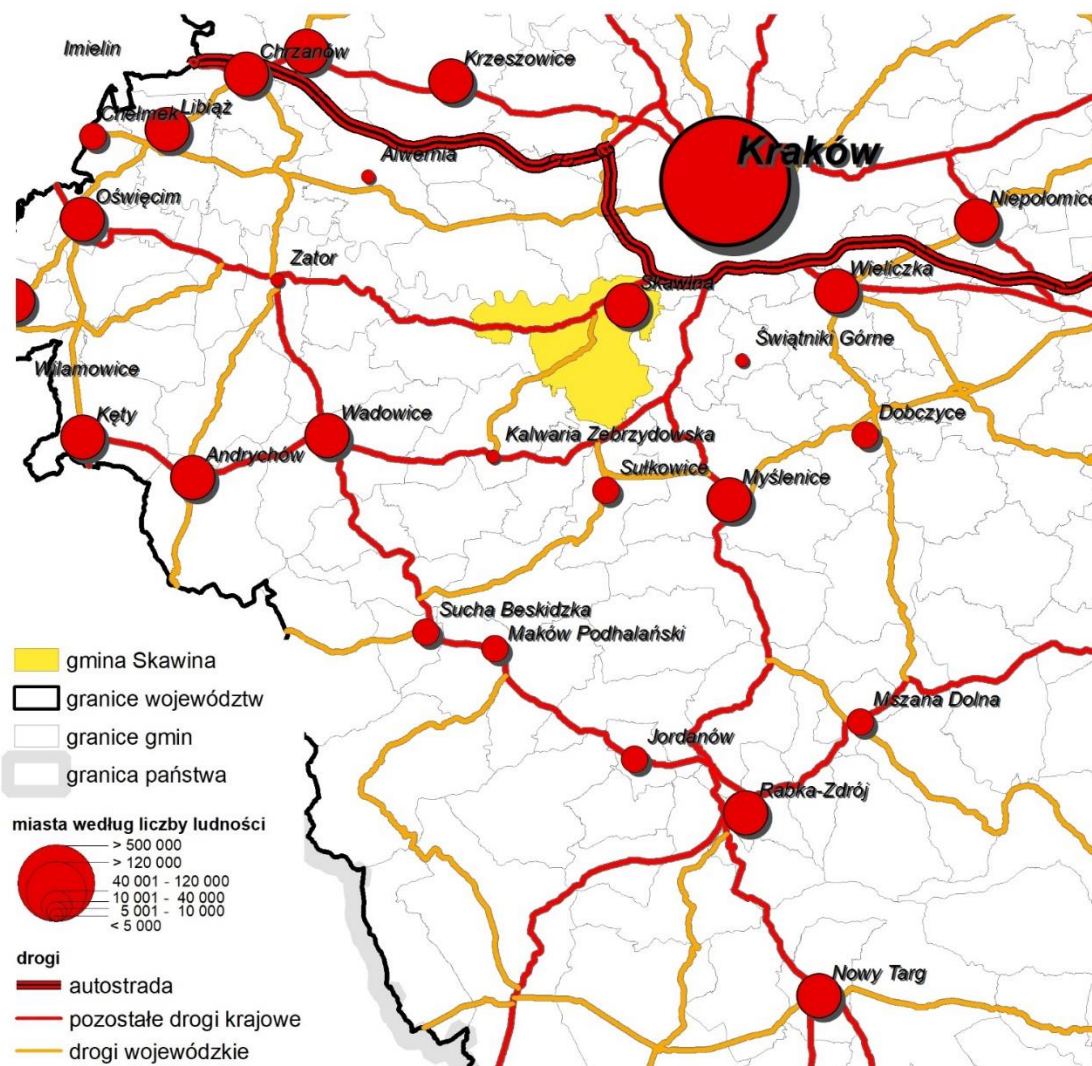
- droga krajowa nr 44 relacji: Kraków – Skawina – Zator – Oświęcim, pełniąca funkcję drogi głównej ruchu przyspieszonego,
- droga wojewódzka nr 953 relacji: Skawina – Rzozów – Jurczyce – Polanka Hallera – Grabie – Przytkowice – Kalwaria Zebrzydowska o funkcji drogi głównej,

- drogi powiatowe nr 1786K, 1939K, 1940K, 2163K, 2171K, 2172K, 2173K, 2174K, 2176K, 2177K, 1278K, 2179K, 2199K, 2200K, 2202K, 2204K, 2291K, 2294K (drogi klasy zbiorczej).

Ważnym środkiem transportu w połączeniach zewnętrznych jest komunikacja kolejowa. Przez obszar gminy przebiegają odcinki linii kolejowych klasy 1:

- linia nr 94 relacji: Kraków Płaszów – Skawina – Oświęcim (dwutorowa),
- linia nr 97 relacji: Skawina – Żywiec (jednotorowa).

RYC. 2 GŁÓWNE POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne.

Dla rozwoju transportu wodnego bardzo duży potencjał stanowi rzeka Wisła. Możliwy jest małogabarytowy transport osób oraz sportowo-rekreacyjny model wykorzystania rzeki. W chwili obecnej, ze względu na stan koryta, możliwość ta nie jest jednak w pełni wykorzystywana. Dodatkowo, na terenie Gminy Skawina zlokalizowany jest kanał łączący Łączany (gm. Brzeźnica) ze Skawiną. Kanałem tym doprowadzana jest woda chłodnicza do elektrowni. Kanał ten wykorzystywany jest także do transportu śródlądowego.

Istotne znaczenie dla rozwoju powiązań transpoustawartowych ma fakt, że Skawina powiązana jest z Krakowem transportem zbiorowym realizowanym (w ramach porozumienia międzygminnego) przez MPK S.A. w Krakowie (201, 203, 213, 223, 233, 235, 243, 245, 253, 263, 273, 283, 773, 903 linia nocna). Istotną rolę odgrywają też połączenia realizowane przez przewoźników prywatnych.

INFRASTRUKTURA

Najistotniejsze powiązania zewnętrzne w zakresie infrastruktury technicznej występują w zakresie elektroenergetyki oraz zaopatrzenia w gaz. Przez teren gminy przebiegają:

- linia 400 kV relacji Byczyna – Skawina 3, Skawina –Tucznawa;
- linia 400 kV Skawina – Tarnów, Rzeszów Skawina;
- linia 220 kV Byczyna – Skawina 1, Byczyna – Skawina 2;
- linia 220 kV Klikowa – Skawina, Skawina – Wanda;
- linia napowietrzne 110 kV relacji Dwory — Skawina Huta,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Zator — Borek Szlachecki — Skawina Huta,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Kalwaria — Skawina Huta,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Szaflary,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina Huta — Szaflary,
- linia napowietrzna 110 kV Skawina Huta — Rabka,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Skawina Huta t. 1²,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Skawina Huta t. 2,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Pasternik*,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Salwator*,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Bonarka*,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Bieżanów,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Kampus*,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Korabniki
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Myślenice,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Świątniki Górne,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Korabniki – Lubocza.
- gazociągi wysokiego ciśnienia:
 - gazociąg DN 500, PN63 Łukanowice - Skawina - Zelczyna,
 - gazociąg DN 400, PN63 Śledziejowice - Skawina,
 - gazociąg DN 250, Korabniki – Zabierzów,
 - gazociąg DN 100 oraz DN80 PN63 - dolot do stacji gazowej Skawina,
 - gazociąg DN 100 PN63 - dolot do stacji gazowej Skawina Koncentraty,
 - gazociąg DN 100 PN63 - dolot do stacji gazowej Nowoczesne Produkty Aluminiowe Skawina,
 - gazociąg DN 65 PN63 - dolot do stacji gazowej Rzozów.

² linie w początkowym fragmencie kablowe

POWIĄZANIA FUNKCJONALNE

Biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w Studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin ościennych, za najistotniejsze powiązania funkcjonalne uznać należy:

- o powiązania funkcjonalne wynikające z położenia w „Krakowskim Obszarze Metropolitalnym” (KOM);
- o powiązania przyrodnicze pomiędzy terenami położonymi wzdłuż Wisły, w szczególności w zakolach Wisły i starorzeczach (powiązanie z Gminami Brzeźnica, Czernichów, Liszki, Kraków);
- o kompleks terenów zielonych obszaru Natura 2000 Skawiński Obszar Łąkowy (PLH120079) obejmujący kompleksy łąkowe w Skawinie i Krakowie;
- o obszar Natura 2000 Cedron (PLH120060) obejmujący fragment doliny potoku Cedron w Gminie Lanckorona, Kalwaria Zebrzydowska oraz Woli Radziszowskiej;
- o teren łąk położonych na pograniczu miasta Skawina i miasta Krakowa (rejon Sidzina);
- o kompleks terenów leśnych lasu Bronaczowa położonego w Gminach Skawina, Mogilany i Głogoczków;
- o powiązanie terenów otwartych (w tym rolnych) na granicy Radziszowa i Bukowa (gm. Mogilany);
- o kontynuacja funkcji mieszkaniowej dla terenów skupionych przy głównych drogach.

SUBURBANIZACJA

Gmina Skawina cechuje się dodatnim saldem migracji w ruchu wewnętrznym (tj. migracji krajowych), co oznacza, że sumaryczna liczba rejestrowanych zameldowań z innych gmin w Polsce jest wyższa od łącznej liczby wymeldowań do innych gmin w kraju. Kluczowym czynnikiem wpływającym na dodatni bilans migracji wewnętrznych i determinującym rozwój demograficzny gminy, są procesy intensywnej suburbanizacji zachodzące w otoczeniu Krakowa (odpływ mieszkańców miasta w kierunku jego strefy podmiejskiej). Byli mieszkańcy Krakowa stanowią blisko połowę ogółu osób, które w latach 2002–2018, dokonały zameldowania na pobyt stały na obszarze Gminy Skawina (tab. 2). Co istotne osoby migrujące z Krakowa częściej osiedlały się w samym mieście Skawina (1 763 os.) niż w miejscowościach wiejskich tej gminy (968 os.). O szczególnym wpływie suburbanizacji na rozwój demograficzny gminy świadczy również dodatni bilans migracji między Skawiną i Krakowem. Przepływy ludnościowe do i z Gminy Skawina mają przede wszystkim charakter lokalny i obejmują gminy najbliższego sąsiedztwa i otoczenia (tj. Brzeźnica, Kalwaria Zebrzydowska, Mogilany, Myślenice, Wieliczka). Przemieszczenia z i w kierunku innych miast na prawach powiatu (poza Krakowem) mają marginalne znaczenie (8,6% po stronie zameldowań oraz 6,5% po stronie wymeldowań). Procesem, na który warto zwrócić uwagę jest również suburbanizacja samego miasta Skawina. Obszar wiejski Gminy Skawina był drugim głównym (po Krakowie) kierunkiem wymeldowań mieszkańców Skawiny w latach 2002–2018 (łącznie 1 072 wymeldowań na pobyt stały).

Tab. 2 GŁÓWNE KIERUNKU ZAMELDOWAŃ I WYMELDOWAŃ W RUCHU WEWNĘTRZNYM W LATACH 2002–2018

Nr	Zameldowania w ruchu wewnętrznym w latach 2002–2018 (wielkość skumulowana)			Wymeldowania w ruchu wewnętrznym w latach 2002–2018 (wielkość skumulowana)		
	Poprzednie miejsce zamieszkania (gmina)	Liczba	% ogółu	Docelowe miejsce zamieszkania (gmina)	Liczba	% ogółu
1	Kraków	2 731	47,4%	Kraków	1 672	32,7%
2	Brzeźnica	198	3,4%	Brzeźnica	451	8,8%
3	Kalwaria Zebrzydowska	158	2,7%	Kalwaria Zebrzydowska	330	6,5%
4	Mogilany	145	2,5%	Mogilany	296	5,8%
5	Myślenice	72	1,3%	Myślenice	118	2,3%
6	Wadowice	70	1,2%	Wieliczka	103	2,0%
7	Wieliczka	55	1,0%	Liszki	94	1,8%
8	Liszki	50	0,9%	Warszawa	81	1,6%
9	Warszawa	39	0,7%	Wadowice	73	1,4%
10	Nowy Sącz	36	0,6%	Zielonki	67	1,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS (opracowanie w ramach projektu realizowanego przez IRMiR).

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBOWIĄZUJĄCYCH DOKUMENTÓW

3.1. STRATEGICZNE DOKUMENTY SZCZEBLA KRAJOWEGO

STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (Z PERSPEKTYWĄ DO 2030 R.)³

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) określa suwerenną wizję strategiczną, zasady, cele i priorytety rozwoju kraju w wymiarze społecznym i przestrzennym do roku 2020 a także w perspektywie do 2030 r.

Głównym celem wyznaczonym w Strategii jest **tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym**.

Strategia jest ukierunkowana na inkluzywny rozwój społeczno-gospodarczy. Przyjęto, że główną siłą napędową rozwoju i priorytetem publicznym jest spójność społeczna. Strategia podporządkowuje działania w sferze gospodarczej osiągnięciu celów związanych z poziomem i jakością życia obywateli Polski. Kładzie nacisk, aby beneficjentem rozwoju gospodarczego, w większym niż dotychczas stopniu, byli zwykli obywatele oraz obszary do tej pory pomijane w polityce rozwoju. Przyjęcie takiego wzorca będzie sprzyjać uwolnieniu kapitału ludzkiego, wzmocnieniu kapitału społecznego i tym samym optymalnemu wykorzystywaniu potencjału rozwojowego całego kraju.

W procesie rozwoju główną rolę, poprzez zwiększanie swojej produktywności i innowacyjności, odgrywają przedsiębiorstwa – jako dostawcy towarów i usług na rynek krajowy i zagraniczny, realizatorzy inwestycji oraz podatnicy. Ich potrzeby kapitałowe zaspokaja sektor finansowy, który jednocześnie umożliwia inwestorom osiągnięcie dochodów z kapitału, wpływając tym samym bezpośrednio na realizację celu głównego Strategii. Państwo jest podmiotem ustalającym warunki procesu podziału dochodu (poprzez politykę spójności społecznej i terytorialnej, redystrybucję i usługi) oraz działania wszystkich grup (regulacje, ład instytucjonalny, otoczenie makroekonomiczne).

Oczekiwany efekt realizacji Strategii w perspektywie długookresowej dla obywateli będzie wzrost ich dochodów oraz poprawa jakości życia rozumiana jako stworzenie przyjaznych warunków bytowych, przede wszystkim dla rodzin; zapewnienie odpowiedniej jakości edukacji i szkoleń, podwyższających kwalifikacje i kompetencje obywateli; wzrost zatrudnienia i lepsze jakościowo miejsca pracy; poprawa dostępu do infrastruktury; zapewnienie odpowiedniej opieki medycznej, poprawiającej zdrowotność obywateli; satysfakcjonującego stanu środowiska oraz poczucia bezpieczeństwa. Najważniejsze efekty długookresowe dla gospodarki to przede wszystkim zmiana struktury PKB Polski w wyniku zwiększenia roli innowacji w jego tworzeniu. Przyczyni się to do szybszej konwergencji dochodów Polaków do poziomu średniej Unii Europejskiej. W sferze instytucjonalnej efektem realizacji Strategii będzie państwo bardziej przyjazne dla obywateli i przedsiębiorców, co będzie przejawiało się w poprawie jakości funkcjonowania jego organów i poszczególnych instytucji służących rozwojowi. W sferze społecznej efekty realizacji Strategii to ograniczenie wykluczenia społecznego i ubóstwa oraz wszelkiego rodzaju nierówności społecznych, a także budowa silnego kapitału społecznego i zwiększenie jego roli w rozwoju.

W zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego zawarte w Strategii kierunki

³ Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), przyjęta Uchwałą Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. (M.P. 2017 poz. 260). Z dniem 13.11.2020 r. Uchwała Nr 8 Rady Ministrów przestała obowiązywać. Aktem uchylającym ww. uchwałę była Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 1378).

interwencji mają na celu przede wszystkim zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej. Działaniami zmierzającymi do uregulowania zagadnień związanych z zintegrowanym systemem zarządzania rozwojem jest np.:

- nowelizacja ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju obejmująca m.in. wprowadzenie obowiązku sporządzania zintegrowanej strategii rozwoju na każdym poziomie zarządzania (w zakresie zagadnień planowania przestrzennego, rozwoju regionalnego i planowania finansowego), w tym definiowanie m.in.: zakresu, zawartości i metodologii jej sporządzania oraz niezbędnych dokumentów operacyjnych służących jej wdrożeniu,
- zmiany legislacyjne w zakresie procesów inwestycyjno-budowlanych, w tym m.in. wprowadzenie zasady inwestowania na podstawie planu miejscowego, zwłaszcza na nowych terenach rozwojowych oraz obszarach wymagających przekształcenia urbanistycznego, a także docelowo likwidacja decyzji o warunkach zabudowy, wprowadzenie mechanizmów fiskalnych uzależnionych od typu terenu inwestycyjnego (brownfield vs greenfield) oraz dostosowanie podatków i opłat odnoszących się do działań związanych ze zmianami w zagospodarowaniu przestrzeni,
- zapewnienie powszechnego dostępu do aktualnej informacji o stanie i przeznaczeniu terenów, w tym planów zagospodarowania przestrzennego w postaci cyfrowej (bazodanowej), powszechnie dostępnych w rejestrze urbanistyczno-budowlanym,
- wzmocnienie systemu monitoringu przestrzennego oraz uporządkowanie systemu okresowych sprawozdań oraz analiz dotyczących stanu zagospodarowania przestrzeni oraz efektów polityki przestrzennych w układach terytorialnych,
- rozpoczęcie prac nad przygotowaniem długookresowego dokumentu wizyjnego na podstawie analiz i scenariuszy rozwojowych,
- wzmocnienie zdolności kadr w zakresie realizowania założeń systemu zintegrowanego planowania rozwoju.

DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU – POLSKA 2030⁴

Model Rozwoju Polski zawarty w dokumencie Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności - opiera się o zasadę solidarności pokoleniowej, terytorialnej oraz innowacyjnej (solidarność zasady wyrównywania szans i konkurencyjności w celu innowacyjności).

Wśród obszarów interwencji, celów i kierunków rozwojowych określonych w strategii, znajduje się m.in. wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast. W tym celu planuje się:

- Przyjęcie ustawy metropolitalnej, zawierającej regulacje porządkujące ustrój funkcjonalny metropolii, pozwalające na lepsze planowanie systemów komunikacji, zagospodarowania przestrzennego, działań z zakresu bezpieczeństwa publicznego, zarządzania kryzysowego, ratownictwa i ochrony ludności itp., a także pozwalające na lepsze wykorzystanie funduszy europejskich poprzez bardziej efektywną koordynację inwestycji, zwłaszcza w systemy transportu.
- Objęcie miejscowymi planami zagospodarowania całej rozwojowej przestrzeni polskich miast. W tym celu wprowadzone zostaną rozwiązania instytucjonalne premiujące samorządy posiadające

⁴ Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030; Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji styczeń 2013 r.

tego rodzaju plany na większości swojego obszaru, a także regulacje minimalizujące koszty związane ze zwiększaniem obszaru objętego planami zagospodarowania przestrzennego.

- *Modernizacja i budowa infrastruktury miejskiej.*
- *Przeciwdziałanie prywatyzacji przestrzeni miejskiej i takie jej kształtowanie, aby sprzyjała interakcjom społecznym.*
- *Budowa efektywnych systemów transportu, z uwzględnieniem połączeń z najbliższym otoczeniem miasta.*
- *Wspieranie potencjałów gospodarczych obszarów miejskich (inwestycje w naukę, B+R, innowacyjność, instytucje kultury i sztuki).*
- *Tworzenie infrastruktury dla klasy kreatywnej (Internet, sprzyjająca interakcjom społecznym tkanka miejska, itp.).*

Według dokumentu, poza dużymi miastami należy rozwijać także obszary wiejskie i małe miasta. Zgodnie z zapisami strategii „trzeba je wyposażać w infrastrukturę cywilizacyjną pozwalającą na wyrównanie szans zawodowych i społecznych ich mieszkańców (dostępność komunikacyjna, cyfrowa, edukacyjna, do usług zdrowotnych, warunki uczestnictwa w kulturze oraz dla pracy poza rolnictwem – także w nowych dziedzinach ekogospodarki) i silniejsze powiązanie z lokalnymi, regionalnymi i krajowymi centrami rozwoju.”

KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030⁵

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) , określone w filarze rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. KSRR jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. KSRR identyfikuje cele polityki regionalnej i działania, jakie dla ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorząd terytorialny oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki.

Na podstawie przeprowadzonych analiz określono 7 wyzwań dla polityki regionalnej kraju:

- Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie zagrożeń dla środowiska.
- Przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych.
- Rozwój i wsparcie kapitału ludzkiego i społecznego.
- Wzrost produktywności i innowacyjności regionalnych gospodarek.
- Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach.
- Zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowania działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządami terytorialnymi i między sektorami.
- Przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego wskazuje, że ustalenia obowiązujących dokumentów planistycznych nie są adekwatne do rzeczywistych potrzeb zagospodarowania terenu, a najważniejsze strategiczne inwestycje są realizowane z pominięciem planów – w trybie specustaw. Dodatkowo powszechne stosowanie decyzji administracyjnej o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

⁵ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, Warszawa, wrzesień 2019 r.

generuje nadmierne koszty funkcjonowania gminy oraz zwiększa niepewność i ryzyko inwestycji i chaosu przestrzennego. W konsekwencji znaczącym problemem w Polsce staje się również niekontrolowana suburbanizacja – efekt braku kompleksowego planowania. Dużą część kosztów niekontrolowanego rozlewania się zabudowy ponoszą również mieszkańcy, np. przez zwiększone koszty życia w monofunkcyjnych dzielnicach podmiejskich, wydłużenie czasu i dróg dojazdu, konieczność korzystania przez poszczególne gospodarstwa domowe z więcej niż jednego samochodu. Następuje obniżenie jakości życia w wyniku ograniczonego dostępu do usług publicznych (np. edukacji, ochrony zdrowia, kultury), a także do usług ekosystemowych, świadczonych przez ekosystemy poddawane rosnącej presji czy obniżenie jakości środowiska, np. poprzez hałas i zanieczyszczenie powietrza. Wpływa to również na budżety jednostek samorządu terytorialnego, dla których skala kosztów dla zapewnienia infrastruktury technicznej i społecznej dla terenów nowej urbanizacji jako zadania własnego gminy częstokroć znacznie przekracza jej budżet.

Strategia zakłada zmianę modelu rozwojowego, w oparciu o rozwój zrównoważony terytorialnie – koncentrację wsparcia na słabszych gospodarczo obszarach i nadanie impulsów do ich rozwoju i integracji z szerszym otoczeniem. Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Strategia w ramach celu głównego wskazuje trzy cele szczegółowe:

- cel 1 Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,
- cel 2 Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,
- cel 3 Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Niezmierzalnym ważnym aspektem działań KSRR na rzecz osiągnięcia celów rozwojowych jest zapewnienie obszarom wiejskim warunków trwałego rozwoju. Planowana interwencja polityki regionalnej odnosi się do różnych typów obszarów wiejskich i będzie zróżnicowana nie tylko w zależności stopnia ich rozwoju, ale i funkcji, jakie pełnią.

KSRR jako obszar strategicznej interwencji identyfikuje obszary zagrożone trwałą marginalizacją. Należą do nich m.in. obszary wiejskie położone peryferyjnie. To na tych obszarach konieczna jest interwencja przełamująca utrzymywanie się szeregu niekorzystnych zjawisk społecznych i gospodarczych, w tym utrudnionego dostępu do usług publicznych. Instrumentem wsparcia ww. obszarów będzie Program ponadregionalny skierowany do najsłabszych gospodarczo obszarów 2020+. Jego celem jest osiągnięcie wymiernych efektów gospodarczych związanych z rozwojem przedsiębiorczości i ze wzrostem poziomu inwestycji prywatnych. W ramach programu realizowany będzie kompleksowy pakiet działań z zakresu m.in. rozwoju przedsiębiorczości, aktywizacji społecznej oraz poprawy dostępu mieszkańców do podstawowych usług publicznych.

3.2. DOKUMENTY SZCZEBŁA WOJEWÓDZKIEGO

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA „MAŁOPOLSKA 2030”⁶

Celem głównym Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego „Małopolska 2030” jest hasło: **Małopolska regionem zrównoważonego rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i terytorialnym**. Wizją natomiast jest hasło: **Małopolska regionem równych szans i wszechstronnego rozwoju Małopolan, nowoczesnej gospodarki, odpowiedzialnie podchodzącym do zasobów środowiska naturalnego, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości, zachowującym swoją tożsamość i aktywnie działającym na rzecz integracji europejskiej**.

Cele i kierunki działań polityki rozwoju opierają się o trzy komplementarne elementy: Klimat i Środowisko, Małopolanie oraz Gospodarka.

W ramach realizacji celu głównego w strukturze strategii wyodrębnione zostały obszary tematyczne, cele szczegółowe a także kierunki polityki rozwoju:

- 1) **Obszar tematyczny: MAŁOPOLANIE**, którego działania ukierunkowane są przede wszystkim na zapewnienie jak najlepszej jakości życia mieszkańców oraz ich rodzin, co zostanie zapewnione poprzez zrównoważony rozwój regionu w aspekcie społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym. Interwencja opisana w tym obszarze obejmuje także gości przybywających do naszego regionu w celu zaspokojenia potrzeb zawodowych, edukacyjnych czy też związanych ze spędzaniem czasu wolnego;

Cel szczegółowy: Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie - zgodnie z zasadą rozwoju społecznie wrażliwego priorytetem działań rozwojowych w wymiarze społecznym będzie dążenie do poprawy jakości życia Małopolan i ich rodzin. Polityka prorodzinna obejmować będzie kompleksowe działania w różnych obszarach życia społeczno-gospodarczego – począwszy od dostępu do opieki zdrowotnej, opieki nad dzieckiem, wysokiej jakości edukacji, a także dóbr i usług kultury oraz pozostałej oferty czasu wolnego (rekreacyjnej i sportowej), poprzez możliwość uzyskania satysfakcjonującego zatrudnienia, ułatwiającego godzenie ról zawodowych i rodzinnych, na wsparciu finansowym i pomocy w trudnych sytuacjach życiowych kończąc.

Główne kierunki polityki rozwoju:

- Małopolskie rodziny
 - Opieka zdrowotna
 - Bezpieczeństwo
 - Sport i rekreacja
 - Kultura i dziedzictwo
 - Edukacja
 - Rynek pracy
- 2) **Obszar tematyczny: GOSPODARKA**, którego głównym celem jest dalszy rozwój oraz umacnianie konkurencyjnej oraz innowacyjnej pozycji Małopolski zarówno w wymiarze krajowym, jak i międzynarodowym. Interwencja opisana w tym obszarze będzie wspierać zrównoważony rozwój gospodarczy, który będzie następował z poszanowaniem zasobów środowiska naturalnego, zaś jego efekty będą stanowić podstawę dobrobytu Małopolan;

⁶ Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, Uchwała Nr XXXI/422/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 17 grudnia 2020 r.

Cel szczegółowy: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka - konkurencyjność to pojemny, a jednocześnie kluczowy wymiar gospodarki podlegający, z punktu widzenia administracji regionalnej, interwencji, pomiarowi i ocenie. O wysokiej konkurencyjności można mówić jako o celu horyzontalnym regionalnej gospodarki, będącym agregatem szeregu celów strategicznych. Obszary składowe konkurencyjności to z jednej strony zjawiska bądź wymiary, takie jak innowacyjność, przedsiębiorczość, cyfryzacja czy wyzwania środowiskowe, z drugiej konkretne sektory przemysłu i różnorodne usługi. Działania podjęte w tych obszarach pomyślane są jako stymulujące zdolność regionalnej gospodarki do reagowania na zmieniające się otoczenie i dostosowanie się do globalnych wyzwań. Ich realizacja powinna być harmonijna i brać pod uwagę nadrzędny cel, jakim jest wzrost poziomu życia Małopolan.

Główne kierunki polityki rozwoju:

- Innowacyjność
- Konkurencyjność i przedsiębiorczość
- Turystyka
- Transport
- Cyfrowa Małopolska
- Gospodarka o obiegu zamkniętym

- 3) **Obszar tematyczny: KLIMAT I ŚRODOWISKO**, którego działania będą koncentrować się nie tylko na ochronie oraz racjonalnym korzystaniu z zasobów środowiska naturalnego Małopolski, ale również na nadaniu im charakteru czynników wspierających rozwój gospodarczy regionu oraz przyczyniających się do poprawy jakości życia Małopolan oraz ich rodzin;

Cel szczegółowy: Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej - kluczową ideą w zakresie polityki środowiskowej jest takie gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego, które zakłada również możliwość użytkowania tych zasobów przez przyszłe pokolenia. Odpowiedzialnie prowadzona polityka rozwoju musi równolegle do realizacji programów zogniskowanych wokół rozwoju gospodarczego i społecznego, prowadzić działania na rzecz poprawy jakości życia i przestrzeni zamieszkania, czego nieodłącznym elementem jest dobry stan poszczególnych komponentów środowiska. Nie odchodząc od dalszej poprawy infrastruktury (jest jeszcze wiele zadań do wykonania) to zagadnienia środowiskowe stają się obecnie kluczowym wyzwaniem dla Małopolski.

Główne kierunki polityki rozwoju:

- Ograniczanie zmian klimatycznych
- Gospodarowanie wodą
- Bioróżnorodność i krajobraz
- Edukacja ekologiczna

- 4) **Obszar tematyczny: ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE ROZWOJEM**, którego działania koncentrują się na wspieraniu realizacji polityk rozwoju samorządu województwa opisanych w pozostałych obszarach. Mechanizmy oraz instrumenty opisane w tej części Strategii będą nie tylko przyczyniać się do zwiększania efektywności działań prorozwojowych podejmowanych na rzecz realizacji opisanych w niej celów, ale również ukierunkowane będą na angażowanie w ten proces możliwie największej liczby partnerów oraz środków;

Cel szczegółowy: System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekady 2020–2030 - zarządzanie strategiczne rozwojem z punktu widzenia władz samorządowych województwa zdefiniować można jako złożony, wielowątkowy i cykliczny proces, w którym Województwo przy udziale współdziałających podmiotów i partnerów formułuje celowe strategie, polityki, programy, strategiczne projekty oraz procedury i metody postępowania,

następnie wdraża, koordynuje i monitoruje ich realizację, ocenia efekty oraz zależnie od wyników oceny i zmian w otoczeniu koryguje cele lub procesy realizacji w pożądanym sposobie.

Główne kierunki polityki rozwoju:

- System zarządzania strategicznego rozwojem
- Współpraca i partnerstwo
- Promocja Małopolski

- 5) **Obszar tematyczny: ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE**, działania opisane w tym obszarze stanowią wyraz terytorializacji interwencji publicznej realizowanej na kanwie zapisów Strategii, w taki sposób, aby w większym stopniu była ona dopasowana do specyfiki wyzwań rozwojowych, przed którymi stoją poszczególne części Małopolski. Obszar ten w żaden sposób nie zastępuje działań opisanych w pozostałych częściach Strategii, lecz stanowi próbę ich bardziej precyzyjnego zaadresowania do potrzeb oraz lokalnych potencjałów poszczególnych typów terytoriów występujących w Małopolsce;

Cel szczegółowy: Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjałach - mając na względzie założenia, które legły u podstaw europejskiej i krajowej polityki rozwoju regionalnego, należy spodziewać się, że interwencje publiczne podejmowane na szczeblu centralnym i regionalnym będą musiały być bardziej ukierunkowane na konkretne obszary wskazane w przestrzeni. Potrzeba większej koncentracji terytorialnej wybrzmiewa w szczególności z krajowych dokumentów strategicznych. W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) interwencji ukierunkowanej terytorialnie odpowiada w całości cel II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Z kolei w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 wskazano, że podstawą nowego podejścia terytorialnego polityki rozwoju będzie lepsza identyfikacja cech poszczególnych obszarów kraju poprzez rozpoznanie ich zasobów endogenicznych, wyzwań i barier rozwojowych.

Główne kierunki polityki rozwoju to:

- Ład przestrzenny;
- Wsparcie miast;
- Rozwój obszarów wiejskich;
- Spójność wewnątrzregionalna i dostępność.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO⁷

Na podstawie analiz przeprowadzanych na potrzeby Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego (PZPWM) związanych przede wszystkim z procesami społeczno-gospodarczymi, Gmina Skawina została przyporządkowana do obszaru funkcjonalnego „Krakowski Obszar Metropolitalny” (KOM). Obszar ten stanowi główne ogniwo rozwoju gospodarczego, kulturalnego i naukowego Małopolski. Podstawowym celem rozwoju KOM jest wzmocnienie funkcji metropolitalnych oraz poprawa struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru. Głównymi wyzwaniami rozwojowymi KOM są: sprostanie konkurencji ze strony innych ośrodków metropolitalnych, stworzenie warunków dla intensywnego rozwoju gospodarczego (modernizacja i rozszerzanie bazy ekonomicznej), dbanie o konkurencyjną jakość przestrzeni zamieszkania i warunków życia.

⁷ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego, Uchwała Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego odnosi się do Gminy Skawina w następujących kierunkach działań:

w zakresie rozwoju gospodarczego:

- o *rozwój Stref Aktywności Gospodarczej, np. w Wieliczce, Mogilanach, Skawinie, Liszkach, Wielkiej Wsi, Zielonkach i Kocmyrzowie-Luborzycy.*

w zakresie rozwoju społecznego:

- o *podjęcie działań rewitalizacyjnych w Krakowie oraz w innych miastach KOM, w celu wykreowania atrakcyjnych przestrzeni do zamieszkania i spędzania czasu wolnego,*
- o *ukształtowanie ośrodków krystalizujących wraz z wiodącą rolą rdzenia metropolii – Krakowa strukturę przestrzenną KOM w następujących obszarach: Krzeszowice, Zabierzów, Skawina, Wieliczka, Niepołomice i Kocmyrzów-Luborzycy,*
- o *intensyfikacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej, w tym zabudowy biurowej w sąsiedztwie przystanków Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej,*
- o *stworzenie systemu powiązań Krakowa z obszarami rekreacji i wypoczynku w strefie suburbiów, m. in. poprzez system ścieżek rowerowych,*
- o *stworzenie pasów ograniczenia reklam wzdłuż głównych dróg wlotowych i wylotowych z Krakowa.*

w zakresie poprawy jakości środowiska przyrodniczego:

- o *wdrożenie programu walki ze smogiem i eliminacji niskiej emisji na całym obszarze KOM,*
- o *zwiększenie powierzchni i poprawa struktury terenów urządzonej zieleni publicznej, w tym m.in. utworzenie ogrodu botanicznego, rozbudowa systemu publicznych parków i skwerów, wraz z powiązaniem między nimi oraz rozwój zadrzewiania obszaru metropolitalnego w ramach zieleni ulicznej i zieleni towarzyszącej zabudowie jako elementów podnoszących walory estetyczne oraz poprawiających stan aerosanitarny powietrza,*
- o *harmonizowanie rozwoju terenów mieszkaniowych, powstrzymanie ich nadmiernego zagęszczania i zabudowy resztek terenów zielonych, zwłaszcza pełniących funkcje w ramach klinów przewietrzania miasta,*
- o *ochrona cennych przyrodniczo fragmentów KOM i opracowanie spójnego systemu ochrony tych obszarów w powiązaniu z terenami chronionymi poza obszarem funkcjonalnym.*

w zakresie poprawy jakości dostępu do kultury i rekreacji:

- o *stworzenie ośrodków konferencyjno-bankietowych na bazie istniejących, ale niewykorzystanych adekwatnie do potencjału i często niszczących, dworów i pałaców.*

w zakresie transportu:

- o *rozwój Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej, w tym budowa nowych przystanków kolejowych,*
- o *budowa drogi S7 w kierunku południowym – autostrady A4 do istniejącego odcinka S7,*
- o *dobudowa trzeciego pasa autostrady A4,*
- o *przebudowa dróg wlotowych do Krakowa jako dwujezdniowych,*
- o *budowa obwodnicy Skawiny (projektowana drogą krajową DK44)⁸,*
- o *postulowana obwodnica Skawiny (droga wojewódzka DW953), Liszek, Zabierzowa,*
- o *organizacja systemu parkingów P&R,*

⁸ W chwili sporządzania dokumentu Studium droga została już zrealizowana.

- o *modernizacja linii kolejowej nr 94 oraz 97.*

Ponadto w PZPWM wskazano następujące rekomendacje odnoszące się do kształtowania polityki przestrzennej w odniesieniu do transportu w dokumentach planistycznych i strategicznych gmin:

- o *dostosowanie wyznaczania nowych terenów zabudowy do realnego popytu i możliwości inwestycyjnych w zakresie towarzyszących im inwestycji infrastrukturalnych i społecznych;*
- o *kształtowanie nowych terenów do zabudowy (mieszaniowej i usługowej, w tym biurowej – stanowiącej miejsca pracy) poprzez intensyfikację zagospodarowania istniejących terenów zainwestowanych w rejonach istniejących i planowanych przystanków Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej, w powiązaniu z dostępem do trakcyjnych przestrzeni publicznych i terenów zieleni;*
- o *kształtowanie obszarów zurbanizowanych na zasadzie kontynuacji istniejącej struktury przestrzennej bez tworzenia nieuzasadnionych analizami przestrzennymi i społecznoekonomicznymi nowych izolowanych terenów inwestycyjnych bądź terenów o znacznej powierzchni przylegających do istniejących terenów zabudowanych (sytuacja ta nie dotyczy terenów lokalizacji stref gospodarczych pod rozwój przemysłu);*
- o *kształtowanie systemu powiązań Krakowa z obszarami rekreacji i wypoczynku w strefie suburbiów m. in. poprzez system ścieżek rowerowych;*
- o *zorganizowanie parkingów P&R przy końcowych pętlach tramwajowych i autobusowych oraz przy przystankach Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej.*

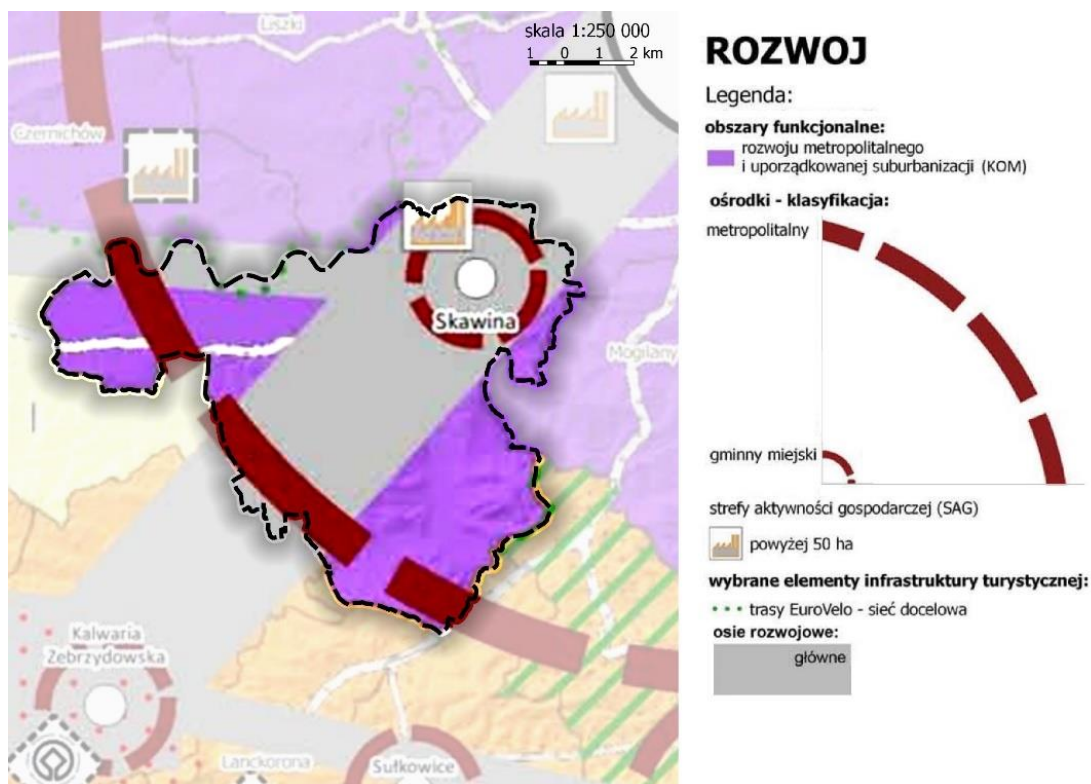
Rekomendacje te są szczególnie istotne dla zgodnego z polityką ekologiczną państwa dążenia do zrównoważonego transportu, szczególnie w obszarach miejskich i podmiejskich.

w zakresie kształtowania polityki przestrzennej:

- o *dostosowanie wyznaczania nowych terenów zabudowy do realnego popytu i możliwości inwestycyjnych w zakresie towarzyszących im inwestycji infrastrukturalnych i społecznych;*
- o *rewitalizacja centrów miast i miejscowości stanowiących siedziby gmin wokół Krakowa, jako element ograniczający dalsze rozpraszanie zabudowy oraz kreujący tożsamość lokalną – integrację starych i nowych mieszkańców;*
- o *kształtowanie nowych terenów do zabudowy (mieszaniowej i usługowej, w tym biurowej – stanowiącej miejsca pracy) poprzez intensyfikację zagospodarowania istniejących terenów zainwestowanych w rejonach istniejących i planowanych przystanków Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej, w powiązaniu z dostępem do atrakcyjnych przestrzeni publicznych i terenów zieleni;*
- o *kształtowanie obszarów zurbanizowanych na zasadzie kontynuacji istniejącej struktury przestrzennej bez tworzenia nieuzasadnionych analizami przestrzennymi i społecznoekonomicznymi nowych izolowanych terenów inwestycyjnych bądź terenów o znacznej powierzchni przylegających do istniejących terenów zabudowanych (sytuacja ta nie dotyczy terenów lokalizacji stref gospodarczych pod rozwój przemysłu);*
- o *przy wyznaczaniu nowych terenów inwestycyjnych należy ustalić zasady zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych, rozumianą jako utrzymanie lub zapewnienie ciągłości tych korytarzy w obrębie lub bezpośrednim sąsiedztwie wskazanych w PZPWM;*
- o *ustalenia dotyczące sposobów i zasad ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu w obszarach parków krajobrazowych, sformułowane na podstawie planów ochrony tych parków;*

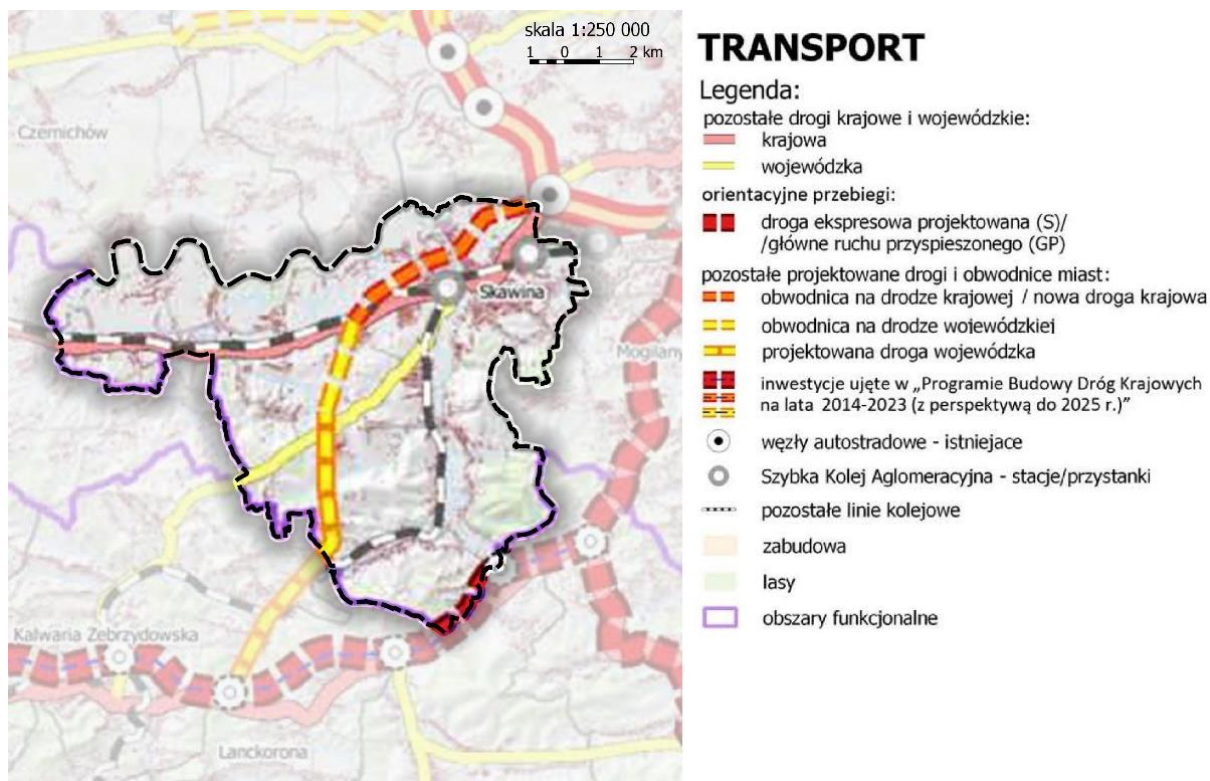
- *rozbudowa systemu publicznych parków i skwerów oraz sieci powiązań między nimi, a także rozwój zadrzewiania miasta i obszaru metropolitalnego w ramach zieleni ulicznej oraz zieleni towarzyszącej zabudowie, jako elementów podnoszących walory estetyczne oraz poprawiających jakość powietrza;*
- *kształtowanie systemu powiązań Krakowa z obszarami rekreacji i wypoczynku w strefie suburbiów m. in. poprzez system ścieżek rowerowych;*
- *ochrona cennych przyrodniczo fragmentów KOM i opracowanie spójnego systemu ochrony tych obszarów w powiązaniu z terenami chronionymi poza KOM-em;*
- *zorganizowanie parkingów P&R przy końcowych pętlach tramwajowych i autobusowych oraz przy przystankach Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej.*

RYC. 3 SKAWINA NA TLE OBSZARU FUNKCJONALNEGO (KOM)

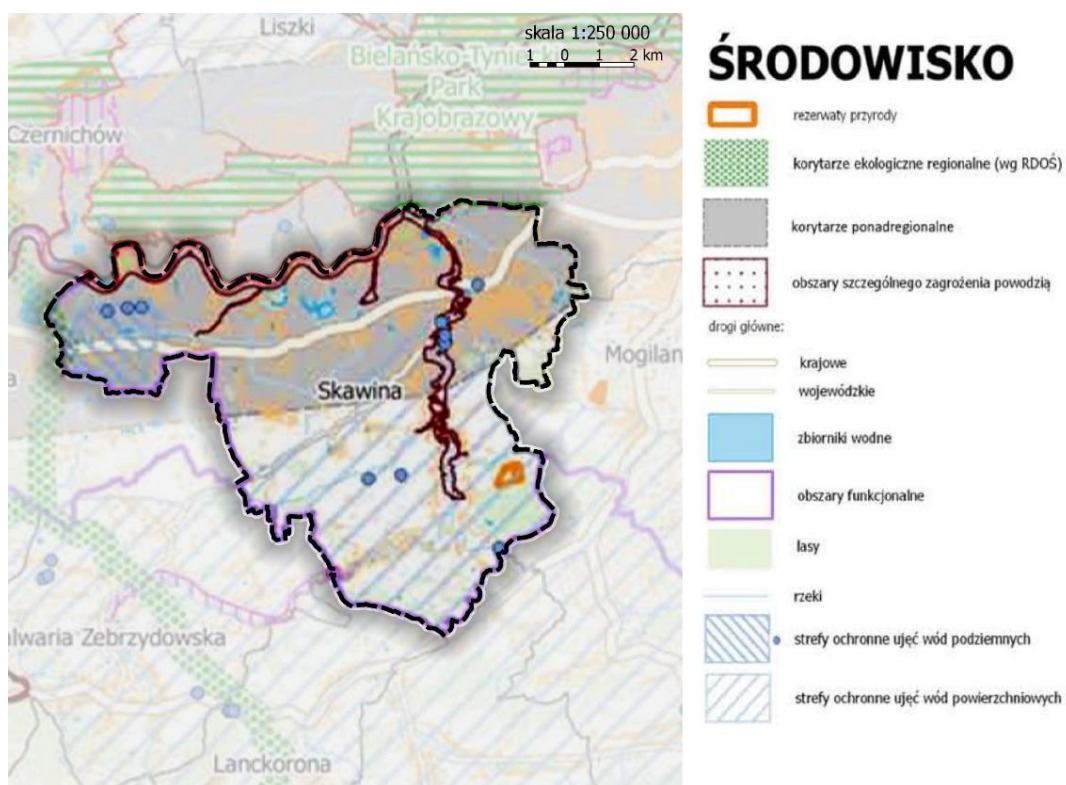
Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego.

RYC. 4 GŁÓWNE POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE

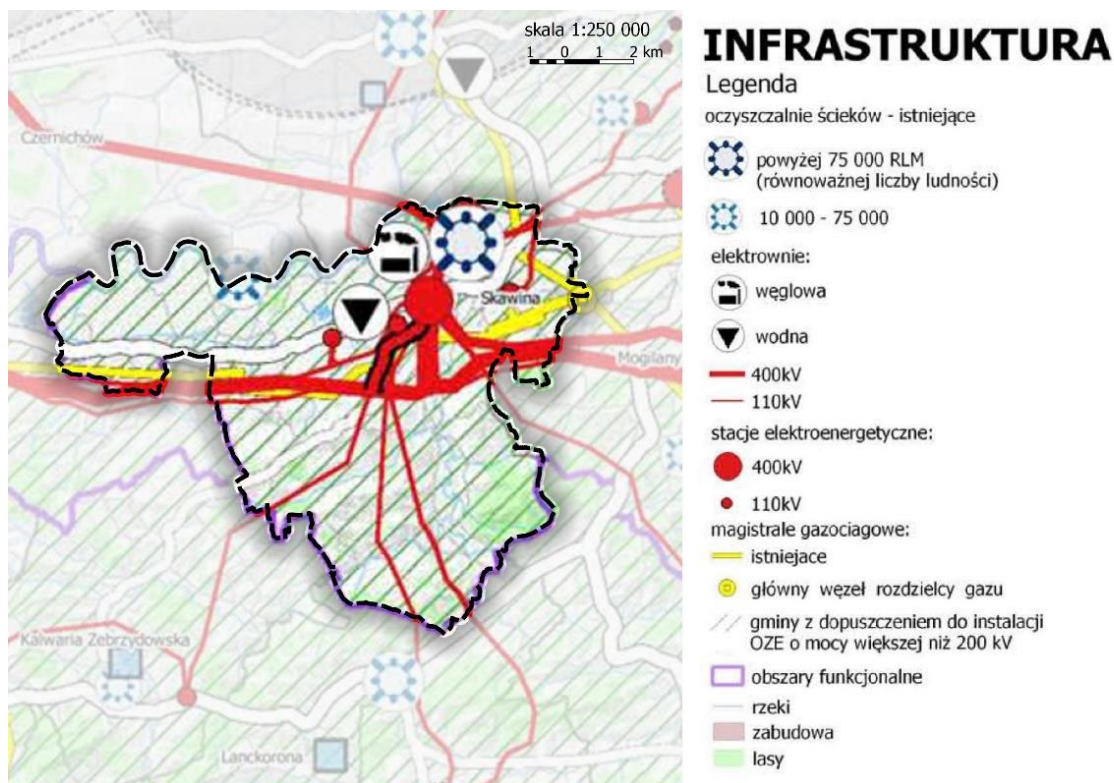
Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego.

RYC. 5 POWIĄZANIA W ZAKRESIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

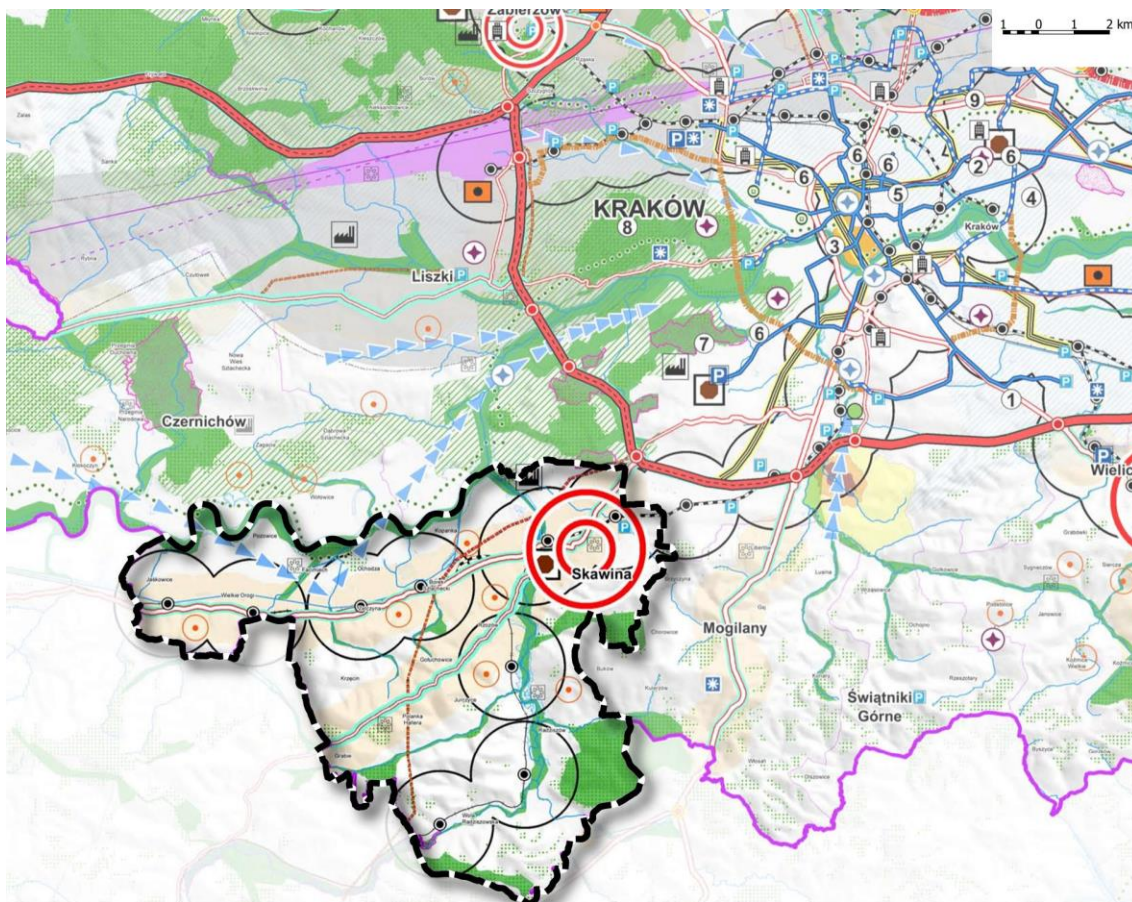
Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego.

RYC. 6 GŁÓWNE POWIĄZANIA W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego.

RYC. 7 WYBRANE ELEMENTY INFRASTRUKTURY METROPOLITALNEJ

WYBRANE ELEMENTY INFRASTRUKTURY METROPOLITALNEJ

- główne ośrodki krystalizujące strukturę KOM
- ośrodki krystalizujące strukturę KOM
- rozwój funkcji mieszkaniowo-usługowych

TRANSPORT

- autostrada - odcinki postuluwane do rozbudowy do 3 pasów
- drogi do przebudowy (dodatkowy pas)
- drogi projektowane:**
 - drogi ekspresowe
 - drogi klasy GP
- drogi istniejące**
 - autostrada
 - drogi ekspresowe
 - krajowe
 - wojewódzkie
- istniejące węzły autostradowe
- projektowane węzły autostradowe
- parkingi w systemie "parkuj i jedź"**
 - istniejące
 - projektowane
- linie tramwajowe:**
 - istniejące
 - projektowane
 - projektowane linie metra
 - obszary ograniczenia reklam
- obwodnice projektowane w ciągach dróg:**
 - krajowych
 - wojewódzkie

- obszary poniżej 1,5 km do przystanku kolejowego
- obszar poniżej 1 km do przystanku autobusowego
- Szybka Kolej Aglomeracyjna
- stacje/przystanki Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej
- pozostałe linie kolejowe

ŚRODOWISKO

- obszar natura 2000 (ptasia i siedliskowa)
- parki krajobrazowe
- korytarze ekologiczne
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią
- rynnny spływu powietrza
- lasy

GOSPODARKA

- parki przemysłowe i technologiczne
- strefy aktywności gospodarczej - istniejące
- strefy aktywności gospodarczej - projektowane

TURYSTYKA

- centra ruchu turystycznego
- obszary koncentracji turystyki weekendowej
- ośrodki konferencyjno-bankietowe w obiektach zabytkowych**
 - istniejące
 - potencjalne

trasy rowerowe - sieć docelowa

strefy ochronne wokół uzdrowisk

- A
- B
- C
- Krakowski Obszar Metropolitalny

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego.

PROGRAM OCHRONY POWIETRZA DLA WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO. MAŁOPOLSKA W ZDROWEJ ATMOSFERZE⁹

Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego (POP) opracowany został w związku z przekroczeniem standardów jakości powietrza w województwie małopolskim w roku 2018. POP opracowany został zgodnie z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz.U. 2019 poz. 1159). Głównym celem programu jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5}, dwutlenku azotu oraz benzo(a)pirenu, a następnie wyznaczenie działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza. Realizacja tych zadań zaplanowana jest do roku 2023.

Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Małopolska w zdrowej atmosferze podzielony został na 3 strefy jakości powietrza:

- Aglomerację Krakowską
- strefę miasta Tarnów
- strefę małopolską

Głównym działaniem Programu jest wdrożenie na terenie województwa małopolskiego programu *Czyste Powietrze* i innych programów rządowych mających na celu ochronę powietrza, a także realizację uchwał antysmogowych dla miasta Krakowa i małopolski. Nowe zasady programu *Czyste Powietrze* zobowiązują samorządy do większego zaangażowania się w pomoc mieszkańcom mającą na celu skorzystanie z dofinansowania m.in.: do wymiany źródeł ogrzewania, termoizolacji budynków, wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Województwo małopolskie zmierza do transformacji niskoemisyjnej. W ramach Programu wskazano warianty realizacji działań naprawczych, które przyniosą największe efekty poprawy jakości powietrza.

Za emisje nieczystości do powietrza w województwie małopolskim odpowiedzialne są przede wszystkim źródła powierzchniowe z sektora komunalno-bytowego oraz źródła komunikacyjne (dwutlenek azotu). Znaczny udział w emisji zanieczyszczeń mają także źródła liniowe - drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Za emitory punktowe uznaje się zanieczyszczenia pochodzące z przemysłu oraz z rolnictwa. Emisje przemysłowe pochodzą głównie z sektora hutnictwa stali, metalurgii, energetyki i przemysłu chemicznego (w szczególności na obszarze Krakowa oraz Skawiny). Niemniej jednak emitory punktowe posiadają niewielki udział w emisji całkowitej.

Analiza danych monitorujących jakość powietrza pokazuje, że często dochodzi do podwyższonych stężeń zanieczyszczeń pyłowych w powietrzu (ze szczególnym nasileniem w sezonie grzewczym). Na terenie Gminy Skawina (os. Ogrody 101) zlokalizowana jest automatyczna stacja pomiarowa o kodzie MpSkawOsOgro. Na podstawie danych udostępnionych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w roku 2020 liczba dni z przekroczeniami poziomu informowania społeczeństwa o ryzyku wystąpienia poziomu alarmowego dla pyłu PM₁₀ (PM₁₀>100 µg/m³) wynosiła. Parametrami mierzonymi na stacji są: tlenki azotu (NO_x), dwutlenek azotu (NO₂), pył zawieszony PM₁₀, dwutlenek siarki (SO₂). 9 dni. W okresie pomiarowym (01.01.2020 do 31.12.2020 r.) ilość przekroczeń wartości dopuszczalnej¹⁰ wyniosła 83 dni w tym: w sezonie grzewczym 69 dni, w sezonie niegrzewczym 14 dni. Najwyższą ilość przekroczeń wartości dopuszczalnej notuje się w porze zimowej w miesiącach: styczeń (20), marzec (14), listopad (13) oraz grudzień (14).

⁹ Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Małopolska w zdrowej atmosferze, przyjęty Uchwałą Nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r.

¹⁰ Wartość dopuszczalna dla średniego dobowego stężenia PM₁₀ wynosi 50 µg·m⁻³ i nie może być przekraczana częściej niż 35 razy w roku kalendarzowym (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845 z późn. zm.).

PROGRAM STRATEGICZNY OCHRONA ŚRODOWISKA¹¹

Dokument został wprowadzony w celu realizacji polityki ochrony środowiska na poziomie regionalnym. W dokumencie tym podkreślony został niezadawalający stan powietrza atmosferycznego w Małopolsce. W wyniku oceny jakości powietrza w województwie małopolskim odnotowano przekroczenia norm stężeń zanieczyszczeń pyłu PM10 oraz PM2,5, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu oraz dwutlenku siarki. Bardzo wysokie stężenie szczególnie pyłu PM10 odnotowane został m.in. w Skawinie. Największą część zanieczyszczeń odnotowana jest z podmiotów gospodarczych. W 2012 r. w Małopolsce wyniosła 127,7 tys. Mg (bez dwutlenku węgla). Jednym z największych emitorów była Elektrownia Skawina S.A.

W dokumencie wskazano m.in. :

CEL GŁÓWNY - Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz ochrona zasobów środowiska dla rozwoju Małopolski, realizowany poprzez następujące priorytety:

1. Poprawa jakości powietrza, ochrona przed hałasem oraz zapewnienie informacji o źródłach pól elektromagnetycznych.

Celem priorytetu jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych do powietrza pochodzących z indywidualnego ogrzewania mieszkań, z transportu, procesów przemysłowych i energetyki, a także poprzez wzrost poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Celem jest również ograniczenie poziomu hałasu do poziomu dopuszczalnego poprzez m.in. stosowanie zabezpieczeń akustycznych oraz właściwe planowanie przestrzenne. W zakresie pól elektromagnetycznych celem jest zapewnienie informacji o ich źródłach oraz poziomie oddziaływania.

Działanie 1.1 Sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza pochodzących z systemów indywidualnego ogrzewania mieszkań;

Działanie 1.2 Właściwe planowanie przestrzenne kształtujące klimat akustyczny;

Działanie 1.3 Stosowanie zabezpieczeń akustycznych;

Działanie 1.4 Upopowszechnienie informacji o lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych.

2. Ochrona zasobów wodnych.

Celem priorytetu jest ochrona zasobów wodnych poprzez ograniczenie zanieczyszczeń przedostających się do wód podziemnych, powierzchniowych i gleb a także działania na rzecz poprawy jakości wód.

Działanie 2.1 Ograniczenie zanieczyszczeń przedostających się do wód podziemnych, powierzchniowych i gleb;

Działanie 2.2 Utrzymanie i rozbudowa systemów zaopatrzenia w wodę i optymalizacji zużycia wody.

3. Rozwijanie systemu gospodarki odpadami.

Celem głównym w rozwijaniu systemu gospodarki odpadami jest przerwanie powiązania między ilością odpadów, a wzrostem gospodarczym poprzez położenie nacisku na zapobieganie powstawaniu odpadów i na ponowne ich użycie, jak i intensyfikację odzysku, szczególnie recyklingu szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury.

Działanie 3.1 Zapobieganie powstawaniu odpadów i przygotowanie ich do ponownego użycia;

¹¹ Program Strategiczny Ochrona Środowiska, przyjęty Uchwałą Nr LVI/894/14 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 października 2014 r.

Działanie 3.2 Intensyfikacja odzysku, w tym odzysku energetycznego oraz ograniczenie ilości składowanych odpadów i likwidacja zjawiska nielegalnego składowania odpadów.

4. Przeciwdziałanie występowaniu i minimalizowanie skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych.

Celem realizacji priorytetu jest zabezpieczenie mieszkańców Małopolski przed skutkami negatywnych zjawisk, jakimi są: powódź, susze, osuwiska oraz zagrożenia ze strony awarii przemysłowych. Realizacja celu wymaga zastosowania działań technicznych jak również (na obszarach, gdzie jest to możliwe ze względu na m.in. warunki terenowe, zagospodarowanie przestrzenne) nietechnicznych, przyjaznych dla środowiska przyrodniczego.

Działanie 4.1 Właściwe zagospodarowanie terenów zagrożonych powodzią i suszą hydrologiczną z uwzględnieniem wymagań dotyczących oceny zagrożenia i ryzyka powodziowego;

Działanie 4.2 Zwiększanie retencyjności zlewni oraz efektywności urządzeń zabezpieczenia przeciwpowodziowego, w tym realizacja innych dokumentów planistycznych w zakresie gospodarki wodnej;

Działanie 4.3 Współdziałanie z administracją rządową i sąsiednimi samorządami w celu realizacji kompleksowego systemu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły;

Działanie 4.4 Identyfikacja osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi, wprowadzenie systemu monitoringu, właściwe zabezpieczanie i zagospodarowywanie terenów osuwiskowych i terenów o predyspozycjach osuwiskowych;

Działanie 4.5 Zmniejszenie ryzyka wystąpienia i ograniczanie skutków poważnych awarii przemysłowych oraz wypadków drogowych z udziałem towarów niebezpiecznych dla ludzi i środowiska.

5. Regionalna polityka energetyczna.

Celem priorytetu jest zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego regionu. Realizacja opierała się będzie na zwiększeniu wykorzystania potencjału odnawialnych źródeł energii, poprawę infrastruktury energetycznej oraz wdrożenie nowych technologii. Istotnym działaniem będzie również zwiększenie efektywności wykorzystania energii poprzez inwestycje termomodernizacyjne, prooszczędnościowe oraz skierowane na budowę postaw proekologicznych społeczeństwa.

Działanie 5.1 Stworzenie warunków i mechanizmów mających na celu zwiększenie udziału energii odnawialnej w bilansie energetycznym województwa;

Działanie 5.2 Wsparcie działań mających na celu oszczędne i efektywne wykorzystanie energii.

6. Ochrona i zachowanie środowiska przyrodniczego.

Realizacja priorytetu ma na celu zapobieganie degradacji ekosystemów w szczególności objętych przestrzenną formą ochrony, co przyczyniać się będzie do zachowania bogatej różnorodności biologicznej.

Działanie 6.1 Ochrona różnorodności biologicznej oraz zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i stabilności ekosystemów poprzez zrównoważone użytkowanie jej elementów;

Działanie 6.2 Przywracanie do stanu właściwego zasobów i składników przyrody;

Działanie 6.3 Propagowanie idei ochrony przyrody poprzez wzmocnienie potencjału turystycznego na obszarach chronionych;

Działanie 6.4 Racjonalne gospodarowanie i ochrona złóż kopalin.

7. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.

Głównym celem realizacji priorytetu jest sukcesywna poprawa efektywności działań służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i ratownictwo w województwie, co wpłynie na zwiększenie bezpieczeństwa publicznego na terenie województwa małopolskiego.

Działanie 7.1 Rozwój oraz integracja systemów monitorowania i zarządzania bezpieczeństwem publicznym w regionie;

Działanie 7.2 Realizacja programu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym;

Działanie 7.3 Zwiększenie potencjału służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i ratownictwo w województwie.

8. Edukacja ekologiczna, kształtowanie i promocja postaw w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa publicznego oraz usprawnienie mechanizmów administracyjno-prawnych i ekonomicznych.

Głównym celem realizacji priorytetu jest podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz usprawnienie odpowiednich mechanizmów administracyjnych, prawnych i ekonomicznych, które będą prowadziły do świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego.

Działanie 8.1 Edukacja oraz kształtowanie postaw pro-środowiskowych;

Działanie 8.2 Kształtowanie i promocja postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji kryzysowych;

Działanie 8.3 Usprawnienie mechanizmów administracyjno-prawnych;

Działanie 8.4 Poprawa działania mechanizmów ekonomicznych oraz zwiększenie aktywności rynku do działań na rzecz środowiska.

Analizując uwarunkowania zewnętrzne jak i wewnętrzne, w tym stan środowiska, wśród przedsięwzięć mających istotny wpływ na poprawę stanu środowiska przyjęto następujące priorytety ekologiczne na najbliższe lata: poprawa stanu powietrza, poprawa stanu wód i racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi oraz ochrona przed powodzią, uporządkowanie gospodarki odpadami.

STRATEGIA ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH DLA KRAKOWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO¹²

Cele i priorytety rozwojowe Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego (KrOF) zdefiniowano w oparciu o analizę trendów rozwojowych miast, a także w oparciu o debatę z przedstawicielami gmin ZIT i wynikami konsultacji społecznych. Przeprowadzone analizy wskazały na istnienie w obszarze funkcjonalnym Krakowa problemów, których rozwiązanie możliwe jest tylko w wyniku podjęcia spójnych i zintegrowanych działań, realizowanych w ramach partnerskiej współpracy gmin. Obszar posiada ogromny potencjał rozwojowy oraz doświadczenie w realizacji złożonych działań i interwencji, a społeczność gmin Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego dostrzega konieczność oraz możliwości współpracy.

¹² Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego, przyjęta Uchwałą Nr 7/III/2020 Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Metropolia Krakowska z dnia 24 marca 2020 r.

W wyniku przeprowadzonych analiz i konsultacji przyjęto następujące brzmienie wizji rozwojowej KrOF: **Kraków wraz z Obszarem Funkcjonalnym – metropolią o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.**

Krakowski Obszar Funkcjonalny charakteryzuje:

- I. Wysoka konkurencyjność gospodarcza** osiągnięta w wyniku inwestycji mających na celu udostępnienie terenów, na których rozwija się działalność gospodarcza przedsiębiorstw w różnym stadium rozwoju oraz tworzone są atrakcyjne miejsca pracy.
- II. Wysoka jakość życia**, przejawiająca się głównie w istotnej poprawie jakości powietrza, będącej efektem licznych zintegrowanych działań w obszarze zwiększenia efektywności energetycznej budynków oraz likwidacji nieekologicznych źródeł ciepła.
- III. Zintegrowane zarządzanie** jest efektem pozytywnych doświadczeń współpracy podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii ZIT.

Cele rozwojowe strategii ZIT:

Cel 1: Wysoka konkurencyjność gospodarcza Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Priorytety: Wysoki potencjał i konkurencyjność przedsiębiorstw w KrOF.

Działania: Promowanie przedsiębiorczości, poprzez budowę i rozbudowę metropolitalnej sieci stref aktywności gospodarczej (SAG) wraz z obsługującą je infrastrukturą;
Rozwijanie infrastruktury drogowej KrOF zapewniającej dostępność do sieci TEN-T lub sieci dróg krajowych i wojewódzkich.

Cel 2: Wysoka jakość życia na terenie Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Priorytety: Przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną.

Działania: Modernizacja energetyczna obiektów publicznych i mieszkaniowych, inteligentne zarządzanie energią i wykorzystanie OZE w skali KrOF;
Poprawa jakości powietrza;
Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej poprzez rozwój zrównoważonego transportu metropolitalnego;

Priorytety: Poprawa stanu środowiska.

Działania: Inwestowanie w sektor gospodarki wodno-kanalizacyjnej;
Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami.

Priorytety: Wysoka jakość i dostępność ofert wsparcia w zakresie opieki zdrowotnej i usług społecznych.

Działania: Ułatwianie dostępu do opieki zdrowotnej poprzez modernizację infrastruktury podmiotów leczniczych dla mieszkańców KrOF;
Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług społecznych skierowanych w szczególności do osób starszych i niepełnosprawnych.

Priorytety: Inwestowanie w wiedzę i kompetencje mieszkańców KrOF.

Działania: Poprawa dostępności edukacji przedszkolnej oraz rozszerzenie usług w sferze wychowania przedszkolnego;
Dostosowanie systemów kształcenia, szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.

Cel 3: Zintegrowane zarządzanie KrOF.

Priorytety: Spójność wewnętrzna i współpraca międzyinstytucjonalna.

Działania: Wspomaganie procesu podejmowania decyzji w obszarach uznanych przez podmioty tworzące SMK za metropolitalne i priorytetowe;

Tworzenie mechanizmów współpracy SMK z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz partnerami społeczno-gospodarczymi działającymi na obszarze KrOF.

Priorytety: Wspólnotowy wymiar Metropolii Krakowskiej.

Działania: Promocja Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz udział w pracach sieci metropolitalnych;

Współdziałanie z lokalnymi partnerami publicznymi i społecznymi na rzecz promocji współpracy w ramach KrOF oraz edukacji mieszkańców i kształtowania postaw prospołecznych i proekologicznych.

3.3. DOKUMENTY SZCZEBŁA POWIATOWEGO

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU KRAKOWSKIEGO NA LATA 2021 – 2030 „POWIAT KRAKOWSKI 2030”¹³

W Strategii Rozwoju Powiatu Krakowskiego, **wizja** określona została w sposób opisowy skupiając się na najistotniejszych elementach rozwoju powiatu krakowskiego:

Powiat krakowski w pełni wykorzystuje swoje położenie w sąsiedztwie stolicy województwa małopolskiego – Krakowa, zapewniając wysoki standard i komfort życia. Nowi oraz dotychczasowi mieszkańcy tworzą zintegrowaną społeczność, aktywnie włączającą się w sprawy lokalne. Mają oni możliwość rozwoju zawodowego dzięki istnieniu wielu miejsc pracy – w tym w innowacyjnych sektorach gospodarki. Potrzeby mieszkańców są zaspokajane także poprzez możliwość korzystania z dobrej jakości usług publicznych, w tym usług zdrowotnych, opiekuńczych, edukacyjnych i administracyjnych. Na terenie powiatu promowane są postawy proekologiczne (m.in. gospodarka niskoemisyjna) pozwalające na zapewnienie bezpieczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu oraz niwelację zanieczyszczeń środowiska. Istniejąca komunikacja publiczna pozwala na dogodne poruszanie się po terenie powiatu, a także na komfortowy dojazd do Krakowa powodując ograniczenie ruchu samochodowego. Obszar rozwija się gospodarczo zgodnie z założeniami gospodarki niskoemisyjnej, a także dzięki zwiększeniu roli turystyki weekendowej, wykorzystując istniejące walory przyrodnicze i kulturowe. Zachowanie cennych wartości krajobrazowych powiatu jest możliwe dzięki wspólnym działaniom gmin w zakresie planowania przestrzeni.

Uzupełnieniem wizji jest misja, która w sposób nadrzędny kreuje jej cel:

Powiat krakowski w 2030 roku to obszar rozwiniętej gospodarki i turystyki opartej na istniejących zasobach przyrodniczo-krajobrazowych i dziedzictwa kulturowego, gwarantujący swoim mieszkańcom wysoką jakość życia poprzez dostęp do infrastruktury i usług publicznych oraz pozbawione zanieczyszczeń środowisko.

W celu zrealizowania zakładanej misji i wizji istotnym jest określenie celów strategicznych. W przyjętej strategii wyróżniono VII komplementarnych względem siebie celów strategicznych oraz odpowiadające im cele operacyjne i kierunki działań:

¹³ Strategia Rozwoju Powiatu Krakowskiego na lata 2021 – 2030 „Powiat Krakowski 2030”, Uchwała Nr XXV/291/2020 Rady Powiatu w Krakowie z dnia 25 listopada 2020 r.

I Wzmocnienie systemu świadczenia usług pomocy społecznej i usług zdrowotnych

Cele operacyjne:

- 1.1. *Rozwój infrastruktury oraz usług zdrowotnych i usług pomocy społecznej dla osób wymagających wsparcia*
- 1.2. *Doskonalenie systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej*

II Kształcenie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego powiatu krakowskiego

Cele operacyjne:

- 2.1. *Kształtowanie warunków rozwoju kapitału społecznego*
- 2.2. *Wspieranie i upowszechnianie działań w zakresie kultury oraz sportu*
- 2.3. *Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu*

III Tworzenie i promowanie warunków dla rozwoju gospodarki powiatu krakowskiego

Cele operacyjne:

- 3.1. *Zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo*
- 3.2. *Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz wzrost konkurencyjności i innowacyjności lokalnych przedsiębiorstw*
- 3.3. *Tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich*
- 3.4. *Wysoka jakość kształcenia i dostosowanie oferty edukacyjnej do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych*

IV Ochrona, kształtowanie i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego powiatu krakowskiego

Cele operacyjne:

- 4.1. *Utrzymanie wysokiego stanu środowiska naturalnego*
- 4.2. *Poprawa jakości powietrza atmosferycznego*

V Spójność i ład przestrzenny powiatu krakowskiego

Cele operacyjne:

- 5.1. *Ograniczenie negatywnych skutków procesu suburbanizacji*
- 5.2. *Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni w celu zwiększenia walorów krajobrazowych*

VI Rozwój nowoczesnej infrastruktury komunikacyjnej i technicznej powiatu krakowskiego oraz zapewnienie bezpieczeństwa jego mieszkańcom

Cele operacyjne:

- 6.1. *Rozbudowa infrastruktury komunikacyjnej*
- 6.2. *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej*
- 6.3. *Poprawa bezpieczeństwa na terenie powiatu krakowskiego*

VII Współpraca samorządowa i kształtowanie wizerunku powiatu krakowskiego

Cele operacyjne:

- 7.1. *Rozwój nowoczesnej i sprawnej administracji*
- 7.2. *Współpraca wewnątrz powiatu krakowskiego oraz z otoczeniem zewnętrznym*
- 7.3. *Spójna i skuteczna promocja powiatu krakowskiego jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania, spędzania wolnego czasu i prowadzenia działalności gospodarczej*
- 7.4. *Rozwój potencjału turystycznego powiatu krakowskiego*

Dla każdego z celów strategicznych, zostały sformułowane cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono kierunki działań określające przedsięwzięcia, programy i projekty, a także inne zadania potrzebne do realizacji zakładanych celów.

3.4. DOKUMENTY GMINNE¹⁴

Gmina Skawina posiada liczne dokumenty (plany, strategie, programy) dotyczące rozwoju poszczególnych dziedzin jej działalności. Poniżej przedstawiono dokumenty mające najistotniejsze znaczenie dla uwarunkowań rozwoju gminy.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SKAWINA NA LATA 2021-2030¹⁵

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SKAWINA NA LATA 2021-2030 jest dokumentem samorządu gminy, określającym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, w przestrzeni prowadzonej przez władze gminy.

W opracowanym na potrzeby Strategii raporcie diagnostycznym¹⁶, wskazano mocne strony i wyzwania dla gminy Skawina, z podziałem na następujące zagadnienia:

- Ludzie
- Życie,
- Zarządzanie,
- Mobilność,
- Środowisko.

Posłużyły one do opracowanie w Strategii celów i kierunków działań oraz zostały wykorzystane przy konstruowaniu zapisów Studium.

W Strategii szczególny nacisk położono na zrównoważony rozwój gminy (bazujący na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej), prowadzący w efekcie do poprawy jakości życia mieszkańców i budowania jego trwałych podstaw ekonomicznych.

W dokumencie tym wskazano wizję rozwoju, która określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota gminy, tj. władze samorządowe oraz partnerzy (lokalni oraz ponadlokalni), wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu.

W zakresie struktury funkcjonalno – przestrzennej jako paradygmat przyjęto policentryczny model rozwoju gminy. Jako kluczowe w kontekście rozwoju gminy wskazano m.in. *konieczność przełamania północnej (rzeka Wisła) poprzez budowę mostu drogowego oraz mostu kolejowego wraz z linią kolejową prowadzącą do lotniska w Balicach*. W Strategii wskazano również konieczność rozwoju infrastruktury społecznej oraz sieci ciągów pieszych i rowerowych pozwalających na powiązanie terenów

¹⁴ Przy realizacji Studium wykorzystano również projekt "Wspólna przestrzeń - partycypacyjne planowanie przestrzenne w gminach". W projekcie przeprowadzono pogłębione konsultacje społeczne, z których wnioski wykorzystano do analizy i zaplanowania kwestii związanych z usługami edukacji, sportu i rekreacji. W ramach projektu zrealizowano również geoankietę, która pomogła zidentyfikować i przeanalizować kwestie bezpieczeństwa w gminie. Projekt dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 2.19 Usprawnienie procesów inwestycyjno-budowlanych i planowania przestrzennego.

¹⁵Uchwała Nr XIV N/541/21 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 6 grudnia 2021 r.

¹⁶ Przegląd najważniejszych problemów i wyzwań dla Gminy Skawina opracowany w oparciu o analizę obowiązujących dokumentów strategicznych i polityk oraz głos mieszkańców ze spotkań konsultacyjnych. Skawina styczeń 2020 r.

mieszkańcowych z terenami usługowymi, w szczególności z terenami usług publicznych. Istotnym zagadnieniem poruszonym w Strategii jest problematyka błękitno – zielonej infrastruktury oraz konieczności zwiększenia retencji wód.

W Strategii wyodrębniono sześć obszarów priorytetowych. Dla każdego obszaru został wskazany cel strategiczny, cele operacyjne oraz kierunki działań.

WIZJA „GMINA SKAWINA 2021” określona została w następujący sposób:

„Nasza Gmina Skawina liderem zrównoważonego rozwoju, aktywności obywatelskiej i jakości życia.”

Nadrzędnym celem rozwoju gminy, określającym również rolę władz samorządowych jest **MISJA:**

„Naszą misją jest zapewnienie dobrego miejsca do życia przez zrównoważony rozwój, współpracę lokalną i ponadlokalną oraz sprawną adaptację do zmieniającego się świata.”

OBSZAR 1 – OBYWATELSKA GMINA

1. *Rozwój dialogu obywatelskiego w gminie Skawina*
 - 1.1. *Rozwój systemu informowania mieszkańców o działaniach Gminy i jednostek samorządowych, w tym planowanych inwestycjach i decyzjach*
 - 1.2. *Podniesienie efektywności prowadzonych konsultacji społecznych oraz szersze wykorzystanie narzędzi dialogu z mieszkańcami*
 - 1.3. *Rozwój systemu współdecydowania mieszkańców Gminy*
2. *Rozwój aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców*
 - 2.1. *Rozwój systemu wsparcia organizacji trzeciego sektora*
 - 2.2. *Wsparcie aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców Gminy Skawina, w szczególności dzieci, młodzieży i seniorów*
3. *Wzmocnienie integracji mieszkańców*
 - 3.1. *Wzmocnienie integracji i współpracy międzysąsiedzkiej*
 - 3.2. *Podniesienie poziomu integracji imigrantów*
 - 3.3. *Podniesienie poziomu integracji grup niedoreprezentowanych i zagrożonych wykluczeniem*
 - 3.4. *Wzmocnienie integracji międzypokoleniowej*
4. *Budowanie wspólnej tożsamości gminnej i lokalnej*
 - 4.1. *Wzmocnienie poczucia dumy z bycia mieszkańcem Gminy*
 - 4.2. *Zaszczepienie wśród nowych mieszkańców Gminy poczucia wspólnoty*

OBSZAR 2 – GMINA PRZYJAZNA DO ŻYCIA

1. *Dobrej jakości edukacja dostępna dla wszystkich*
 - 1.1. *Podniesienie jakości edukacji - Skawina 10% lepsza od średniej powiatowej na egzaminach*
 - 1.2. *Zwiększenie dostępności edukacyjnej dla dzieci w wieku 0-6*
 - 1.3. *Modernizacja istniejącej infrastruktury i restrukturyzacja sieci placówek oświatowych*
 - 1.4. *Poszerzenie oferty w zakresie edukacji dla młodzieży i seniorów*
 - 1.5. *Podniesienie kompetencji kadr oświatowych*
 - 1.6. *Stworzenie możliwości rozwoju szkolnictwa średniego i wyższego w Skawinie*
 - 1.7. *Rozszerzenie oferty edukacyjnej, integracyjnej i specjalistycznej dla osób z niepełnosprawnościami*
 - 1.8. *Rozwój umiejętności XXI w. u dzieci i młodzieży w obszarze lokalnego rynku pracy*

2. Szeroki dostęp do kultury
 - 2.1. *Rozwój infrastruktury służącej kulturze*
 - 2.2. *Oferta w zakresie kultury dostosowana do bieżących potrzeb*
 - 2.3. *Zwiększenie dostępu do kultury dla grup niedoreprezentowanych i zagrożonych wykluczeniem oraz rodzin*
3. Szeroki dostęp do oferty sportowej i rekreacyjnej
 - 3.1. *Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej*
 - 3.2. *Oferta w zakresie sportu i rekreacji dostosowana do bieżących potrzeb*
 - 3.3. *Zwiększenie dostępu do sportu i rekreacji dla grup niedoreprezentowanych i zagrożonych wykluczeniem oraz rodzin*
4. *Rozwój opieki i profilaktyki zdrowotnej*
 - 4.1. *Stworzenie możliwości rozwoju podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej*
 - 4.2. *Rozwój profilaktyki zdrowia, w tym profilaktyki uzależnień*
5. *Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa*
 - 5.1. *Wzmocnienie systemu ochrony porządku publicznego*
 - 5.2. *Wzmocnienie systemu reagowania na zdarzenia kryzysowe*
 - 5.3. *Wzmocnienie działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa*
 - 5.4. *Budowanie systemu cyberbezpieczeństwa oraz dostępu do usług teleinformatycznych*
6. *Rozwój systemu wsparcia dla osób i rodzin doświadczających trudności życiowych*
 - 6.1. *Wzmocnienie systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych i rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym*
 - 6.2. *Wzmocnienie systemu wsparcia dla osób przewlekle chorych, starszych i ich rodzin*
 - 6.3. *Rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego dla dzieci i młodzieży*
 - 6.4. *Rozwój nowych form i narzędzi integracji społecznej oraz zawodowej*
 - 6.5. *Rozbudowa gminnego zasobu mieszkaniowego*
7. *Rozwój przestrzeni publicznych*
 - 7.1. *Zwiększenie ilości, atrakcyjności, funkcjonalności oraz dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich*
 - 7.2. *Zwiększenie dostępności, funkcjonalności oraz atrakcyjności budynków użyteczności publicznej dla wszystkich*
 - 7.3. *Rozwój systemu zarządzania i animacji przestrzeni publicznych*
8. *Wzmocniona ochrona i ekspozycja dziedzictwa gminy*
 - 8.1. *Wzmocnienie ochrony dziedzictwa niematerialnego Gminy*
 - 8.2. *Wzmocnienie ochrony dziedzictwa materialnego Gminy*
 - 8.3. *Popularyzacja wiedzy na temat dziedzictwa Gminy*
9. *Inkluzywna gmina Skawina*
 - 9.1. *Gmina Skawina otwarta na grupy niedoreprezentowane i zagrożone wykluczeniem*

OBSZAR 3 – GMINA EFEKTYWNIIE ZARZĄDZANA

1. *Wzmocnienie strategicznego wymiaru zarządzania gminą*
 - 1.1. *Wzmocnienie wewnętrznej spójności procesu zarządzania rozwojem Gminy*
 - 1.2. *Wzmocnienie zewnętrznej spójności procesu zarządzania rozwojem Gminy*
 - 1.3. *Stworzenie systemu zbierania i analizy danych wspierającego podejmowanie decyzji zarządczych*
2. *Wzmocnienie potencjału kadrowego i instytucjonalnego gminy*
 - 2.1. *Wzmocnienie dostosowania struktur organizacyjnych urzędu do aktualnych wyzwań rozwojowych*

- 2.2. *Rozwój potencjału kadrowego oraz systemu zarządzania zasobami ludzkimi w Gminie*
- 2.3. *Wzmocnienie potencjału informatycznego Gminy i wykorzystania nowych technologii do zwiększania efektywności pracy*
- 2.4. *Rozwój metod służących sprawnemu oraz efektywnemu zarządzaniu*
3. *Partycypacyjne podejście do zarządzania gminą*
 - 3.1. *Podniesienie jakości obsługi interesariuszy*
 - 3.2. *Poprawa dostępności do usług dla wszystkich interesariuszy*
 - 3.3. *Zwiększenie współpracy międzysektorowej w realizacji zadań publicznych i społecznych*

OBSZAR 4 – DOBRZE SKOMUNIKOWANA SKAWINA

1. *Poprawa dostępności komunikacyjnej*
 - 1.1. *Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej z Gminą Kraków*
 - 1.2. *Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej z pozostałymi Gminami ościennymi*
 - 1.3. *Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej*
2. *Rozwój zrównoważonej mobilności*
 - 2.1. *Ograniczenie zjawiska rozpraszania zabudowy (ang. urban sprawl) poprzez koncentrację zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie węzłów komunikacyjnych*
 - 2.2. *Preferowanie lokalizacji nowych działalności gospodarczych z obszaru produkcji w sąsiedztwie wysokosprawnych środków komunikacji publicznej*
 - 2.3. *Zwiększenie znaczenia transportu publicznego i mikro mobilności*
 - 2.4. *Zwiększenie znaczenia ruchu pieszo – rowerowego*
 - 2.5. *Poprawa planowania rozwiązań komunikacyjnych w dokumentach planistycznych gminy*
 - 2.6. *Rozwój elektromobilności*
3. *Poprawa bezpieczeństwa mobilności*
 - 3.1. *Zwiększenie bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego*
 - 3.2. *Zapewnienie ostatniego bezpiecznego kilometra do instytucji publicznych w szczególności szkół i przedszkoli*

OBSZAR 5 – CZYSTA GMINA

1. *Poprawa stanu gospodarki odpadami – gospodarka o obiegu zamkniętym*
 - 1.1. *Wzmocnienie możliwości gminy w samodzielnym zagospodarowaniu odpadów bez zwiększania ryzyka dla środowiska – jakości powietrza, terenów zielonych*
 - 1.2. *Efektywna i bezpieczna dla mieszkańców i środowiska gospodarka odpadami niebezpiecznymi*
 - 1.3. *Dążenie do eliminacji odpadów niebezpiecznych składowanych obecnie na terenie gminy w sposób stanowiący zagrożenie dla środowiska i zdrowia mieszkańców*
 - 1.4. *Dążenie do eliminacji odpadów zawierających azbest*
 - 1.5. *Rozwój edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami*
2. *Poprawa zarządzania istniejącym zasobem wód*
 - 2.1. *Redukcja zagrożenia powodziowego*
 - 2.2. *Stworzenie spójnego i efektywnego systemu retencji wody*
 - 2.3. *Zapewnienie zasobów i dobrej jakości wody pitnej*
 - 2.4. *Rozwój kanalizacji sanitarnej i instalacji do oczyszczania ścieków*
 - 2.5. *Stworzenie warunków do rekreacyjnego i komunikacyjnego wykorzystania wód z uwzględnieniem celów środowiskowych*
 - 2.6. *Zrównoważone gospodarowanie wodami opadowymi*
 - 2.7. *Rozwój edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki zasobami wód*

3. *Poprawa sytuacji w zakresie zieleni, ochrony zasobów przyrodniczych oraz ochrony gruntów*
 - 3.1. *Zrównoważone zarządzanie, ochrona i rozwój terenów zielonych*
 - 3.2. *Ochrona osuwisk i preferowanie wykorzystania ich jako terenów zielonych*
 - 3.3. *Przekształcenie terenów zdewastowanych ekologicznie w tereny zielone*
 - 3.4. *Ochrona i monitorowanie liczebności populacji i siedlisk zwierząt*
 - 3.5. *Ograniczenie zagrożeń środowiskowych związanych z działalnością rolną*
4. *Zmniejszenie negatywnego oddziaływania przemysłu na środowisko*
 - 4.1. *Współpraca z przedsiębiorstwami i innymi podmiotami mająca na celu wdrażanie najlepszych znanych technologii prośrodowiskowych z uwzględnieniem w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla obszarów szczególnie narażonych na oddziaływanie zanieczyszczeń przemysłowych rozwiązań redukujących te zagrożenia*
 - 4.2. *Wdrażanie skutecznych działań ograniczających emisję przemysłowych zanieczyszczeń i ich monitoring połączony z oceną ryzyka oraz monitoring zagrożeń przemysłowych*
5. *Poprawa jakości powietrza*
 - 5.1. *Kontynuacja i intensyfikacja działań w zakresie walki z zanieczyszczeniami powietrza*
 - 5.2. *Wzrost efektywności energetycznej gminy w szczególności poprzez rozwój OZE oraz termomodernizacji*
 - 5.3. *Rozwój edukacji ekologicznej w zakresie ochrony jakości powietrza oraz efektywności energetycznej*
6. *Poprawa klimatu akustycznego w gminie*
 - 6.1. *Wypracowanie rozwiązań skutecznie izolujących źródła hałasu od miejsc zamieszkania z uwzględnieniem w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla obszarów szczególnie narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie hałasem rozwiązań redukujących to zagrożenie*

OBSZAR 6 – ZRÓWNOWAŻONA I ODPORNA GOSPODARKA

1. *Zwiększenie atrakcyjności istniejących terenów inwestycyjnych ze szczególnym uwzględnieniem lokalnego biznesu*
 - 1.1. *Zwiększenie dostępności istniejących terenów inwestycyjnych*
 - 1.2. *Rozwój infrastruktury technicznej na obszarach inwestycyjnych*
 - 1.3. *Ewaluacja i aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem zrównoważonego wykorzystania istniejących terenów inwestycyjnych*
 - 1.4. *Metamorfoza terenu po byłej Hucie Aluminium*
2. *Rozwój lokalnego rynku pracy*
 - 2.1. *Zwiększenie liczby wykwalifikowanych pracowników na rynku lokalnym*
 - 2.2. *Podjęcie aktywnych działań na rzecz redukcji deficytu pracowników na lokalnym rynku pracy, w tym poprzez promocję zatrudnienia osób z niepełnosprawnością*
 - 2.3. *Zwiększenie wykorzystania generowanego wzrostu gospodarczego przez lokalną gospodarkę poprzez intensyfikację współpracy z przedsiębiorcami*
 - 2.4. *Zwiększenie podaży zasobów pracy, poprzez przyciągnięcie na lokalny rynek pracy zasobów zlokalizowanie w gminach ościennych*
 - 2.5. *Wypracowanie ram efektywnej współpracy między samorządami, przedsiębiorcami, a szkołami*
3. *Stworzenie warunków zachęcających do płacenia podatków w gminie*
 - 3.1. *Opracowanie systemu zachęt do płacenia podatków w gminie*
 - 3.2. *Stworzenie pakietu zachęt dla osób zainteresowanych osiedleniem się na terenie gminy*

- 3.3. *Podjęcie cyklicznej akcji informacyjnej wraz ze wsparciem formalnym dla osób nie będących mieszkańcami Polski*
4. *Nieuciążliwa środowiskowo, zaawansowana i odpowiedzialna społecznie gospodarka*
 - 4.1. *Stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju przedsiębiorstw nieuciążliwych, innowacyjnych, nieprodukcyjnych*
 - 4.2. *Promowanie nieuciążliwej środowiskowo działalności gospodarczej*
5. *Zwiększenie współpracy gminy z przedsiębiorcami*
 - 5.1. *Rozwój i zdynamizowanie istniejących form współpracy*
 - 5.2. *Promocja społecznej odpowiedzialności biznesu*
 - 5.3. *Wsparcie dla lokalnych mikro i małych przedsiębiorstw.*

GINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY SKAWINA NA LATA 2016 – 2022¹⁷ oraz ¹⁸

Głównym celem Programu Rewitalizacji (GPR) jest „zmniejszenie zróżnicowania przestrzennego poziomu życia na obszarze rewitalizacji oraz wzrost poziomu spójności społecznej i włączenia społecznego, poprzez zwiększenie dostępu do usług publicznych, w tym integrujących miejsc i oferty, inkubowanie i wspieranie oddolnych inicjatyw, inkluzyjną politykę społeczną, w tym w zakresie mieszkalnictwa oraz zapewnienie przyjaznej i bezpiecznej przestrzeni do życia oraz klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości”. Uszczegóławiając cel główny, w programie wskazano trzy cele do których przypisano konkretne kierunki działań:

CEL 1 - Spójne społeczeństwo lokalne:

Silne poczucie tożsamości lokalnej, integracji, odpowiedzialności za wspólnotę wśród mieszkańców podobszarów rewitalizacji oraz wysoki kapitał społeczny dzięki wzmocnieniu systemu wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji oraz powiązanej z nim polityki mieszkaniowej, zwiększeniu dostępności integrującej przestrzeni i oferty, wspieraniu inicjatyw społecznych, a także podnoszenie kapitału społecznego.

CEL 2 - Bezpieczeństwo mieszkańców i zdrowe środowisko:

Zdrowe środowisko i bezpieczna przestrzeń publiczna, dzięki poprawie warunków i wprowadzeniu rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa komunikacyjnego oraz działaniom na rzecz obniżenia poziomu przestępczości, w także ochrony przeciwpowodziowej i poprawie jakości środowiska, w tym ograniczeniu skutków działalności przemysłowej.

CEL 3 - Silna gospodarka lokalna i dobry dostęp do usług:

Dostęp do usług publicznych oraz aktywna i konkurencyjna gospodarka dzięki poprawie dostępności komunikacyjnej podobszarów rewitalizacji, stwarzaniu warunków dla rozwoju przedsiębiorczości oraz przywracaniu na rynek pracy osób bezrobotnych.

W ramach zadań zaproponowanych w GRP istotne znaczenie z punktu widzenia uwarunkowań rozwoju są przedsięwzięcia związane z:

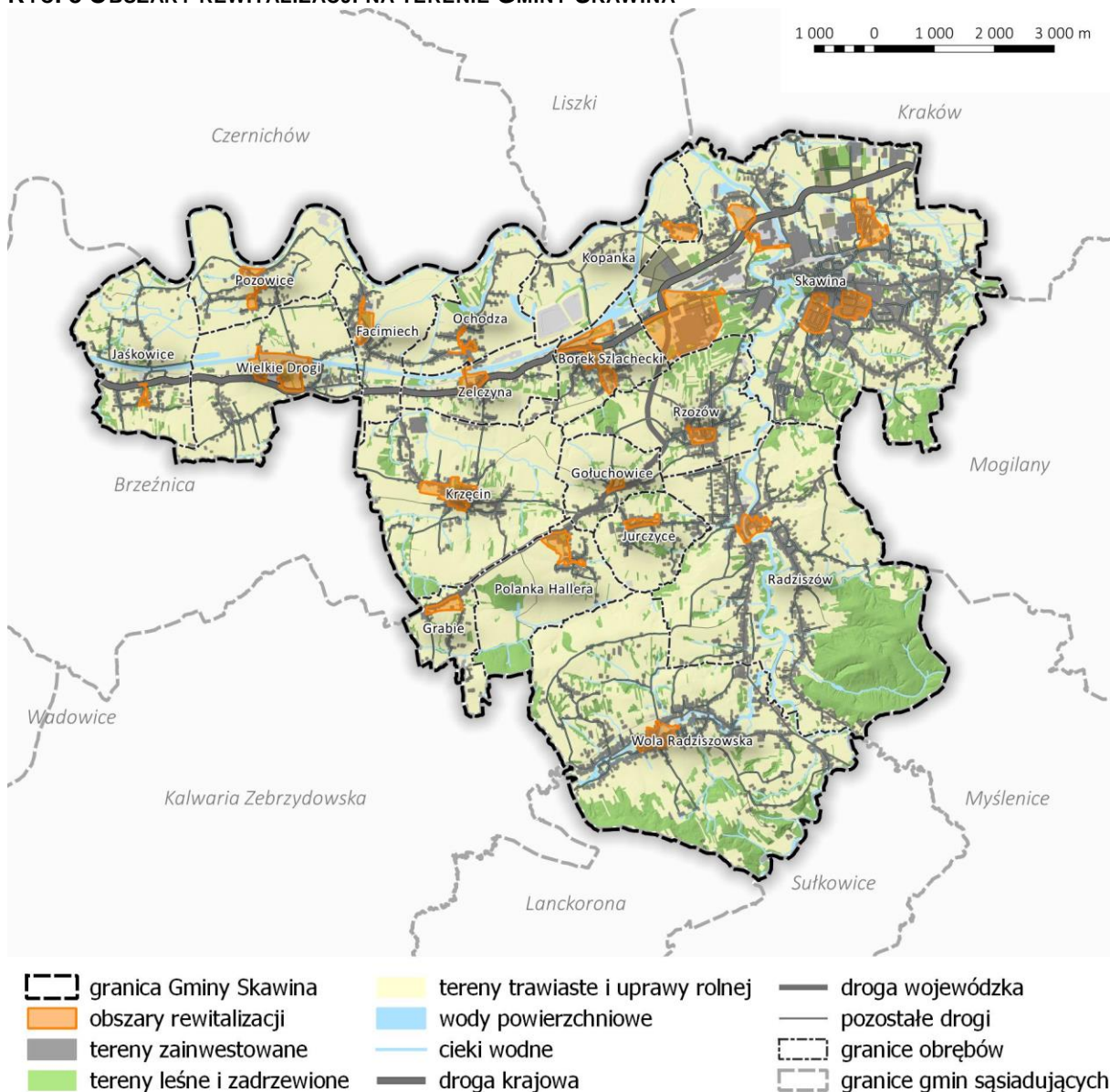
¹⁷ Uchwała Nr XXVII/390/17 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 22 lutego 2017 r. (wraz ze zmianą: Uchwała Nr XXIX/414/17 z dnia 26 kwietnia 2017 r. oraz XXIII N/728/22 z dnia 19 grudnia 2022 r.).

¹⁸ Przedłużenie ważności do końca 2023r.

- o tworzeniem ogólnodostępnych przestrzeni publicznych,
- o tworzeniem miejsc spotkań i integracji na terenie osiedli w Skawinie,
- o poprawę dostępności komunikacyjnej.

Zamierzenia inwestycyjne wskazane w GPR zgodne są z ustaleniami obowiązujących obecnie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

RYC. 8 OBSZARY REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem danych z GPR.

ZAMIERZENIA INWESTYCYJNE WSKAZANE W GPR

1. Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej (CAK) spełniającego funkcje kulturalne i społeczne na osiedlu Rzepnik.
2. Utworzenie Centrum Aktywności Kulturalnej (CAK) na terenie podobszaru Osiedla Ogrody.*¹⁹
3. Wykańczanie podwórek osiedlowych i zagospodarowanie terenu przed blokami na osiedlach Energetyków, Kościuszki, Ogrody.
4. Rozbudowa i modernizacja placu zabaw na os. Awaryjnym.
5. Zagospodarowanie terenu byłych wysypisk śmieci na ogólnodostępny teren rekreacyjny.
6. Budowa Centrum Aktywności Kulturalnej - świetlicy na os. Awaryjnym.
7. Budowa infrastruktury komunikacyjno-technicznej na terenie byłej Huty Aluminium.
8. Budowa budynku Centrum Aktywności Kulturalnej w Borku Szlacheckim.
9. Przebudowa piwnic Domu Ludowego na klubokawiarnię z biblioteką i miejscem spotkań dla mieszkańców w Jaśkowicach, Centrum Aktywności Kulturalnej (CAK) w Jaśkowicach.
10. Przebudowa pomieszczeń w budynku OSP Polanka Hallera do funkcji Centrum Aktywności Kulturalnej wraz z zagospodarowaniem otoczenia remizy (plac zabaw, wiaty rekreacyjna, miejsce na grilla).*
11. Przebudowa poddasza świetlicy wiejskiej wraz z termomodernizacją w Woli Radziszowskiej, Centrum Aktywności Kulturalnej (CAK) w Woli Radziszowskiej.*
12. Rozbudowa kompleksu sportowego (boisko wielofunkcyjne, siłownia zewnętrzna) wraz ze ścieżką rowerową w Borku Szlacheckim.*
13. Przebudowa i rozbudowa ogólnodostępnego boiska w Facimiechu wraz z infrastrukturą rekreacyjną.
14. Modernizacja przestrzeni publicznej w Jaśkowicach.
15. Przebudowa boiska wielofunkcyjnego w Jurczycach.*
16. Remont i rozbudowa istniejącego placu zabaw w Gołuchowicach.*
17. Rozbudowa i konserwacja istniejącego placu zabaw w Grabiu.
18. Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej w Kopance.*
19. Rozbudowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Krzęcinie.
20. Rozbudowa i przebudowa placu zabaw i miejsca spotkań oraz rekreacji dla rodzin i młodzieży (przy Domu Ludowym) w Ochodzy.*
21. Przebudowa boiska sportowego w Polance Hallera.*
22. Rozbudowa i przebudowa ogólnodostępnego boiska sportowego (boisko wielofunkcyjne, siłownia zewnętrzna) w Pozowicach.*
23. Przebudowa i rozbudowa boiska sportowego w Radziszowie.*
24. Rozbudowa istniejącego obiektu sportowego w m. Rzozów o boisko wielofunkcyjne i miejsce do spotkań plenerowych (wiaty rekreacyjna).*
25. Rozbudowa infrastruktury społecznej przy Szkole Podstawowej w Wielkich Drogach (boisko wielofunkcyjne, park linowy, plac zabaw).*
26. Teren rekreacyjno-sportowy dla mieszkańców wsi: boisko piłkarskie, teren rekreacyjny z wiatą, zaplecze dla sportu (szatnie i toalety) w Zelczynie.*
27. Remont i rozbudowa placu zabaw przy Izbie Pamięci w Jurczycach*.
28. Modernizacja bazy dydaktycznej Małopolskich Ośrodków Wychowawczych prowadzonych przez Województwo Małopolskie - "Budowa sali sportowej przy Zespole Placówek Edukacyjno - Opiekuńczo - Wychowawczych w Wielkich Drogach i adaptacja istniejącej sali gimnastycznej na potrzeby zaplecza sanitarno - technicznego".*

¹⁹ Inwestycje zrealizowane.

PLAN MOBILNOŚCI DLA GMINY SKAWINA ²⁰

„Plan mobilności dla Gminy Skawina” jest dokumentem, w którym wskazano m.in. zakres działań mających na celu zmniejszenie zapotrzebowania mieszkańców na podróże samochodem na korzyść środków transportu zbiorowego. Jako główne założenia programu przyjęto:

- o włączenie gminy w system kolei aglomeracyjnej,
- o modyfikację systemu autobusowej komunikacji aglomeracyjnej, z uwzględnieniem uruchomienia połączeń kolejowych,
- o stworzenie systemów P+R, B+R oraz K+R²¹,
- o poprawę bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów oraz dostępności do przystanków transportu zbiorowego poprzez budowę ciągów pieszo- rowerowych oraz fizyczne uspokajanie ruchu,
- o rozważenie stworzenia systemu miejskiej wypożyczalni rowerów,
- o rozważenie stworzenia systemu miejskiej wypożyczalni samochodów (car sharing).

W zakresie szybkiej kolei aglomeracyjnej najistotniejszymi kwestiami jest lokalizacja przystanku/przystanków SKA na terenie Gminy Skawina oraz zabezpieczenie możliwości lokalizacji przystanków autobusowych pozwalających na dojazd do SKA mieszkańcom gminy (w szczególności przy ul. Puskarskiej w Krakowie).

Istotne znaczenie dla zapewnienia obsługi komunikacyjnej gminy ma transport rowerowy. W Planie Mobilności zaproponowano m.in. inwestycje takie jak:

- o *budowa drogi dla rowerów o szerokości 2m wzdłuż ulicy Popiełuszki (od Kościuszki do Konstytucji 3 Maja),*^{*22}
- o *budowa drogi dla rowerów o szerokości 2m wzdłuż ulicy Konstytucji 3 Maja,*
- o *budowa drogi dla rowerów o szerokości 2m od ulicy Konstytucji 3 Maja do ulicy 29 Listopada wraz z odgałęzieniami,*
- o *budowa drogi dla rowerów o szerokości 2m wzdłuż ulicy Żwirki i Wigury od ul. Konstytucji 3 Maja do ul. Konopnickiej,**
- o *budowa ciągu pieszo-rowerowego o szerokości 4m ulica Torowa Boczna, w śladzie istniejącej drogi nieutwardzonej, z dopuszczeniem dojazdu pojazdami silnikowymi do posesji,*
- o *budowa połączenia z istniejącym ciągiem pieszo-jezdny wzdłuż Obwodnicy,**
- o *budowa ciągu pieszo-rowerowego o szerokości 2,5m wzdłuż Obwodnicy od ul. Krakowskiej do ul. Chmielka,**
- o *budowa drogi dla rowerów o szerokości 2m wzdłuż ul. Kolejowej od ul. Niepodległości do tunelu pod torami,**
- o *budowa ciągu pieszo-rowerowego o szerokości 2m wzdłuż ulicy Żwirki i Wigury od ul. Konstytucji do ul. Spacerowej,**
- o *budowa dwóch pochylni – ulice Popiełuszki i Niepodległości,**
- o *budowę ciągu pieszo-rowerowego o szerokości 2,5m o długości około 250m w miejscowości Borek Szlachecki, który poprawi dostępność do przystanku kolejowego z gospodarstw domowych w południowej części miejscowości,*
- o *budowa ciągu pieszo-rowerowego o szerokości 2,5m o długości około 750m w miejscowości*

²⁰ Uchwała Nr XIX/257/16 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 25 maja 2016 r.

²¹ System parkingów: P+R (ang. *park and ride*) – parkuj i jedź; B +R (ang. *bike and ride*) – pozostaw rower i jedź; K+R (ang. *kiss and ride*) – pocałuj i jedź.

²² Inwestycje zrealizowane.

- Ochodza, który zapewni bezpieczny i komfortowy dojazd rowerem do przystanku kolejowego Zelczyna,
- budowa ciągu pieszo-rowerowego o szerokości 2,5m o długości około 1400m w miejscowości Facimiech, który zapewni bezpieczny i komfortowy dojazd rowerem do przystanku kolejowego Wielkie Drogi,
 - w korytarzu linii kolejowej 97 - budowa ciągu pieszo-rowerowego o szerokości 2,5m o długości około 1500m w miejscowości Rzozów, który poprawi dostępność do przystanku kolejowego z gospodarstw domowych w północnej części miejscowości,
 - w korytarzu linii kolejowej 97 - budowa ciągu pieszo-rowerowego o szerokości 2,5m o długości około 500m w miejscowości Rzozów, który zapewni bezpieczne i komfortowe dojście oraz dojazd rowerem do przystanków autobusowych,
 - w korytarzu linii kolejowej 97 - budowa ciągu pieszo-rowerowego o szerokości 2,5m o długości około 6000m w miejscowości Radziszów, który zapewni bezpieczny i komfortowy dojazd rowerem do przystanku kolejowego Radziszów (wymaga budowy przejścia przez tory) oraz Rzozów, *
 - w korytarzu linii kolejowej 97 - budowa ciągu pieszo-rowerowego o szerokości 2,5m o długości około 1400m w miejscowości Wola Radziszowska, który zapewni bezpieczny i komfortowy dojazd rowerem do przystanku kolejowego Wola Radziszowska,
 - w korytarzu linii kolejowej 97 - budowę ciągu pieszo-rowerowego o szerokości 3m pomiędzy miejscowościami Radziszów, a Skawiną wzdłuż ulicy Radziszowskiej (do ul. Spacerowa), który poprawi dostępność do Miasta Skawina oraz Skawińskiego Centrum Komunikacyjnego.

W „Programie mobilności dla Gminy Skawina” odniesiono się również do problematyki parkingowej w tym parkingów P+R. Poza główną inwestycją P+R w ramach Skawińskiego Centrum Komunikacyjnego powinny zostać zorganizowane mniejsze uzupełniające parkingi przy stacjach kolejowych.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA TERENU I UZBROJENIA TERENU

4.1. DOTYCHCZASOWE PRZESĄDZENIA PLANISTYCZNE

OBOWIĄZUJĄCE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

Zgodnie z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina zatwierdzonego Uchwałą Rady Miejskiej w Skawinie (Uchwała Nr XXXIX/387/09 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 30 grudnia 2009 r.) na terenie gminy wskazane zostały następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego usystematyzowane w trzech strefach:

I STREFA URBANIZACJI

TERENY ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA DO UTRZYMANIA I KONTYNUACJI

- tereny zabudowy o przeważającej funkcji mieszkaniowej (M),
- tereny zabudowy o przeważającej funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej (MW),
- tereny zabudowy usługowej (U),
- tereny zabudowy usługowej z zielenią towarzyszącą (UZ),
- tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (P),
- tereny przemysłowo – usługowe (PU),
- tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych (RU),
- tereny rekreacji, sportu i turystyki (US),
- tereny zieleni urządzonej (ZU),
- tereny cmentarzy (ZC),
- tereny infrastruktury technicznej – wodociągi (W),
- tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka (E),
- tereny infrastruktury technicznej – kanalizacja (K),
- tereny infrastruktury technicznej – gazownictwo (G),
- tereny komunikacji (KP),
- tereny wód powierzchniowych,
- tereny rozwoju zieleni urządzonej (ZR/ZU),

TERENY ROZWOJU

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (R/MW, ZR/MW),
- tereny zabudowy mieszkaniowej miejskiej (R/MN, ZR/MN),
- tereny zabudowy mieszkaniowej podmiejskiej (R/M, ZR/M),
- tereny zabudowy mieszkaniowej wiejskiej (R/MR, ZR/MR),
- tereny zabudowy usługowej (R/U, ZR/U),
- tereny zabudowy mieszkaniowej i usług (R/MU, ZR/MU),
- tereny produkcyjno – usługowe (R/PU, ZR/PU, N/PU),
- tymczasowe tereny produkcyjno – usługowe (R/PUt, ZR/PUt),

- tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich (R/RU, ZR/RU),
- tereny rekreacji, sportu i turystyki (R/US, ZR/US),
- tereny infrastruktury technicznej – wodociągi (R/W, ZR/W),
- tereny infrastruktury technicznej – kanalizacja (ZR/K),
- tereny cmentarzy (R/ZC, ZR/ZC, N/ZC),
- tereny rezerwowane dla nowych dróg i ulic (ZR/KP).

TERENY ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA DO PRZEKSZTAŁCEŃ I ROZWOJU

- tereny zabudowy o przeważającej funkcji mieszkaniowej do przekształceń w kierunku produkcyjno – usługowym (M/PU),
- tereny zabudowy o przeważającej funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej do przekształceń w kierunku produkcyjno – usługowym (MW/PU),
- tereny zabudowy usługowej do przekształceń w kierunku produkcyjno – usługowym (U/PU),
- tereny zabudowy mieszkaniowej do przekształceń w kierunku usługowym (M/U),
- tereny zabudowy mieszkaniowej do przekształceń w kierunku zabudowy mieszkaniowej i usług (M/MU),
- tereny zabudowy mieszkaniowej do przekształceń na tereny obsługi komunikacji kołowej (M/KP),
- tereny rekreacji, sportu i turystyki do przekształceń na tereny zabudowy mieszkaniowej i usług (US/MU).

II STREFA TERENÓW ROLNYCH I OTWARTYCH

TERENY ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA DO UTRZYMANIA I KONTYNUACJI

- tereny rolnicze (R),
- tereny zieleni nieurządzonej (ZR),
- tereny lasów i zadrzewień (ZL),
- tereny wód powierzchniowych,
- istniejące siedliska zabudowy zagrodowej (MR),
- tereny cmentarzy (ZC),
- tereny infrastruktury technicznej – wodociągi (W).

TERENY ROZWOJU

- tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich (R/RU, ZR/ZU),
- tereny rekreacji, sportu i turystyki (R/US, ZR/US, ZL/US),
- tereny cmentarzy (R/ZC, ZR/ZC),
- tereny infrastruktury technicznej – wodociągi (ZR/W),
- tereny infrastruktury technicznej – kanalizacja (R/K),
- tereny turystyki i rekreacji z możliwością zabudowy lotniskowej (R/UT, ZR/UT, ZL/UT),
- tereny zieleni urządzonej (ZR/ZU).

TERENY ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA DO PRZEKSZTAŁCEŃ I ROZWOJU

- tereny eksploatacji kruszywa do przekształceń w kierunku usług rekreacji, sportu i turystyki (PE/US).

III STREFA TERENÓW LASÓW I ZADRZEWIENÍ (wskazana granicą)

TERENY ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA DO UTRZYMANIA I KONTYNUACJI

- tereny lasów (ZL),
- tereny zieleni nieurządzonej (ZR),
- istniejące siedliska zabudowy zagrodowej (MR),
- tereny wód powierzchniowych,
- tereny boiska sportowego (US),
- tereny zieleni urządzonej (ZU),
- istniejące tereny dróg w strefie terenów lasów i zalesień.

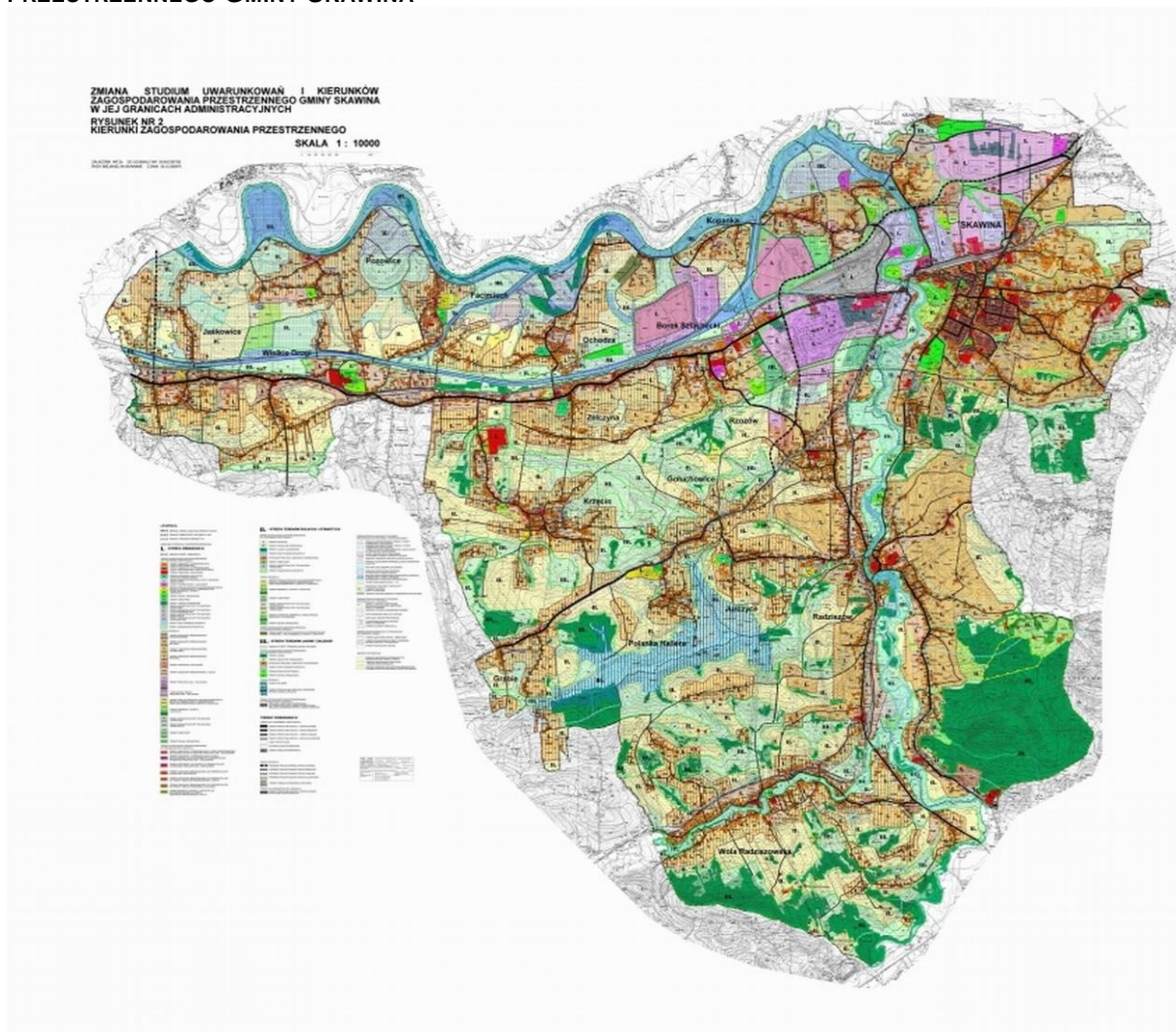
TERENY ROZWOJU

- tereny zalesień (ZR/ZL),
- tereny potencjalnej realizacji zbiornika retencyjnego Jurczyce (ZR/ZW, ZL/ZW, R/ZW),
- tereny rezerwowane dla nowych dróg.

TERENY ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA DO PRZEKSZTAŁCENÍ I ROZWOJU

- siedliska zabudowy zagrodowej do przekształcenia w teren potencjalnej realizacji zbiornika retencyjnego Jurczyce (M/ZW).

RYC. 9 OBOWIĄZUJĄCE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SKAWINA

Źródło: Strona BIP UMIG Skawina.

OBOWIĄZUJĄCE PLANY MIEJSCOWE

Obecnie na terenie Gminy Skawina obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (obejmujące 100% powierzchni gminy):

MIASTO SKAWINA:

- Uchwała Nr XIIIN/456/13 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych (ogłoszony 16 stycznia 2014 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego poz. 266), zmieniona uchwałą Nr XXXV/499/17 z dnia 2 listopada 2017 r., w części dotyczącej działki 2060/1 (pow. ok. 0,6 ha).

Plan obejmuje obszar o powierzchni ok. 2 050 ha w granicach administracyjnych miasta Skawina. Celem planu jest stworzenie prawnych warunków dla zagospodarowania przestrzennego obszaru w zgodności z wymogami kształtowania ładu przestrzennego i wymogami zrównoważonego rozwoju oraz kierunkami wyznaczonymi w Studium. Plan stanowi podstawę realizacji programów inwestycyjnych w terenach przeznaczonych do zabudowy, ochrony cennych zasobów kulturowych obszaru, rozwoju funkcji mieszkaniowej i usługowej.

27 lutego 2019 r. Rada Miejska w Skawinie podjęła uchwałę Nr V/39/19 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych. Zakres zmian planu miejscowego obejmował ustalenia planu w zakresie zmian zapisów zawartych w: § 24 ust. 4 pkt 4 lit. a (zmiana wysokości zabudowy), bez zmiany rysunku planu; § 24 ust. 4 pkt 5 (zmiana formy dachów), bez zmiany rysunku planu; § 26 ust. 4 pkt 5 (zmiana formy dachów), bez zmiany rysunku planu; § 27 ust. 4 pkt 5 (zmiana formy dachów), bez zmiany rysunku planu; § 49 ust. 3 (zmiana dotyczy wprowadzenia nowych ustaleń dla terenu KK, w granicach działki nr 2289/36), bez zmiany rysunku planu.

28 sierpnia 2019 r. Rada Miejska w Skawinie podjęła uchwałę Nr XI/146/19 o podzieleniu procedowanej zmiany na dwa etapy: etap I obejmujący zmiany tekstowe oraz etap II obejmujący zmianę przeznaczenia działki nr 2289/36 w obr. 0017 Skawina.

30 grudnia 2019 r. Rada Miejska w Skawinie podjęła dwie uchwały w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych:

- **etap I – uchwała nr XVII/197/19** (ogłoszona 20 stycznia 2020 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego poz. 621),
- **etap II – uchwała nr XVII/198/19** (ogłoszona 20 stycznia 2020 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego poz. 622).

- **Uchwała Nr LIV/783/23 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych** (ogłoszony 16 stycznia 2014 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego poz. 266), o pow. ok. 1,36 ha, z podstawowym przeznaczeniem pod teren usług edukacji.

Celem planu jest stworzenie prawnych warunków dla zagospodarowania przestrzennego obszaru w zgodności z wymogami kształtowania ładu przestrzennego i wymogami zrównoważonego rozwoju oraz kierunkami wyznaczonymi w Studium, poprzez ustalenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenów.

OBSZAR WIEJSKI objęty jest planami miejscowymi obowiązującymi ma mocy dwóch uchwał:

- **Uchwała Nr XVII/217/16 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina w jej granicach administracyjnych – etap I** (ogłoszony 13 kwietnia 2016 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego poz. 2430).

Plan obejmuje obszar o powierzchni ok. 7 002 ha i dotyczy obszaru obejmującego fragmenty wszystkich szesnastu sołectw Gminy Skawina).

Celem planu jest stworzenie prawnych warunków dla zagospodarowania przestrzennego obszaru w zgodności z wymogami kształtowania ładu przestrzennego i wymogami zrównoważonego rozwoju oraz kierunkami wyznaczonymi w Studium. Plan stanowi podstawę realizacji programów inwestycyjnych w terenach przeznaczonych do zabudowy, ochrony cennych zasobów kulturowych obszaru, rozwoju funkcji mieszkaniowej i usługowej.

- **UCHWAŁA NR XIVN/542/21 RADY MIEJSKIEJ W SKAWINIE Z DNIA 6 GRUDNIA 2021 R. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina w jej granicach administracyjnych – etap I (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego z dnia 14 grudnia 2021 r., poz. 7705.** Przedmiotem zmiany planu miejscowego była korekta dla obszaru w sąsiedztwie szkoły podstawowej w Wielkich Drogach. Zmiana planu ma pozwolić na realizację budowy nowej szkoły podstawowej.
- **Uchwała Nr X/123/19 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 10 lipca 2019 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina w jej granicach administracyjnych – etap II** (ogłoszony 29 lipca 2019 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego poz. 5689).

Plan obejmuje obszar o powierzchni ok. 932 ha i dotyczy obszaru obejmującego fragmenty sołectw: Borek Szlachecki, Gołuchowice, Grabie, Jurczyce, Krzęcin, Polanka Hallera, Radziszów, Rzozów, Wola Radziszowska, Zelczyna.

Celem planu jest stworzenie prawnych warunków dla zagospodarowania przestrzennego obszaru w zgodności z wymogami kształtowania ładu przestrzennego i wymogami zrównoważonego rozwoju oraz kierunkami wyznaczonymi w Studium. Zmiana etapu II (Uchwała Nr X/123/19 z dnia 10 lipca 2019) stanowi dopełnienie i kontynuację ustaleń mpzp – etap I (Uchwała Nr XVII/217/16 z dnia 23 marca 2016 r.).

- **Uchwała Nr XLII/598/22 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jej granicach administracyjnych.** Przedmiotem zmiany planu miejscowego była korekta rysunku planu, bez zmiany ustaleń planu w zakresie likwidacji fragmentu drogi KDL.
- **Uchwała Nr XLII/599/22 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jej granicach administracyjnych.** Przedmiotem zmiany planu miejscowego były ustalenia dla terenu US4 - teren działek 1798/1, 1799/1, 1800/2, 1800/3, 1800/4.

OBECNIE PRZYSTĄPIONO DO NASTĘPUJĄCYCH ZMIAN MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO:

- **Uchwała Nr XLIII/618/22 z dnia 27 kwietnia 2022 r. (zmieniona uchwałą Nr LIV/784/23 z dnia 22 marca 2023 r.) w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych, przyjętego Uchwałą Nr XIIN/456/13 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych, z późniejszymi zmianami.**
- **Uchwała Nr XLIII/619/22 z dnia 27 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina etap I, przyjętego Uchwałą Nr XVII/217/16 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina w jej granicach administracyjnych, z późniejszymi zmianami.**
- **Uchwała Nr XLVI/644/22 z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych, przyjętego Uchwałą Nr XIIN/456/13 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Skawina w jego granicach administracyjnych, z późniejszymi zmianami.**

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. w planach miejscowych dla Gminy Skawina (miasto i tereny wiejskie) wskazano następujące powierzchnie przewidziane na wybrane formy zagospodarowania²³:

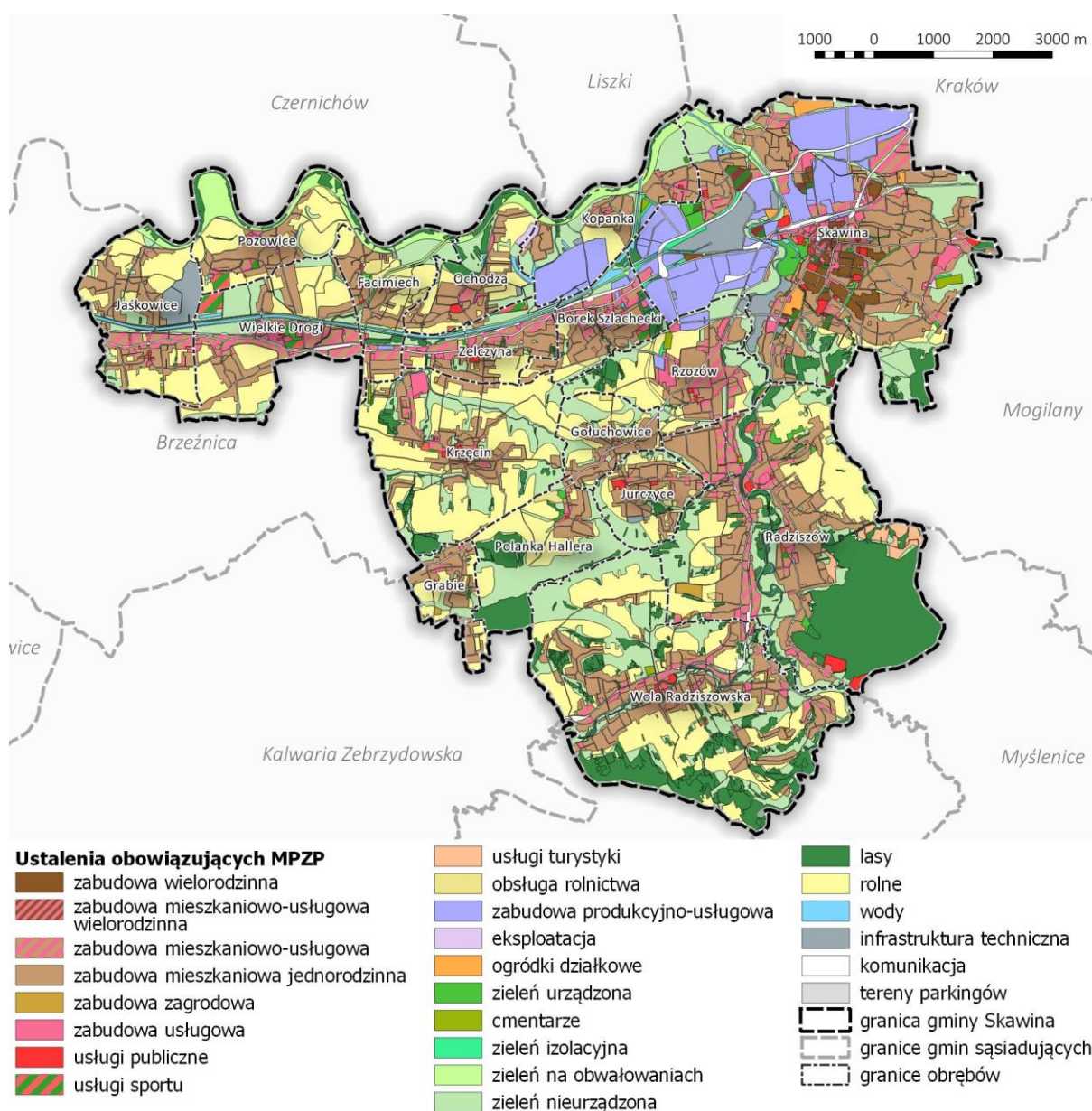
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna – 45 ha,
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna – 2180,4 ha,
zabudowa mieszkaniowo-usługowa 658 ha, usługi publiczne 57,1 ha,
usługi sportu i rekreacji 99,7 ha,
usługi turystyki i rekreacji – 35,4 ha,
zabudowa usługowa – 94 ha,
zabudowa produkcyjno-usługowa – 533,9 ha,
tereny eksploatacji – 8 ha,
komunikacja – 544 ha,
parkingi – 5,8 ha,
infrastruktura techniczna – 157 ha,
zabudowa zagrodowa – 11 ha,
tereny obsługi rolnictwa – 33 ha,
cmentarze 20,2 ha,
lasy 1109,2 ha,
tereny rolne – 2012,5 ha,
wody – 175,9 ha,
zieleń izolacyjna – 21,7 ha,

²³ Na podstawie obowiązujących mpzp.

zieleń na obwałowaniach – 233,7 ha,
zieleń nierurządzona – 1800 ha,
zieleń urządzona – 55,4 ha.

Podsumowując, stwierdzić należy, że w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz tereny zabudowy usługowej obejmują 3 546 ha, co stanowi ok. 35% powierzchni Gminy Skawina. Wartość ta jest zbliżona do innych gmin miejsko – wiejskich położonych w sąsiedztwie Krakowa. W przypadku Skawiny należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że powierzchnia terenów produkcyjno – usługowych i usługowych zajmuje w planach aż 628 ha (6,3% pow. gminy).

RYC. 10 STRUKTURA PRZEZNACZENIA TERENU W OBOWIĄZUJĄCYCH MIEJSCOWYCH PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie obowiązujących mpzp.

4.2. WYDANE DECYZJE WZIT, DECYZJE ULICP

DECYZJE WZIT

W związku z faktem, że na terenie Gminy Skawina obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, od sierpnia 2019 roku nie są wydawane decyzje WZ.

DECYZJE ULICP

Na przestrzeni ostatnich 10 lat, tj. 2011-2020 w Gminie Skawina zostało wydanych 15 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (zostały one wydane w latach 2011, 2012 i 2013). Dla porównania w gminie Myślenice w analizowanym dziesięcioleciu wydano aż 70 decyzje ULICP, w Gminie Niepołomice 19 oraz w Wieliczce 11 decyzji. Generalnie stwierdzić można, że decyzje te wydawane są na projekty związane z realizacją dróg i sieci infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym, dla których w planach miejscowych nie wskazano konkretnej lokalizacji.

TAB. 3 DECYZJE ULICP W GMINIE SKAWINA NA TLE WYBRANYCH GMIN

Gmina	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Razem
Skawina	6	6	3	0	0	0	0	0	0	0	15
Dobczyce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myślenice	5	0	5	0	2	3	14	4	16	21	70
Niepołomice	1	4	3	3	1	3	2	0	2	0	19
Wieliczka	0	0	0	2	3	5	0	0	0	1	11
Razem	12	10	11	5	6	11	16	4	18	22	115

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

4.3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Generalnie rzecz ujmując można stwierdzić, że za wyjątkiem sieci kanalizacyjnej, Gmina Skawina jest dobrze wyposażona w sieci infrastruktury technicznej. Ze względu na rozwój mieszkalnictwa oraz konieczność poprawy warunków aerosanitarnych, konieczne jest rozbudowanie sieci gazowej. Najistotniejsze ograniczenia dotyczące możliwości zagospodarowania terenu, stwarzają wymienione poniżej sieci elektroenergetyczne i gazowe.

linie wysokiego napięcia:

- linia napowietrzna 400 kV relacji Byczyna — Skawina 3, Skawina — Tucznawa,
- linia napowietrzna 400 kV relacji Skawina — Tarnów, Rzeszów – Skawina,
- linia napowietrzna 220 kV relacji Byczyna — Skawina 1, Byczyna — Skawina 2,
- linia napowietrzna 220 kV relacji Klikowa — Skawina, Skawina — Wanda,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Dwory — Skawina Huta,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Zator — Borek Szlachecki — Skawina Huta,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Kalwaria — Skawina Huta,

- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Szaflary,
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina Huta — Szaflary,
- o linia napowietrzna 110 kV Skawina Huta — Rabka,
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Skawina Huta t. 1^{*24},
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Skawina Huta t. 2,
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Pasternik*,
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Salwator*,
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Bonarka*,
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Bieżanów,
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Kampus*,
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Korabniki
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Myślenice,
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Świątniki Górne,
- o linia napowietrzna 110 kV relacji Korabniki – Lubocza.

Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są:

- o stacja elektroenergetyczna 400/220/110 kV Skawina,
- o stacja elektroenergetyczna 110/15 kV Borek Szlachecki (BSZ), Skawina Huta (SKH), Korabniki (KOR)
- o stacje transformatorowe SN/NN.

gazociągi wysokiego ciśnienia:

- o gazociąg DN500, PN63 Łukanowice - Skawina — Zelczyna,
- o gazociąg DN400, PN63 Śledziejowice - Skawina,
- o gazociąg DN 250, Korabniki - Zabierzów,
- o gazociąg DN100 oraz DN 80, PN63 - dolot do stacji gazowej Skawina,
- o gazociąg DN100 PN63 - dolot do stacji gazowej Skawina Koncentraty,
- o gazociąg DN100 PN63 - dolot do stacji gazowej Nowoczesne Produkty Aluminiowe Skawina,
- o gazociąg DN65 PN63 - dolot do stacji gazowej Rzozów.

Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są:

- o stacja gazowa Skawina Q-8000 Nm³/h, rok budowy 2018,
- o stacja gazowa Skawina Koncentraty Q-3000 Nm³/h, rok budowy 1992,
- o stacja gazowa Rzozów Q-6000 Nm³/h, PN 63, rok budowy 1992 (w likwidacji),
- o stacja gazowa Skawina Nowoczesne Produkty Aluminiowe Q-3000 Nm³/h, PN 63, rok budowy 1992,
- o stacja pomiarowa Borek Szlachecki, PN 63, rok budowy 1999.

Szczegółowe informacje na temat infrastruktury technicznej zawarto w rozdziale 16.

²⁴ linie w początkowym fragmencie kablowe

4.4. TRANSPORT

Drogowa obsługa transportowa gminy jest zapewniona w powiązaniach ponadlokalnych poprzez:

- o drogę krajową DK44 o funkcji drogi głównej ruchu przyspieszonego i jej powiązania z autostradą A4 w węźle Kraków – Skawina,
- o drogę wojewódzką DW 953 o funkcji drogi głównej,
- o systemem dróg powiatowych (o funkcjach dróg zbiorczych),
- o system dróg gminnych (o funkcji zbiorczych, lokalnych i dojazdowych) rozprowadzających ruch po poszczególnych miejscowościach gminy.

Powiązania zewnętrzne i lokalne transportem kolejowym zapewniają dwie linie kolejowe klasy 1:

- o dwutorowa linia nr 94 relacji: Kraków Płaszów – Skawina – Oświęcim,
- o jednotorowa linia nr 97 relacji: Skawina – Żywiec.

Węzłowa stacja kolejowa znajduje się w mieście Skawinie a przystanki wspomagające obsługę ruchu lokalnego to:

- o na linii nr 94: Skawina Jagielnia, Skawina, Skawina Zachodnia, Borek Szlachecki, Zelczyna, Wielkie Drogi oraz Jaśkowice. Przystanki projektowane to Skawina Zachodnia – nowy przystanek,
- o na linii 97: Skawina, Rzozów, Radziszów centrum, Radziszów stacja, Wola Radziszowska, a do końca 2022 r. planowane jest oddanie stacji Rzozów Centrum oraz Wola Radziszowska – Lipki.

Istotną rolę w przewozach zbiorowych stanowi transport autobusowy – gminne linie autobusowe P, linie aglomeracyjne MPK S.A. w Krakowie, wspomagane połączeniami „busowymi”.

W chwili obecnej obsługę Gminy Skawina zapewnia 12 linii aglomeracyjnych (w tym jedna linia nocna), uruchomionych na podstawie porozumienia międzygminnego zawartego z Gminą Kraków. Operatorem tych linii jest Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie.

Szczegółowe informacje na temat obsługi transportowej, w tym transportu rowerowego, zawarto w rozdziale 15.

4.5. ZAINWESTOWANIE TERENU

ZABUDOWA I ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Stan zainwestowania terenu został zidentyfikowany poprzez inwentaryzację terenową przeprowadzoną w okresie 06-09.2020 r. W strukturze terenów zabudowanych przeważają tereny zabudowy mieszkaniowej, stanowiące 46% terenów zainwestowanych gminy. Znaczący udział mają również tereny zabudowy przemysłowej (18,6%) oraz tereny zabudowy zagrodowej (18,6%).

TAB. 4 ZABUDOWA NA TERENIE GMINY WG INWENTARYZACJI

Rodzaj zabudowy	pow. ha	% pow. terenów zabudowanych
tereny zabudowy mieszkaniowej	662,40	45,89
tereny zabudowy usługowej	38,22	2,65
tereny zabudowy przemysłowej	268,8	18,62
tereny zabudowy- pozostałe	205,15	14,21
tereny zabudowy zagrodowej	268,75	18,62
SUMA	1443,32	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie inwentaryzacji terenowej, stan: wrzesień 2020 r.

Na obszarze gminy użytkowanych jest ok. 8 950 budynków mieszkalnych, ok. 680 budynków usługowych, 310 przemysłowych, 230 magazynowych oraz zbiorników i silosów, ok. 7 530 budynków gospodarczych i innych niemieszkalnych.

W strukturze użytkowania terenu gminy przeważają tereny otwarte (rolne, łąki, sady pastwiska i nieużytki), zajmujące 60,5% powierzchni. Tereny zainwestowane stanowią 21% powierzchni obszaru, w tym tereny komunikacji drogowej i kolejowej 4,4%. Tereny lasów i zadrzewień mają niewielki udział: 16,5%.

TAB. 5 UŻYTKOWANIE TERENU WG INWENTARYZACJI

Rodzaj użytkowania	pow. ha	% pow. gminy
tereny zabudowy mieszkaniowej	662,40	6,64
tereny zabudowy usługowej	38,22	0,38
tereny przemysłowe	268,8	2,69
tereny zainwestowane pozostałe w tym w budowie	205,15	2,06
tereny komunikacyjne, kolejowe oraz dróg w realizacji	436,91	4,38
tereny zabudowane rolne	268,75	2,69
tereny rolne, sady, łąki, pastwiska i nieużytki	6039,58	60,52
tereny lasów	1093,05	10,95
tereny gruntów zadrzewionych i zakrzewionych	565,7	5,67
wody	203,13	2,04
tereny różne	198,49	1,99
SUMA	9980,18	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie inwentaryzacji terenowej, stan: wrzesień 2020 r.

PRZEMYSŁ I INNA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Istotnym uwarunkowaniem rozwoju gminy jest fakt funkcjonowania na jej terenie trzech stref przemysłowych:

- Strefy Aktywności Gospodarczej (SAG) o powierzchni 180 ha;
- Skawińskiego Obszaru Gospodarczego (SOG) o powierzchni 50 ha;
- Obszaru Gospodarczego „Huta” o powierzchni 60 ha.

SAG to obszar przemysłowy zlokalizowany w północnej części miasta. Tworzony w latach 2007-2017 rozpoczął funkcjonowanie 19.04.2017 roku, w formie nowego obszaru inwestycyjnego (greenfield). Projekt współfinansowany był z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego MROP 2007-2013 (etap I realizowany w latach 2007-2011 oraz etap II realizowany w latach 2009-2012) oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 OŚ PRIORYTETOWA: 3. Przedsiębiorcza Małopolska (etap III realizowany w latach 2014-2019). Obszar SAG przecina obwodnica miasta (DK44), która była elementem realizacji założenia strefy.

Podmioty gospodarcze działające na terenie strefy to m.in.²⁵:

- Ferro,
- Valeo Autosystemy,
- Goodman,
- Talbud-A,
- Team Technik Production Technology,
- Graw Druk Pracownia i Sitodruku i Tampondruku,
- Vivasanit,
- Valsir,
- ZWSE Kraków,
- Polcom Data Center Skawina,
- Panattoni Europe,
- Polmarkus,
- Sicor,
- Treko Laser,
- Volvo Maszyny Budowlane,
- General Logistics System Poland,
- Elfa Farm,
- Mobile Mix,
- Pekaes.

SOG powstał w formie parku technologicznego na terenie poprzemysłowym (byłe składowisko odpadów paleniskowych Elektrowni „Skawina”). Projekt współfinansowany był z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego MROP 2007-2013. Oficjalnie rozpoczął funkcjonowanie w dniu 18.04.2017 roku. Na obszarze SOG funkcjonuje szereg podmiotów gospodarczych, m.in.²⁶:

- Tri-Wall Polska,
- Art Neon Lighting,
- Hautec,
- Specodlew,
- Dragon Poland,
- Siegmund i Gazda,
- Wamech,
- Cyprys,
- Brandbox BPL,
- Zakład Zagospodarowania odpadów w Skawinie.

OG „Huta” obejmuje teren poprzemysłowy, obejmujący dawną Hutę Aluminium oraz zakłady spożywcze. Utworzony został 18.04.2017 roku. Podmioty gospodarcze działające na terenie strefy to m.in.²⁷:

- Rzepisko,
- Zakład Betoniarski Andros,

²⁵ Na podstawie SIP Skawina – System Informacji Przestrzennej, warstwa tematyczna strefy gospodarcze (<https://sip.gison.pl/skawina>), stan na dzień 05.07.2021 r.

²⁶ Na podstawie SIP Skawina – System Informacji Przestrzennej, warstwa tematyczna strefy gospodarcze (<https://sip.gison.pl/skawina>), stan na dzień 05.07.2021 r.

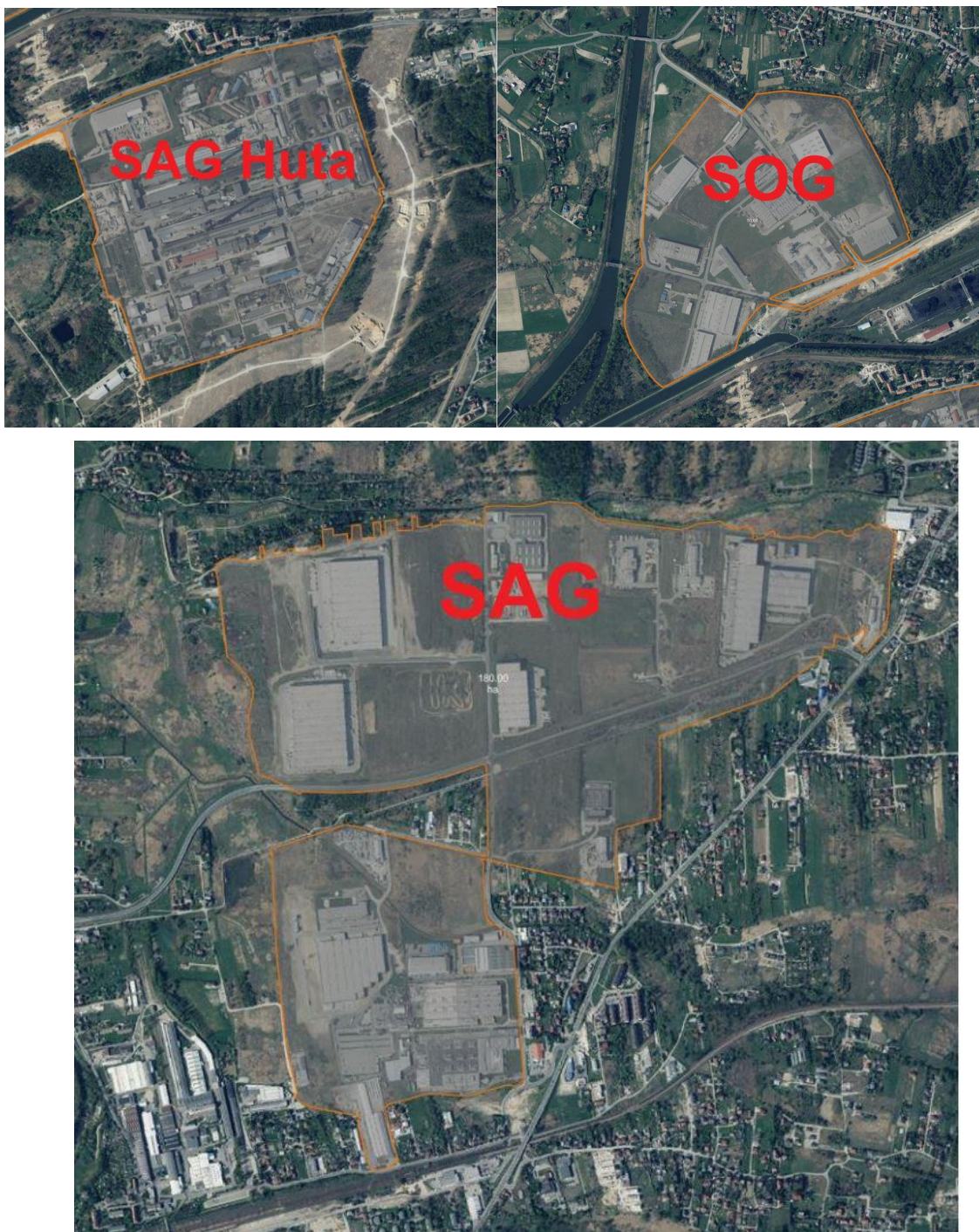
²⁷ Na podstawie SIP Skawina – System Informacji Przestrzennej, warstwa tematyczna strefy gospodarcze (<https://sip.gison.pl/skawina>), stan na dzień 05.07.2021 r.

- Prec-Odlew,
- Miejski Zakład Usługowy,
- Instytut Metali Lekkich,
- Automatic,
- Nicromet,
- NPA,
- Bruk-Bet,
- Th-Beton,
- Pamet,
- Skład opału Carbokrak.

Firmy zlokalizowane w Skawińskich obszarach gospodarczych i strefie aktywności gospodarczej to firmy prowadzące działalność przemysłową specjalizujące się m.in. w: odlewnictwie, obróbce profili i blach, instalacjach, systemach grzewczych, motoryzacji lub usługową rozwijające się w zakresie logistyki oraz zarządzania informacją.

Lokalizacja na terenie gminy tak dużych terenów przemysłowych jest jednym z największych atutów gminy w jej działaniach na rzecz tworzenia miejsc pracy i rozwoju gospodarczego. Znajduje to m.in. odzwierciedlenie w bardzo niskim poziomie bezrobocia (patrz rozdz. 10).

RYC. 11 STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

Źródło: SIP Skawina.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO ORAZ WYMOGI JEGO OCHRONY

Zagospodarowanie przestrzenne w Gminie Skawina odbiega od zagospodarowania w innych gminach regionu. Sposób użytkowania omawianego obszaru i stopień ingerencji w środowisko przyrodnicze wynika w dużej mierze z historycznego rozwoju osadnictwa ale także z funkcjonowania przez długie lata na terenie gminy dużych zakładów przemysłowych.

Na ład przestrzenny gminy istotny wpływ ma wysokość oraz kubatura realizowanych obiektów budowlanych, w tym obiektów usługowych i przemysłowych. Należy zwrócić uwagę, że generalnie rzecz biorąc w centralnej i południowej części gminy obiekty budowlane (zarówno zabudowa mieszkaniowa jak i usługowa) zachowują swoją skalę i nie stanowią dominant prowadzących do degradacji krajobrazu. Wśród współczesnej zabudowy odnaleźć można tradycyjne zabudowania dawnych wsi.

Pozytywnym elementem użytkowania terenu gminy są działania zmierzające do ochrony najcenniejszych walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego. Dotyczy to przede wszystkim form ochrony przyrody i krajobrazu, dla których obowiązują określone w przepisach odrębnych działania zmierzające do ich ochrony i pielęgnacji. Można stwierdzić, że podejmowane działania chroniące walory przyrodnicze są zgodne z cechami i uwarunkowaniami naturalnymi. W rozdziale 6.8. omówiono szczegółowo obszary i obiekty objęte ochroną prawną.

Jak wspomniano w rozdziale 6.11., w strukturze gminy wyróżnić można trzy główne kompleksy: kompleks mieszkaniowo-inwestycyjny, rolniczy oraz kompleks rolniczo-łąkowo-leśny. Stanowią one odzwierciedlenie struktury funkcjonalnej.

I tak kompleks mieszkaniowo-inwestycyjny obejmuje część północno-wschodnią gminy, przede wszystkim większość miasta Skawina, a także częściowo Borek Szlachecki, Rzozów i częściowo Kopankę. Wyróżnia się dominacją zabudowy wykazującej coraz bardziej zwarty charakter. Z punktu widzenia ładu przestrzennego istotne znaczenie ma fakt, że największe kompleksy terenów przemysłowych stanowią pewną całość i nie są przemieszane z terenami zabudowy mieszkaniowej.

Kompleks rolniczy obejmuje centralną i północno-zachodnią część gminy w granicach miejscowości: Jaśkowice, Pozowice, Wielkie Drogi, Facimiech, Ochodza, Zelczyna, Krzęcin, Grabie, Gołuchowice, Jurczyce, a także Polankę Hallera. Dominują tu wielkoobszarowe uprawy rolnicze i inne użytki rolne. Zabudowa, głównie jednorodzinna położona jest wzdłuż historycznie ukształtowanej sieci dróg. W północnej części gminy, charakterystycznym elementem jest pewna izolacja miejscowości wynikająca w występowania licznych starorzeczy Wisły, które do dzisiejszego dnia są czytelne w np. sposobie rolniczego wykorzystania gruntów i układzie własności.

Kompleks rolniczo – łąkowy to przede wszystkim tereny grunty położone w Radziszowie i Woli Radziszowskiej. Ze względu na uwarunkowania wynikające z rzeźby terenu, zabudowa skupia się tu w dolinach Cedronu oraz Skawinki, po obydwu stronach tych rzek.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

6.1. POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Według najnowszego podziału fizycznogeograficznego Polski z 2018 r., który ukazał się na łamach pisma "Geographia Polonica"²⁸ obszar objęty opracowaniem zlokalizowany jest w następujących rejonach fizycznogeograficznych:

megaregion: Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska (5),

provincja: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51),

- **podprovincja:** Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513),
 - **makroregion:** Pogórze Zachodniobeskidzkie (513.3)
 - **mezoregion:** Pogórze Wielickie (513.33) – obejmujący całą południową część gminy,
- **podprovincja:** Podkarpacie Północne (512),
 - **makroregion:** Brama Krakowska (512.3)
 - **mezoregion:** Rów Skawiński (512.31) – obejmujący północno zachodnią i północno-środkową część gminy,
 - **makroregion:** Kotlina Sandomierska (512.4-5)
 - **mezoregion:** Podgórze Krakowskie (512.53) – obejmujący północno-wschodnią część gminy.

Nowy podział jest modyfikacją podziału J. Kondrackiego i A. Richlinga z 1994 r. Został on dokonany ze szczegółowością 1:50.000, a granice mezoregionów zostały wyznaczone z wykorzystaniem najnowszych danych i ich analiz w systemach GIS, jak również z uwzględnieniem podziałów regionalnych opracowanych w ostatnich latach w poszczególnych ośrodkach akademickich. Zmodyfikowany podział zachowuje hierarchiczny podział regionów na megaregiony, prowincje, podprovincje, makroregiony i mezoregiony; zachowane zostało też kodowanie regionów. Zwiększeniu uległa liczba mezoregionów do 344 oraz granice mezoregionów.

Rów Skawiński zaczyna się zwężeniem doliny Wisły pod Spytkowicami pomiędzy wapiennym zrębem w Kamieniu a progiem Pogórza Wielickiego. Ta około dwukilometrowej szerokości brama dolinna stanowi granicę z Kotliną Oświęcimską. Dolina Wisły ciągnie się stąd prostolinijnie 22 km w kierunku wschodnim do okolic Skawiny, gdzie Wisła skręca na północny - wschód, chociaż dalszy ciąg rowu

²⁸ Geographia Polonica, 2018, Volume 91, Issue 2, pp. 143-170 <https://doi.org/10.7163/GPol.0115>

tektonicznego, wypełnionego osadami morza mioceńskiego, ciągnie się w kierunku wschodnim do Swoszowic. Na północ od tego rowu nie ma zwartej wyżyny, lecz występują pojedyncze wzgórza wapienne oraz równinna wysoczyzna Obniżenia Cholerzyńskiego. Natomiast dolina w obrębie gminy ciągnie się szerokim 2,5 - 3 km równoleżnikowo wydłużonym pasem. Jej płaska i wyrównana powierzchnia położona jest na wysokości około 210 m n.p.m., a rzeka wije się w niej szerokimi zakolami w poziomie 204 m n.p.m. Maksymalne deniwelacje przeciętnie wahają się 3-4 m.

Pogórze Wielickie rozciąga się od Andrychowa i doliny Wieprzówki po dolinę Raby między Myślenicami a Dobczycami i Gdowem w linii prostej 50-55 km, przy szerokości 10-15 km, zajmując powierzchnię około 600 km². Ku północy opada wyraźnym progiem wysokości 50-100 m na skraju nasuniętych na osady morskie miocenu płaszczowin śląskich. Pogórze obejmuje południową część obszaru Gminy Skawiny. Zaczyna się na ogół progiem wzniesionym ok. 100 m nad nizinę nadwiślańską tworząc pas łagodnych i szerokich wzgórz o wysokości 250-370 m n.p.m. zaznaczających brzeg Karpat. Doliny są szerokie, zbocza łagodne, średnie nachylenie stoku wynosi 10-15°. Wierzchowinę Pogórza Wielickiego rozcinają płynące na północ do Wisły: Skawa, Skawinka z lewym dopływem Cedronem oraz ich równoleżnikowe dopływy, natomiast płynąca peryferycznie Raba kieruje się od Myślenic skośnie na północny-wschód do tzw. zatoki gdowskiej, gdzie brzeg Karpat cofa się na południe, a w obniżeniu tym zalegają osady podkarpackiego morza mioceńskiego. Wierzchowinę Pogórza Wielickiego pokrywają między innymi gliny i żwiry plejstoceńskie.

Podgórze Krakowskie jest typowym regionem przejściowym. Na południu przylega do tektonicznego progów Pogórza Karpackiego, na północy sąsiaduje z Bramą Krakowską, na wschodzie obrzeża od północy Pogórze Wielickie, sięgając do doliny Raby, na zachodzie jego granica przebiega nieco poza doliną Wilgi. Jest to pas szerokich garbów i pagórów o wysokościach średnio 260-300 m, zbudowanych ze sfałdowanych pod naciskiem płaszczowin u czoła Karpat utworów morza mioceńskiego, okrytych osadami zlodowacenia krakowskiego i lessem. Garby te są rozcięte głębokimi (40-80 m), płaskodennymi dolinami, wypełnionymi grubymi madami holoceniowymi, których geneza wiąże się z ożywioną erozją i akumulacją po wylesieniu. Liczne łagodne doliny nieckowate wycięte w łażach mioceńskich zostały pogłębione i okryte piaskami plejstoceńskimi. Ich dna są płaskie, podmokłe, płytko rozcięte współczesnymi korytami i wykorzystane pod użytki zielone. Na łagodnych zboczach często występują holoceniowe parowy, wądoły i niecki ablacyjne, wycięte głównie w pokrywach, a bardziej strome, osuwiskowe zbocza rozcięte są debrzami.²⁹

²⁹ Środowisko przyrodnicze Krakowa i jego wpływ na warunki klimatyczne, Krystyna German, Kraków.

RYC. 12 POŁOŻENIE GMINY NA TLE JEDNOSTEK FIZYCZNO – GEOGRAFICZNYCH

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Geographia Polonica.

6.2. GEOLOGIA

Obszar Gminy Skawina położony jest na pograniczu dwóch rejonów geologicznych: Zapadliska Przedkarpackiego i Karpat Zewnętrznych.

Zapadlisko Przedkarpackie

Zajmuje obszar gminy leżący na północ od nasunięcia karpackiego przebiegającego na linii miejscowości Grabie, Polanka Hallera, Jurczyce, Radziszów. Wypełnione jest osadami morskimi miocenu zalegającego na podłożu utworów paleozoicznych i mezozoicznych oraz przykryte utworami czwartorzędowymi: piaskowo - żwirowymi w dolinie Wisły i lessowymi w pasie między doliną Wisły, a brzegiem Karpat.

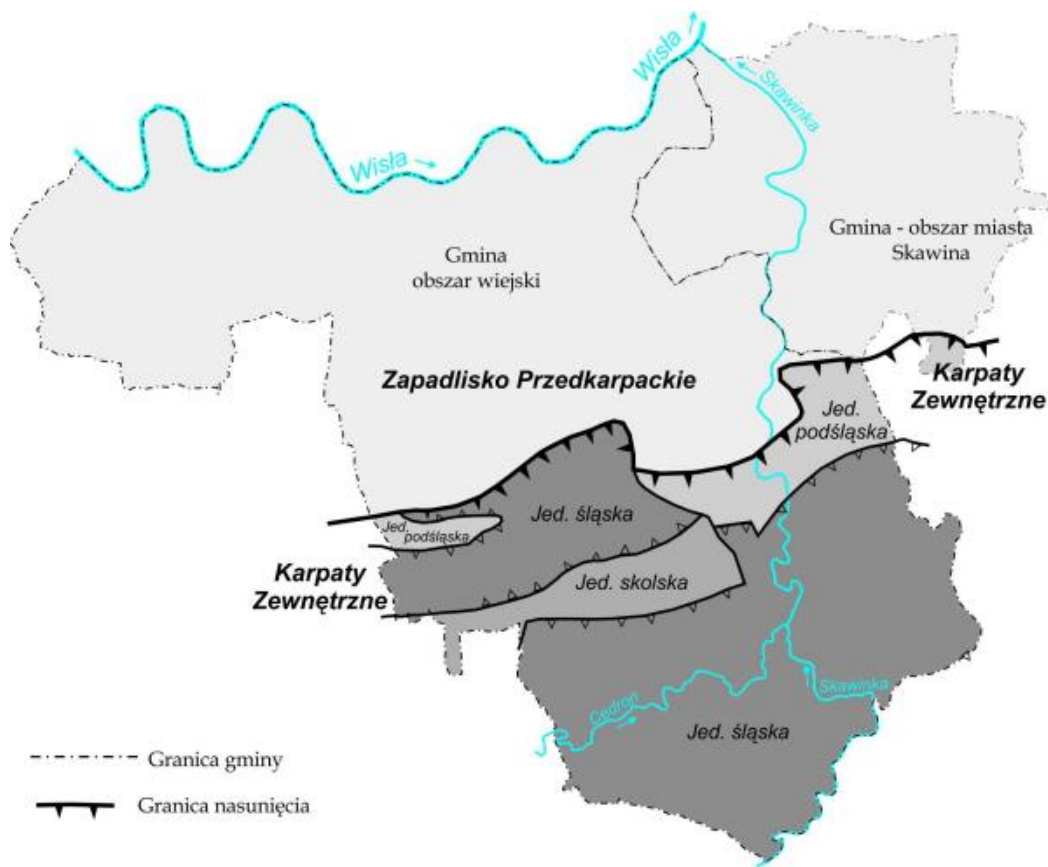
Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są tu głównie przez warstwy skawińskie dolnego badenu wykształcone w postaci szarych i popielatych ilów i mułowców, z wkładkami drobnego piasku i lokalnymi

nagromadzeniami materiału klastycznego. Miąższość tych warstw jest duża, wynosi od 100-800 m. Seria ta występuje na prawie całym obszarze Zapadliska Przedkarpackiego w granicach gminy. Jedynie w północno-wschodniej jej części, na niewielkim (0,5 km²) obszarze odsłaniają się zalegające wyżej warstwy wielkie wykształcone w postaci szarych ilów marglistych z konglomeratami gipsu i wkładkami mułowców i piaskowców. Miąższość tej serii dochodzi maksymalnie do 50 m.

Utwory czwartorzędowe to głównie utwory plejstocenu (piaski, żwiry i gliny rzeczne wyższych tarasów, piaski i żwiry wodnolodowcowe i lessy) i holocenu (piaski, żwiry i mady dna dolin rzecznych). Spośród utworów plejstocenu na największych obszarach występują lessy i gliny lessopodobne oraz rzeczne utwory piaszczysto-żwirowe.

Występowanie utworów **holocenu** ograniczone jest w swoim zasięgu do dna dolin rzek i potoków. Zaliczyć do nich należy współczesne piaszczysto-żwirowe utwory występujące w korycie Wisły i Skawinki oraz mady i piaski rzeczne pokrywające powierzchnię w dolinach tych rzek. Te ostatnie, większe miąższości osiągają w obrębie starorzeczy, gdzie wykształcone są jako gliny przelawiczone wkładkami piaszczystymi.

RYC. 13 BUDOWA GEOLOGICZNA GMINY SKAWINA – GŁÓWNE JEDNOSTKI STRUKTURALNE

Źródło: Objasnienia do Mapy Osuwisk i Terenów Zagrożonych Ruchami Masowymi, PIG, PIB, Kraków, 2014.

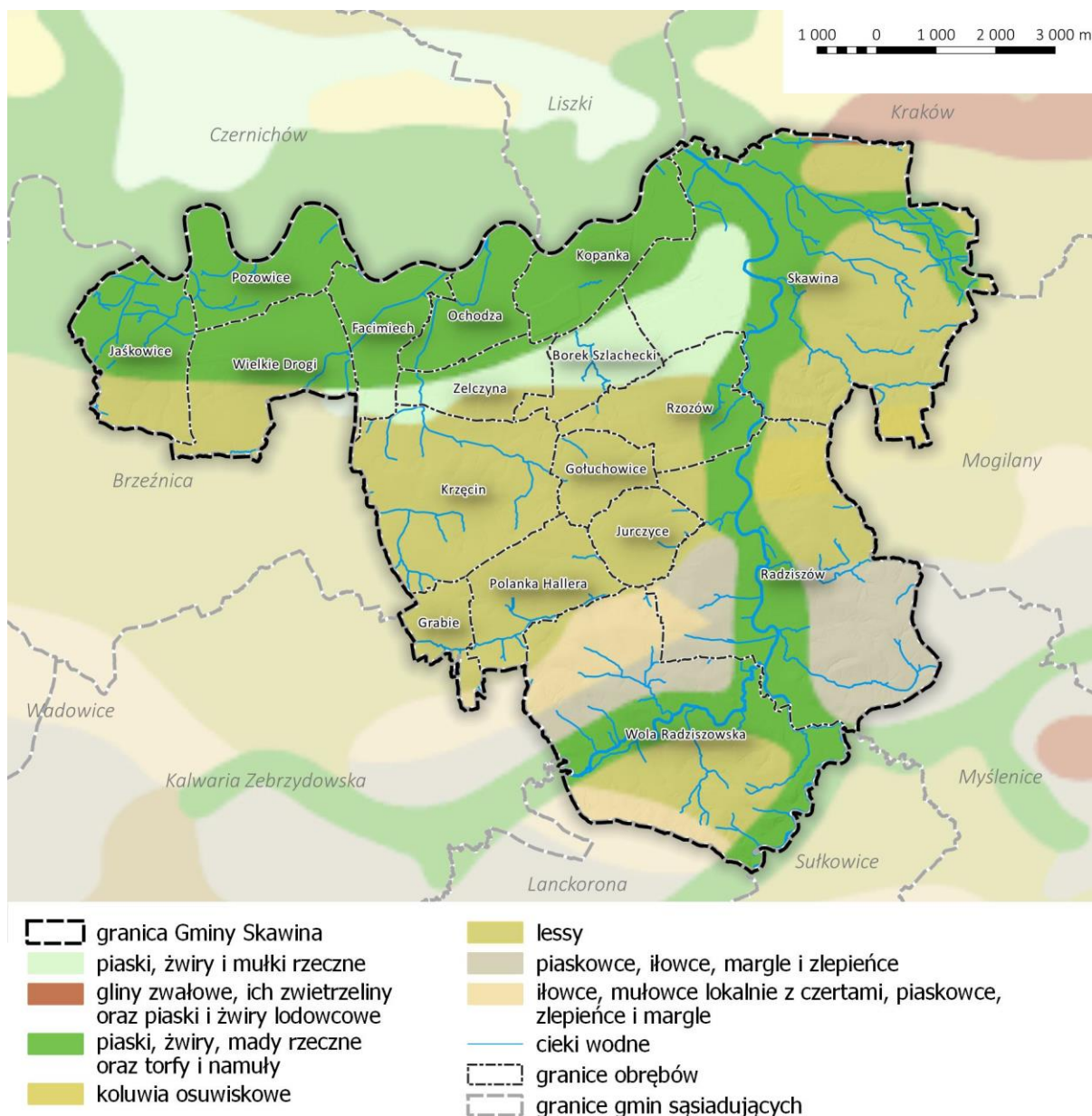
Karpaty Zewnętrzne - fliszowe

Karpaty fliszowe zajmują południową część obszaru gminy. Zbudowane są z osadów kredy i paleogenu. Są to głównie serie piaskowcowe, piaskowcowo-łupkowe i łupkowe. Miąższość tych utworów fliszowych wynosi kilka tysięcy metrów. W obrębie granic gminy możemy wyróżnić dwie duże jednostki tektoniczne biorące udział w budowie tego obszaru:

- **Płaszczowina podśląska** - utwory jednostki podśląskiej występują w brzeżnej strefie Karpat ciągnąc się wąskim pasem około 1 km szerokości wzdłuż brzegu nasunięcia karpackiego. Odślaniają się tu głównie osady kredowe. Najstarszymi utworami są warstwy grodziskie. Budują je gruboławicowe, gruboziarniste, miejscami wręcz zlepieńcowate piaskowce. Miąższość ich dochodzi do 250 m. Nad nimi zalegają ciemnoszare ilaste i krzemionkowe łupki wierzowskie, przykryte cienkoławicowymi piaskowcami z przeławiczeniami łupków tzw. warstwami gezowymi. W stropie osadów kredowych zalegają pstre łupki i margle senonu przykryte eoceńskimi pstryimi łupkami. Obie te serie są często łączone w jeden kompleks. Wszystkie te utwory serii podśląskiej są silnie pofałdowane i złuskowane.
- **Płaszczowina śląska** - cały obszar gminy, leżący na południe od nasunięcia płaszczowiny podśląskiej, budują utwory zaliczane do płaszczowiny śląskiej. Jest to gruby kompleks fliszowy charakteryzujący się znacznym udziałem piaskowców (osady kredy dolnej, górnej, paleocenu, eocenu i oligocenu). Najstarszymi utworami na omawianym obszarze są ilaste i krzemionkowe czarne łupki wierzowskie kredy dolnej, przykryte cienkoławicowymi często krzemionkowymi piaskowcami lgockimi z wkładkami ciemnych łupków. Stropowa część warstw lgockich w tym rejonie wykształcona jest w postaci niebieskawych rogowców i cienkoławicowych piaskowców z łupkami. Nad nimi zalegają serie pstrych łupków. Są to pelityczne, ciemno zielone, pstre łupki z bardzo małą ilością cienkich przerostów piaskowca glaukonitowego. Odślaniają się one na dużych powierzchniach, na obszarze między Wolą Radziszowską, a Radziszowem. W tym rejonie zastępują warstwy godulskie, leżąc wprost pod warstwami istebniańskimi, które stanowią potężny kompleks gruboławicowych, gruboziarnistych i zlepieńcowatych piaskowców z niewielką ilością przerostów łupkowych i mułowcowych (kreda górnopaleogen). Osady eocenu rozpoczynają ilaste pstre łupki, wśród których występują w postaci soczew gruboławicowe zlepieńcowate i gruboziarniste piaskowce ciężkowickie. Oligocen reprezentują ciemne, miejscami wręcz czarne bitumiczne łupki menilitowe, przykryte warstwami krośnieńskimi, które w tym rejonie wykształcone są jako szare, drobnoziarniste piaskowce muskowitzowe i łupki margliste. Przeważają piaskowce cienkoławicowe z dużą ilością łupków, jedynie w spągowych warstwach występują piaskowce gruboławicowe.

Osady kredy i trzeciorzędu przykrywa płaszcz utworów czwartorzędowych (plejstocen - holocen). Są to ropy, piaski i gliny zwietrzelinowe, często przemieszane z materiałem fliszowym lub żwirowym. Miąższość ich dochodzi do 15 m. Na większej części omawianego obszaru, szczególnie po zachodniej stronie Skawinki utwory czwartorzędowe osiągają większe miąższości i zostały wydzielone jako seria zwietrzelinowa. Żwirowo-piaszczyste rzeczne osady plejstocenu i holocenu występują w dolinie rzeki Skawinki i jej lewobrzeżnego dopływu Cedron.

RYC. 14 BUDOWA GEOLOGICZNA GMINY SKAWINA

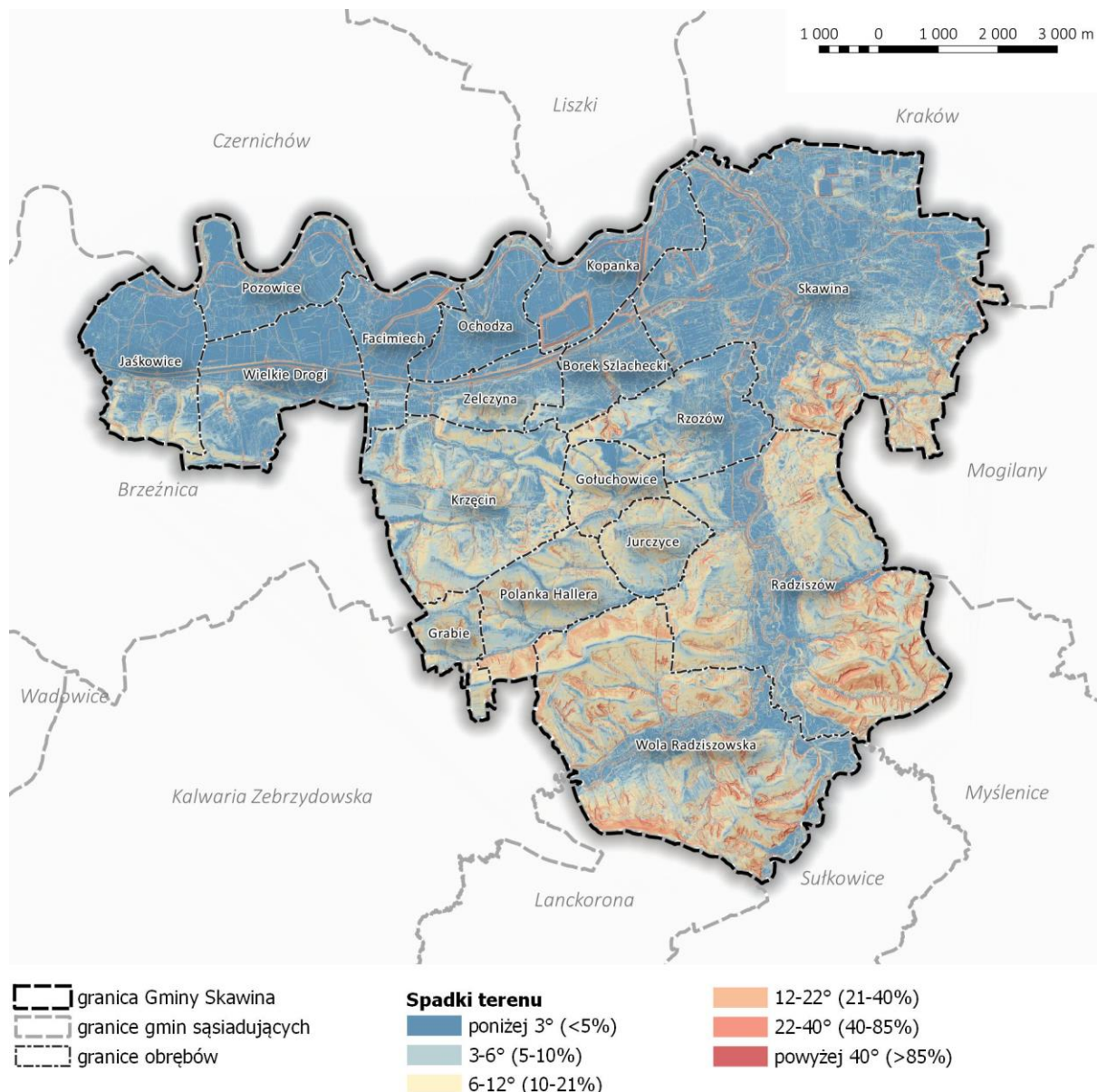

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem danych przestrzennych WMS: <http://cbdgmapa.pgi.gov.pl>.

6.3. RZEŹBA TERENU

Obszar Gminy Skawina ma wyraźnie zróżnicowaną geomorfologię terenu, co wynika z budowy geologicznej, w szczególności tektoniki Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. W zależności od położenia, powierzchnia terenu wykazuje urozmaiconą rzeźbę - można wyraźnie wyróżnić geomorfologicznie obszary, powiązane z zasięgiem poszczególnych mezoregionów.

RYC. 15 RZEŻBA TERENU NA OBSZARZE GMINY SKAWINA – SPADKI TERENU

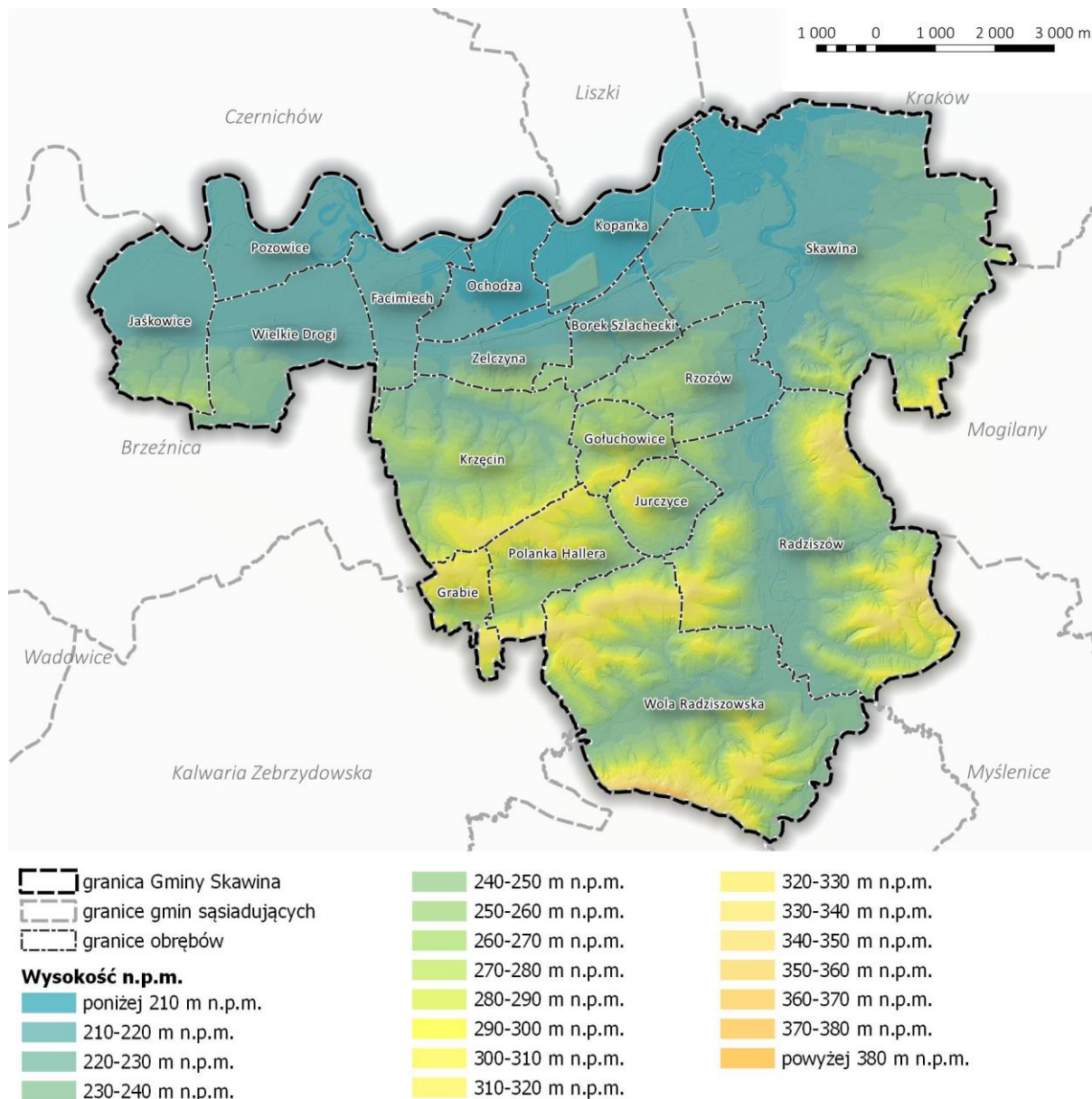
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pomiarowych LIDAR.

Północną część gminy położoną w obrębie Bramy Krakowskiej (Wyżyna Krakowska-Częstochowska) tworzy odcinek doliny Wisły z systemem teras holocenijskich oraz plejstocenijskich z okresu zlodowacenia bałtyckiego i środkowo-polskiego. Przeważającą część dna doliny Wisły zajmują fragmenty terasy bałtyckiej z licznymi starorzeczami. Ponad tą terasą wznosi się wyższy poziom utworzony w okresie zlodowacenia środkowopolskiego, zbudowany z utworów rzeczno - lodowcowych i ciągnący się wzdłuż progu pogórza od Zelczyny po Borek Szlachecki. Jego powierzchnia jest w dużym stopniu zdenudowana, pochylona ku północy (spadki do 5%) i porożciniana dolinami cieków płynących od pogórza.

Centralna i południowa część gminy leży w obrębie Pogórza Wielickiego, opadającego zatartym progiem ku Bramie Krakowskiej. Pogórze wykształcone w postaci spłaszczonych garbów tworzą tu Płaskowyż Drabowa i Płaskowyż Świątnicki, rozdzielone doliną Skawinki i przechodzące na południu w Obniżenie Głogoczowskie. Wierzchowina Pogórza jest zrównana w przeciętnym poziomie 350-400 m n.p.m. Jej niskie, spłaszczone garby są rozczłonkowane licznymi dolinami drugorzędnych cieków,

dopływów Wisły i Skawinki. Wierzchowiny i dna dolin łączą wypukłe lub wklęsło-wypukłe stoki o przeważającym nachyleniu od 8 do 12%, a całość rzeźby ma charakter łagodny. Wzdłuż koryt rzecznych wykształcone zostały równiny teras zalewowych. W większych dolinach (Skawinka, Cedron) wykształcone są również terasy nadzalewowe. Współcześnie stoki omawianego terenu modelowane są przez spływ powierzchniowy i ruchy grawitacyjne. W dnach dolin obserwuje się erozję boczną i akumulację przykorytową.

RYC. 16 RZEŻBA TERENU NA OBSZARZE GMINY SKAWINA – WYSOKOŚCI N.P.M.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pomiarowych LIDAR.

Wysokość nad poziomem morza waha się tu w przedziale od ok. 206 m w rejonie ujścia Skawinki do Wisły, aż do 392 m na najwyższym wzniesieniu, jakim jest Góra Pochowska, której szczyt leży na granicy Gmin Skawina i Lanckorona, w obrębie Woli Radziszowskiej. Najwyżej położone tereny zlokalizowane są w południowej części gminy, na obszarze Pogórza Wielickiego. Wśród nich należy wymienić Ostrą Górę (382 m n.p.m.) w Woli Radziszowskiej, Wytrzyścze (344 m n.p.m.), Kiełek (331

m n.p.m.) i Wierzchowinę (ok. 350 m n.p.m.) w Radziszowie, a także kilka innych szczytów na terenie lasu Bronaczowa, nieposiadających nazwy, a osiągających wysokość ponad 330 m n.p.m.

Obszary najbardziej korzystne pod względem wyznaczenia nowych terenów przeznaczonych do zabudowy położone są w strefie dolinnej, na wysokościach do 400 m n.p.m.

Obszary najbardziej korzystne do zainwestowania, pod względem rzeźby terenu, są to tereny o nachyleniu stoku poniżej 10%.

6.4. KLIMAT

Zgodnie z podziałem klimatycznym wg Wosia, Gmina Skawina położona jest w XXVI regionie klimatycznym Śląsko - Krakowskim, obejmującym Pogórze Śląskie, Pogórze Wielickie, Wyżynę Śląską oraz południową część Wyżyny Krakowsko - Częstochowskiej. Region ten na tle pozostałych regionów wyróżnia się stosunkowo największą liczbą dni z pogodą bardzo ciepłą z opadem. Również największa jest ilość dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem i opadem, a mniej jest dni umiarkowanie ciepłych pochmurnych oraz dni chłodnych pochmurnych.

Według podziału rolniczo-klimatycznego Polski wg Gumińskiego, obszar gminy mieści się w XV dzielnicy częstochowsko-kieleckiej, w której okres wegetacyjny trwa 210-220 dni, a ilość dni z przymrozkiem wynosi średnio w roku od 112 do 130.

Warunki meteorologiczne panujące w Gminie Skawina można scharakteryzować wykorzystując dane z najbliższej położonej stacji IMGW Kraków-Balice:

- Średnia roczna temperatura powietrza w 2020 r. wynosiła 10,0°C, z dziesięciolecia (2001- 2010) 8,7°C, a z trzydziestolecia (1971- 2000) 8,1°C. Średnia temperatura na przestrzeni lat widocznie rośnie.
- Najcieplejszym miesiącem w 2020 r. był sierpień ze średnią temperaturą 20,3°C, natomiast w dziesięcioleciu lipiec 19,8°C, w trzydziestoleciu również lipiec z temperaturą 17,8°C.
- Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń i grudzień o średniej temperaturze w 2020 r. 1,0°C, -2,2°C z dziesięciolecia i -2,3°C z trzydziestolecia.
- Roczna suma opadów wynosiła w 2020 r. 671,8 mm, w dziesięcioleciu (2001-2010) 719 mm, a w trzydziestoleciu (1971-2000) 562 mm. Najwyższa roczna suma opadów w ciągu ostatnich 30 lat wynosiła 1029,9 mm i wystąpiła w 2010 r. (wówczas gminę nawiedziła powódź), a najniższa 448,4 mm w 1993 r.
- Najwięcej opadów odnotowano w 2020 r. w porze letniej (VI-VIII), a najmniej w porze zimowej (XII-III). Średnio najbardziej deszczowe miesiące to sierpień, najmniej styczeń i grudzień. Najmniejszą sumę opadów w skali roku odnotowano w kwietniu (4,4 mm), zaś najwyższą w sierpniu (108,6 mm). Również wysoką sumę opadów odnotowano w październiku (95,9 mm).

Klimat gminy charakteryzuje się długim okresem wegetacyjnym wynoszącym 220 dni. Zaleganie pokrywy śnieżnej, niegdyś szacowane na 60 - 75 dni, jest coraz krótsze. W gminie występuje relatywnie duża wilgotność powietrza (77% w 2020 r.). Przyczynia się do tego silne parowanie z powierzchni płynących tu rzek głównych: Wisły, Skawinki, Cedronu, Głogoczówki, Mogiłki, Rzepnika, Włosanki oraz ze starorzeczy i wód zastoiskowych.

Wiatry przyziemne wieją równoleżnikowo, z dominacją wiatrów zachodnich i południowo-zachodnich. Wiatry górne niezależnie od lokalnej morfologii wieją głównie z kierunku

zachodniego lub południowego. Czynniki klimatyczne jak temperatura, ilość opadów, długość okresu wegetacyjnego są korzystne dla rozwoju produkcji roślinnej.

Korzystne warunki klimatu lokalnego obserwuje się w obrębie wyniesień terenu, zwłaszcza na wierzchołkach i stokach o ekspozycji wschodniej, południowej i zachodniej (dobre nasłonecznienie, dobre przewietrzanie, korzystne warunki termiczno-wilgotnościowe). Mniej korzystne warunki klimatu lokalnego występują na zacienionych stokach północnych (o spadkach powyżej 8-12%), zwłaszcza w półroczu zimowym oraz na terasie nadzalewowej Wisły i Skawinki (inwersje temperatury).

Niekorzystne warunki klimatyczne obserwuje się w obrębie wąskich den dolin bocznych na terasach zalewowych i w zagłębieniach starorzeczy (częste inwersje temperatur, stagnacja wychłodzonego powietrza, duża wilgotność względna, mrozowiska) oraz na stromych stokach (nachylenie powyżej 20%) o ekspozycji północnej.

6.5. GLEBY

Na terenie Gminy Skawina ze względu na zróżnicowane ukształtowanie terenu, różnorodną budowę geologiczną oraz zmienne warunki wodne i roślinne, widoczne jest wyraźne zróżnicowanie typów gleb. W dolinach rzecznych Wisły, Skawinki i Cedronu dominują mady. Na obszarze Pogórza Wielickiego przeważają gleby biellicowe i pseudobiellicowe oraz gleby brunatne zarówno wylugowane, jak i kwaśne. Sporadycznie w postaci niewielkich oderwanych płatów występują zdegradowane czarnoziemy i gleby szare.

W Gminie Skawina odnotowano występowanie następujących typów gleb:

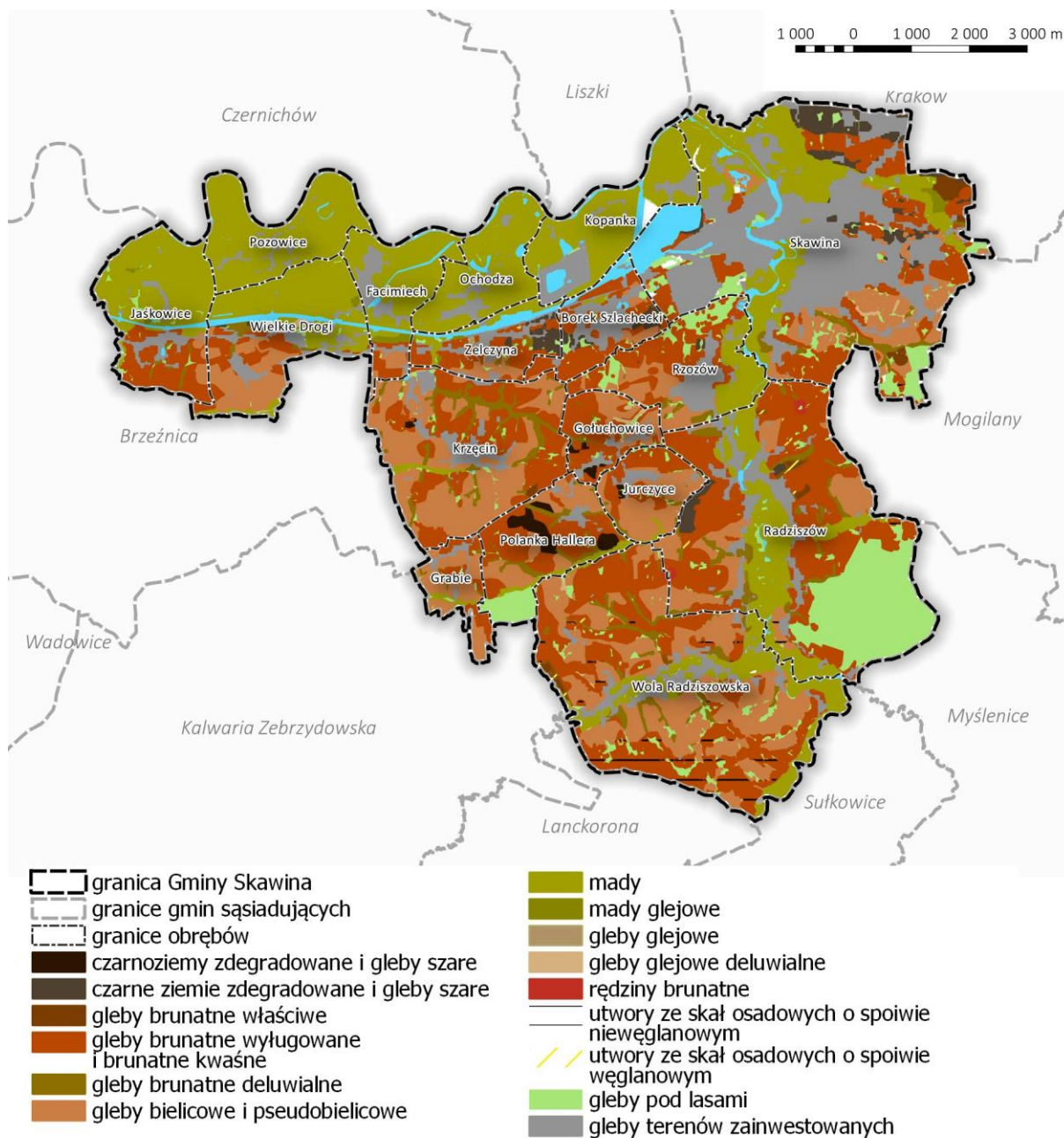
- gleby pseudobiellicowe - zajmują ok. 35% powierzchni użytków rolnych z tego 33% gleby pseudobiellicowe utworzone na lessach i 2% na piaskach,
- gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne - zajmują ok. 23% powierzchni użytków rolnych z tego 11% gleby brunatne utworzone na lessach i 2% na glinach wietrzeniowych powstałych ze zwietrzenia fliszu karpackiego 1% z glin lekkich i ilów,
- gleby brunatne właściwe - zajmują ok. 4% powierzchni użytków rolnych utworzone na lessach,
- gleby czarnoziemy - zajmują ok. 1% powierzchni użytków rolnych są to czarnoziemy zdegradowane utworzone z lessów,
- gleby czarne ziemie - zajmują ok. 3% powierzchni użytków rolnych, przeważają czarne ziemie zdegradowane utworzone na piaskach,
- gleby mady - zajmują ok. 32% powierzchni użytków rolnych, przeważają mady średnie utworzone z pyłów i glin lekkich oraz średnich jest ich 22%, mad ciężkich utworzonych z glin ciężkich i ilów jest 10%, mad lekkich utworzonych z piasków jest 1%,
- gleby mady glejowe - zajmują ok. 1% powierzchni użytków rolnych utworzone na glinach ciężkich i ilach,
- gleby glejowe i glejowe deluwialne - zajmują ok. 1% powierzchni użytków rolnych, utworzone na materiale glebowym zmytym ze stoków i osadzonym w dolinach,
- poza wyżej wymienionymi glebami występują jeszcze niewielkie ilości gleb mułowo – torfowych i rędzin brunatnych gleby te zbudowane są z warstw mułu rzeczno i torfu nadają się pod użytki zielone.

W Gminie Skawina przeważają gleby dobre, klasy IIIa i IIIb (stanowiące kolejno 21,4% oraz 39,0% powierzchni użytków rolnych). Kolejne są gleby orne średnie- klas IVa i IVb (22,8% oraz 8,6%). Gleb

najlepszych i bardzo dobrych klas bonitacyjnych- I i II jest mało, jedynie 4,2%, podobnie jak gleb klas średnich: V i VI - 4%.

Pod względem struktury użytkowania gruntów największą powierzchnię gminy zajmują grunty rolne (68%) oraz tereny zurbanizowane (16,15%). Znaczący udział mają tereny przemysłowe (2,7%). Grunty leśne stanowią zaledwie 11% powierzchni gminy.

RYC. 17 TYPY GLEB NA OBSZARZE GMINY SKAWINA

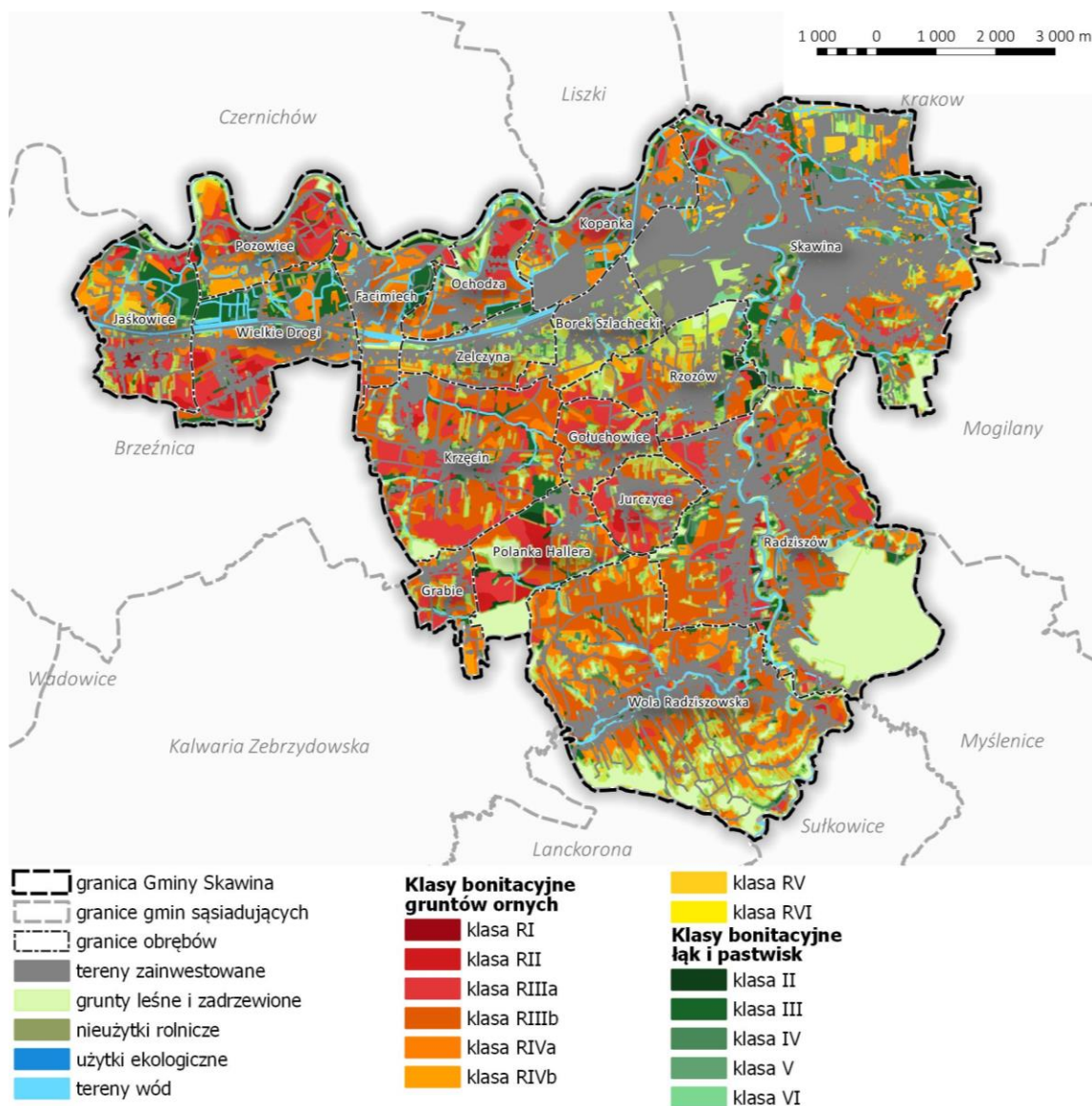
Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy glebowo – rolniczej.

TAB. 6 KLASY BONITACYJNE GLEB UŻYTKÓW ROLNYCH W GMINIE SKAWINA

Klasa bonitacji	Powierzchnia gruntów danej klasy [ha]	Udział powierzchni danej klasy w powierzchni gruntów ornych [%]
klasa I	2,13	0,04%
klasa II	217,77	4,20%
klasa IIIa	1110,08	21,39%
klasa IIIb	2024,98	39,02%
klasa IVa	1185,64	22,84%
klasa IVb	444,41	8,56%
klasa V	185,03	3,56%
klasa VI	20,05	0,39%
Suma	5190	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji gruntów.

RYC. 18 KLASY BONITACYJNE GLEB UŻYTKÓW ROLNYCH NA OBSZARZE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy ewidencyjnej.

TAB. 7 STRUKTURA UŻYTKÓW GRUNTOWYCH NA TERENIE GMINY SKAWINA

Kategoria gruntu	Rodzaj użytku gruntowego		Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni opracowania [%]	
Grunty rolne	użytki rolne	R - grunty orne	4582,03	45,91%	
		S - sady	70,18	0,70%	
		Ł - łąki trwałe	1119,18	11,21%	
		Ps - pastwiska trwałe	173,17	1,74%	
		Br - grunty rolne zabudowane	268,45	2,69%	
		Wsr - grunty pod stawami	0,07	0,00%	
		W - grunty pod rowami	36,07	0,36%	
		Lzr - grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	441,11	4,42%	
	N - nieużytki		95,17	0,95%	
	Razem	6785,41	67,99%		
Grunty leśne i zadrzewione	Ls - lasy		1093,08	10,95%	
	Lz - grunty zadrzewione i zakrzewione		124,61	1,25%	
	Razem	1217,69	12,20%		
grunty zabudowane, zurbanizowane	B - tereny mieszkaniowe		663,12	6,64%	
	Ba - tereny przemysłowe		269,35	2,70%	
	Bi - inne tereny zabudowane		164,48	1,65%	
	Bp - zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy		27,46	0,28%	
	Bz - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe		50,16	0,50%	
	K - użytki kopalne		0,00	0,00%	
	tereny komunikacyjne	Dr - drogi		324,47	3,25%
		Tk - tereny kolejowe		74,73	0,75%
		Ti - inne tereny komunikacyjne		7,25	0,07%
		Tp - grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych		30,48	0,31%
Razem	1611,50	16,15%			
użytki ekologiczne	E-Ws, E-Wp, E-Ls, E-Lz, E-N, E-Ps, E-R, E-Ł, E-Lzr, E-W		0,08 ³⁰	0,00%	
	Razem	0,08	0,00%		
grunty pod wodami	grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		0,00	0,00%	
	Wp - grunty pod wodami pow. płynącymi		151,28	1,52%	
	Ws - grunty pod wodami pow.stojącymi		15,72	0,16%	
	Razem	167,00	1,67%		
tereny różne	Tr - tereny różne		198,49	1,99%	
	Razem	198,49	1,99%		
ŁĄCZNIE			9980,18	100,00%	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SWDE.

³⁰ Na terenie Miasta i Gminy Skawina nie ma ustanowionego użytku ekologicznego. W tabeli przedstawiono dane wg SWDE. Prawdopodobnie jest to błędny wpis gdyż dotyczy dz. 241/1 w Polance Hallera oraz 2388 i 2387 w Woli Radziszowskiej.

6.6. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wody powierzchniowe

Obszar gminy położony jest w obrębie zlewni Wisły oraz jej dopływów tj. cieków II rzędu. Głównymi wodami powierzchniowymi na obszarze Gminy Skawina jest rzeka Wisła i jej prawobrzeżny dopływ Skawinka oraz kilka mniejszych cieków.

Rzeka **Wisła** przepływa równoleżnikowo z zachodu na wschód, przez tereny zielone w północnej części gminy. Wisła cechuje się reżimem śnieżno - deszczowym, z dwoma okresami wezbraniowymi tj.: wiosennym - roztopowym, związanym z tajaniem pokrywy śnieżnej, z kulminacją w marcu - kwietniu oraz letnim – deszczowym, z kulminacją w czerwcu- lipcu. Zmiany średnich miesięcznych przepływów w roku hydrogeologicznym nawiązują do przebiegu opadów i topnienia pokrywy śnieżnej. Wisła odznacza się dużą zmiennością przepływów. Zlewnia bezpośrednia Wisły obejmuje niewielki pas gruntów wzdłuż jej koryta.

Na południe od koryta Wisły biegnie równolegle do niej Kanał Łaczański, zwany też Kanałem Łączany - Skawina, będący elementem Drogi Wodnej Górnej Wisły i łączący się z Wisłą na terenie gminy ok. 1,5 km przed ujściem Skawinki. Przecina on na osi wschód - zachód fragment zlewni Wisły od Rudna do Skawinki. Pomiędzy Wisłą, a Kanałem Łaczańskim znajduje się sieć mniejszych kanałów i cieków łączących się ze sobą. Główne naturalne, prawobrzeżne dopływy Wisły, odwadniające teren gmin to:

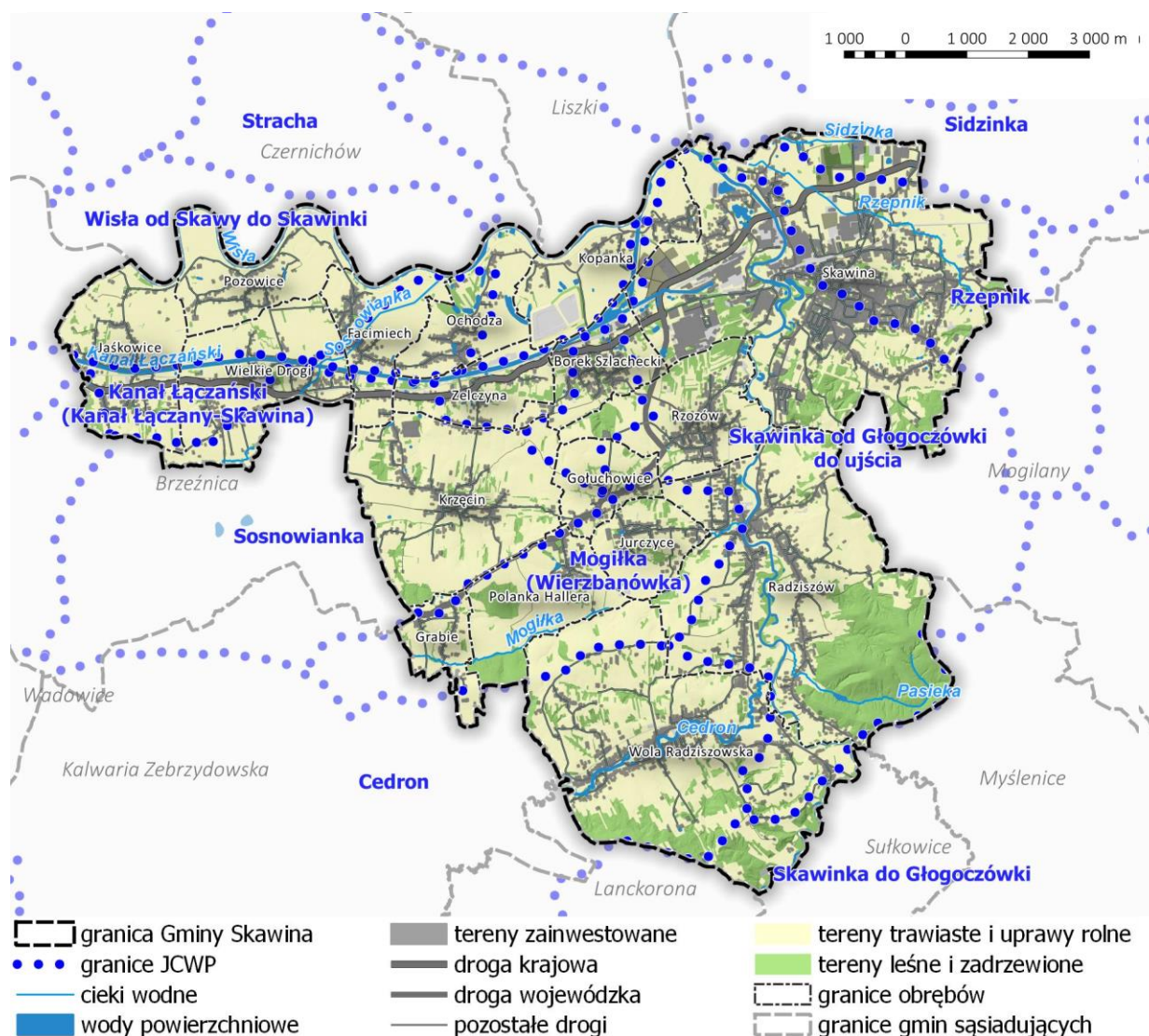
- Kopytowianka,
- Potok Pozowicki,
- Sosnowianka wraz z Zelczynką i innymi dopływami,
- Dopływ spod Borku Szlacheckiego,
- Sidzinka, której ujście do Wisły znajduje na terenie Krakowa,
- Skawinka.

Drugim, co do wielkości ciekim jest **Skawinka**, z odcinkiem źródłowym Harbutówką. Skawinka jest prawobrzeżnym dopływem Wisły, o długości 33 km. Jego źródła znajdują się pod górą Chełm w Beskidzie Makowskim. Skawinka to ciek II rzędu, płynący z południa na północ przez tereny wsi Wola Radziszowska, Radziszów, Rzozów i Skawinę. Za Skawiną skręca na północno- zachód i wpada do Wisły w odległości około 3 km od centrum miasta. Do Skawinki na terenie gminy wpływają cieki III rzędu, takie jak:

- Cedron - lewobrzeżny dopływ Skawinki odprowadzający wodę z części terenu Woli Radziszowskiej,
- Mogiłka - lewobrzeżny dopływ Skawinki odprowadzająca wodę z Grabia, Polanki Hallera, Jurczyc i Gołuchowic oraz północnej części Woli Radziszowskiej,
- Włosanka (prawobrzeżny dopływ Skawinki),
- Czekajówka - prawobrzeżny dopływ Skawinki odprowadzająca wodę z południowej części Skawiny,
- Pasieka - prawobrzeżny dopływ Skawinki odprowadzająca wodę z południowej części Lasu Radziszowskiego,
- Rzepnik - potok o długości 10,5 km odprowadzający wodę z północnych terenów Skawiny, źródła potoku znajdują się w północno- zachodniej części Mogilan, w lesie „Dębina”, wpada do Skawinki tuż przed jej ujściem do Wisły.

Zachodnia część gminy jest odwadniana przez ciek II rzędu - Sosnowkę, odprowadzający wodę z terenu Wielkich Dróg i Facimiecha. Do Sosnowki wpływają mniejsze cieki odwadniające Krzęcin i Zelczynę.

Cieki na obszarze gminy są ciekami podgórskimi, a ich wodostany, wskutek znacznego wylesienia terenu i zmniejszenia jego retencyjności, wykazują duże wahania uzależnione od czynników atmosferycznych. Zwykle najwyższe wodostany obserwuje się po wiosennych roztopach oraz po gwałtownych ulewach letnich, natomiast niżówki występują w okresach suszy letniej i w jesieni (wrzesień, październik). Szybki przybór wód i szybkie ich opadanie związane jest z intensywnym spływem liniowym i powierzchniowym, zwłaszcza w rejonie pogórza.

RYC. 19 WODY POWIERZCHNIOWE NA OBSZARZE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem danych przestrzennych: <http://www.wody.gov.pl/>.

Podmokłości terenu występują w dnach mniejszych, płaskodennych dolin, rozcinających brzeżne partie Pogórza Wielickiego oraz w starorzeczach i zagłębieniach powierzchni teras Wisły i Skawinki. Liczne sztuczne stawki obserwuje się na terenie całej gminy.

Na terenie gminy znajdują się 174 stałe lub okresowe zbiorniki wodne. Brak jest naturalnych jezior. Większość zbiorników to drobne stawy (naturalne lub pochodzenia antropogenicznego), a także starorzecza występujące w strefie zalewowej Wisły i Skawinki. Zaledwie pięć zbiorników posiada powierzchnię większą niż 1 ha. Są to:

- zbiornik o pow. 3,59 ha w pobliżu kolonii Sarnionki w miejscowości Ochodza,
- zbiornik o pow. 2,48 ha na północ od obwodnicy Skawiny, między ulicami Żwirową, Piastowską i Podwale,
- zbiornik o pow. 2,43 ha na północ od ul. Piastowskiej, między Skawinką, a wytwórnią betonu,
- zbiornik o pow. 2,15 ha przy ul. Spokojnej w miejscowości Wielkie Drogi, na północ od kanału Łączańskiego,
- starorzecze Skawinki o pow. 1,58 ha w Parku Miejskim w Skawinie.

Teren gminy położony jest w obrębie następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- Cedron (PLRW20001221356899) stanowiący naturalną część wód,
- Kanał Łączański (Kanał Łączany-Skawina) (PLRW200002135594) stanowiący sztuczną część wód,
- Mogiłka (Wierzbanówka) (PLRW200062135694) stanowiąca naturalną część wód,
- Rzepnik (PLRW2000162135698) stanowiący silnie zmienioną część wód,
- Sidzinka (PLRW200016213572) stanowiąca naturalną część wód,
- Skawinka do Głogoczówki (PLRW20001221356699) stanowiąca naturalną część wód,
- Skawinka od Głogoczówki do ujścia (PLRW2000192135699) stanowiąca silnie zmienioną część wód,
- Sosnowianka (PLRW2000162135569) stanowiąca naturalną część wód,
- Wisła od Skawy do Skawinki (PLRW2000192135599) stanowiąca silnie zmienioną część wód.

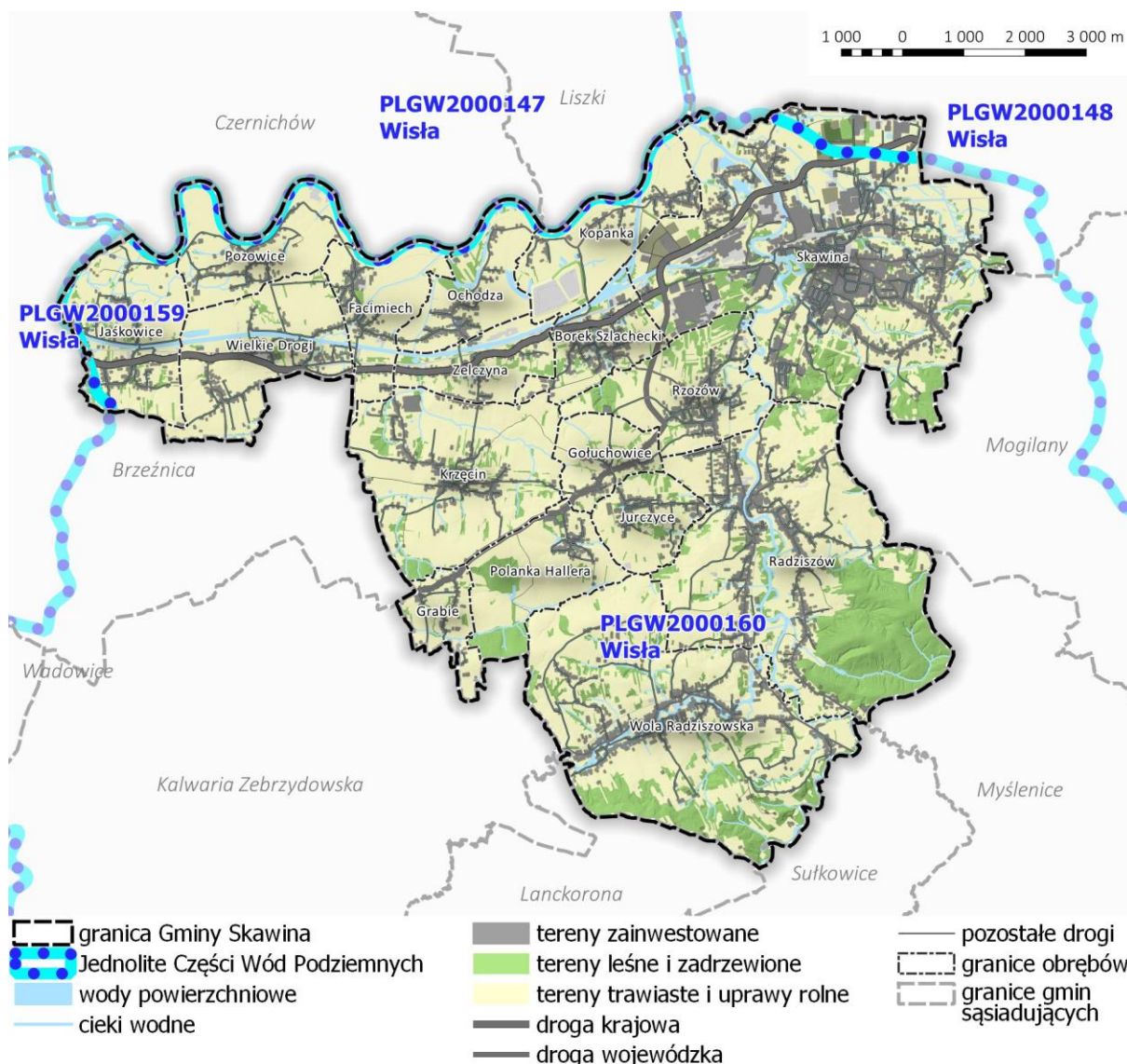
Wody podziemne

Obszar Gminy Skawina położony jest w zasięgu trzech Jednolitych Części Wód Podziemnych:

- PLGW2000160 – większość obszaru Gminy Skawina,
 - PLGW2000148 – niewielki obszar w północno-wschodniej części Skawiny,
 - PLGW2000159 – niewielki fragment w zachodniej części miejscowości Jaśkowice.
- Jednolita Część Wód Podziemnych PLGW2000160 zajmuje łącznie powierzchnię 408,9 km². W jej zasięgu znajduje się 6 powiatów. Gmina Skawina położona jest niemal w całości w zasięgu JCWPd 160, który zlokalizowany jest w dorzeczu Wisły w zlewni Wisły i Skawinki. Region hydrogeologiczny sklasyfikowano jako przedkarpacki i karpacki. Stan ilościowy i chemiczny JCWPd 160 oceniony jest jako dobry, nie jest ona zagrożona ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych.
 - Jednolita Część Wód Podziemnych PLGW2000148 zajmuje powierzchnię 698 km², jest położona w części 7 powiatów. Znajduje się w dorzeczu i zlewni Wisły. W zasięgu Gminy Skawina, w jej północno – wschodnim krańcu znajduje się jedynie niewielka część obszaru JCWPd nr 148. Stan ilościowy i chemiczny jest oceniony jako dobry, zlewnia jest niezagrożona.
 - Jednolita Część Wód Podziemnych PLGW2000159 zajmuje powierzchnię 1290 km², na jej obszarze położonych jest 9 powiatów. Gmina Skawina położona jest na obszarze tej jednolitej części wód podziemnych jedynie na niewielkiej powierzchni przy zachodniej granicy gminy. JCWPd nr 159 znajduje się w dorzeczu Wisły, zlewni rzeki Skawa. Stan ilościowy i chemiczny jednolitej części wód jest dobry, nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Poziom wód gruntowych w dolinie Wisły i Skawinki waha się od 0,5 do 3,0 m, a w nieckowatych deluwialnych dolinach waha się od 0,3 do 1,0 m. Wzdłuż kanału wodnego Łączany- Skawina występuje pas terenu o wysokim poziomie wody gruntowej od 0,0 do 0,5 m. Na terenach wyżynnych (Pogórze Wielkie) poziom wód gruntowych występuje na różnych głębokościach w zależności od przepuszczalności skał i waha się od 1,0 do 10,0 m.

RYC. 20 WODY PODZIEMNE NA OBSZARZE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem danych przestrzennych Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy: <http://dm.pgi.gov.pl/>.

Na obszarze gminy panują mało korzystne warunki hydrogeologiczne. Zasobność w wodę podziemną jest niewielka. Poziomami użytkowymi na terenie gminy są poziom czwartorzędowy i trzeciorzędowy. W północnej części Gminy Skawina główny użytkowy poziom wodonośny występuje w czwartorzędowym piętrze wodonośnym, południowa część obszaru zaliczana jest do fliszu karpackiego.

Poziom czwartorzędowy związany jest z piaszczysto - żwirowymi utworami Wisły i Skawinki. Utwory te zalegają na nieprzepuszczalnym podłożu ilów miocenijskich. Warstwy wodonośne są zróżnicowane litologicznie. W dolnej części profilu występuje gruby materiał żwirowy. Zwierciadło wody jest swobodne, tylko niekiedy występuje pod nieznacznym ciśnieniem. Poziom czwartorzędowy jest zasilany bezpośrednio z opadów atmosferycznych. Ze względu na miąższość nieprzepuszczalnego nadkładu na dużej części omawianego obszaru występują tereny, na których warunki infiltracji są złe lub utrudnione. Z drugiej strony utrudnia to bezpośrednie przenikanie w głąb substancji toksycznych emitowanych przez zakłady przemysłowe. Pewne ilości wody dopływają z wyniosłości miocenijskich wznoszących się na wschód i południe od Skawiny. Dużą rolę odgrywają tu także dopływy Wisły i Skawinki, które oddają wodę z wyżej położonych koryt w utwory piaszczysto- żwirowe dolin rzecznych. Czwartorzędowy poziomy wodonośny jest silnie drenowany przez Wisłę, Skawinkę i ich dopływy. Wody tego poziomu są narażone na zanieczyszczenia spowodowane emisjami pyłowo-gazowymi, ściekami i zbiornikami paliw płynnych. Na terenie upraw rolnych zagrożenie stanowi chemizacja i nawożenie gleb.

Poziom trzeciorzędowy w łażach miocenijskich związany jest z występującymi w tej serii wkładkami piasków i piaskowców. Najkorzystniejsze warunki występują wówczas, gdy utwory miocenijskie w stropowych swych partiach wykształcone są w postaci piasków lub słabo-zwięzłych piaskowców. Wody trzeciorzędowe charakteryzują się bardzo zmiennym składem chemicznym i w większości wymagają uzdatniania. Zasoby dyspozycyjne warstw są ograniczone, wody słabo odnawialne. Studnie trzeciorzędowe charakteryzują się o wiele mniejszą wydajnością niż ujęcia czwartorzędowe. Zagrożeniem dla tego poziomu jest nieuporządkowana gospodarka jego wodami.

6.7. STRUKTURA PRZYRODNICZA I BIORÓŻNORODNOŚĆ

FLORA

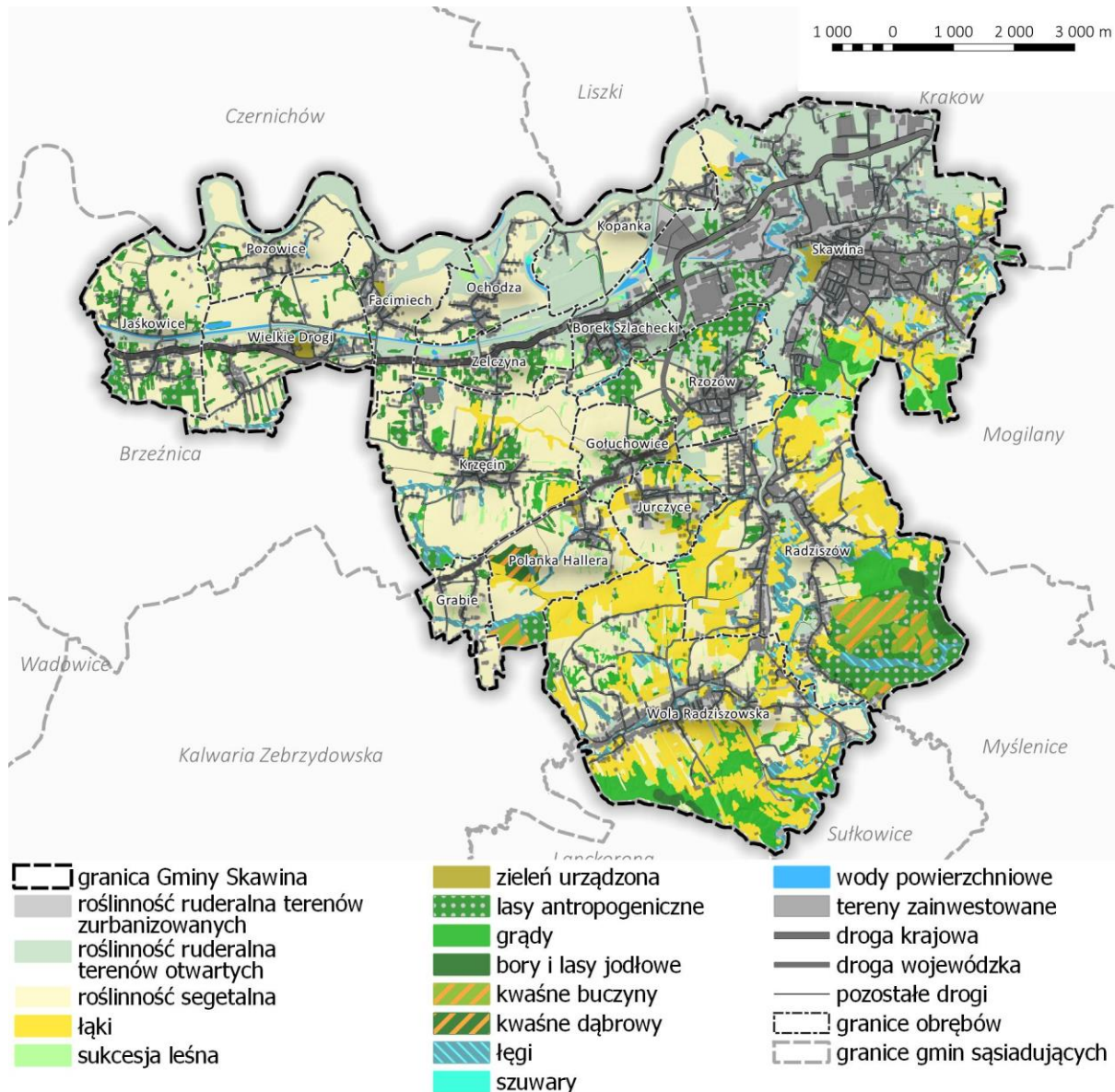
Szata roślinna Gminy Skawina jest dość zróżnicowana i w znacznym stopniu uzależniona od sposobu użytkowania terenu. W końcowym (klimaksowym) stadium naturalnej sukcesji w warunkach Europy Środkowej są zbiorowiska leśne, przy założeniu całkowitego braku oddziaływania człowieka.

Wylesienie terenu, związane z rozwojem gospodarki (początkowo gospodarki pasterskiej, a następnie rolnictwa, urbanizacji i przemysłu), spowodowało iż na siedliskach leśnych wykształciły się półnaturalne lub antropogeniczne zbiorowiska nieleśne, budowane prawie wyłącznie przez gatunki zielne. Półnaturalne zbiorowiska nieleśne, związane z tradycyjną gospodarką rolną, na terenie Gminy Skawina reprezentowane są przede wszystkim przez łąki wykształcające się w szerokim gradiencie wilgotności podłoża - od łąk wilgotnych i młak na zabagnionych lub bardzo wilgotnych siedliskach łągów, aż po łąki świeże na umiarkowanie wilgotnych siedliskach dawnych grądów. Do zbiorowisk antropogenicznych zalicza się związane z rolnictwem zbiorowiska segetalne i ruderalne na terenach zurbanizowanych. Te ostatnie, poza nielicznymi wyjątkami (zieleń urządzone lub szczególne warunki geologiczne) zwykle reprezentują niski walor przyrodniczy.

Większość obszaru Gminy Skawina to potencjalne siedliska **grądu subkontynentalnego lipowo-dębowo-grabowego (*Tilio cordatae-Carpinetum betuli*)**. Na terenie Gminy Skawina jest to odmiana małopolska z domieszką buka pospolitego oraz jodły pospolitej. Obecnie sporą część tych obszarów zajmują zbiorowiska łąk świeżych, pola uprawne oraz zabudowania. Najlepiej zachowane

fragmenty grądów występują na terenie rezerwatu „Kozie Kąty” i w jego otoczeniu w lesie Bronaczowa, na północnym zboczu Góry Pochowskiej oraz w rozproszonych płatach drzewostanów porastających głębokie jary na terenie Woli Radziszowskiej.

RYC. 21 RZECZYWISTA SZATA ROŚLINNA NA OBSZARZE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne.

Drzewostan grądu subkontynentalnego budują typowe gatunki grądowe, takie jak grab (*Carpinus betulus*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), klon zwyczajny (*Acer platanoides*) i klonu jawor (*A. pseudoplatanus*) z domieszką, często dość znaczną, buka (*Fagus sylvatica*), jodły (*Abies alba*), dębów (*Quercus robur* i *Q. petraea*) i świerka (*Picea abies*). Charakterystyczny dla zbiorowisk grądowych jest także stały, choć niewielki udział czereśni (*Cerasus avium*). W runie stały udział mają także gatunki charakterystyczne dla grądów, takie jak przytulia Schultesa (*Galium schultesii*) i gwiazdnica wielkokwiatowa (*Stellaria holostea*). Prócz nich występują gatunki mezofilnych lasów liściastych, charakterystyczne dla całej klasy *Querco-Fagetea* lub rzędu *Fagetalia sylvaticae*, jak: podagrycznik (*Aegopodium podagraria*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*), kruszczyk szerokolistny (*Epipactis*

helleborine), kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), turzyca leśna (*Carex sylvatica*), wawrzynek wilczyłyko (*Daphne mezereum*), nerecznica samcza (*Dryopteris filix-mas*), wilczomlecz migdałolistny (*Euphorbia amygdaloides*), niecierpek pospolity (*Impatiens noli-tangere*), gajowiec żółty (*Galeobdolon luteum*), bluszcz pospolity (*Hedera helix*), szczyr trwały (*Mercurialis perennis*), zerwa kłosowa (*Phyteuma spicatum*), kokoryczka wielokwiatowa (*Polygonatum multiflorum*), miodunka ćma (*Pulmonaria obscura*), jaskier kosmaty (*Ranunculus lanuginosus*), żankiel zwyczajny (*Sanicula europaea*), czyściec leśny (*Stachys sylvatica*) i fiołek leśny (*Viola reichenbachiana*).

W miejscach, gdzie zaprzestano ingerencji w środowisko (odłogi, nieużytkowane łąki świeże) sukcesja zmierza w kierunku regeneracji grądów. W Raporcie z waloryzacji przyrodniczej miasta i gminy Skawina odnotowano także występowanie płatów roślinności leśnej we wstępnych fazach rozwojowych. Charakteryzują się one młodym drzewostanem, często ze znacznym udziałem leszczyny (*Corylus avellana*) lub gatunków zbiorowisk otulinowych i zarośli śródpolnych ze związku *Pruno-Rubion fruticosi*, m.in. głógów (*Crataegus sp.*) i śliwy tarniny (*Prunus spinosa*). Znaczny udział gatunków grądowych w runie tych drzewostanów wyraźnie wskazuje na kierunek ich sukcesji.

Terasy zalewowe rzek i doliny większych strumieni stanowią potencjalne siedlisko **łęgów wierzbowo topolowych, olszowych i jesionowo olszowych**, a pobliskie bezodpływowe zagłębienia terenu sprzyjają rozwojowi olszowych lasów bagiennych, tzw. **olsów**. Liczne płaty tych zbiorowisk zidentyfikowano głównie w dolinie rzeki Skawinki na odcinku wzdłuż granicy z Gminą Sułkowice do Radziszowa, a także jej dopływów: Cedronu, Pasieki, Włosanki i Mogiłki.

Płaty łęgów występują także w granicach miasta Skawina na terenie parku miejskiego, a także między Skawinką a ulicą Działkowców. Drzewostany tych lasów budowane są głównie przez: wierzbę białą (*Salix alba*), wierzbę kruchą (*Salix fragilis*), olszę czarną (*Alnus glutinosa*) i szarą (*A. incana*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*) oraz topolę białą (*Populus alba*). Towarzyszą im często formacje krzewiaste budowane przez inne gatunki wierzb wąskolistnych, jak wierzba trójpręcikowa (*Salix triandra*) i wiciowa (*S. viminalis*). Charakterystyczne gatunki runa odnotowane w płatach łęgów to wietlica samicza (*Athyrium filix-femina*), rzeżucha gorzka (*Cardamine amara*), turzyca rzadkokłosa (*Carex remota*), czartawa pośrednia (*Circaea intermedia*), ostrożeń warzywny (*Cirsium oleraceum*), skrzyp olbrzymi (*Equisetum telmateia*), kostrzewa olbrzymia (*Festuca gigantea*), czeremcha zwyczajna (*Padus avium*), kruszyna pospolita (*Frangula alnus*), kosaciec żółty (*Iris pseudoacorus*), karbieniec pospolity (*Lycopus europaeus*) i tarczycza pospolita (*Scutellaria galericulata*). Towarzyszą im także często wymienione wcześniej gatunki innych mezofilnych lasów liściastych. Na szczególną uwagę zasługuje łęg porastający dolinę Pasieki na terenie lasu Bronaczowa. Jest to dobrze zachowany płat tego siedliska, charakteryzujący się obfitym występowaniem skrzypu olbrzymiego (*Equisetum maximum*).

Zbiorowiskiem, którego potencjalne siedliska wskazywane są na wierzchowinach wszystkich większych wzniesień w obrębie Pogórza Wielickiego, jest **podgórska dąbrowa acydofilna (*Luzulo luzuloidis-Quercetum petraeae*)**. Drzewostan tego zbiorowiska budowany jest głównie przez dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea*) z domieszką buka (*Fagus sylvatica*) oraz dębu szypułkowego (*Q. robur*). Runo ma aspekt trawiasto-zielny i jest dość bogate florystycznie, jak na dąbrowę. Do charakterystycznych gatunków runa tych fitocenoz zalicza się m.in. takie gatunki jak kosmatka gajowa (*Luzula luzuloides*), dzwonek brzoskwiolistny (*Campanula persicifolia*), janowiec barwierski (*Genista tinctoria*) oraz okazałe gatunki jastrzębców: jastrzębiec gładki (*Hieracium laevigatum*), jastrzębiec leśny (*H. murorum*) i jastrzębiec sabaudzki (*H. sabaudum*). Charakteryzują się także stałym udziałem gatunków mezofilnych lasów liściastych, przechodzących ze zbiorowisk rzędu *Fagetalia* (buczyny lub grądy), a w niektórych wariantach także z ciepłolubnych dąbrów (*Quercetalia pubescentis*). Aktualnie, względnie dobrze wykształcone i zachowane płaty kwaśnej dąbrowy zidentyfikowano tylko na terenie lasu Grabina w Polance Hallera.

Z powodu lokalnej dominacji buka i jednocześnie znacznego zubożenia runa, miejscami drzewostan ten także przypomina kwaśną buczynę (*Luzulo luzuloidis-Fagetum*), która także ma potencjalne siedliska na badanym terenie.

Do zespołu **kwaśnej buczyny (*Luzulo luzuloidis-Fagetum*)** zaliczono płat lasu bukowego w kompleksie leśnym Zawale w Polance Hallera, a także kilka płatów na terenie lasu Bronaczowa. Jednak ich naturalność jest wysoce wątpliwa. Są to stosunkowo młode (60-80 lat) i jednowiekowe drzewostany bukowe, prawdopodobnie nasadzone na siedlisku dawnych kwaśnych dąbrów.

Kolejnym zbiorowiskiem leśnym, posiadającym potencjalne siedliska na terenie Gminy Skawina, są bory i lasy jodłowe: **las jodłowy na siedlisku żyznym (*Galio rotundifolii-Abietenion*)** i **wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*)**. Zbiorowiska te przede wszystkim charakteryzują się dominacją jodły (*Abies alba*) w drzewostanie, z domieszką świerka (*Picea abies*) i sosny (*Pinus sylvestris*). Poza przytulią okrągłolistną (*Galium rotundifolium*) dla lasu jodłowego, wśród gatunków runa tych fitocenoz brak jest gatunków, które można by było uznać za jednoznacznie charakterystyczne. Na terenie gminy zidentyfikowano kilka płatów lasów lub borów jodłowych na terenie lasu Bronaczowa oraz na północnym stoku Góry Pochowskiej. Płaty te jednak również budzą wątpliwości co do ich pochodzenia. Znaczący udział gatunków mezofilnych lasów liściastych w tym głównie grądów sugeruje, że są to drzewostany o pochodzeniu wtórnym - antropogenicznym, nasadzone na siedlisku grądów.

Zdecydowana większość zbiorowisk łąkowych występujących na terenie gminy, to **łąki świeże *Arrhenatherion elatioris*** rosnące na siedliskach dawnych grądów. Na badanym terenie najczęściej są reprezentowane przez zespół ***Arrhenatheretum elatioris***. Są to bogate florystycznie zbiorowiska wysoko produktywnych łąk wielokośnych, charakterystyczne dla niżu i pogórza. Zbiorowiska te występują na żyznych świeżych (tzn. niezbyt wilgotnych) drobnoziarnistych glebach brunatnych i brunatniejących madach. Dominującymi gatunkami są tu miękkolistne trawy darniowe: owsica łąkowa (*Arrhenatherum elatius*), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), wiechlina zwyczajna (*Poa trivialis*), konietlica łąkowa (*Trisetum flavescens*), kłosówka wełnista (*Holcus lanatus*), stokłosa miękka (*Bromus hordeaceus*), mietlica pospolita (*Agrostis capillaris*), wyczyniec łąkowy (*Alopecurus pratensis*), tymotka łąkowa (*Phleum pratense*) i inne. Trawom towarzyszą liczne gatunki roślin dwuliściennych, takie jak: krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), marchew zwyczajna (*Daucus carota*), barszcz zwyczajny (*Heracleum sphondylium*), jastrun właściwy (*Leucanthemum vulgare*), komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus*), mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*), dzwonek rozpierzchły (*Campanula patula*), pępawa dwuletnia (*Crepis biennis*), przytulia pospolita (*Galium mollugo*), bodziszek łąkowy (*Geranium pratense*), pasternak zwyczajny (*Pastinaca sativa*), szczaw rozpierzchły (*Rumex thyrsiflorus*), kozibród łąkowy (*Tragopogon pratensis*) i inne. Zaniechanie tradycyjnego użytkowania tych łąk prowadzi do sukcesji roślinności krzewiastej i drzewiastej, a w dalszej konsekwencji do regeneracji w kierunku lasów grądowych. W trakcie badań terenowych obserwowano liczne przykłady tego procesu na nieużytkowanych płatach łąk. Na terenie Gminy Skawina największe powierzchnie zajęte przez ten typ siedlisk łąkowych zaobserwowano w rejonie Woli Radziszowskiej i Radziszowa. Porastają one wylesione zbocza lokalnych pagórków, gdzie tworzą strefę buforową wokół lasów grądowych.

Bliżej dna doliny rzecznej, zaobserwować można płaty łąk ze związku ***Alopecurion pratensis***. Są to zbiorowiska łąk intensywnie uprawianych, charakteryzujących się wyraźną dominacją wyczyńca łąkowego (*Alopecurus pratensis*) i niewielką grupą innych gatunków charakterystycznych, takich jak bluszcz kurdybanek (*Glechoma hederacea*) i jaskier różnolistny (*Ranunculus auricomus*). Zajmują one siedliska nieco bardziej wilgotne od łąk świeżych, ale nie zabagnione.

W wylesionych dnach dolin rzecznych, lokalnych zagłębieniach terenu i na obszarach źródeł, będących potencjalnymi siedliskami łągów i olsów, rozwijają się różne typy **łąk wilgotnych** z rzędu ***Molinietalia*** i związku ***Calthion palustris***.

Są to antropogeniczne zbiorowiska meliorowanych i dobrze nawożonych, dwu- i wielokośnych łąk wilgotnych i mokrych, tradycyjnie zagospodarowanych jako baza paszowa. Rozwijają się na glebach mineralnych lub na zmineralizowanych murszach. Na badanym terenie najczęściej reprezentowane są przez eutroficzne łąki zaliczane do zespołów **Angelico-Cirsietum oleracei** i **Cirsietum rivularis**. Charakterystyczne gatunki, budujące te zbiorowiska to knieć błotna (*Caltha palustris*), ostrożeń warzywny (*Cirsium oleraceum*), ostrożeń łąkowy (*C. rivulare*), sit skupiony (*Juncus conglomeratus*), sit rozpięzchły (*J. effusus*), niezapominajka błotna (*Myosotis palustris*), sitowie leśne (*Scirpus sylvaticus*) i kuklik zwisty (*Geum rivale*). Zaniechanie tradycyjnej gospodarki w tym typie łąk prowadzi szybko do przekształcenia w ziołorośla ze związku *Filipendulion*, a następnie przez ekspansję krzewów, do olsowych lub łągowych zbiorowisk leśnych. Zaprzestanie gospodarki łąkarskiej na tych siedliskach prowadzi do inwazji obcych gatunków z rodzaju nawłóć (*Solidago* sp.) lub ekspansji trzcinnika piaskowego (*Calamagrostis epigejos*), śmiałka darniowego (*Daschampsia caespitosa*), trzciny pospolitej (*Phragmites australis*), a w sąsiedztwie terenów zurbanizowanych także gatunków ruderalnych z klasy *Artemisietea*. Proces ten na ogół prowadzi do nieodwracalnego zniekształcenia tych zbiorowisk, a w końcowym efekcie do przekształcenia ich w zbiorowiska ruderalne.

W północnej części Gminy Skawina w dolinie Wisły panują sprzyjające warunki do rozwoju **zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych** zaliczanych do zespołu **Molinietum caeruleae**. Są to bogate florystycznie jednokośne i nie nawożone łąki na żyznym podłożu zawierającym węglan wapnia. W typowej postaci zespół ten obfituje w rzadkie i chronione gatunki roślin, a ponadto odznacza się wyjątkowymi walorami krajobrazowymi. Wśród najcenniejszych gatunków charakterystycznych dla łąk zmiennowilgotnych należy wymienić zimowita jesiennego (*Colchicum autumnale*), pełnika europejskiego (*Trollius europaeus*), goździka pysznego (*Dianthus superbus*), goryczkę wąskolistną (*Gentiana pneumonanthe*), mieczyka dachówkowatego (*Gladiolus imbricatus*), kosaćca syberyjskiego (*Iris sibirica*) i nasięźrzała pospolitego (*Ophioglossum vulgatum*). Niestety, obecnie z powodu modernizacji metod produkcji rolnej niemal całkowicie zaprzestano użytkowania łąk zmiennowilgotnych. Większość z nich uległa procesom sukcesji, lub została przekształcona w inne użytki rolne.

W miejscach najbardziej wilgotnych, przy brzegach zbiorników wodnych i innych wód stojących lub wolno płynących rozwijają się naturalne **zbiorowiska szuwarowe** z klasy **Phragmitetea**. Są to na ogół szuwały budowane przez takie gatunki, jak trzcina pospolita (*Phragmites australis*), manna mielec (*Glyceria maxima*), mozga trzciniowata (*Phalaris arundinacea*), pałki szerokolistną (*Typha latifolia*) i wąskolistną (*T. angustifolia*), tatarak (*Acorus calamus*) oczeret jeziorny (*Schoenoplectus lacustris*) lub okazałe gatunki turzyc (*Carex* sp.). Zbiorowiska te charakteryzują się niewielkim bogactwem gatunkowym, a w wielu przypadkach są to układy jednogatunkowe.

W naturalnych zbiornikach wody stojącej lub wolno płynącej, szczególnie w stawach i starorzeczach, rozwijają się **zbiorowiska słodkowodnych makrofitów** pływających i zanurzonych zaliczane do klasy **Potametea**. W mniejszych zbiornikach dobrze rozwinięte płyty tych zbiorowisk tworzą zwarty kożuch roślinności, pokrywający niemal całą powierzchnię wody. Najbardziej charakterystycznymi gatunkami dla tego typu zbiorowisk są grążel żółty (*Nuphar luteum*), żabiściek pływający (*Hydrocharis morsus-ranae*) oraz gatunki z rodzajów: grzybień (*Nymphaea* sp.), rdestnica (*Potamogeton* sp.), włosienicznik (*Batrachium* sp.), rogatek (*Ceratophyllum* sp.) i wiele innych. W większości badanych zbiorników wykształciły się prymitywne zbiorowiska rzęs z klasy **Lemnetea minoris** z takimi gatunkami jak rzęsa drobna (*Lemna minor*) i spirodela wielokorzeniowa (*Spirodela polyrhiza*). Występowanie kałużowych (mocno zubożonych pod względem składu gatunkowego) zbiorowisk z klasy Potamion, stwierdzono jedynie na terenie miasta Skawina w starorzeczu w parku miejskim, w stawach między ulicami Żwirową, Piastowską i Podwałę oraz w stawach na strumieniu Pasieka w południowej części lasu Bronaczowa.

Ostatni typ roślinności zielnej o najniższym walorze przyrodniczym stanowią zbiorowiska antropogeniczne, na terenie Gminy Skawina reprezentowane głównie przez dwie duże grupy: zbiorowiska roślin segetalnych z klasy *Stellarietea mediae* i zbiorowiska ruderalne z klasy *Artemisietea vulgaris*. Pierwsze z nich są ściśle związane z uprawami i terenami rolniczymi, natomiast drugie stanowią typową spontaniczną roślinność terenów zurbanizowanych i przekształconych przez przemysł. Zbiorowiska ruderalne rozprzestrzeniają się także na odłogach, a także siedliskach zaburzonych w bliskim sąsiedztwie zabudowy, np. łąkach na których dawno zaniechano jakiegokolwiek użytkowania.

We florze Gminy Skawina dominują gatunki pospolite, rzadkich i chronionych gatunków jest stosunkowo niewiele. W trakcie badań terenowych³¹ stwierdzono stanowiska dwóch gatunków ściśle chronionych i pięciu podlegających ochronie częściowej:

- **Kruszczyk połabski (*Epipactis albensis*) - gatunek ściśle chroniony.** Bardzo rzadki gatunek z rodziny storczykowatych. W Czerwonej Liście Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa i in., 2016) posiada status DD (data deficient) – gatunki o nieokreślonym stopniu zagrożenia, wymagające dokładniejszych danych. Jest objęty ścisłą ochroną gatunkową. Podczas badań terenowych zaobserwowano tylko jednego osobnika w lesie na terenie Woli Radziszowskiej.
- **Cieszynianka wiosenna (*Hacquetia epipactis*) - gatunek ściśle chroniony.** Gatunek bardzo rzadki, w Polsce posiada zaledwie kilkadziesiąt stanowisk. Na terenie Gminy Skawina występuje, na stokach Góry Pochowskiej w Woli Radziszowskiej. W Czerwonej Liście Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa i in. 2016) posiada status NT – bliski zagrożenia.
- **Wawrzynek wilcze tyko (*Daphne mezereum*) - gatunek częściowo chroniony.** Pojedyncze stanowisko (jeden osobnik) tego gatunku stwierdzono na terenie lasu Bronaczowa w Radziszowie, w granicach rezerwatu "Kozie Kąty".
- **Zimowit jesienny (*Colchicum autumnale*) - gatunek częściowo chroniony.** Pojedyncze stanowisko w Skawinie, na terenie tzw. "Łąk Korabnickich".
- **Kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*) - gatunek częściowo chroniony.** Na terenie Gminy Skawina stwierdzono cztery stanowiska tego gatunku, liczące po kilka osobników: trzy stanowiska na terenie Woli Radziszowskiej i jedno na terenie lasu Bronaczowa w Radziszowie.
- **Goryczka trojeściowa (*Gentiana asclepiadea*) - gatunek częściowo chroniony, ogólnogórski.** Na terenie Gminy Skawina zidentyfikowano trzy stanowiska tego gatunku: dwa na terenie Woli Radziszowskiej i jedno w lesie Bronaczowa w Radziszowie.
- **Grzybienie białe (*Nymphaea alba*) - gatunek częściowo chroniony.** Na terenie Gminy Skawina stwierdzono jego występowanie jedynie w stawie, powstałym z przekształconego starorzecza Skawinki, w parku miejskim w Skawinie.

Największe nagromadzenie cennych przyrodniczo terenów znajduje się w południowej części gminy, na obszarze Radziszowa i Woli Radziszowskiej. Spośród siedlisk przyrodniczych cztery podlegają ochronie w ramach Dyrektywy Habitatowej:

- 9170 — grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Tilio cordatae-Carpinetum betuli*),
- 91E0 — łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*),
- 6510 — niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 3150 — starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami ze związków *Nymphaeion* i *Potamion*.

³¹ Raport z waloryzacji przyrodniczej miasta i gminy Skawina.

FAUNA

Po północnej granicy gminy, wzdłuż koryta Wisły przebiega korytarz **Dolina Górnej Wisły (KPd-10)**, będący częścią jednego z siedmiu głównych korytarzy ekologicznych na terenie Polski - **Korytarza Południowego (KPd)**. Korytarz ten stanowi jeden z głównych szlaków migracji ptaków w południowej Polsce. Bliskość tego korytarza może sprzyjać pojawianiu się (raczej zalatujących, niż stale gniazdujących) gatunków ptaków, związanych z siedliskami nadwodnymi. Na omawianym terenie można spotkać: dzięcioła, dudka, kruka czarnego, kukułkę, wilgę, gila, zimorodka, orzechówkę, krzyżodzioba, sójkę, sikorę, raniuszkę, płomykówkę, trzmielojada. Rzadziej występują gatunki drapieżne takie jak myszołów zwyczajny, sowa uszata i puszczyk. Przedstawicielami ptactwa wodnego są: łabędź krzykliwy, kaczka krzyżówka i czernica, perkoz, remiz, mewa śmieszka, łysek, czapla siwa, mewa pospolita i siwa występujące przy Wiśle i przy zbiorniku Łączany.

W obszarze Gminy Skawina występują także ssaki leśne takie jak sarny, lisy, zające szaraki, borsuki, dziki i jelenie. Reprezentantami mniejszych ssaków drapieżnych na obszarze gminy jest kuna leśna.

Płazy występujące na terenie gminy stanowią nieliczną grupę. Występuje tu traszka alpejska i karpacka, salamandra plamista, kumak górski. Wśród gadów spotkać można jaszczurkę zwinę, padalca, zaskrońca, rzadziej żmiję zygzakowatą oraz gniewosza plamistego.

Grupą systematyczną, która na terenie Gminy Skawina może być licznie reprezentowana przez gatunki cenne przyrodniczo - rzadkie i chronione, są bezkręgowce. Sprzyja im duże zróżnicowanie warunków siedliskowych, dostępność różnych typów ekosystemów leśnych i łąkowych oraz względnie dobrze zachowany krajobraz rolniczy w południowej części gminy. Wśród nich mogą być licznie reprezentowane motyle: (perłowce, paż królowej, rusalka pawik), a także motyle zawarte w II Załączniku Dyrektywy Siedliskowej: Modraszek telejus (*Maculinea teleius*), Modraszek nausitous (*Maculinea nausithous*), Czerwończyk fioletek (*Lycaena helle*) i Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, a także Modraszek alkon (*Maculinea alcon*), dla których optymalnym siedliskiem są kwietne łąki świeże ze związku (*Arrhenatherion*), które według wstępnych ocen stanowią ponad połowę wszystkich łąk na terenie gminy.

Ekosystemy leśne to potencjalne siedlisko wielu gatunków chronionych chrząszczy, np. z takich rodzin, jak: biegaczowate (*Carabidae*), kózkowate (*Cerambycidae*), poświętnikowate (*Scarabaeidae*), żukowate (*Geotrupidae*) i wiele innych. Część z nich w okresie larwalnym jest ksylofagami (drewnojadami), inne to typowe drapieżniki. Duża obfitość drobnych zbiorników wodnych na terenie gminy sprzyja także występowaniu innych owadów chronionych, związanych z takimi siedliskami, np. ważek (*Odonata*).

W czystych wodach Cedronu stwierdzono siedliska skójkii gruboskorupowej (małż słodkowodny). W wodach rzek na terenie gminy, zwłaszcza Wisły występują leszcze, karasie, płocie, jazie, klenie, jelce, ukleje, mniej licznie karpie i brzany, sporadycznie świnki. Z ryb drapieżnych najliczniejsze są sandacze i okonie, mniej liczne szczupaki, sumy i bolenie. W rzekach Skawinki występuje również pstrąg potokowy.

BIORÓŻNORODNOŚĆ

Różnorodność biologiczna pozwala na utrzymanie równowagi w przyrodzie. Cele przyświecające ochronie bioróżnorodności mają wymiar przede wszystkim przyrodniczy, ale również kulturowy, społeczny i ekonomiczny.

Zgodnie z Konwencją o różnorodności biologicznej³², termin różnorodność biologiczna (bioróżnorodność) oznacza zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów występujących w ekosystemach lądowych, morskich i słodkowodnych oraz zespołów ekologicznych. Dotyczy to różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami. Bioróżnorodność jest często stosowanym określeniem dla sumy gatunków lub ekosystemów analizowanych lub porównywanych obszarów. Różnorodność biologiczna jest również niezwykle istotna dla usług ekosystemowych (usług zapewnianych przez środowisko naturalne), takich jak zapylenie, regulowanie klimatu, ochrona przed powodzią, żyzność gleb oraz produkcja żywności, paliw, włókien i lekarstw.

W celu porównywania różnorodności biologicznej rozmaitych środowisk lub różnorodności biologicznej zespołów organizmów zamieszkujących jakieś środowisko stosuje się rozmaite wskaźniki, do najczęściej stosowanych należą bogactwo gatunkowe (liczba znalezionych gatunków), bogactwo rzadkich gatunków, wskaźniki Shannona, Simpsona, Margaleff, Pielou i inne.

Zagrożeniami dla bioróżnorodności agroekosystemów są najczęściej:

- intensyfikacja gospodarki rolnej,
- zaniechanie użytkowania łąk i pastwisk,
- uproszczenia krajobrazu,
- likwidacja siedlisk marginalnych i obszarów ekotonowych,
- zanik lokalnych ras zwierząt gospodarskich i odmian roślin uprawnych.

Dla zachowania i wzbogacania różnorodności biologicznej duże znaczenie ma zróżnicowanie siedlisk i oddziaływania człowieka, w szczególności ochrona siedlisk słabo lub wcale nieprzekształconych (naturalnych). Kluczowe znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej mają:

- zadrzewienia śródpolne,
- miedze,
- użytki zielone, ekstensywnie użytkowane łąki i pastwiska,
- lasy i ekosystemy leśne stanowiące naturalne fragmenty rodzimej przyrody,
- spróchniałe drzewa i powalone pnie (martwe drewno),
- starodrzewie,
- torfowiska i polany śródleśne,
- żywopłoty,
- pasy zieleni,
- roślinność przydomowa,
- rowy i ciek wodne,
- tereny podmokłe, źródła, bagna i młaki,
- oczka wodne, stawy,
- obszary ekotonowe,
- naturalna obudowa biologiczna cieków wodnych,
- głazy, kamienie narzutowe.

Stanowią one miejsca bytowania, rozwoju, schronienia oraz pozyskiwania pokarmu dla wielu pożytecznych gatunków zwierząt, a także biologiczną ochronę upraw, siedliska zapylaczy oraz przyczyniają się do ochrony rzadkich gatunków flory i fauny.

Położenie Gminy Skawina w dolinach rzek, rozległe tereny łąkowe oraz kompleksy leśne sprzyjają występowaniu cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów. Jednocześnie flora i fauna gminy mają

³² Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r. (Dz.U. z 2002 r. nr 184 poz. 1532).

przeciętną wartość w skali całego kraju. Do obszarów zwiększających różnorodność biologiczną w skali gminy należą głównie: lasy, ciek wodne, jeziora, starorzecza i oczka wodne, strefa przejściowa przy terenach leśnych (ok. 20 m), strefa naturalnej obudowy biologicznej cieków (ok. 15 m), łąki i polany śródleśne, zadrzewienia śródpolne, enklawy zadrzewień w okolicach istniejącej zabudowy, użytki zielone, łąki i pastwiska użytkowane ekstensywnie oraz tereny podmokłe. Obszary o średniej (przeciętnej) różnorodności biologicznej występują w okolicach trwałych użytków ornych oraz zwartej zabudowy.

6.8. OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

Powierzchniowe formy ochrony przyrody nie są licznie reprezentowane na terenie Gminy Skawina. Formą ochrony przyrody, która w całości znajduje się w granicach gminy jest rezerwat przyrody „Kozie Kąty” oraz użytek ekologiczny „Zimowit na Rzepniku”. Częściowo na terenie gminy zlokalizowane są dwa Obszary Specjalnej Ochrony (tzw. ochrony habitatowej) w ramach sieci Natura 2000: Skawiński Obszar Łąkowy (PLH120079) oraz Cedron (PLH120060). Prócz wymienionych obszarowych form ochrony przyrody, na terenie Gminy Skawina znajduje się 76 pomników przyrody, w tym dwie aleje drzew pomnikowych oraz skupisko drzew „Dęby nad Skawinką” w sumie 101 drzew pomnikowych. Wymienione pomniki przyrody znajdują się głównie na terenach zieleni urządzonej.

- **Rezerwat przyrody „Kozie Kąty”** utworzony został Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 3 marca 1989 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. (M. P. z 1989 r., Nr 9, poz. 77, §4) Obecnie obowiązują Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 5 grudnia 2022 roku w sprawie rezerwatu przyrody „Kozie Kąty” (Dz. U. z 2022 r. poz. 8365). Tworzy go obszar lasu bukowo - jodłowego na terenie kompleksu leśnego „Las Bronaczowa” o powierzchni 26,52 ha w pobliżu przysiółka Rozparka we wsi Radziszów. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego o charakterze naturalnym z udziałem jodły i buka w zachodniej części Pogórza Wielickiego. Typ i podtyp rezerwatu ze względu na dominujący przedmiot ochrony: biocenotyczny i fizjocenotyczny (PBf), podtyp – biocenozy naturalnych i półnaturalnych (bp); typ i podtyp rezerwatu ze względu na główny typ ekosystemu: typ – leśny i borowy (EL), podtyp – lasów mieszanych górskich i podgórskich (lmg). W rezerwacie „Kozie Kąty” stwierdzono następujące zbiorowiska roślinne³³:

- młaka podgórska, zbiorowisko *Cardamine amara - Chaerophyllum hirsutum*,
- młaka z lepiężnikiem białym *Petasitetum albi*,
- grąd *Tilio - Carpinetum*,
- buczyna karpacka *Dentario glandulosae - Fagetum collinum*,
- kwaśna buczyna niżowa *Luzulo pilosae - Fagetum*,
- antropogenny bór mieszany zbliżony do zespołu *Quercus roboris - Pinetum*.

Flora roślin naczyniowych rezerwatu jest reprezentowana przez ok. 140 gatunków, ma charakter typowy dla lasów liściastych Pogórza Karpat. Rezerwat graniczy w większości z lasami.

³³ Projekt planu ochrony rezerwatu przyrody „Kozie Kąty”.

- **Obszar Natura 2000 Skawiński Obszar Łąkowy (PLH120079)**, położony jest w większości na terenie miasta Krakowa. W granicach administracyjnych Gminy Skawina znajduje się jedynie niewielki południowo-zachodni fragment tego obszaru. Przedmiotem ochrony są siedliska zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych ze związku *Molinion* (kod 6410) oraz niżowych i górskich łąk użytkowanych ekstensywnie ze związku *Arrhenatherion* (kod 6510). Na obszarze stwierdzono występowanie szeregu gatunków podlegających ochronie na podstawie Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym dwa gatunki ptaków (derkacz *Crex crex* i gąsiorek *Lanius collurio*) i cztery gatunki bezkręgowców (modraszki *Maculinea teleius*, *Lycaena dispar*, *L. helle* i *Maculinea nausithous*) oraz kilka innych gatunków motyli chronionych na podstawie prawa krajowego. Wśród roślin występują gatunki podlegające ochronie, takie jak: kukulka plamista (*Dactylorhiza majalis*), goździk pyszny (*Dianthus superbus*), kruszczyk błotny (*Epipactis palustris*), goryczka wąskolistna (*Gentiana pneumonanthe*) i kosaciec syberyjski *Iris sibirica*. Obszarowi najbardziej zagraża zabudowywanie, zarówno w obrębie cennych siedlisk przyrodniczych i stanowisk cennych gatunków roślin i zwierząt jak i w sąsiedztwie tych obszarów. Dla półnaturalnych zbiorowisk łąkowych zagrożenie stanowi również sukcesja (zarastanie) spowodowana zaniechaniem ekstensywnego sposobu użytkowania, zwłaszcza koszenia. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 4 lutego 2022 r. ustanowiono plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Skawiński obszar łąkowy PLH120079.
- **Obszar Natura 2000 Cedron (PLH120060)**, położony jest w większości na terenie Gminy Lanckorona oraz Kalwaria Zebrzydowska - jedynie niewielki wschodni fragment tego obszaru leży w Woli Radziszowskiej. Przedmiotem ochrony jest unikatowy zespół zwierząt wodnych, charakterystyczny dla podgórskich rzek. Stwierdzono tu najliczniejszą populację skójki gruboskorupkowej (*Unio crassus*) w całym województwie małopolskim. Oprócz tego, w granicach obszaru obejmujących fragment rzeki Cedron wraz z terasą zalewową, stwierdzono występowanie siedliska nadrzecznych łągów (kod 91E0), które jednak nie zostało wykazane w standardowym formularzu danych obszaru. Obszarowi zagrażają zmiany stosunków wodnych i regulacje koryta Cedronu oraz zanieczyszczenie jego wody. Niekorzystne dla skójki są także zarybienia zmniejszające możliwość przepoczwarczenia pasożytującej na rybach larwy (glochidium), która może przeobrazić się w postać dojrzałą tylko na niektórych gatunkach ryb.

- **Pomniki przyrody:**

Na terenie Gminy Skawina zlokalizowanych jest 101 drzew uznanych za pomniki przyrody:

TAB. 88 DRZEWA BĘDĄCE POMNIKAMI PRZYRODY ROSNĄCE NA TERENIE GMINY SKAWINA

Lp.	Nr inwentarzowy	Nr ewidencyjny	Nr GID	Gatunek	Obwód	Nr działki ewidencyjnej	Obręb ewidencyjny	Lokalizacja układu współrzędnych 2000 strefa 7 EPSG 2178
1	1	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.519	69182	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	-	4887/3	Skawina - miasto	X:7418087Y:5537934
2	2	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.520	69183	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	427	4887/3	Skawina - miasto	X:7418166Y:5538120
3	3	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.521	69184	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	378	4887/3	Skawina - miasto	X:7418163Y:5538031
4	4	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.522	69185	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	426	4887/3	Skawina - miasto	X:7418166Y:5538012
5	5	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.523	69186	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	374	4887/3	Skawina - miasto	X:7418136Y:5538018
6	6	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.526	69187	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	495	4887/3	Skawina - miasto	X:7418162Y:5537993

Lp.	Nr inwentarzowy	Nr ewidencyjny	Nr GID	Gatunek	Obwód	Nr działki ewidencyjnej	Obręb ewidencyjny	Lokalizacja układu współrzędnych 2000 strefa 7 EPSG 2178
7	7	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.527	69188	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	302	4887/3	Skawina - miasto	X:7418169Y:5538005
8	8	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.528	69189	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	407	4887/3	Skawina - miasto	X:7418102Y:5537940
9	9	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.529	69190	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	369	4887/3	Skawina - miasto	X:7418135Y:5537964
10	10	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.530	69191	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	625	4891/3	Skawina - miasto	X:7417977Y:5537956
11	11	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.531	69192	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	633	4891/3	Skawina - miasto	X:7418010Y:5537961
12	12	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.532	69193	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	588	4891/3	Skawina - miasto	X:7417964Y:5537913
13	13	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.533	69194	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	242	4887/3	Skawina - miasto	X:7418035Y:5537998
14	14	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.534	69195	modrzew europejski <i>Larix decidua</i> Mill.	321	4887/3	Skawina - miasto	X:7418139Y:5538099
15	15	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.535	69196	lipa drobnolistna <i>Tiliacordata</i> Mill.	344	4887/3	Skawina - miasto	X:7418053Y:5538125
16	16	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.537	69197	lipa drobnolistna <i>Tiliacordata</i> Mill.	463	4887/3	Skawina - miasto	X:7418055Y:5538098
17	17	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.538	69198	buk pospolity, odmiana czerwonołistna <i>Fagus sylvatica</i> L. 'Atropunicea'	449	307/29	Polanka Hallera	X:7411349Y:5534141
18	18	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.539	69199	magnolia drzewiasta <i>Magnolia acuminata</i> (L.) L.	303	307/29	Polanka Hallera	X:7411359Y:5534162
19	19	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.540	69200	platanklonolistny <i>Platanus x acerifolia</i> (Aiton) Willd	391	307/29	Polanka Hallera	X:7411409Y:5534171
20	20	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.541	69201	platanklonolistny <i>Platanus x acerifolia</i> (Aiton) Willd	426	307/29	Polanka Hallera	X:7411413Y:5534151
21	21	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.542	69202	żywotnik zachodni <i>Thuja occidentalis</i> L.		307/29	Polanka Hallera	X:7411398Y:5534137
22	22	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.543	69203	lipa drobnolistna <i>Tiliacordata</i> Mill.	387	307/29	Polanka Hallera	X:7411371Y:5534143
23	23	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.544	69204	topola biała <i>Populus alba</i> L.	572	305/4	Polanka Hallera	X:7411394Y:5534225
24	24	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.545	69205	lipa drobnolistna <i>Tiliacordata</i> Mill.	314	1756	Wola Radziszowska	X:7412818Y:5530798
25	25	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.546	69206	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	492	654/3	Wielkie Drogi	X:7407008Y:5537038
26	26	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.548	69207	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	451	656/11	Wielkie Drogi	X:7406988Y:5537014
27	28	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.550	69209	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	446	656/11	Wielkie Drogi	X:7406930Y:5536995
28	29	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.551	69210	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	420	656/11	Wielkie Drogi	X:7406916Y:5536988
29	31	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.553	69212	lipa drobnolistna <i>Tiliacordata</i> Mill.		656/11	Wielkie Drogi	X:7406940Y:5536946
30	33	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.555	69214	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	500	656/11	Wielkie Drogi	X:7406909Y:5536941
31	34	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.556	69215	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	330	656/11	Wielkie Drogi	X:7406907Y:5536944
32	35	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.557	69216	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	417	656/11	Wielkie Drogi	X:7406912Y:5536910

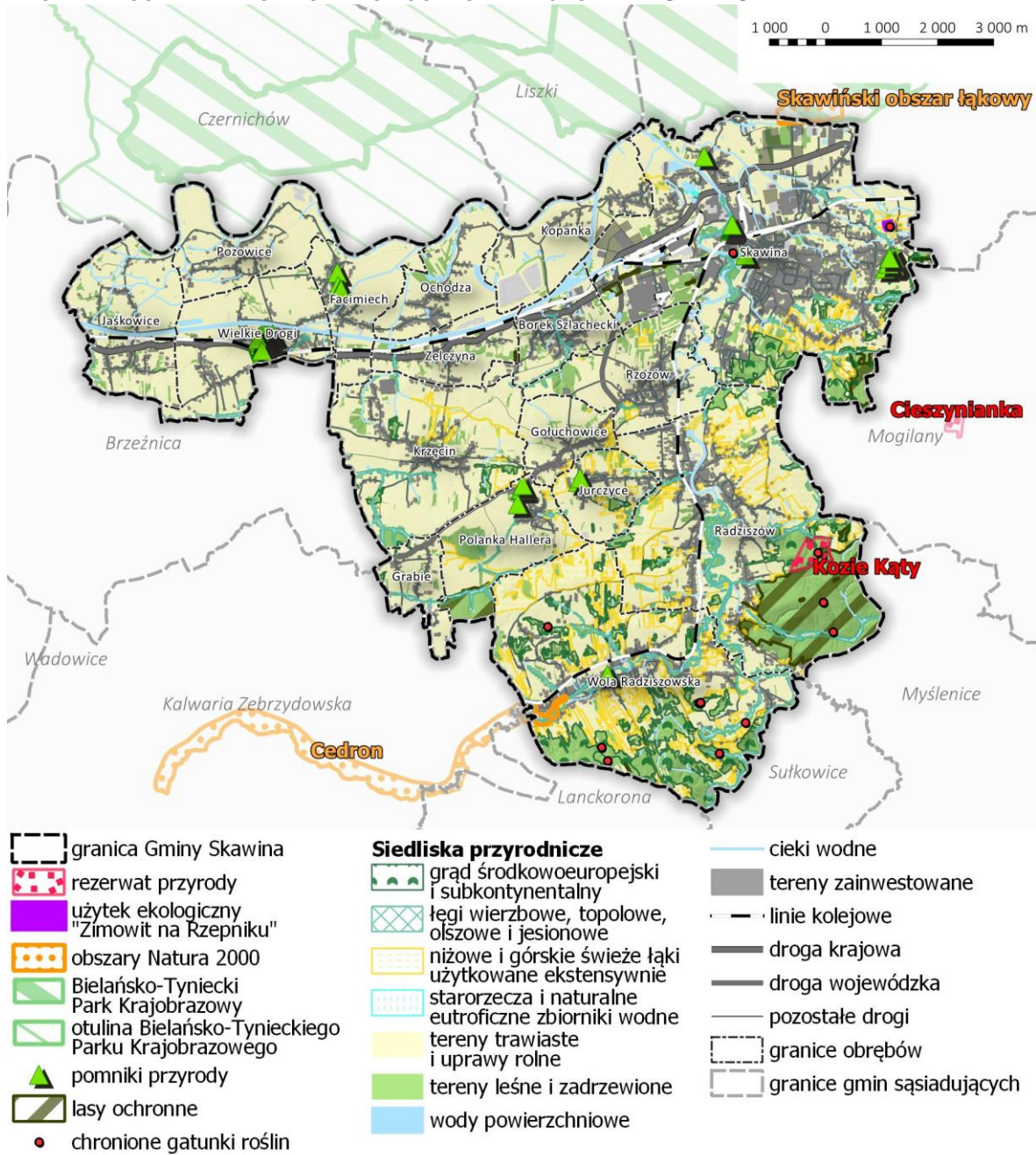
Lp.	Nr inwentarzowy	Nr ewidencyjny	Nr GID	Gatunek	Obwód	Nr działki ewidencyjnej	Obręb ewidencyjny	Lokalizacja układ współrzędnych 2000 strefa 7 EPSG 2178
33	36	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.559	69217	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	459	656/11	Wielkie Drogi	X:7406912Y: 5536897
34	37	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.560	69218	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	413	656/11	Wielkie Drogi	X:7406909Y: 5536883
35	38	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.561	69219	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	361	656/11	Wielkie Drogi	X:7406905Y: 5536938
36	39	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.562	69220	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	451	656/11	Wielkie Drogi	X:7406872Y: 5536933
37	40	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.563	69221	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	381	656/11	Wielkie Drogi	X:7406912Y: 5536981
38	41	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.564	69222	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	376	656/11	Wielkie Drogi	X:7406856Y: 5537026
39	42	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.565	69223	orzech czarny <i>Juglans nigra</i> L.	291	656/11	Wielkie Drogi	X:7406807Y: 5537025
40	43	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.566	69224	magnolia drzewiasta <i>Magnolia acuminata</i> (L.) L.	254	656/11	Wielkie Drogi	X:7406763Y: 5536989
41	44	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.567	69225	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	522	656/11	Wielkie Drogi	X:7406801Y: 5536956
42	45	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.568	69226	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	526	656/11	Wielkie Drogi	X:7406823Y: 5536980
43	46	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.570	69227	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	499	656/11	Wielkie Drogi	X:7406849Y: 5536927
44	47	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.571	69228	tulipanowiec amerykański <i>Liriodendron tulipifera</i> L.	268	656/11	Wielkie Drogi	X:7406836Y: 5536834
45	77	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.575	69264	lipa szerokolistna <i>Tiliaplatyphyllos</i> L.	533	245/8	Facimiech	X:7408197Y: 5537864
46	78	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.576	69265	dąbblotny <i>Quercus spalustris</i> Münchh	274	292/2	Facimiech	X:7408238Y: 5537810
47	79	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.577	69266	dąbblotny <i>Quercus spalustris</i> Münchh	269	292/2	Facimiech	X:7408247Y: 5537802
48	80	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.578	69267	dąbblotny <i>Quercus spalustris</i> Münchh	272	292/2	Facimiech	X:7408237Y: 5537796
49	81	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.579	69268	dąbblotny <i>Quercus spalustris</i> Münchh	245	292/2	Facimiech	X:7408249Y: 5537792
50	82	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.581	69269	lipa szerokolistna <i>Tiliaplatyphyllos</i> L.	610	251/4	Jurczyce	X:7412389Y: 5534264
51	84	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.583	69271	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	408	251/4	Jurczyce	X:7412421Y: 5534321
52	85	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.584	69272	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	450	3103/2	Skawina - miasto	X:7415477Y: 5538188
Grupa drzew –Aleja Pomnikowa								
53	48	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.572	18553 3	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	387	654/1	Wielkie Drogi	X:7406805Y: 5536751
54	48a			dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	345	654/1	Wielkie Drogi	X:7406804Y: 5536756
55	48b			dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	366	654/1	Wielkie Drogi	X:7406802Y: 5536762
56	49	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.572	18553 2	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	353	654/1	Wielkie Drogi	X:7406807Y: 5536746
57	50	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.572	18552 9	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	237	657	Wielkie Drogi	X:7406826Y: 5536692
58	51	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.572	18552 8	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	335	160	Wielkie Drogi	X:7406827Y: 5536685
59	52	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.572	18553 0	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	287	657	Wielkie Drogi	X:7406816Y: 5536693

Lp.	Nr inwentarzowy	Nr ewidencyjny	Nr GID	Gatunek	Obwód	Nr działki ewidencyjnej	Obręb ewidencyjny	Lokalizacja układ współrzędnych 2000 strefa 7 EPSG 2178
Grupa drzew –Aleja Pomnikowa								
60	53	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69260	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	210	654/1	Wielkie Drogi	X:7406758Y: 5536901
61	54	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69250	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	290	654/1	Wielkie Drogi	X:7406798Y: 5536776
62	54a			lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	75	654/1	Wielkie Drogi	X:7406797Y: 5536782
63	55	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69251	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	141	654/1	Wielkie Drogi	X:7406792Y: 5536793
64	56	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69252	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	214	654/1	Wielkie Drogi	X:7406791Y: 5536798
65	57	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69253	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	325	654/1	Wielkie Drogi	X:7406789Y: 5536807
66	58	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69254	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	331	654/1	Wielkie Drogi	X:7406784Y: 5536822
67	59	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69255	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	168	654/1	Wielkie Drogi	X:7406781Y: 5536830
68	60	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69256	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	337	654/1	Wielkie Drogi	X:7406778Y: 5536838
69	61	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69257	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	130	654/1	Wielkie Drogi	X:7406776Y: 5536845
70	62	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69258	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	281	654/1	Wielkie Drogi	X:7406775Y: 5536852
71	62a			lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	90	654/1	Wielkie Drogi	X:7406764Y: 5536884
72	62b			lipa szerokolistna <i>Tiliaplathyphyllos</i> L.	57	654/1	Wielkie Drogi	X:7406771Y: 5536863
73	63	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69259	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	175	654/1	Wielkie Drogi	X:7406758Y: 5536904
74	64	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69246	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	390	650	Wielkie Drogi	X:7406785Y: 5536784
75	64a			lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	18	650	Wielkie Drogi	X:7406788Y: 5536778
76	64b			lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	18	650	Wielkie Drogi	X:7406789Y: 5536771
77	64c			lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	16	650	Wielkie Drogi	X:7406791Y: 5536764
78	65	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69237	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	254	650	Wielkie Drogi	X:7406751Y: 5536894
79	67	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69239	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	337	650	Wielkie Drogi	X:7406760Y: 5536864
80	68	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69240	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	310	650	Wielkie Drogi	X:7406763Y: 5536857

Lp.	Nr inwentarzewy	Nr ewidencyjny	Nr GID	Gatunek	Obwód	Nr działki ewidencyjnej	Obręb ewidencyjny	Lokalizacja układ współrzędnych 2000 strefa 7 EPSG 2178
81	68a			lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	17	650	Wielkie Drogi	X:7406764Y: 5536853
82	68b			lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	18	650	Wielkie Drogi	X:7406766Y: 5536847
83	69	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69243	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	292	650	Wielkie Drogi	X:7406769Y: 5536837
84	69a			lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	18	650	Wielkie Drogi	X:7406773Y: 5536823
85	71	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69245	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	172	650	Wielkie Drogi	X:7406783Y: 5536791
86	73	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69261	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	155	648/1	Wielkie Drogi	X:7406738Y: 5536933
87	74	PL.ZIPOP.1393.PP.1206113.573	69262	lipa drobnolistna <i>Tiliac ordata</i> Mill.	18	650	Wielkie Drogi	X:7406749Y: 5536900
88				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	428	1835	Skawina - miasto	X:7415209Y: 5538666
89				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	372	1835	Skawina - miasto	X:7415224Y: 5538684
90				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	326	1835	Skawina - miasto	X:7415233Y: 5538692
91				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	389	1835	Skawina - miasto	X:7415240Y: 5538702
92				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	281	1835	Skawina - miasto	X:7415247Y: 5538712
93				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	296	1835	Skawina - miasto	X:7415255Y: 5538720
94				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	300	1835	Skawina - miasto	X:7415253Y: 5538726
95				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	412	1835	Skawina - miasto	X:7415257Y: 5538730
96				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	290	1835	Skawina - miasto	X:7415258Y: 5538737
97				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	226	1835	Skawina - miasto	X:7415260Y: 5538747
98				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	359	1835	Skawina - miasto	X:7415260Y: 5538759
99				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	256	1835	Skawina - miasto	X:7415258Y: 5538766
100				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	356	533/1	Skawina - miasto	X:7414790Y: 5540001
101				dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> L.	654	307/30	Polanka Hallera	X:7414798Y: 5540179

- **Użytek ekologiczny „Zimowit na Rzepniku”**, utworzony uchwałą Nr LIV/787/23 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 22 marca 2023 r. (Dz. U. z 2023 r, poz 2303), o powierzchni ok 1,05 ha, położony w dolinie potoku Rzepnik, w Skawinie, przy ulicy Granicznej. Celem utworzenia użytku jest ochrona stanowiska występowania zimowita jesiennego (*Colchicum autumnale* L.) należącego do gatunków roślin objętych częściową ochroną.

RYC. 22 ZASOBY PRZYRODNICZE I ICH OCHRONA NA OBSZARZE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na stronie: <https://www.gdos.gov.pl/dane-i-metadata>.

6.9. ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Z uwagi na przydatność rolniczą gleb, dominującymi kompleksami rolnymi są: kompleks pszenny dobry (zdecydowana większość obszaru gminy), w mniejszym stopniu pszenny bardzo dobry, pszenny wadliwy i kompleks zbożowo-pastewny mocny. Gleby zaliczane do kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego występuje głównie w dolinie Wisły, dolinie Skawinki i Cedronu oraz mniejszych cieków wodnych. Kompleksy żytnie od bardzo dobrego do słabego koncentrują się w centralnej części gminy na linii Wielkie Drogi, Zelczyna Borek Szlachecki, Rzozów. Gleby zaliczane do kompleksów górskich pszennego i zbożowego występują na niewielkich obszarach w Woli Radziszowskiej w południowej i południowo-wschodniej części gminy. Ogólnie, kompleks pszenny stanowi 68,1% gruntów ornych, kompleks zbożowo-pastewny 22,5%, kompleks żytni 13,9% oraz zbożowy górski tylko 0,3%.

TAB. 9 GOSPODARSTWA ROLNE W GMINIE SKAWINA WEDŁUG RODZAJU ORAZ POWIERZCHNI ZASIEWÓW (POWSZECHNY SPIS ROLNY 2010 ORAZ 2020)

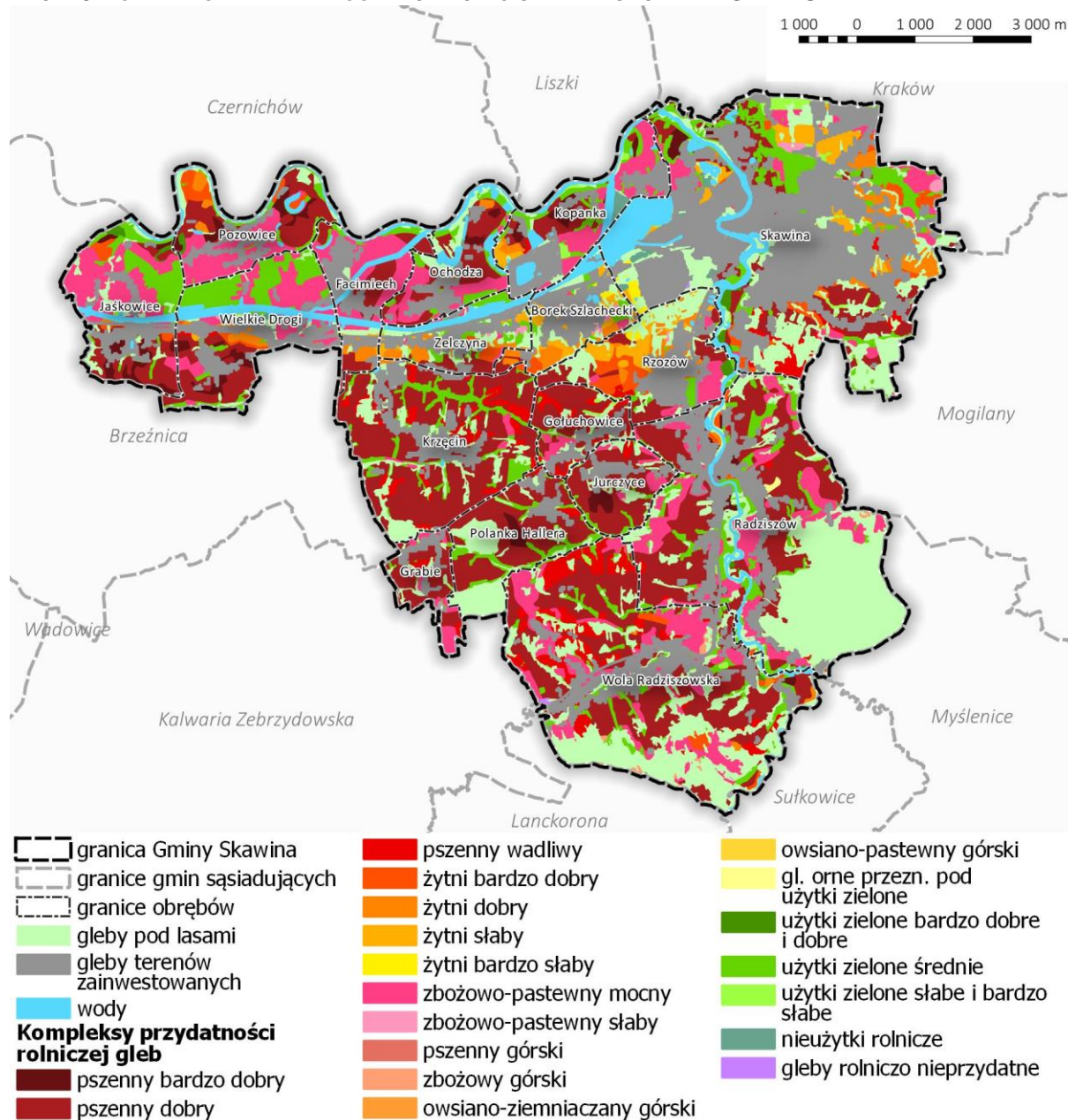
Gospodarstwa rolne ogółem	Liczba 2010 r	Liczba 2020 r	Powierzchnia 2010 r [ha]	Powierzchnia 2020 r [ha]
grunty ogółem	1635	671	3545,20	3 040,66
użytki rolne ogółem	1628	670	3037,15	2 643,39
użytki rolne w dobrej kulturze	1327	661	2638,48	2 512,23
pod zasiewami	728	388	1070,67	1 230,29
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	98	44	111,33	111,33
uprawy trwałe	128	45	42,00	40,54
sady ogółem	104	32	28,94	30,88
łąki trwałe	1090	515	1230,40	1 073,42
pastwiska trwałe	27	14	68,37	29,40
pozostałe użytki rolne	502	81	398,67	131,16
lasy i grunty leśne	555	178	211,50	251,85
pozostałe grunty	1333	588	296,55	145,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na 31.12.2020 r.

Według danych z Powszechnego Spisu rolnego przeprowadzonego w 2020 r., na terenie Gminy Skawina, znajduje się 671 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 3 040, 66 ha. Porównując dane z obu spisów można zauważyć drastyczny spadek ilości gospodarstw rolnych oraz generalny spadek areалу gruntów rolnych we wszystkich kategoriach (wyjątek – grunty leśne i grunty pod zasiewami).

Liczba osób (zarówno członkowie rodziny jak i pracujący najemnie stali) pracujących w gospodarstwach rolnych wyniosła 1 268 osób, w tym 666 mężczyzn i 202 kobiet.

RYC. 23 KOMPLEKSY PRZYDATNOŚCI ROLNICZEJ GLEB NA OBSZARZE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy glebowo – rolniczej.

TAB. 10 POWIERZCHNIA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (POWSZECHNY SPIS ROLNY 2020)

Gospodarstwa rolne ogółem	Gospodarstwa rolne ogółem [szt.]	Powierzchnia gospodarstw [ha]	% powierzchni
ogółem	673	3 040,66	100,0
do 1 ha włącznie	23	26,32	0,9
1 - 5 ha	569	1 396,76	45,8
5 - 10 ha	43	336,52	11,1
10 - 15 ha	16	205,45	6,8
15 ha i więcej	22	1 075,61	35,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na 2020 r.

Biorąc pod uwagę aktualna powierzchnię gospodarstw rolnych, najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha – 569 szt. (84,5% ogółu gospodarstw) o łącznej powierzchni 1 396,76 ha. Gospodarstwa powierzchni poniżej 1 ha stanowią na terenie gminy nieliczną grupę – 23 gospodarstwa o łącznej powierzchni – 26,32 ha. Podobną ilość stanowią gospodarstwa o powierzchni powyżej 15 ha (22 gospodarstwa 3,27% ogółu gospodarstw). Ich łączna powierzchnia to 1075,61 ha. W tabeli poniżej zamieszczono Informację na temat powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach rolnych ogółem wg. poszczególnych grup obszarowych.

TAB. 11 POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GMINIE SKAWINA WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH (POWSZECHNY SPIS ROLNY 2020)

Gospodarstwa rolne ogółem	Gospodarstwa rolne z powierzchnią użytków rolnych [szt.]	Powierzchnia użytków rolnych [ha]
ogółem	670	2 643,39
do 1 ha włącznie	20	18,11
1 - 5 ha	569	1 196,50
5 - 10 ha	43	303,26
10 - 15 ha	16	194,23
15 ha i więcej	22	931,29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na 2020 r.

LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

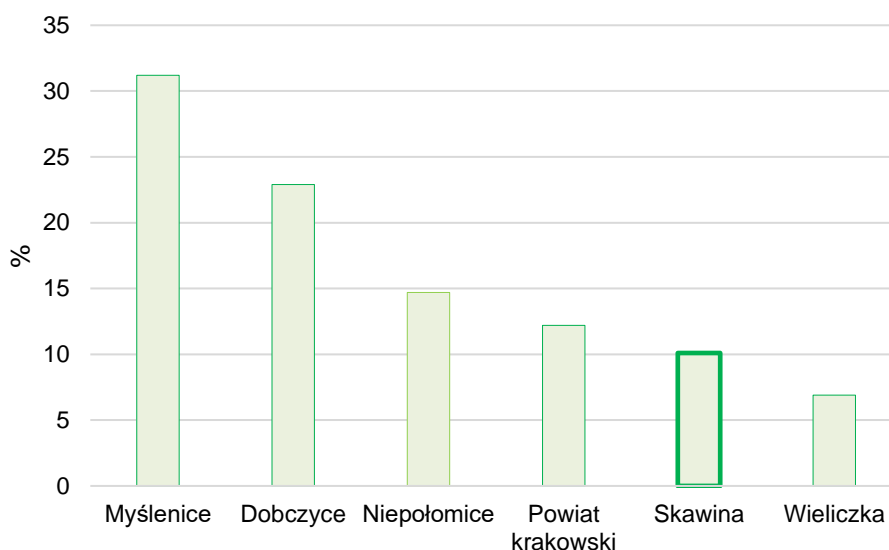
Wskaźnik lesistości Gminy Skawina w roku 2020 był bardzo niski - wynosił 10,1%, co stanowiło mniej niż połowę średniej krajowej (29,6% - GUS 2020). Na tle wybranych gmin miejsko-wiejskich powiatu krakowskiego wskaźnik lesistości także nie jest wysoki - jest niższy od wskaźnika lesistości dla powiatu krakowskiego (12,2%).

Według danych GUS, grunty leśne zajmują w gminie powierzchnię 1 016,04 ha, z czego 557,04 ha to grunty leśne publiczne; pozostałe 459 ha to grunty leśne należące do osób prywatnych. Gmina Skawina położona jest w nadleśnictwie Myślenice, leśnictwie Radziszów. Największy kompleks leśny zlokalizowany jest w sołectwie Radziszów - Las Bronaczowa, na którego obszarze znajduje się rezerwat przyrody „Kozie Kąty” o powierzchni 26,52 ha (patrz rozdz. 6.8).

Na podstawie informacji Banku Danych o Lasach – BDL (stan na rok 2020), w zachodniej części obszaru miejskiego miasta Skawina występuje las mieszany wyżynny o dominującym gatunku drzewostanu sosny zwyczajnej (*Pinus silvestris*) oraz dęba (*Quercus species*). Są to lasy o funkcji ochronnej z dominującą kategorią ochronności miasta. Najstarszym gatunkiem jest tu sosna zwyczajna, której wiek określono na blisko 106 lat.

Lasy te występują w formie drzewostanu na pastwisku trwałym, na terenach pod liniami energetycznymi oraz na terenach zabudowanych sklasyfikowanych jako inne. Las występujący w południowo-wschodniej i wschodniej część miasta to las wyżynny świeży o charakterystycznych żyznych siedliskach, w runie tego lasu występuje m.in.: starzec fuchsa (*Senecio Fuchsii*), paprotnik kolczysty (*Polystichum aculeatum*), jeżyna gruczołowata (*Rubus hirtus*) oraz las łąkowy wyżynny (występujący głównie wzdłuż cieków wodnych). Dominującymi gatunkami drzew są: brzoza brodawkowata (*Betula pendula*), olsza czarna (*Alnus glutinosa*), dąb (*Quercus species*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*).

RYC. 24 PROCENTOWY UDZIAŁ LASÓW W POWIERZCHNI WYBRANYCH GMIN W 2020 R.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na 31.12.2020 r.

Na terenie sołectwa Zelczyna występuje las mieszany wyżynny. W drzewostanie głównym gatunkiem jest brzoza brodawkowata (*Betula pendula*) oraz olsza czarna (*Alnus glutinosa*). Ich wiek określony został na 61 lat. W warstwie runa występuje tu kosmatka gajowa (*Luzula luzuloides*) oraz starzec fuchsa (*Senecio Fuchsii*).

W miejscowości Wola Radziszowska występuje las wyżynny świeży o funkcji ochronnej. Gatunkiem dominującym jest jodła pospolita (*Abies alba*) oraz olsza szara (*Alnus incana*). Najstarszy wiek olszy szarej określony został na 26 lat.

W południowej części sołectwa Polanka Hallera występuje las mieszany wyżynny, las wyżynny świeży oraz las łąkowy wyżynny. W drzewostanie dominują gatunki sosny zwyczajnej (*Pinus silvestris*), jesionu wyniosłego (*Fraxinus excelsior*), buka pospolitego (*Fagus sylvatica*) oraz modrzewia europejskiego (*Larix decidua*). Las pełni funkcję ochronną, a najstarsze gatunki liczą blisko 136 lat.

Największy kompleks leśny położony jest w południowo-wschodniej części miejscowości Radziszów. Występuje tu las wyżynny świeży, las wyżynny wilgotny znajdujący się w granicach lasu wyżynnego świeżego (charakterystyczny dla miejsc, w których woda ma utrudniony odpływ) oraz las łąkowy wyżynny. Lasy te pełnią przede wszystkim funkcję ochronną, a także funkcję rezerwatu przyrody. Gatunki występujące w omawianym kompleksie to: sosna zwyczajna (*Pinus silvestris*), dąb (*Quercus species*), jodła pospolita (*Abies alba*), buk pospolity (*Fagus sylvatica*), dąb czerwony (*Quercus rubra*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), modrzew europejski (*Larix decidua*), olsza szara (*Alnus incana*), olsza czarna (*Alnus glutinosa*), świerk pospolity (*Picea abies*). Lasy te występują w formie drzewostanu, na obszarze poletek łowieckich, miejsc składowania drewna, urządzeń melioracji wodnych oraz łąk.

Stan sanitarny lasów w gminie oceniany jest jako dobry. Występuje duże zróżnicowanie gatunkowe i przestrzenne kompleksów leśnych. Ponadto na terenie gminy obserwuje się sukcesję naturalną określonych gatunków drzew w wyniku zaprzestania prowadzenia jakiegokolwiek działalności.

6.10. STAN POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W województwie małopolskim podstawowym źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza jest emisja antropogeniczna pochodząca głównie z działalności przemysłowej (emisja punktowa), z sektora bytowego (emisja powierzchniowa) oraz komunikacji (emisja liniowa). Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2020 roku wykonana została dla następujących stref: aglomeracji krakowskiej, Miasta Tarnowa i strefy małopolskiej³⁴.

Obszar Gminy Skawina należy do strefy małopolskiej, dla której ocena i klasyfikacja stref pod kątem ochrony zdrowia przedstawia się następująco:

– dwutlenek siarki	– strefę małopolską zaliczono do klasy A,
– dwutlenek azotu	– strefę małopolską zaliczono do klasy A,
– tlenek węgla	– strefę małopolską zaliczono do klasy A,
– pył zawieszony PM10	– strefę małopolską zaliczono do klasy C,
– pył zawieszony PM2,5	– strefę małopolską zaliczono do klasy C,
– benzen	– strefę małopolską zaliczono do klasy A,
– ołów	– strefę małopolską zaliczono do klasy A,
– ozon	– strefę małopolską zaliczono do klasy A,
– arsen	– strefę małopolską zaliczono do klasy A,
– kadm	– strefę małopolską zaliczono do klasy A,
– nikiel	– strefę małopolską zaliczono do klasy A,
– benzo(α)piren	– strefę małopolską zaliczono do klasy C.

Dla strefy małopolskiej ocena i klasyfikacja stref pod kątem ochrony roślin przedstawia się następująco:

– dwutlenek azotu	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– ozon	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– dwutlenek siarki	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A.

Powyższe wyniki jednoznacznie wskazują na zły stan powietrza i potwierdzają trendy występujące w latach ubiegłych. Zgodnie z oceną jakości powietrza dokonywaną przez WIOŚ w Krakowie, od 2009 roku corocznie wszystkie strefy ochrony powietrza w Małopolsce są klasyfikowane jako strefy, w których przekroczony został poziom dopuszczalny substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji. Regularnie przekraczane są poziomy dopuszczalne i docelowe pyłu zawieszzonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu w powietrzu.

Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (tzw. dyrektywą CAFE), państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wartości dopuszczalne pyłu PM10,³⁵ były osiągnięte od 2005 r.³⁶ Poziom średnioroczny pyłu PM2,5 25 µg/m³ powinien być osiągnięty od 2015 r., a bardziej restrykcyjna norma 20 µg/m³ od 2020 r. Ponadto, zgodnie z Dyrektywą 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu, wartość docelowa stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu – 1 ng/m³ powinna być osiągnięta od 2013 r. Określone tymi dyrektywami wartości oraz

³⁴ Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim Raport wojewódzki za rok 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Krakowie, 2021.

³⁵ poziom średnioroczny 40 µg/m³, i nie więcej niż 35 dni w ciągu roku z przekroczeniem poziomu 24-godzinny 50 µg/m³)

³⁶ Parametr ten obowiązuje od 1 stycznia 2005 r.

terminy ich osiągnięcia, wprowadzone zostało do polskiego porządku prawnego rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Oceny jakości powietrza wykonywane w ramach państwowego monitoringu środowiska przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, wskazują na zły stan jakości powietrza w Małopolsce ze względu na występujące od wielu lat przekroczenia poziomów dopuszczalnych pyłu PM10 i pyłu PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Zgodnie z oceną jakości powietrza dokonywaną przez WIOŚ w Krakowie, od 2009 roku corocznie wszystkie strefy ochrony powietrza w Małopolsce są klasyfikowane jako strefy, w których przekroczony został poziom dopuszczalny substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji. Regularnie przekraczane są poziomy dopuszczalne i docelowe pyłu zawieszzonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu w powietrzu.

W 2020 r., na podstawie danych stacji pomiarowej WIOŚ w Skawinie na ul. Ogrody, należy stwierdzić że przekroczenie normy dla poziomu 24-godzinnej stężenia pyłów PM10 nastąpiło 60 razy. W poprzednich latach przekroczenia dobowe odnotowano: w 2019 – 70 razy a w kolejnych latach odpowiednio: 2018 - 86; 2017 – 85; 2016 – 87; 2015 – 100; 2014 – 88 razy. Analiza powyższych danych wskazuje na spadkową tendencję odnotowywanych wartości przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego tlenków azotów.

Realizowane na zlecenie Gminy Skawina (przez Instytutu Podstaw Inżynierii Środowiska PAN) dodatkowe badania jakości powietrza wykazały obecność wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych związanych z procesami niepełnego spalania paliw i innych substancji palnych nieznanego pochodzenia. Zmienność stężeń poszczególnych związków z grupy WWA wskazała na dominującą rolę emisji ze spalania paliw kopalnych i biomasy w źródłach komunalnych w kształtowaniu profilu chemicznego WWA w PM10. Czynnikiem ten mógł w znacznym stopniu przyczynić się do pogorszenia jakości powietrza w obszarze badań, o czym świadczą wysokie, w odniesieniu do wartości docelowej, stężenia benzo(a)pirenu (średnio w 2020 r.: 6,59 ng·m⁻³), zwłaszcza w sezonie grzewczym. Analiza składu pierwiastkowego sugerowała wzbogacenie pyłu PM10 substancjami pochodzącymi z przetwórstwa aluminium (Al, Zn), w związku z wysokimi i porównywalnymi w obu sezonach stężeniami Al. Stężenia metali objętych regulacjami prawnymi – As, Cd, Ni i Pb były stosunkowo niskie i nie przekraczały poziomów docelowych i wartości dopuszczalnej.

Wyższe stężenia analizowanych substancji występują w miesiącach zimowych (najczęściej październik - kwiecień), co ma bezpośredni związek z oddziaływaniem emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków. Znacznie niższe poziomy zanieczyszczeń występują w miesiącach ciepłych. Emisje komunikacyjne w obszarze gminy ograniczają się do pasów drogowych. Wyjątek stanowi sąsiedztwo drogi krajowej i obwodnicy Skawiny, gdzie zanieczyszczenia komunikacyjne mają większe nasilenie. Uciążliwość w zakresie zanieczyszczeń powietrza powoduje także działalność produkcyjna. Na terenie gminy jest ona skupiona głównie wzdłuż obwodnicy i ul. Krakowskiej w Skawinie, w północno- zachodniej części gminy, na terenie Skawińskiego Obszaru Gospodarczego, Skawińskiego Obszaru Gospodarczego, Obszaru Gospodarczego „Huta”. Na obszarach tych funkcjonuje znaczna ilość przedsiębiorstw realizujących przedsięwzięcia zakwalifikowane jako zawsze znacząco oddziałujące na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziałujące na środowisko.

Problemem, który nie jest w Polsce normowany odpowiednimi przepisami z zakresu ochrony środowiska są emisje zapachowe, które nie są zdefiniowane liczbowo, a ich ocena ma charakter indywidualny i subiektywny. Wobec okresowego pojawiania się uciążliwości zapachowej towarzyszącej stosowanym technologiom dopuszczonym przepisami prawnymi i wydanymi decyzjami administracyjnymi, problem ten wymaga rozwiązań kompleksowych w sferze prawnej, pozostającej poza kompetencjami samorządu gminy. Do potencjalnych źródeł uciążliwości zapachowych na terenie Gminy

Skawina zaliczyć należy: oczyszczalnię ścieków, zakłady Valeo, firmę Vesuvius, oraz inne mniejsze zakłady znajdujące się w strefach aktywności gospodarczej.

6.11. KRAJOBRAZ KULTUROWY

Krajobraz został zdefiniowany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jako postrzegana przez ludzi przestrzeń zawierająca elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.³⁷ Definicja krajobrazu zawarta w treści Europejskiej Konwencji Krajobrazowej określa krajobraz jako strefę lub obszar postrzegany przez mieszkańców i odwiedzających, którego cechy wizualne i charakter są wynikiem działań czynników naturalnych i/lub kulturowych (czyli ludzkich). Definicja ta odzwierciedla ideę, że krajobrazy ewoluują w czasie w rezultacie działań sił natury i ludzi. Podkreśla również, że krajobraz tworzy całość, której elementy przyrodnicze i kulturowe są postrzegane łącznie, a nie oddzielnie.

Rozpoznanie krajobrazu można oprzeć na przyjęciu za prof. J. Bogdanowskim powiązania ze sobą ukształtowania i pokrycia terenu i uznanie, że o charakterze krajobrazu decyduje swoisty układ tworzących go elementów – kombinacja przyrodniczych i antropogenicznych cech takich jak: formy rzeźby terenu, rodzaj pokrycia roślinnością, użytkowanie ziemi (w tym struktura sieci osadniczej)³⁸.

Analizując strukturę krajobrazu kulturowego Gminy Skawina, można na jej obszarze wyróżnić trzy główne kompleksy: kompleks mieszkaniowo-inwestycyjny, rolniczy oraz kompleks rolniczo-łąkowo-leśny.

Kompleks mieszkaniowo - inwestycyjny obejmuje część północno-wschodnią gminy, przede wszystkim większość miasta Skawina, a także częściowo Borek Szlachecki, Rzozów i Kopankę. Wyróżnia się dominacją zabudowy oraz znacznym udziałem terenów inwestycyjnych, trwale przekształconych. Kompleks ten w większości leży w rozległej dolinie Wisły i Skawinki w jej dolnym, końcowym odcinku. Teren charakteryzuje się stosunkowo niewielkimi deniwelacjami, w porównaniu do pozostałej części gminy. Szata roślinna tego kompleksu zdominowana jest przez spontaniczną roślinność ruderalną, charakterystyczną dla obszarów zabudowanych. Stosunkowo niewiele jest tu terenów użytkowanych rolniczo, a nieliczne drzewostany z reguły mają charakter antropogeniczny lub zieleni urządzonej.

Kompleks rolniczy obejmuje centralną i północno-zachodnią część gminy w granicach miejscowości: Jaśkowice, Pozowice, Wielkie Drogi, Facimiech, Ochodza, Zelczyna, Krzęcin, Grabie, Gołuchowice, Jurczyce, a także częściowo Polankę Hallera, Wolę Radziszowską i Rzozów. Dominują tu wielkoobszarowe uprawy rolnicze i inne użytki rolne, w tym łąki w większości poddawane zabiegom gospodarczym. Towarzyszą im tereny luźnej, niskiej zabudowy wiejskiej oraz wykształcające się osiedla zabudowy jednorodzinnej. Niewielkie powierzchnie naturalnych lasów łągowych i półnaturalnych łąk dominują w dolinach cieków wodnych. Ukształtowanie terenu charakteryzuje się łagodnymi wzniesieniami i niezbyt głębokimi dolinkami.

Do **kompleksu rolniczo - łąkowo - leśnego** zaliczyć można obszary leżące przede wszystkim w Radziszowie i Woli Radziszowskiej, a częściowo także w Polance Hallera. W kompleksie tym wyraźnie zaznaczają swój udział tereny leśne i łąki użytkowane ekstensywnie. Zabudowa ma tu na ogół charakter typowo wiejski, a uprawy nie tworzą dużych homogenicznych powierzchni, lecz są gęsto poprzecinane wąskimi pasmami lasów łągowych, które rosną wzdłuż cieków.

³⁷ Art. 2 pkt 16e Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2022 r., poz. 503).

³⁸ A. Rozenau-Rybowicz, *Identyfikacja krajobrazów na poziomie regionalnym – doświadczenia wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej w skali województwa*, [W:] *Identyfikacja i ocena krajobrazów - wdrażanie Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Referaty konferencyjne, GDOŚ, Warszawa 2013.*

Ukształtowanie terenu sprzyja rozwojowi łągów, ponieważ pojawiają się tutaj już wyższe wzniesienia, typowe dla regionu pogórza, poprzecinane dość głębokimi dolinkami i jarami. Jedną z charakterystycznych cech tego kompleksu jest naturalny przebieg i linia brzegowa cieków wodnych, sprzyjająca rozwojowi naturalnej roślinności.

Do ciekawszych wyróżników krajobrazu przyrodniczo-kulturowego Gminy Skawina należą zespoły dworskie w Polance Hallera, Jurczycach, Facimiechu i Korabnikach, z towarzyszącymi im parkami, obfitującymi w okazy drzew pomnikowych. Na uwagę zasługuje także park miejski w centrum Skawiny, usytuowany wokół starorzecza Skawinki, aktualnie zaaranżowanego jako dwa połączone ze sobą stawy. Oprócz zieleni urządzonej, na którą składają się różnorodne gatunkowo zadrzewienia i rozległe błonia, w parku znajdują się także fragmenty naturalnych łągów, zachowane w stanie „dzikim”. Taki sposób zagospodarowania części parku w samym środku przestrzeni miejskiej stanowi dodatkową atrakcję. Za celowe uznać należy rozszerzenie parku o obszary znajdujące się na południe od „Błoni Skawińskich”, obejmujące kolejne fragmenty naturalnych łągów.

Na terenie gminy Skawina wyróżnić można punkty widokowe, wśród których na szczególną uwagę zasługują miejsca położone w Radziszowie: na szczycie góry Wytrzyśczyk, na szczycie znanym jako Drożdżownik, na szczycie Góry Pochowskiej - najwyższego wzniesienia na terenie gminy - na granicy z Lanckoroną, a także na ścieżce biegnącej po granicy gminy, przecinającej kompleks leśny „Zawale” w południowo-zachodniej części Polanki Hallera. Roztacza się z nich widok na Beskid Mały, Beskid Makowski i Pogórze Wiśnickie. W sprzyjających warunkach atmosferycznych jest także dobrze widoczny Beskid Mały, Beskid Wyspowy i Gorce, a nawet niektóre znacznie dalsze masywy górskie.

Na atrakcyjność krajobrazu gminy wpływa:

- duże zróżnicowanie ukształtowania terenu,
- wieloplanowe panoramy z ciągów i punktów widokowych,
- dolina Wisły, Skawinki i Cedronu z zespołami roślinności nadrzecznej,
- kompleksy leśne,
- mozaika łąk i zadrzewień na eksponowanych zboczach,
- występowanie kulturowych wyróżników i akcentów krajobrazu – zabytkowe kościoły, lokalnie krzyże i kapliczki przydrożne.

Wśród elementów zagrażających atrakcyjności krajobrazowej należy wskazać przede wszystkim:

- zabudowę rozproszoną eksponowaną na stokach i liniach grzbietowych,
- odejście od tradycyjnych form architektonicznych oraz realizacja zabudowy o zbyt dużej skali,
- napowietrzne linie elektroenergetyczne oraz wieże telefonii komórkowej zakłócające odbiór widoków,
- dominanty kominów elektrociepłowni oraz dawnej Huty Aluminium
- zarastanie płaszczyzn widokowych związane z zaprzestaniem regularnego koszenia i wypasu,
- lokalizacja budynków o dużej skali (usługowych, magazynowych) na wzniesieniach.

Zakłócenia w odbiorze krajobrazu związane są przede wszystkim z rozproszoną zabudową, lokalizacją napowietrznych linii elektroenergetycznych oraz kominów. Dla zachowania walorów krajobrazu należy dążyć do tworzenia zwartych zespołów zabudowy i ograniczania lokalizacji budynków na eksponowanych stokach.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ. REKOMENDACJE I WNIOSKI Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO.

7.1. DZIEJE ROZWOJU PRZESTRZENNEGO, UKŁADY WSI, FORMA ARCHITEKTONICZNA ZABUDOWY

Miasto Skawina lokowane zostało w 1364 r. na prawie magdeburskim. Powstało na włościach należących do opactwa Tynieckiego. Benedyktyni z Tyńca sprzedali miasto w 1394 r. pod zarząd świecki. Układ miasta opierał się na planie ortogonalnym i został zamknięty przez mury obronne. Strukturę funkcjonalną uzupełniał zamek, komora celna i kościół farny (obecnie pw. Św. Szymona i Judy Tadeusza) wraz ze szkołą. W roku 1471, opat tyniecki Michał Skawinka, założył szpital znajdujący się poza murami miasta; w późniejszym okresie przy szpitalu powstał murowany kościółek pw. Najświętszej Maryi Panny.

Skawina była elementem systemu obronnego zachodniej granicy państwa piastowskiego z Księstwem Raciborskim (granica przebiegała na rzece Skawinka).

Miasto położone było na szlaku handlowym między wielickim zagłębieniem solnym a Morawami, Mazowszem i Śląskiem oraz szlakiem z Bańskiej Bystrzycy do Krakowa. Z uwagi na strategiczne położenie, posiadało szereg przywilejów królewskich, m.in. przywilej targowy pochodzący z 1532 r. Prawo to pozwalało na organizację trzech jarmarków w skali roku i cotygodniowych targów. Kres rozwoju Skawiny przypada na okres Potopu Szwedzkiego - miasto utraciło prawa miejskie a liczba mieszkańców z 1500 na początku wieku XVII zmniejszyła się do niespełna 400. Zniszczony został zamek. Ponowny rozwój Skawiny to okres lokalizacji linii kolei żelaznej, łączącej Kraków ze Śląskiem w 1864 r. oraz uprzemysłowienia - tworzenia tzw. Krakowskiego Okręgu Przemysłowego. Pod koniec XIX powstał browar, a w 1900 r. roku działalność rozpoczęła rafineria nafty. W okresie zaborów wykształciła się współczesna struktura przestrzenno-funkcjonalna miasta, z wiodącą funkcją produkcyjno-przemysłową, która zlokalizowana została w północno-zachodniej części miasta. Pod koniec XVII w. rozebrane zostały pozostałości murów miejskich. Dwa największe zakłady przemysłowe, które determinowały szybki rozwój ekonomiczny miasta powstały w 1909 r. - Pierwsza Galicyjska Fabryka WYROBÓW KAMIONKOWYCH I SZAMOTOWYCH oraz w 1910 r. - Fabryka ŚRODKÓW KAWOWYCH.

Miejscowości wchodzące w skład Gminy Skawina powstały przeważnie między XIII a XV stuleciem, stanowiąc własność benedyktynów z Tyńca (Radziszów, Wola Radziszowska, Jurczyce). Od końca XVII w. własność nad Jurzycami i Polanką (Hallera) przypada rodowi Hallerów. W miejscowościach tych mieszą się założenia dworskie wraz z folwarkami. Miejscowość Korabniki, włączona do miasta Skawina w 1973 r. była wsią służebną dworu krakowskiego. W połowie XVI w. powstał zespół dworski, w skład którego wchodziło założenie parkowe z renesansowym dworem, spichlerz, młyn oraz zbudowania gospodarcze.

7.2. ZESPOŁY I OBIEKTY ZABYTEKOWE ORAZ FORMY ICH OCHRONY

Istotnym elementem krajobrazu Gminy Skawina jest jego dziedzictwo kulturowe. W gminie zachowały się liczne obiekty wpisane do ewidencji zabytków, świadczące o tożsamości miejsca. Wśród zasobów środowiska kulturowego, wyróżniają się układy ruralistyczne, pozostałości tradycyjnego budownictwa wiejskiego – mieszkalnego i gospodarczego, zespoły sakralne oraz kapliczki. Uchwałą Nr XXVI/384/20 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 30 grudnia 2020 r. przyjęty został Gminny Program Opieki

nad Zabytkami dla Gminy Skawina na lata 2020-2023, w którym za cel przyjęto wykorzystanie dziedzictwa kulturowego Gminy do integracji lokalnej społeczności oraz poprawa estetyki przestrzeni publicznej z nastawieniem na rewitalizację jej tradycyjnych i historycznych walorów. Wypracowane dotychczas metody działania oraz doświadczenie pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych stanowią kapitał samorządu i potencjał pozytywnie rokujący na kolejne lata oraz przewidziano do realizacji następujące zadania na 4 lata obowiązywania programu:

- nawiązanie współpracy z Małopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w celu wydania wytycznych do przygotowywanych koncepcji rewitalizacji;
- w oparciu o wytyczne konserwatorskie nawiązanie współpracy z Politechniką Krakowską – Katedra Architektury Krajobrazu w celu bezpłatnego opracowania np. w ramach kół naukowych lub prac dyplomowych koncepcji rewitalizacji poszczególnych sołectw, ze szczególnym uwzględnieniem parku podworskiego w Wielkich Drogach i w Facimiechu;
- w oparciu o wytyczne konserwatorskie rozpisanie konkursu wśród mieszkańców pod hasłem „Moja wieś, moje miasto, moja wizja”, w ramach którego autorami koncepcji rewitalizacji będą sami mieszkańcy;
- prezentacja opracowanych przez studentów Politechniki i mieszkańców koncepcji na zorganizowanych w poszczególnych sołectwach wystawach;
- umożliwienie mieszkańcom realnego wyboru najodpowiedniejszego rozwiązania poprzez udział w zorganizowanym konkursie na najlepszy projekt;
- w oparciu o wybrany projekt (projekty) konkursowy zlecenie projektu budowlanego pozwalającego na uzyskanie decyzji budowlanej oraz pozyskanie funduszy zewnętrznych
- prowadzenie systematycznych działań marketingowych, promocyjnych oraz informacyjnych na temat zasad ładu i porządku w najbliższym otoczeniu człowieka;
- nawiązanie współpracy z architektami, architektami krajobrazu oraz producentami materiałów budowlanych i wykończeniowych w celu zorganizowania pogadarek i prezentacji estetycznych rozwiązań zagospodarowania ogrodów, kolorystyki elewacji, ogrodzeń itp.;
- organizowanie cyklicznych prelekcji z zakresu informacji wizualnej i reklam dla właścicieli lokali handlowych i usługowych ze szczególnym ukierunkowaniem na podmioty prowadzące działalność w historycznym centrum miasta Skawina.

7.2.1. ZESPOŁY I OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Na obszarze Gminy Skawina występuje 31 obiektów wpisanych do rejestru zabytków objętych ochroną zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:

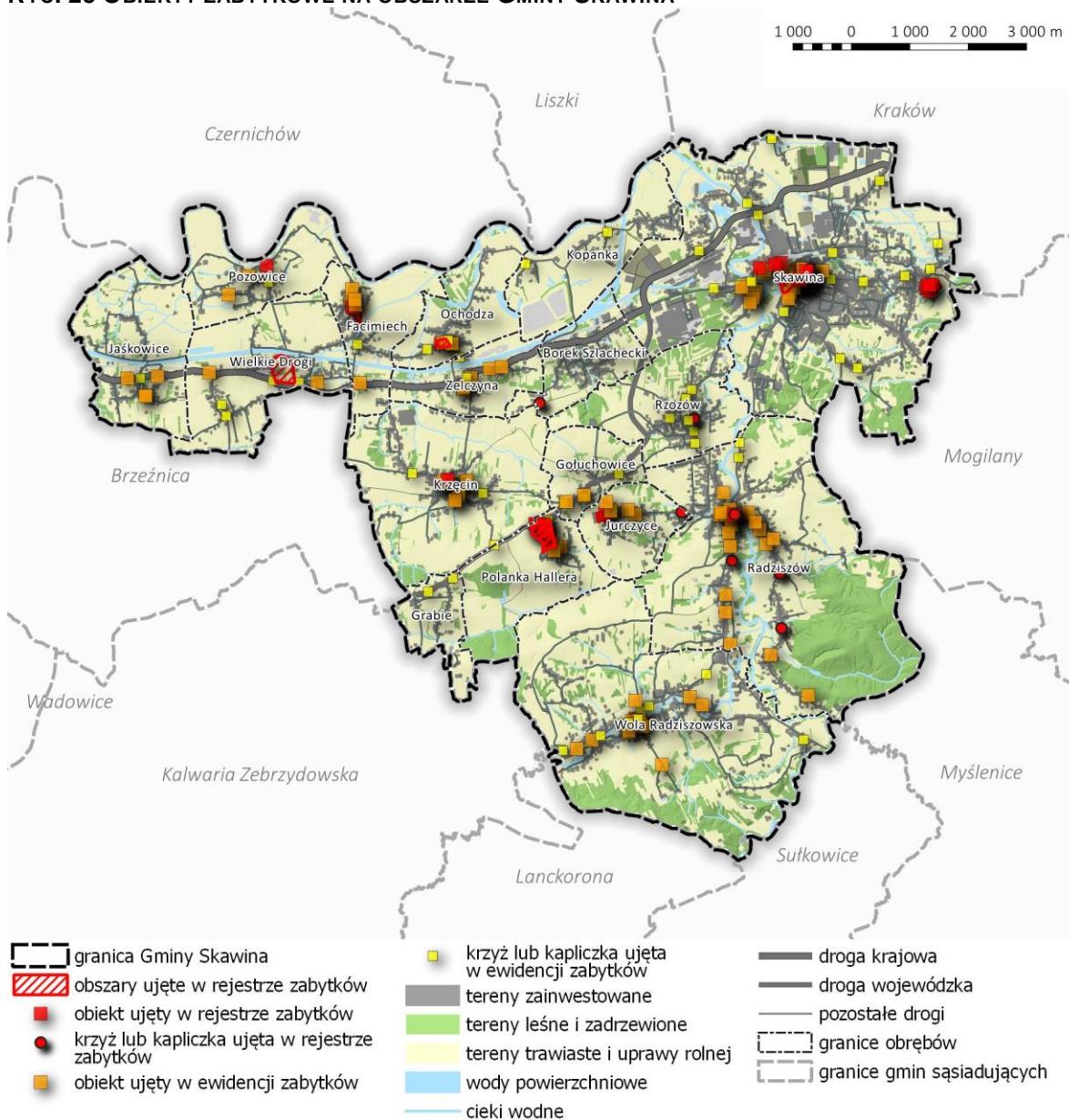
1. Borek Szlachecki – kapliczka domkowa św. Izydora, **B-9/M** z 29.12.2005;
2. Facimiech – zespół dworski: dwór, spichlerz, park, A-491 z 08.10.1984 [**A-593/M**];
3. Jurczyce – zespół dworski: dwór, park, A-458 z 29.12.1980 [**A-617/M**];
4. Jurczyce – kapliczka „Jezus Chrystus”, **B- 146/M** z 11.05.2009;
5. Krzęcin – kościół par. p.w. Narodzenia NMP, teren przykościelny z drzewostanem, A-473 z 29.04.1983 [**A-333/M**];
6. Ochodza m. Skawina – zespół dworski: dwór, park, A-302 z 22.11.1971 [**A-649/M**];
7. Polanka Hallera – zespół dworski: dwór, czworak, park, dwa zespoły zabudowań gospodarczych przy wewn. dziedzińcach, teren zw. przylaskiem „Dębina” ze stawem, A-476 z 14.03.1983 [**A-607/M**];

8. Pozowice – dzwonnica drewniana z 05.07.2017 [**A-1481/M**];
9. Radziszów – kościół par. p.w. św. Wawrzyńca i Katarzyny wraz z najbliższym otoczeniem w obrębie cmentarza przykościelnego i murowanym ogrodzeniem z bramką, A-383 z 17.11.1972 [**A-323/M**];
10. Radziszów gm. Skawina – dwór, otoczenie ogrodowe, A-676 z 14.04.1994 [**A-452/M**];
11. Radziszów – kapliczka „Boga w Trójcy Jedynego”, **B-148/M** z 11.05.2009 r.;
12. Radziszów – kapliczka „Matki Boskiej Różańcowej”, **B-71/M** z 06.02.2008 r.;
13. Radziszów – kapliczka św. Floriana – Rodziny Ściborów, **B-147/M** z dn. 11.05.2009 r.;
14. Radziszów – kapliczka Pająków, **B-25/M** z dn. 02.03.2007 r.;
15. Radziszów – kapliczka MB Królowej Niebieskiej decyzja z dnia 17.11.1972 r.;
16. Rzozów – kapliczka Janików i Madejów, B-400 z dnia 21.09.2015 r.;
17. Wielkie Drogi – Park dworski z aleją dojazdową oraz stawami podworskimi, A-508 z 30.05.1985; [**A-563/M**];
18. Wola Radziszowska – kościół p.w. Wniebowzięcia NMP, otoczenie, A-680 z 14.10.1947 [**A-371/M**];
19. Skawina – historyczny układ urbanistyczny miasta Skawina z 4.03.2022 r. [**A-1573/M**];
20. Skawina – kościół p.w. św. Szymona i Judy, cmentarz przykościelny, figura MB Niepokalanie Poczętej, ogrodzenie, drzewostan, A-650 z 22.10.1992 [**A-356/M**];
21. Skawina – Kościół fil. p.w. Nawiedzenia NMP wraz z najbliższym otoczeniem i drzewostanem, A-673 z 01.04.1994 [**A-367/M**];
22. Skawina – dawna bożnica Chewra Tehilim, A-712 z 02.07.1996 [**A-424/M**];
23. Skawina–Korabniki, – zespół dworski: dwór, spichlerz, stodoła, młyn, stajnie, park ze stawami, A-466 z 18.01.1982 [**A-626/M**];
24. Skawina – ratusz, A-690 z 12.12.1994 [**A-439/M**];
25. Skawina – zespół stacji kolejowej: dworzec, budynek mieszkalny, d. dom dróżnika, A-703 z 14.11.1995 [**A-431/M**];
26. Skawina - dom z dwoma oficynami ul. Konopnickiej 2, A-639 z 05.11.1991 [**A-468/M**];
27. Skawina – budynek d. Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół" wraz z otaczającym go założeniem parkowym, A-467 z 08.03.1982 [**A-603/M**];
28. Skawina – kamienica, Rynek 17 z podworcem, A-640 z 07.11.1991 [**A-469/M**];
29. Skawina – kamienica z oficyną boczną, Rynek 18 z oficyną boczną, A-705 z 18.12.1995 [**A-433/M**];
30. Skawina – kamienica, Rynek 20, A-704 z 27.11.1995 [**A-432/M**];
31. Skawina – kapliczka „Chrystus Frasobliwy”, **B-313** z 30.11.1974 r.

7.2.2. ZESPOŁY I OBIEKTY ZABYTKOWE WPISANE DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

Obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków to łącznie 208 obiektów, z czego 31 obiektów wpisanych jest do rejestru zabytków. W ewidencji ujęto także historyczny układ urbanistyczny miasta Skawina ustanowiony Decyzją Małopolskiego Konserwatora Zabytków z dnia 26 listopada 2020. W Gminnej Ewidencji zabytków ujęto m.in.: drewniane i murowane domy, kamienice, zabudowania parafialne, zagrody i stodoły, spichlerze, kapliczki przydomowe, krzyże przydrożne, nagrobki cmentarne. Zlokalizowane są one głównie w centrach miejscowości oraz wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Większość wymienionych zabudowań i obiektów powstało na przełomie XIX i XX wieku. Spis obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków ujęto w zestawieniu nr 1 zamieszczonym na końcu opracowania.

RYC. 25 OBIEKTY ZABYTKOWE NA OBSZARZE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków.

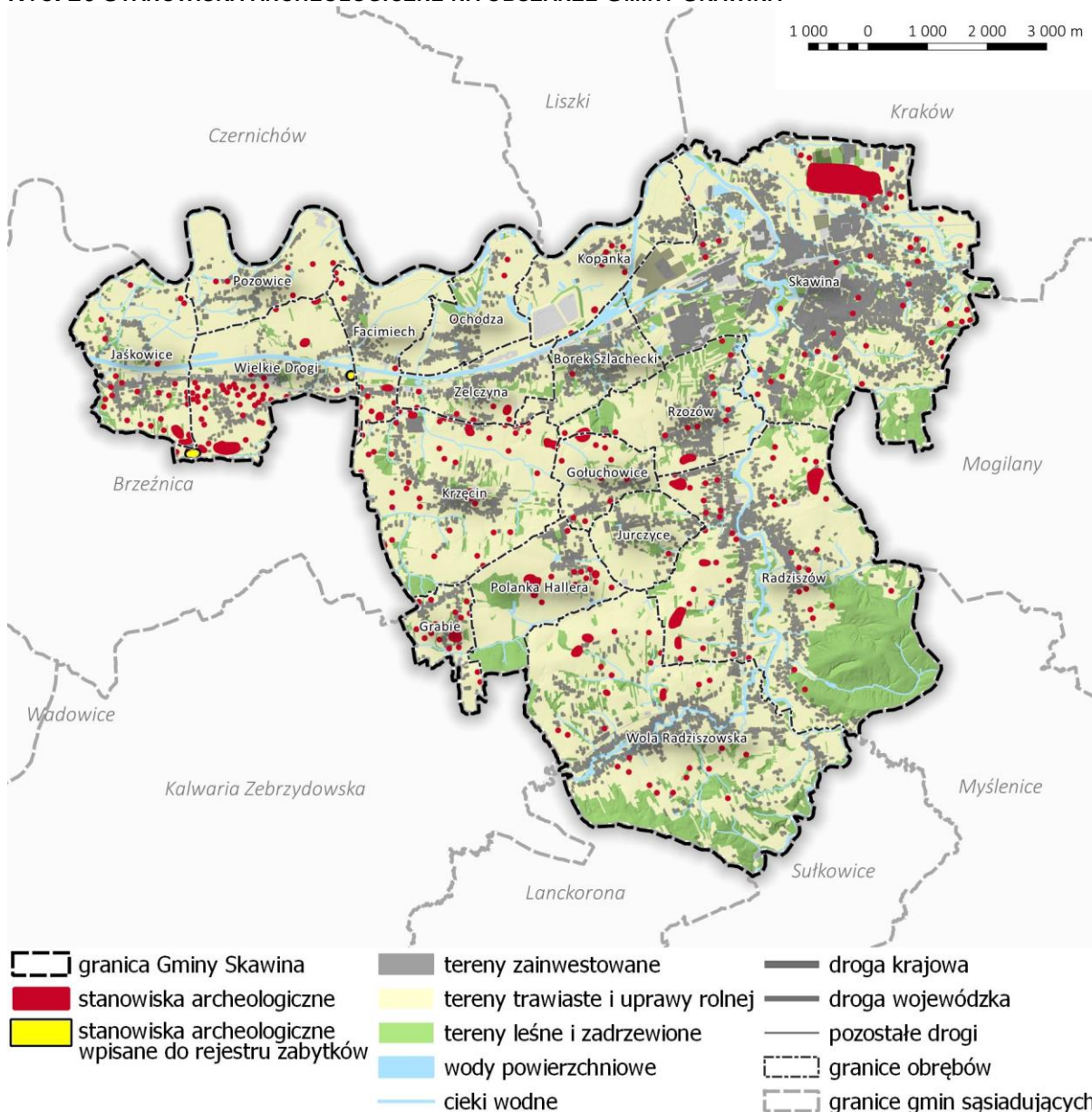
7.2.3. STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

Na obszarze gminy znajduje się 349 stanowisk archeologicznych zarejestrowanych w ramach AZP. Tylko trzy z wyżej wymienionych zabytków archeologicznych są wpisane do rejestru zabytków, są to:

- osada wczesnośredniowieczna w Skawinie – decyzja o wpisie do rej. nr 850 z dnia 17.10.1968 r. (stanowisko AZP 104-55/14);
- osada wczesnośredniowieczna w miejscowości Wielkie Drogi – decyzja o wpisie do rej. nr 824 z dnia 29.12.1967 r. (stanowisko AZP 105-54/69);
- grób cmentarzysko kultury łużyckiej w miejscowości Wielkie Drogi – decyzja o wpisie do rej. nr 1255 z dnia 21.12.1970 r. (stanowisko AZP 104-54/118).

Stanowiska archeologiczne to głównie ślady osadnictwa i osady z różnych okresów pradziejowych. Reprezentują one różne okresy obecności człowieka na tym obszarze: m.in. paleolit, mezolit, neolit, okres wpływów rzymskich, wczesne i późne średniowiecze. Najstarsze ślady pochodzą z epoki kamienia. Spis stanowisk archeologicznych ujęto w zestawieniu nr 1 zamieszczonym na końcu opracowania.

RYC. 26 STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE NA OBSZARZE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Gminnej Ewidencji Zabytków.

7.2.4. HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY MIASTA SKAWINA

Zgodnie z decyzją Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (MWKZ) z dnia 04 marca 2022, do rejestru zabytków wpisany został historyczny układ urbanistyczny miasta Skawina. W art.3 pkt 12 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,

zdefiniowano pojęcie układu urbanistycznego jako założenia miejskiego zawierającego zespoły budowlane, pojedyncze zabytki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg. W chwili wyłożenia dokumentu Studium do publicznego wglądu decyzja nie jest prawomocna.

RYC. 27 HISTORYCZNY UKŁAD URBANISTYCZNY

 układ urbanistyczny ujęty w ewidencji zabytków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie decyzji MWKZ.

7.3. DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ ORAZ INNE ZASOBY KULTUROWE

W obowiązujących dokumentach planistycznych nie wskazano obecnie dóbr kultury współczesnej, które powinny zostać objęte ochroną. Dobra takie nie zostały również odnotowane w Atlasie dóbr kultury współczesnej wydanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.

7.4. AUDYT KRAJOBRAZOWY

Dla województwa Małopolskiego nie został dotychczas sporządzony audyt krajobrazowy. Prowadzone są prace analityczne nad sporządzeniem tego dokumentu. Granice krajobrazów priorytetowych nie zostały wyznaczone, w związku z czym nie wskazuje się ich w niniejszym opracowaniu.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA ORAZ ZAPEWNIENIA DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI. WYPOSAŻENIE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ

8.1. ZASOBY MIESZKANIOWE

Według danych GUS (stan na dzień 31.12.2020 r.) na terenie Gminy Skawina znajduje się ogółem 14 175 mieszkań, posiadających 56 465 izb. Na jednego mieszkańca gminy przypada średnio około 25,8 m² powierzchni użytkowej. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi około 79,7 m², a na jedno mieszkanie średnio przypadają 3,98 izby.

W porównaniu do innych gmin miejsko – wiejskich, parametry zasobu mieszkaniowego uznać należy za relatywnie dobre, jednak są one niższe od średnich wartości dla powiatu krakowskiego. Poniżej przedstawiono dane dotyczące zasobów mieszkaniowych dla wybranych gmin miejsko - wiejskich.

TAB. 12 ZASOBY MIESZKANIOWE W WYBRANYCH GMINACH W ROKU 2019

Nazwa	Liczba mieszkań	Liczba izb	Powierzchnia użytkowa m ²	Średnia liczba izb w mieszkaniu	Średnia liczba osób na mieszkanie	Średnia liczba osób na izbę	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²	Średnia powierzchnia użytkowa w m ² na 1 osobę
Skawina	14 175	56 465	1 129 268	3,98	3,09	0,77	79,7	25,8
Niepołomice	8 811	42 715	947 050	4,85	3,36	0,69	107,5	32
Dobczyce	4 473	20 440	450 956	4,57	3,43	0,75	100,8	29,4
Myślenice	13 239	58 846	1 273 763	4,44	3,36	0,76	96,2	28,6
Wieliczka	21 557	94 485	2 018 585	4,38	2,84	0,65	93,6	33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

Zgodnie z danymi BDL GUS w roku 2019, liczba budynków mieszkalnych w Gminie Skawina wynosiła 8 487, z czego 63,9 % (5 420) zlokalizowana jest na obszarze wiejskim, pozostałe 36,1% budynków mieszkalnych (3 067) znajduje się w obszarze miejskim. W porównaniu do roku 2016 liczba budynków mieszkalnych w gminie wzrosła o 8,9% (760) – w mieście wzrost wyniósł 12,6% (386), natomiast w obszarze wiejskim odnotowano wzrost o 6,9% (374).

TAB. 13 MIESZKANIA W GMINIE SKAWINA WYPOSAŻONE W INSTALACJE W % OGÓŁU MIESZKAŃ W LATACH 2016-2020

Rok	Skawina - miasto	Skawina - obszar wiejski	powiat krakowski – obszar miejski	powiat krakowski-obszar wiejski
wodociąg [%]				
2016	99,5	94,8	98,3	94,9
2017	99,5	94,8	98,3	95,0
2018	99,5	94,9	98,4	95,1
2019	99,5	95,0	98,4	95,2
2020	99,5	95,0	98,4	95,2
łazienka [%]				
2016	98,1	91,0	95,7	88,6
2017	98,1	91,1	95,8	88,8
2018	98,2	91,2	95,9	89,1
2019	98,2	91,3	95,9	89,2
2020	98,2	91,4	95,9	89,4
centralne ogrzewanie [%]				
2016	94,5	80,9	85,4	78,7
2017	94,5	81,1	85,5	79,1
2018	94,6	81,4	85,7	79,5
2019	94,7	81,6	85,8	79,8
2020	94,8	81,8	86,0	80,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

TAB. 14 LICZBA MIESZKAŃ WYPOSAŻONYCH W INSTALACJE TECHNICZNO-SANITARNE W GMINIE SKAWINA W LATACH 2016-2020

Instalacje	Rok	Skawina gmina	Skawina - miasto	Skawina - obszar wiejski
wodociąg	2016	97,7	99,5	94,8
	2017	97,7	99,5	94,8
	2018	97,7	99,5	94,9
	2019	97,8	99,5	95,0
	2020	97,8	99,5	95,0
ustęp spłukiwany	2016	96,6	98,6	93,4
	2017	96,7	98,6	93,5
	2018	96,7	98,7	93,6
	2019	96,8	98,7	93,7
	2020	96,8	98,7	93,7
łazienka	2016	95,4	98,1	91,0
	2017	95,4	98,1	91,1
	2018	95,5	98,2	91,2
	2019	95,6	98,2	91,3

Instalacje	Rok	Skawina gmina	Skawina - miasto	Skawina - obszar wiejski
	2020	95,6	98,2	91,4
centralne ogrzewanie	2016	89,3	94,5	80,9
	2017	89,5	94,5	81,1
	2018	89,6	94,6	81,4
	2019	89,7	94,7	81,6
	2020	89,9	94,8	81,8
gaz sieciowy	2016	83,7	90,5	72,8
	2017	83,8	90,0	73,7
	2018	83,9	90,0	74,0
	2019	84,2	90,3	74,2
	2020	86,4	90,9	78,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

Analizując udział mieszkań wyposażonych w instalacje w Gminie Skawina od roku 2016 do roku 2020, można zaobserwować wzrost udziału mieszkań wyposażonych w instalacje centralnego ogrzewania, wodociągi oraz mieszkań wyposażonych w łazienkę w stosunku do ogółu mieszkań. W roku 2020 udział mieszkań wyposażonych w ww. instalacje na obszarze miejskim był wyższy od udziału wyposażenia mieszkań w omawiane instalacje w ogóle mieszkań powiatu krakowskiego – obszar miejski (wodociąg: 99,5%, łazienka: 98,5%, centralne ogrzewanie: 94,8%). Podobna sytuacja występuje na obszarach wiejskich Gminy Skawina, w których udział wartości omawianych wskaźników w roku 2020 był wyższy od wartości wskaźników dla powiatu krakowskiego – obszar wiejski (wyjątek stanowił udział mieszkań wyposażonych w wodociąg w stosunku do ogółu mieszkań). Można zatem przyjąć, że wzrost udziału tych wskaźników wskazuje na istotną poprawę jakości mieszkań w Gminie Skawina.

8.2. RUCH BUDOWLANY

W latach 2010 – 2020 na terenie Gminy Skawina oddano do użytkowania 1 229 budynków mieszkalnych. Oznacza to, że rocznie oddawano średnio 112 budynków mieszkalnych. Porównując ten wynik z analogicznymi danymi dla wybranych gmin miejsko - wiejskich, należy zwrócić uwagę, że jest to jeden z niższych wyników. Mniejszą ilość budynków oddanych do użytkowania w latach 2010-2020 odnotowano jedynie w Dobczycach - 601 budynków mieszkalnych (średnio 55 budynków mieszkalnych rocznie). Co istotne, udział budynków wielorodzinnych oddawanych do użytkowania w ostatnich latach jest znikoma – w ciągu ostatnich 8 lat oddano łącznie 7 budynków wielorodzinnych (wszystkie 7 zlokalizowane w obszarze miejskim).

TAB. 15 BUDYNKI MIESZKALNE ODDANE DO UŻYTKOWANIA W LATACH 2010-2020

Nazwa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM
Skawina	85	99	99	108	98	91	99	118	179	115	138	1 229
Niepołomice	250	159	150	145	128	140	188	162	208	288	223	2 041
Dobczyce	53	52	57	55	53	51	46	51	45	61	77	601

Nazwa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM
Myślenice	111	137	146	117	154	174	150	194	169	210	211	1 773
Wieliczka	350	345	324	296	318	360	353	343	428	472	485	4 074

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

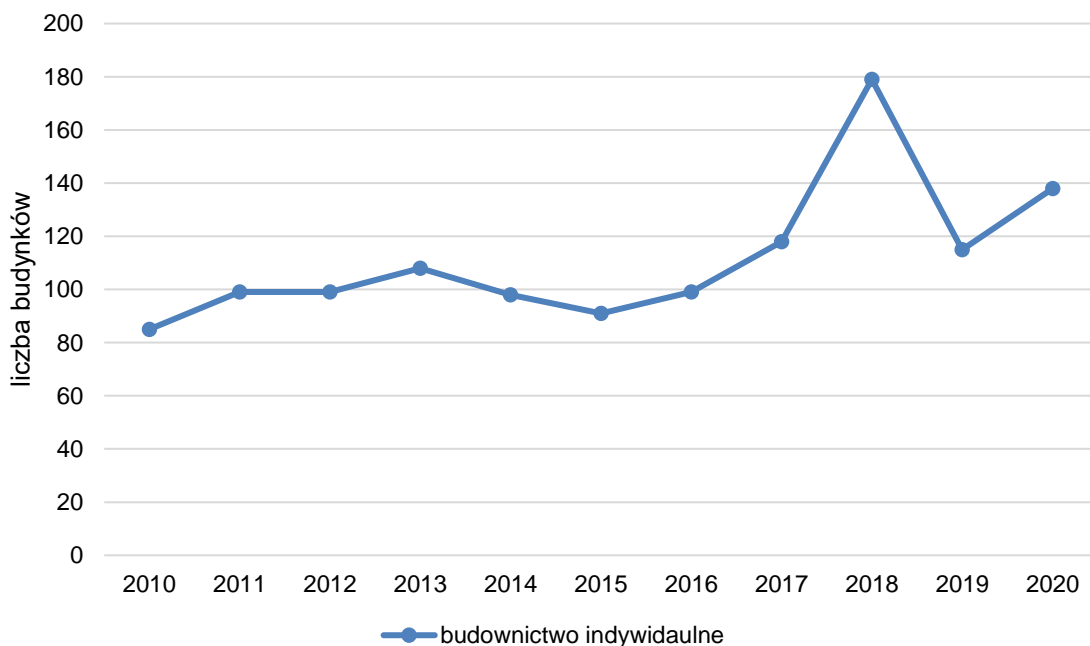
Dla terenów wiejskich Gminy Skawina odnotowano większą dynamikę ruchu budowlanego - średnia liczba oddanych budynków mieszkalnych na 1 tys. mieszkańców w analizowanym okresie wynosiła 3,5, podczas gdy dla miasta wskaźnik ten osiągnął wartość 2,5.

Liczba oddawanych budynków mieszkalnych w przeciągu ostatnich 10 lat (2010-2020) na 1 tys. mieszkańców wahała się:

- dla miasta Skawina - od 1,2 (w roku 2010) - do 4,4 (w roku 2018),
- dla terenów wiejskich – od 2,6 (w roku 2014) - do 4,1 (w roku 2018).

Istotnym uwarunkowaniem wynikającym z sąsiedztwa z Krakowem jest fakt, że na terenie miasta Skawina od paru lat zaobserwować można narastający proces lokalizacji zespołów zabudowy jednorodzinnej realizowanej na relatywnie małych działkach oraz pojedynczych obiektów zabudowy wielorodzinnej.

RYC. 28 BUDYNKI MIESZKALNE W GMINIE SKAWINA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W LATACH 2010 – 2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

8.3. POZWOLENIA NA BUDOWĘ

Na przestrzeni lat 2016-2020 w Gminie Skawina odnotowano wzrostową tendencję liczby wydanych pozwoleń na budowę (PB). Najwięcej pozwoleń wydano dla miasta Skawina (228 PB), Radziszowa (118 PB) i Woli Radziszowskiej (66 PB). Zarówno pod względem liczby mieszkańców jak i

powierzchni, miejscowości te są największe w gminie. Cechuje je bardzo dobra dostępność komunikacyjna. Warto zaznaczyć, że Gmina Skawina położona jest w aglomeracji krakowskiej, przez co poddawana jest procesowi suburbanizacji miasta centralnego – Krakowa (zob. tab.2).

W ciągu ostatnich pięciu lat na terenie gminy wydano łącznie 680 pozwoleń na budowę obiektów budowlanych będących budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi (za wyjątkiem dwóch decyzji pozwoleń na budowę w roku 2020 dla miasta Skawina, które dotyczyły zabudowy wielorodzinnej). Istotny wzrost wydawanych pozwoleń po 2016 r. wiązać należy z uchwaleniem nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – zarówno dla terenów miasta jak i dla terenów wiejskich.

Jak wspomniano wcześniej, biorąc pod uwagę bezwzględną ilość pozwoleń na budowę wydanych w latach 2016 – 2020, najwięcej pozwoleń wydano w mieście Skawina oraz miejscowościach Radziszów i Wola Radziszowska. Odnosząc się jednak do liczby ludności w poszczególnych miejscowościach, największą ilość pozwoleń na budowę na 1 000 mieszkańców odnotowano dla takich miejscowości jak Jurczyce (39,60), Radziszów (34,05), Ochodza (33,88), Wola Radziszowska (27,42), Grabie (26,51), Wielkie Drogi (25,32), przy średniej w skali gminy wynoszącej 16,10 pozwolenia na 1000 mieszkańców. Świadczy to o bardzo dużej dynamice procesów inwestycyjnych w odniesieniu do wielkości tych miejscowości (dla miasta Skawina wartość ta wynosi 9,87).

TAB. 16 POZWOLENIA NA BUDOWĘ NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W GMINIE SKAWINA W LATACH 2016-2020 WG LICZBY POZYTYWNYCH DECYZJI**

Lp.	Miejscowość	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	Średnia na 1000 osób ³⁹
1.	Skawina	10	54	53	61	50*	228	9,87
2.	Borek Szlachecki	2	4	2	5	11	24	16,85
3.	Facimiech	0	4	2	1	8	15	21,25
4.	Gołuchowice	0	4	3	3	2	12	21,20
5.	Grabie	0	5	1	3	2	11	26,51
6.	Jaśkowice	2	3	7	4	5	21	20,00
7.	Jurczyce	0	9	6	6	3	24	39,60
8.	Kopanka	1	4	2	5	4	16	12,73
9.	Krzęcin	0	9	7	8	1	25	15,32
10.	Ochodza	0	8	8	8	7	31	33,88
11.	Polanka Hallera	0	2	0	0	2	4	8,71
12.	Pozowice	1	4	3	4	0	12	16,95
13.	Radziszów	1	25	30	33	29	118	34,05
14.	Rzozów	0	6	1	6	10	23	13,75
15.	Wielkie Drogi	0	9	6	12	3	30	25,32
16.	Wola Radziszowska	3	18	16	13	16	66	27,42
17.	Zelczyna	0	7	3	6	4	20	20,79
Razem		20	176	149	178	157	680	16,10

* 2 decyzje dotyczą zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej

** liczba pozytywnych decyzji pozwoleń na budowę nie jest tożsama z ilością budynków, o które wnioskowano

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://wyszukiwarka.gunb.gov.pl/>.

³⁹ W odniesieniu do liczby ludności wg stanu na 31.12.2020 r.

(źródło: <https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,302370,demografia.html>).

TAB. 17 LICZBA WNIOSKOWANYCH BUDYNKÓW WG POZYTYWNYCH DECYZJI POZWOLEŃ NA BUDOWĘ NA ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W GMINIE SKAWINA W LATACH 2016-2020

Lp.	Miejscowość	2016	2017	2018	2019	2020	Razem	Średnia na 1000 osób ⁴⁰
1.	Skawina	31	134	97	85	80*	427	18,48
2.	Borek Szlachecki	2	5	2	5	17	31	21,77
3.	Facimiech	0	4	2	1	8	15	21,25
4.	Gołuchowice	0	4	3	4	4	15	26,50
5.	Grabie	0	5	1	3	2	11	26,51
6.	Jaśkowice	2	3	7	4	6	22	20,95
7.	Jurczyce	0	10	6	6	3	25	41,25
8.	Kopanka	1	4	2	5	5	17	17,78
9.	Krzęcin	0	9	7	8	1	25	15,32
10.	Ochodza	0	8	8	9	7	32	34,97
11.	Polanka Hallera	0	2	0	0	2	4	8,71
12.	Pozowice	1	4	3	5	0	13	18,36
13.	Radziszów	1	26	33	37	39	136	39,25
14.	Rzozów	0	6	1	8	10	25	14,94
15.	Wielkie Drogi	0	10	6	12	3	31	26,16
16.	Wola Radziszowska	3	22	16	13	16	70	29,08
17.	Zelczyna	0	8	3	6	7	24	24,95
Razem		41	264	197	211	210	923	21,86

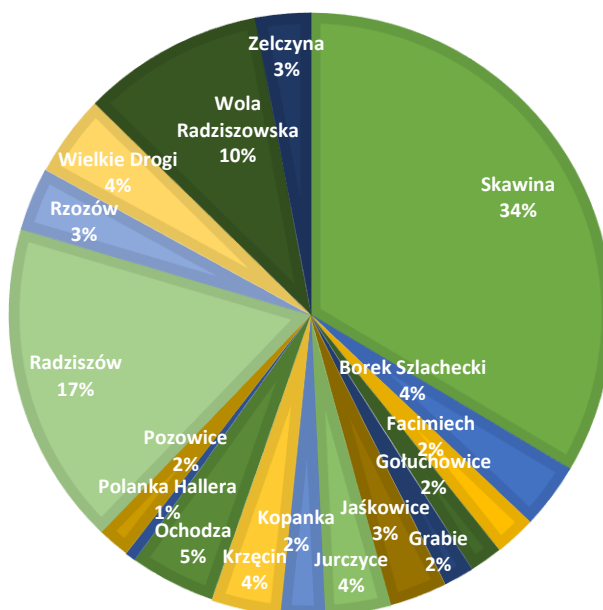
* Skawina – 78 budynków jednorodzinnych, 2 wielorodzinne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://wyszukiwarka.gunb.gov.pl/> stan na dzień 31.12.2020 r.

Wnioski dotyczące lokalizacji nowej zabudowy (wg pozytywnych decyzji pozwoleń na budowę) dotyczyły łącznie 923 budynków (budynki mieszkalne jednorodzinne za wyjątkiem dwóch pozwoleń na budowę budynków wielorodzinnych w roku 2020 dla miasta Skawina). Biorąc pod uwagę bezwzględną ilość budynków o które wnioskowano w latach 2016- 2020, najwięcej pozwoleń na budowę wydano dla Skawiny, Radziszowa i Woli Radziszowskiej. Szczególnie dla Skawiny obserwuje się stały trend obejmowania pozwoleniem na budowę zespołów budynków (228 pozwoleń na 427 budynków). Odnosząc się do liczby ludności w poszczególnych miejscowościach, największa ilość budynków na 1000 mieszkańców objęta była pozwoleniami w Jurczycach (41,25), Radziszowie (39,35) oraz w Ochodzy (34,97), przy średniej w skali gminy wynoszącej 21,86. O najmniejszą liczbę budynków wnioskowano w Polance Hallera.

⁴⁰ W odniesieniu do liczby ludności wg stanu na 31.12.2020 r.
(źródło: <https://bip.malopolska.pl/umigskawina,m,302370,demografia.html>).

RYC. 29 PROCENTOWY UDZIAŁ LICZBY POZWOLEŃ NA BUDOWĘ W OGÓLNEJ LICZBIE WYDANYCH
DECYZJI W POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCIACH GMINY SKAWINA W LATACH 2016 – 2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

8.4. POZIOM WYPOSAŻENIA W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ

8.4.1. OŚWIATA I WYCHOWANIE

SZKOŁY PODSTAWOWE ORAZ ZESPOŁY PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

Obsługa w zakresie oświaty na terenie Gminy Skawina realizowana jest przez szkoły podstawowe i średnie oraz zespoły placówek oświatowych (szkoła podstawowa i przedszkole).

PLACÓWKI PUBLICZNE

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Skawinie ul. Korabnicka 19,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kazimierza Wielkiego w Skawinie ul. Żwirki i Wigury 17,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Komisji Edukacji Narodowej w Skawinie ul. Mickiewicza 11a,
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stanisława Wyspiańskiego w Skawinie ul. Wyspiańskiego 5,
- Szkoła Podstawowa nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi im. Noblistów Polskich w Skawinie ul. Witosa 4,
- Katolicka Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Skawinie, ul. Węgierska 3A,
- Zespół Placówek Oświatowych im. Jana Brzechwy w Borku Szlacheckim ul. Szkolna 20,
- Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Jaśkowicach ul. Krakowska 41,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Batalionów Chłopskich w Krzęcinie ul. św. Floriana 75,
- Zespół Placówek Oświatowych im. Janusza Korczaka w Kopance ul. Skawińska 59,
- Szkoła Podstawowa im. Oskara Kolberga w Pozowicach, Pozowice 170,
- Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Radziszowie ul. Szkolna 7,
- Szkoła Podstawowa im. św. Jadwigi Królowej w Rzozowie, Rzozów 90,

- Zespół Placówek Oświatowych im. Marii Konopnickiej w Woli Radziszowskiej, Wola Radziszowska 500,
- Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Wielkich Drogach, Wielkie Drogi 136,
- Szkoła Podstawowa im. Walerego Goetla w Zelczynie, Zelczyna 120,
- Szkoła Muzyczna I stopnia w Skawinie ul. Witosa 4,
- Zespół Katolickich Szkół im. Jana Pawła II w Skawinie ul. ks. Troski 17a,
- Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Skawinie ul. Żwirki i Wigury 17,
- Zespół Szkół Techniczno-Ekonomicznych w Skawinie ul. Kopernika 13,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Poczty Polskiej w Skawinie ul. Żwirki i Wigury 9,
- Zespół Placówek Edukacyjno-Opiekuńczo-Wychowawczych im. Kurierów Tatrzańskich w Wielkich Drogach, Wielkie Drogi 192,
- Zespół Placówek Oświatowych im. ks. prof. J. Tischnera przy Małopolskim Centrum Rehabilitacji Dzieci „Solidarność” w Radziszowie ul. Podlesie 173.

PLACÓWKI NIEPUBLICZNE

- Prywatna Szkoła Podstawowa „Royal School” w Skawinie ul. Wyspiańskiego 1,
- Społeczna Szkoła „ZIPI INKLUZJA” w Skawinie ul. Sikorskiego 13.

TAB. 18 SZKOŁY PODSTAWOWE W GMINIE SKAWINA

SZKOŁA	liczba dzieci	liczba oddziałów	średnio dzieci w oddziale	liczba klas oraz pracowni	świetlica	sala gimnastyczna	boisko	liczba etatów nauczycieli	inne
SP nr 1 Skawina	555	28	19,8	24	TAK	TAK	TAK	80,27	
SP nr 2 Skawina	460	23	20,0	17	TAK	NIE	NIE	51,11	
SP nr 3 Skawina	186	9	20,6	15	TAK	TAK	TAK	26,7	
SP nr 4 Skawina	331	17	19,5	12	TAK	TAK	TAK	36,72	
SP nr 6 Skawina	322	16	20,1	34	TAK	TAK	TAK	52,34	z oddziałami integracyjnymi
SP Jaśkowice	106	9	11,8	8	TAK	NIE	TAK	14,55	
SP Radziszów	416	20	20,8	19	TAK	TAK	TAK	52,49	
SP Rzozów	174	11	15,8	11	TAK	TAK	TAK	29	
SP Pozowice	32	4	8,0	5	TAK	NIE	NIE	7,5	
SP Wielkie Drogi	145	8	18,1	7	TAK	NIE	NIE	18,28	
SP Zelczyna	241	15	16,0	12	TAK	TAK	TAK	34,56	
SP Borek Szlachecki	156	9	17,3	8	TAK	TAK	TAK	20,3	ZPO
SP Kopanka	116	9	12,9	7	TAK	TAK	NIE	21,63	ZPO
SP Krzęcin	268	17	15,8	12	TAK	TAK	TAK	27,8	ZPO
SP Wola Radziszowska	223	13	17,2	12	NIE	TAK	NIE	31	ZPO
RAZEM	3731	208	17,9	203	1 x NIE	4 x NIE	5 x NIE	504,25	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMIG w Skawinie, stan na wrzesień 2021 r.

Według danych dotyczących **szkół podstawowych** pozyskanych z UMiG w Skawinie, największą średnią ilość dzieci w oddziale odnotować obecnie można w SP nr 3 w Skawinie (20,6 os.), SP nr 6 w Skawinie (20,1 os.) oraz w SP w Radziszowie (20,8 os.). Z punktu widzenia prowadzenia zajęć dydaktycznych istotna jest także ilość pomieszczeń, w których prowadzone mogą być zajęcia. Pod tym względem najgorzej sytuacja przedstawia się w SP nr 2 w Skawinie oraz SP nr 4 w Skawinie.

Analizując lokalizację szkół publicznych i promień dojazdu do nich wynoszący 500, 1000 oraz 1500 m, (jako relatywnie dobry można uznać promień dojazdu równy 1000 m) stwierdzić można, że w promieniu 1000 m znajduje się większość terenów mieszkaniowych zarówno w mieście Skawina jak i w terenach poszczególnych sołectw. Poza tą strefą, ale w promieniu do 1500 m znalazły się pojedyncze zabudowania położone w znacznym oddaleniu od centrów poszczególnych miejscowości oraz:

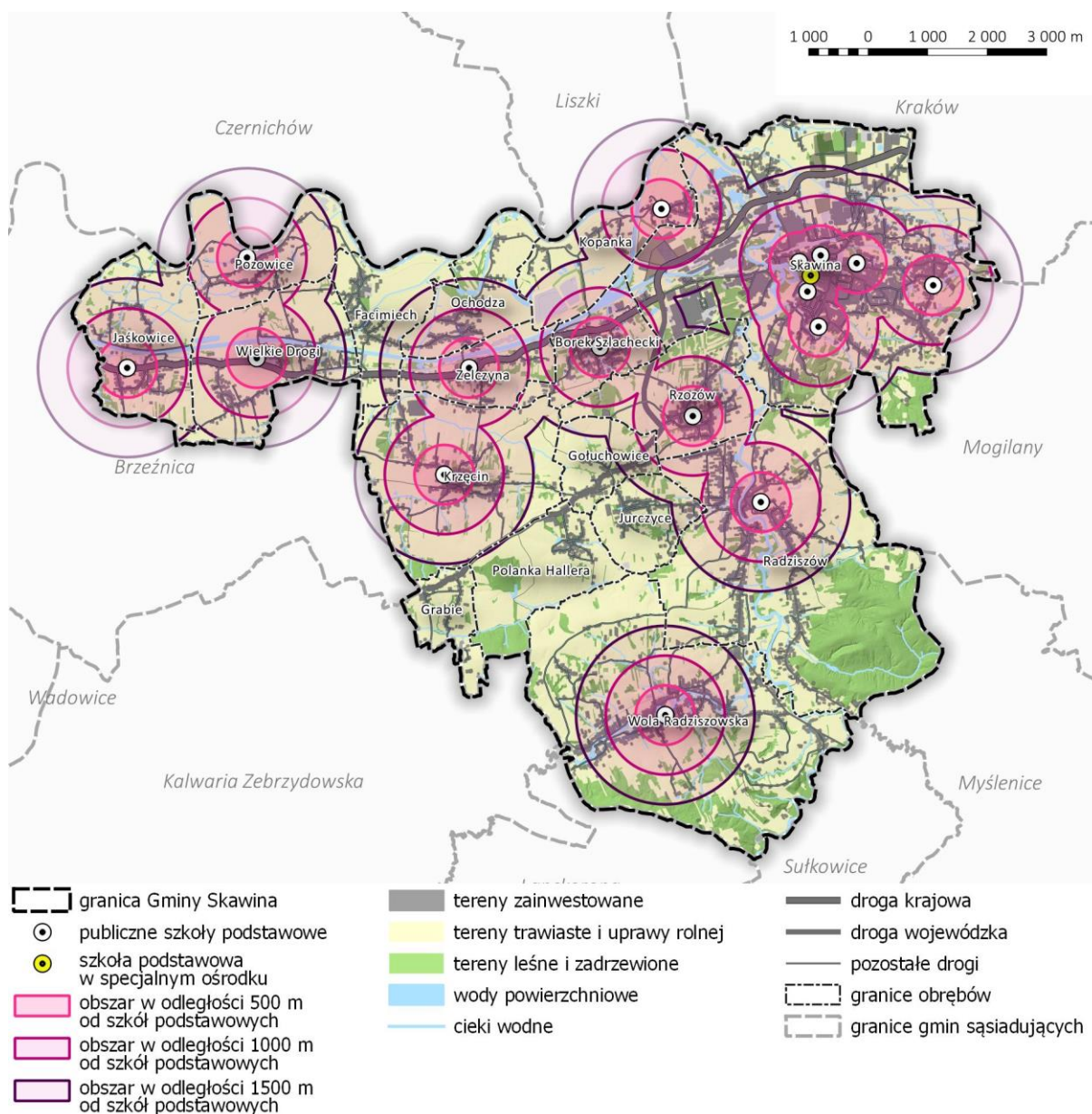
- w sołectwie Jaśkowice: tereny położone po północnej stronie kanału (ul. Spacerowa) oraz tereny położone przy granicy z sołectwem Wielkie Drogi;
- w sołectwie Wielkie Drogi: tereny położone przy granicy z sołectwem Zelczyna;
- w sołectwie Facimiech: tereny położone w południowej części sołectwa pomiędzy Wielkimi Drogami i Zelczyną;
- w sołectwie Krzęcin: tereny w północnej części sołectwa przy drodze na Zelczynę;
- w sołectwie Zelczyna: tereny położone na granicy z Facimiechem i Borkiem Szlacheckim;
- w sołectwie Ochodza: tereny przysiółka Sarnioki;
- w sołectwie Kopanka: zachodnia część zabudowy w Kopance Drugiej;
- w sołectwie Rzozów: tereny położone przy drodze 953 na granicy ze Skawiną;
- sołectwo Gołuchowice i Jurczyce – w przeważającej większości poza terenami przylegającymi do Polanki Hallera;
- w sołectwie Radziszów: tereny położone przy drodze do Woli Radziszowskiej (poza centralną częścią miejscowości);
- w Skawinie: tereny nowej zabudowy jednorodzinnej na granicy z Rzozowem, tereny przy ulicy Batalionów Chłopskich (oraz na południe od niej), tereny położone na granicy z Krakowem w rejonie ul. Krakowskiej), tereny położone przy granicy z Kopanką.

Co istotne całkowicie poza zasięgiem 1500 m położone są tereny:

- w sołectwie Ochodza: zabudowa w przysiółku Odwiśle;
- w sołectwie Kopanka: zabudowa w rejonie ulic Topolowej i Wiklinowej;
- całe sołectwo Grabie;
- w sołectwie Radziszów – tereny w południowej części sołectwa;
- w Skawinie: tereny zabudowy jednorodzinnej położone na granicy z Krakowem w rejonie ul. Krakowskiej).

Publiczną szkołą jest także Szkoła Muzyczna I stopnia, w której obowiązuje odrębny od szkół podstawowych system nauczania. Na terenie miasta Skawina zlokalizowane są także trzy placówki niepubliczne, które w niewielkim stopniu uzupełniają ofertę w zakresie szkolnictwa podstawowego.

RYC. 30 ZASIĘG OBSŁUGI PUBLICZNYCH PLACÓWEK OŚWIATOWYCH (SZKOŁY PODSTAWOWE)

Źródło: Opracowanie własne.

PRZEDSZKOLA

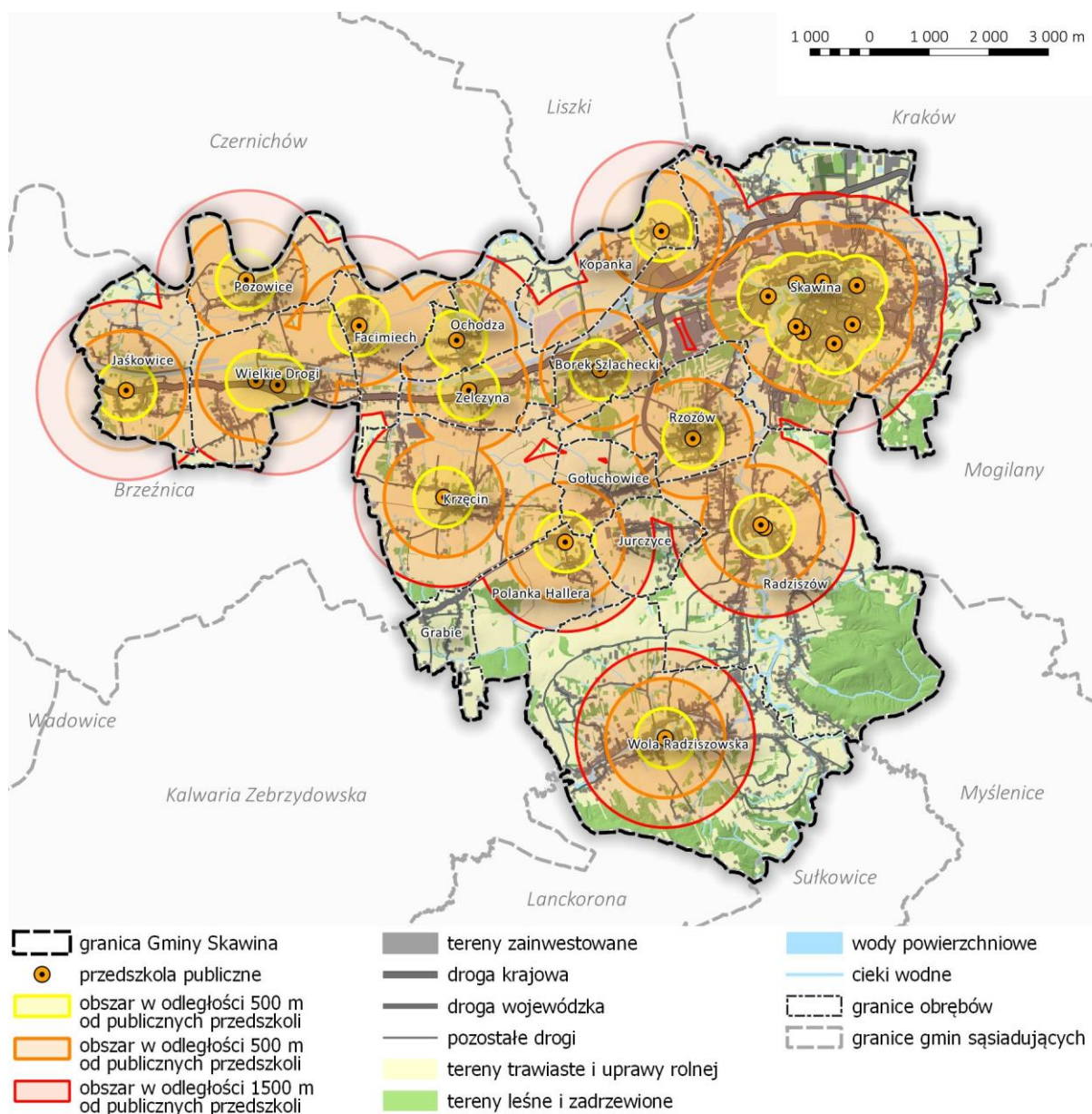
PLACÓWKI PUBLICZNE

- Przedszkole Samorządowe nr 1 w Skawinie, ul. Kościelna 2,
- Przedszkole Samorządowe nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Skawinie, ul. Żwirki i Wigury 56,
- Przedszkole Samorządowe nr 3 w Skawinie, ul. Niepodległości 7,
- Przedszkole Samorządowe nr 5 w Skawinie, ul. Daszyńskiego 11,
- Przedszkole Samorządowe nr 6 z Oddziałem Żłobkowym w Skawinie, ul. Bukowska 17,
- Przedszkole Samorządowe w Radziszowie, ul. Szkolna 9,
- Przedszkole Samorządowe w Wielkich Drogach z Oddziałami Przedszkolnymi w Facimiechu, ul. Jana Brandysa 3,
- Przedszkole Samorządowe w Wielkich Drogach z Oddziałami Przedszkolnymi w Facimiechu - oddział w Facimiechu, Facimiech 38,
- Przedszkole w Zespole Placówek Oświatowych w Kopance, ul. Skawińska 59,
- Przedszkole w Zespole Placówek Oświatowych w Borku Szlacheckim, ul. Szkolna 20,
- Przedszkole w Zespole Placówek Oświatowych w Borku Szlacheckim – oddział w Skawinie, Skawina, ul. Hallerów 2a,
- Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Batalionów Chłopskich w Krzęcinie, ul. Św. Floriana 75,
- Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Krzęcinie – oddział w Polance Hallera, Polanka Hallera 37,
- Przedszkole w Zespole Placówek Oświatowych w Woli Radziszowskiej, ul. Szkolna 10,
- Przedszkole w Szkole Podstawowej nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Skawinie, ul. Korabnicka 19,
- Przedszkole Katolickie im. Ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego w Skawinie, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 12,
- Przedszkole w szkole podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Jaśkowicach, ul. Krakowska 41,
- Przedszkole w Szkole Podstawowej im. Oskara Kolberga w Pozowicach, Pozowice 170,
- Przedszkole w Szkole Podstawowej im. Św. Jana Pawła II w Radziszowie, ul. Szkolna 7,
- Przedszkole w Szkole Podstawowej im. Św. Jadwigi Królowej w Rzozowie, Rzozów 90,
- Przedszkole w Szkole Podstawowej im. Armii Krajowej w Wielkich Drogach, ul. Szkolna 3,
- Przedszkole w Szkole Podstawowej im. Walerego Goetla w Zelczynie, Zelczyna 120,
- Przedszkole w Szkole Podstawowej im. Walerego Goetla w Zelczynie – oddział w Ochodzy, Ochodza 96.

W przypadku przedszkoli (w terenach wiejskich większym problemem jest ich brak w poszczególnych miejscowościach (Grabie) niż odległość od nich. W Skawinie istotnym problemem, który może się intensyfikować jest problem dostępności do przedszkoli w nowych zespołach zabudowy wielorodzinnej i jednorodzinnej realizowanej przez deweloperów.

Znacznym wsparciem dla zabezpieczenia miejsc w przedszkolach są placówki niepubliczne. Nie mogą one jednak one zastąpić inwestycji, które gmina powinna realizować w ramach swoich statutowych zadań. Poniżej przedstawiono zestawienie niepublicznych punktów realizujących opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym oraz poniżej 3 roku życia.

RYC. 31 ZASIĘG OBSŁUGI PUBLICZNYCH PLACÓWEK OŚWIATOWYCH (PRZEDSZKOLA)

Źródło: Opracowanie własne.

PLACÓWKI NIEPUBLICZNE:

- Katolickie Przedszkole im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Skawinie ul. M. Skłodowskiej-Curie 12 A,
- Przedszkole Niepubliczne „Bajkowa Kraina” ul. 29 Listopada 12D/1, 32-050 Skawina,
- Mała Akademia Montessori ul. Estery 2, 32-050 Skawina,
- Prywatne Przedszkole Integracyjne Inkluzyjne „Parkowe Skrzaty” ul. Zamkowa 14a, 32-050 Skawina,
- Niepubliczne Przedszkole Integracyjne Inkluzyjne ZIPI INKLUZJA ul. Władysława Sikorskiego 13, 32-050 Skawina,
- Niepubliczne Przedszkole „Tęczowe Przedszkole” ul. Jana Pawła II 12, 32-052 Radziszów,

- o Niepubliczne Przedszkole „Pod Lasem” ul. Podlesie 188, 32-052 Radziszów.

NIEPUBLICZNE PUNKTY PRZEDSZKOLNE:

- o Punkt Przedszkolny „Akademia Krasnala” ul. Poniatowskiego 3, 32-050 Skawina,
- o Niepubliczny Specjalny Punkt Przedszkolny „Teraz My” ul. Lipowa 10, 32-050 Skawina.

KLUBY MALUCHA

- o Klub Malucha „Bajkowa Kraina” ul. Radziszowska 22/1, 32-050 Skawina,
- o Integracyjny Klub Malucha „Parkowe Skrzaciki” ul. Ks. Troski 3A, 32-050 Skawina,
- o Niepubliczny Integracyjny Klub Malucha „ZIPI INKLUZJA” ul. Sikorskiego 13, 32-050 Skawina.

Pewnym wsparciem dla zabezpieczenia miejsc w przedszkolach są placówki niepubliczne (8 przedszkoli oraz punktów/klubów opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym). Nie mogą one jednak zastąpić inwestycji, które gmina powinna realizować w ramach swoich statutowych zadań. Poniżej przedstawiono zestawienie niepublicznych punktów realizujących opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym oraz poniżej 3 roku życia.

8.4.2. OBIEKTY SPORTOWE

Centrum Kultury i Sportu w Skawinie jest jednym z podmiotów gminnych realizujących politykę z zakresu kultury i sportu. Zarządza 6 obiektami sportowo-rekreacyjnymi a także 2 obiektami kulturalnymi:

- o basenem „Camena” przy ul. Żwirki i Wigury 11 w Skawinie,
- o halą widowiskowo-sportową przy ul. Konstytucji 3 maja 4 w Skawinie,
- o Ośrodkiem Kulturalno-Rekreacyjnym „Gubałówka”, który mieści się przy ul. Spacerowej 4 w Skawinie,
- o Pałacykiem Sokół,
- o stadionem miejskim przy ul. Mickiewicza 27 w Skawinie,
- o obiektem w którym mieści się Muzeum miasta oraz Biblioteka pedagogiczna (dawna siedziba MBP) – Mickiewicza 25,
- o dwoma kompleksami boisk sportowych orlik (przy ul. Konstytucji 3 Maja oraz przy ul. Mickiewicza 27 w Skawinie).

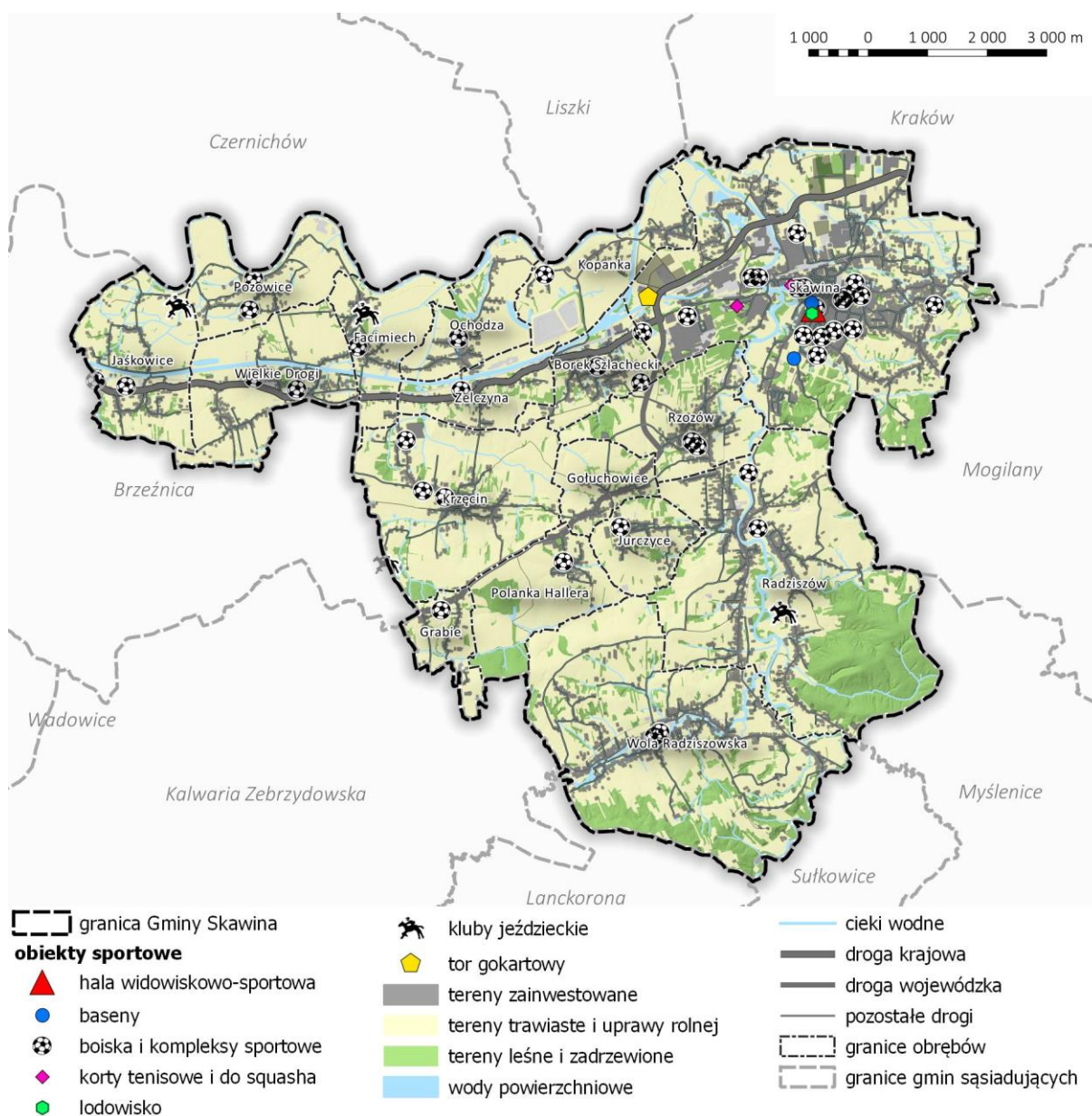
Dodatkowo na terenie miasta Skawina znajdują się: Skawińskie Błonia wraz ze ścieżką dla biegaczy i rolkarzy, urządzeniami do Street Workoutu, siłownią zewnętrzną, Park Miejski wraz z towarzyszącą infrastrukturą (w tym kort tenisowy), Park Jana Pawła II z infrastrukturą sportową, 2 skateparki, boiska sportowe (3 obiekty) oraz wielopokoleniowe place zabaw (26 obiektów). W mieście działają także siłownie wewnętrzne, kryte korty do squasha, tor gokartowy i lodowisko kryte.

Na terenie pozostałych miejscowości znajduje się 14 wielopokoleniowych placów zabaw oraz 6 siłowni zewnętrznych. Ponadto na obszarze gminy znajdują się boiska sportowe o różnym przeznaczeniu, z których większe zlokalizowane są w miejscowościach Borek Szlachecki, Facimiech, Jaśkowice, Krzęcin, Ochodza, Polanka Hallera, Pozowice, Radziszów, Rzozów, Wielkie Drogi, Wola Radziszowska i Zelczyna. Jedynym sołectwem w którym nie ma zlokalizowanego boiska do gier zespołowych są Gołuchowice.

Na terenie gminy działają także kluby jeździeckie: KJ Facimiech, Stajnia pod wiślanym Wałem w Jaśkowicach oraz OJK Diagram Radziszów. Działalność klubów jeździeckich ma charakter ponadlokalny i sprzyja rozwojowi gminy.

Przez północną część gminy przebiega Wiślana Trasa Rowerowa, która prowadzona jest wałem przeciwpowodziowym rzeki Wisły. Jest to odcinek Brzeszcze-Skawina trasy VeloMetropolis EuroVelo 4. Na trasie znajdują się obiekty małej infrastruktury przygotowane z myślą o cyklistach. Ścieżki rowerowe na terenie gminy uzupełniają trasy przygotowane w ramach projektu Skarby Blisko Krakowa, natomiast stacje kolejowe w Skawinie i Radziszowie połączone są za pomocą ciągów-pieszko-rowerowych z centrami miejscowości, poprawiając dostępność komunikacyjną gminy⁴¹.

RYC. 32 OBIEKTY SPORTOWE

Źródło: Opracowanie własne.

⁴¹ Szczegółowe informacje w rozdziale 15.6.

8.5. POTRZEBY MIESZKAŃCÓW – WNIOSKI DO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Rozpatrując potrzeby mieszkańców Gminy Skawina, zaobserwować można silną presję dotyczącą przekwalifikowania terenów rolnych na budowlalne. Wynika to głównie ze systematycznego wzrostu liczby ludności oraz rozrastania się suburbiów Krakowa.

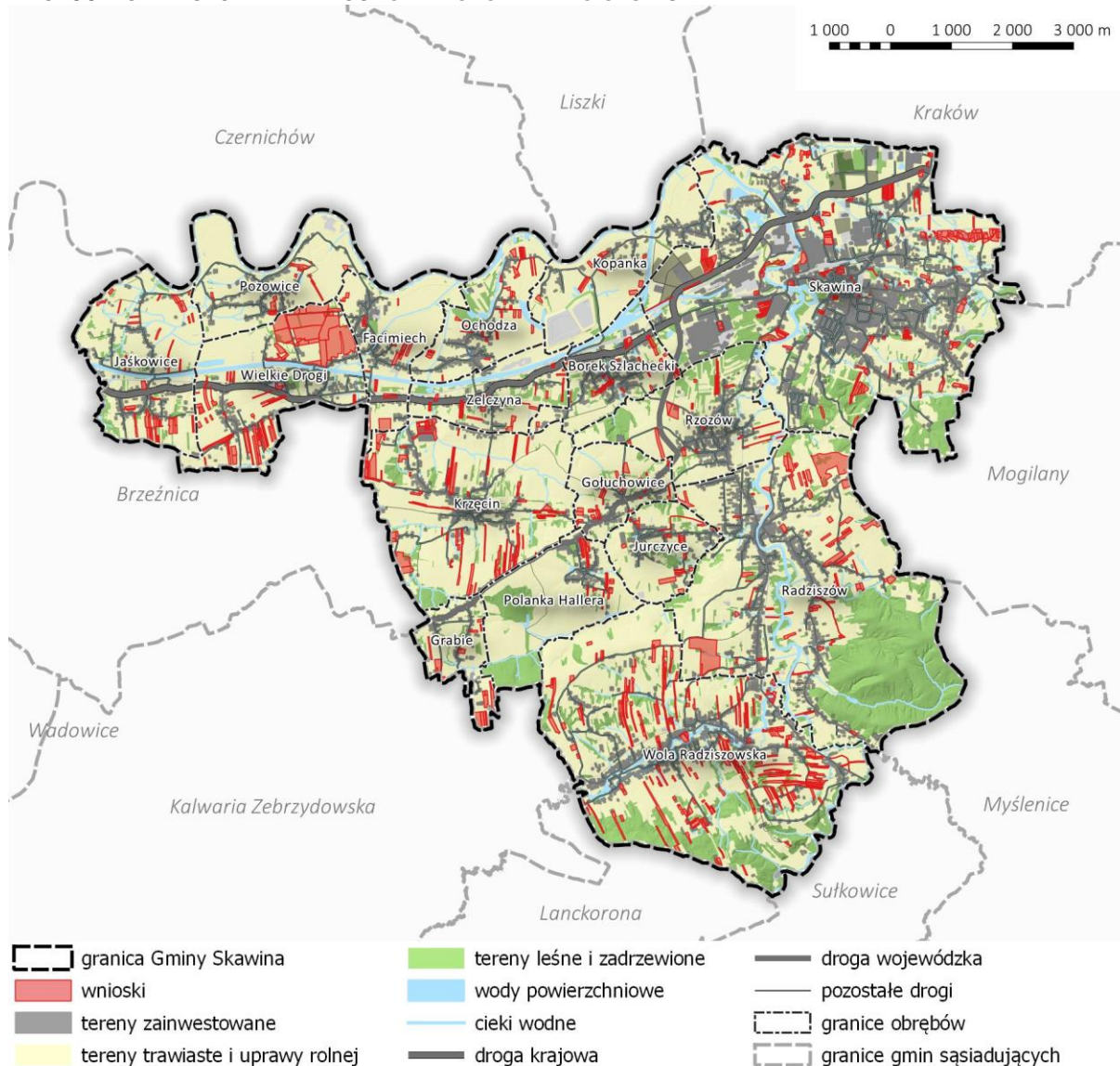
Po ogłoszeniu o przystąpieniu do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego złożono łącznie 612 wniosków. Największa liczba wniosków dotyczyła sołectwa Wola Radziszowska - złożono 133 wnioski obejmujące 197 działek oraz miasta Skawiny – 115 wniosków dotyczących 268 działek. Najmniejszą liczbę wniosków złożono dla sołectwa Pozowice oraz Polanka Hallera – po 12 wniosków odnoszących się łącznie do 28 nieruchomości.

TAB. 19 WNIOSKI ZŁOŻONE DO STUDIUM PO OGŁOSZENIU W PRASIE O PRZYSTĄPIENIU DO PROCEDURY*

Nr	Miejscowość	Ilość wniosków		
		Ilość wniosków	Ilość działek	% ogółu wniosków
1	Miasto Skawina	115	268	18,79
2	Borek Szlachecki	39	54	6,37
3	Facimiech	16	18	2,61
4	Gołuchowice	20	26	3,27
5	Grabie	13	16	2,12
6	Jaśkowice	23	31	3,76
7	Jurczyce	14	20	2,29
8	Kopanka	14	14	2,29
9	Krzęcin	62	87	10,13
10	Ochodza	25	36	4,08
11	Polanka Hallera	12	16	1,96
12	Pozowice	12	12	1,96
13	Radziszów	46	67	7,52
14	Rzozów	15	24	2,45
15	Wielkie Drogi	35	66	5,72
16	Wola Radziszowska	133	197	21,73
17	Zelczyna	18	22	2,94
RAZEM		612	976	100,00

*wnioski złożone w terminie wskazanym w ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania Studium
Źródło: Opracowanie własne.

RYC. 33 ROZMIESZCZENIE WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH DO STUDIUM

Źródło: Opracowanie własne.

8.6. POTRZEBY MIESZKAŃCÓW – ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2002 r. poz. 1062), minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami obejmują:

- 1) w zakresie dostępności architektonicznej:
 - a) zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków,
 - b) instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych,

- c) *zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy,*
 - d) *zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, 568 i 875),*
 - e) *zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub ich uratowania w inny sposób;*
- 2) *w zakresie dostępności cyfrowej – wymagania określone w ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych;*
- 3) *w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej:*
- a) *obsługę z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824), lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,*
 - b) *instalację urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,*
 - c) *zapewnienie na stronie internetowej danego podmiotu informacji o zakresie jego działalności – w postaci elektronicznego pliku zawierającego tekst odczytywalny maszynowo, nagrania treści w polskim języku migowym oraz informacji w tekście łatwym do czytania,*
 - d) *zapewnienie, na wniosek osoby ze szczególnymi potrzebami, komunikacji z podmiotem publicznym w formie określonej w tym wniosku.*

W związku z wymogami ww. ustawy, dla terenu Miasta i Gminy Skawina opracowany został w listopadzie 2020 r. Plan Działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. W dokumencie tym określono sposób realizacji działań mających na celu zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Do najistotniejszych działań podjętych i realizowanych w sposób ciągły zaliczyć należy:

- podanie do publicznej wiadomości danych kontaktowych osoby pełniącej funkcję koordynatora do spraw dostępności oraz zamieszczenie informacji na BIP,
- opracowanie planu działania oraz jego publikacja na BIP,
- stworzenie wykazu osób odpowiedzialnych za współpracę z koordynatorem w jednostkach Gminy Skawina (MOPS, szkoły, przedszkola, CKiS, itd.),
- wskazanie sposobów zapewnienia wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- podejmowanie działań mających na celu usuwanie barier oraz zapobieganie powstawaniu nowych barier,
- stałe monitorowanie poprawy dostępności.

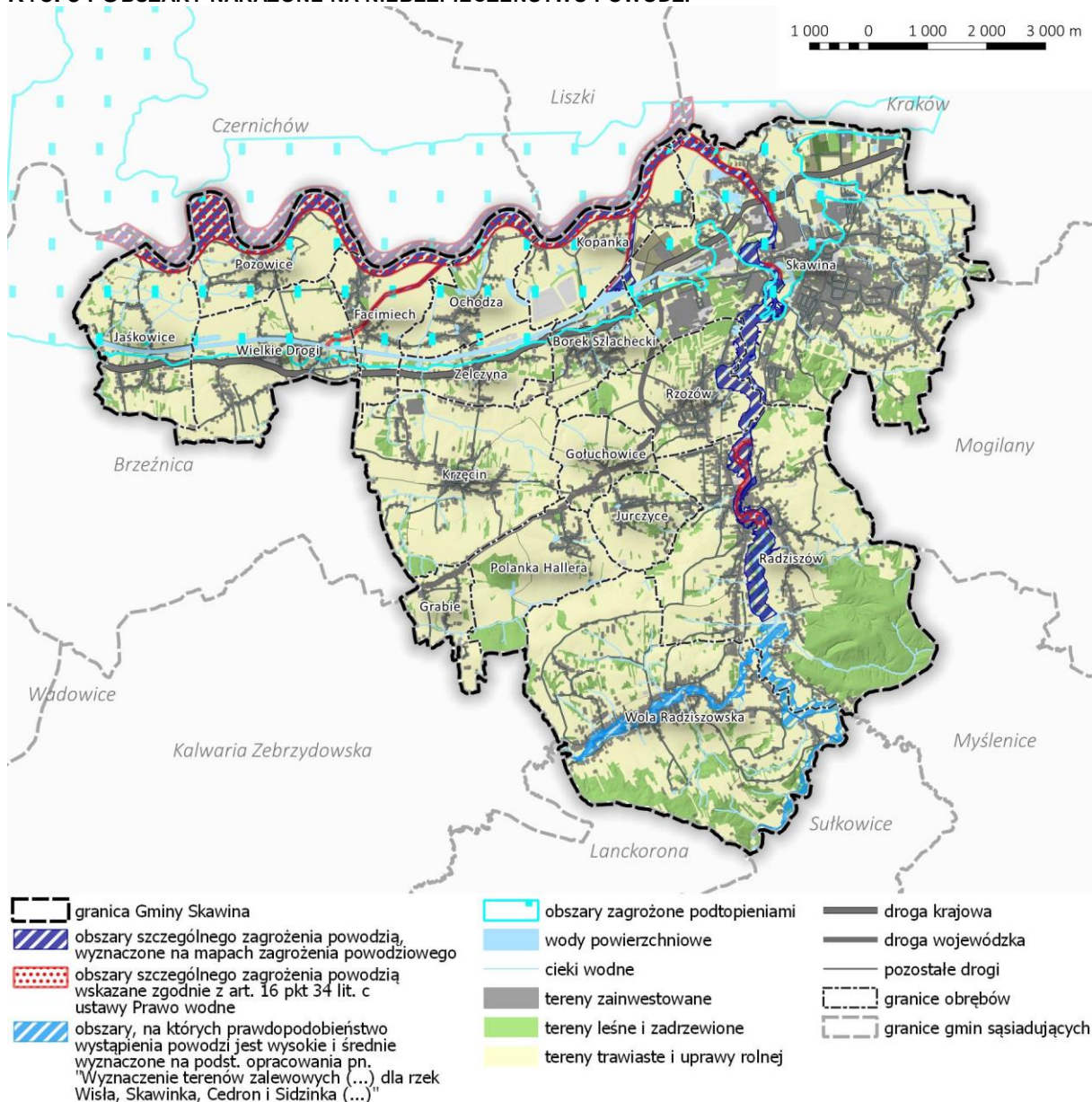
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

TERENY ZALEWOWE

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego (MZP) wykonanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obejmujących tereny położone w zasięgu zalewu wodą Q1%, Q10% oraz teren międzywala, znajdują się grunty położone w północnej i wschodniej części gminy wzdłuż Wisły oraz wzdłuż północnego odcinka Skawinki. Dla południowej części Skawinki oraz Cedronu, nie wykonano nowych map zagrożenia powodziowego. W związku z powyższym, na terenie tym obowiązują nadal zasięgi obszarów zagrożenia powodziowego wyznaczone w opracowaniu „Wyznaczanie terenów zalewowych – bezpośrednich oraz potencjalnych (na skutek awarii obwałowania) dla rzek Wisła, Skawinka, Cedron i Sidzinka na obszarze administracyjnym miasta i gminy Skawina”.

Największe spływy wód odnotowywane są w tym regionie w czasie wiosennych roztopów, jednak odpływ ten jest rozłożony w czasie. Największe wezbrania, podtopienia i powodzie występują głównie latem i są związane z gwałtownymi opadami deszczu, szczególnie w terenach górskich i podgórskich. Ze względu na płytkie zaleganie wód podziemnych przy wysokich stanach wód na Wiśle oraz przy nawalnicowych lub długotrwałych opadach, możliwe jest występowanie lokalnych podtopień, szczególnie w terenach położonych pomiędzy kanałem Łaczańskim a Wisłą.

RYC. 34 OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych KZGW.

ZAGROŻENIA GEOLOGICZNE W TYM SZKODY GÓRNICZE

W związku z brakiem terenów i obszarów górniczych na terenie Gminy Skawina, nie występują zagrożenia związane ze szkodami górniczymi.

ZAGROŻENIE HAŁASEM

Głównymi źródłami hałasu na obszarze Gminy Skawina są szlaki komunikacyjne drogowe (droga krajowa nr 44, droga wojewódzka, drogi powiatowe), linie kolejowe (nr 94 Kraków Płaszów – Skawina – Oświęcim oraz nr 97 Skawina – Sucha Beskidzka – Zakopane), obiekty usługowe, przemysłowe, jak również linie elektroenergetyczne najwyższych napięć.

Analiza akustyczna dla drogi krajowej nr 44 została wykonana tylko dla odcinka od węzła z autostradą A4 do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 953 tj. na odcinku o długości około 3 km. Według niej, w sąsiedztwie analizowanego odcinka drogi krajowej można zaobserwować przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach zlokalizowanych w małej odległości od drogi. Budynki mieszkalne zlokalizowane najbliżej jezdni znajdują się w zasięgach oddziaływania.

Niekorzystnych zmian klimatu akustycznego w środowisku, powodowanego przez eksploatację linii kolejowych można się spodziewać przy dużym natężeniu ruchu w przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w bezpośrednim sąsiedztwie tras kolejowych. Zasięg oddziaływania linii kolejowych w zakresie hałasu został wskazany w załączniku do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla modernizacji linii kolejowych nr 94 i 97.

Przez obszar gminy przebiegają linie najwyższych napięć - linia elektroenergetyczna 400 kV relacji Tucznawa - Skawina, Byczyna – Skawina 3, Skawina – Tarnów, Rzeszów - Skawina, które są uciążliwym źródłem hałasu, szczególnie podczas złych warunków atmosferycznych. Linie WN o napięciu roboczym 110 i 220 kV nie emitują hałasu ponadnormatywnego.

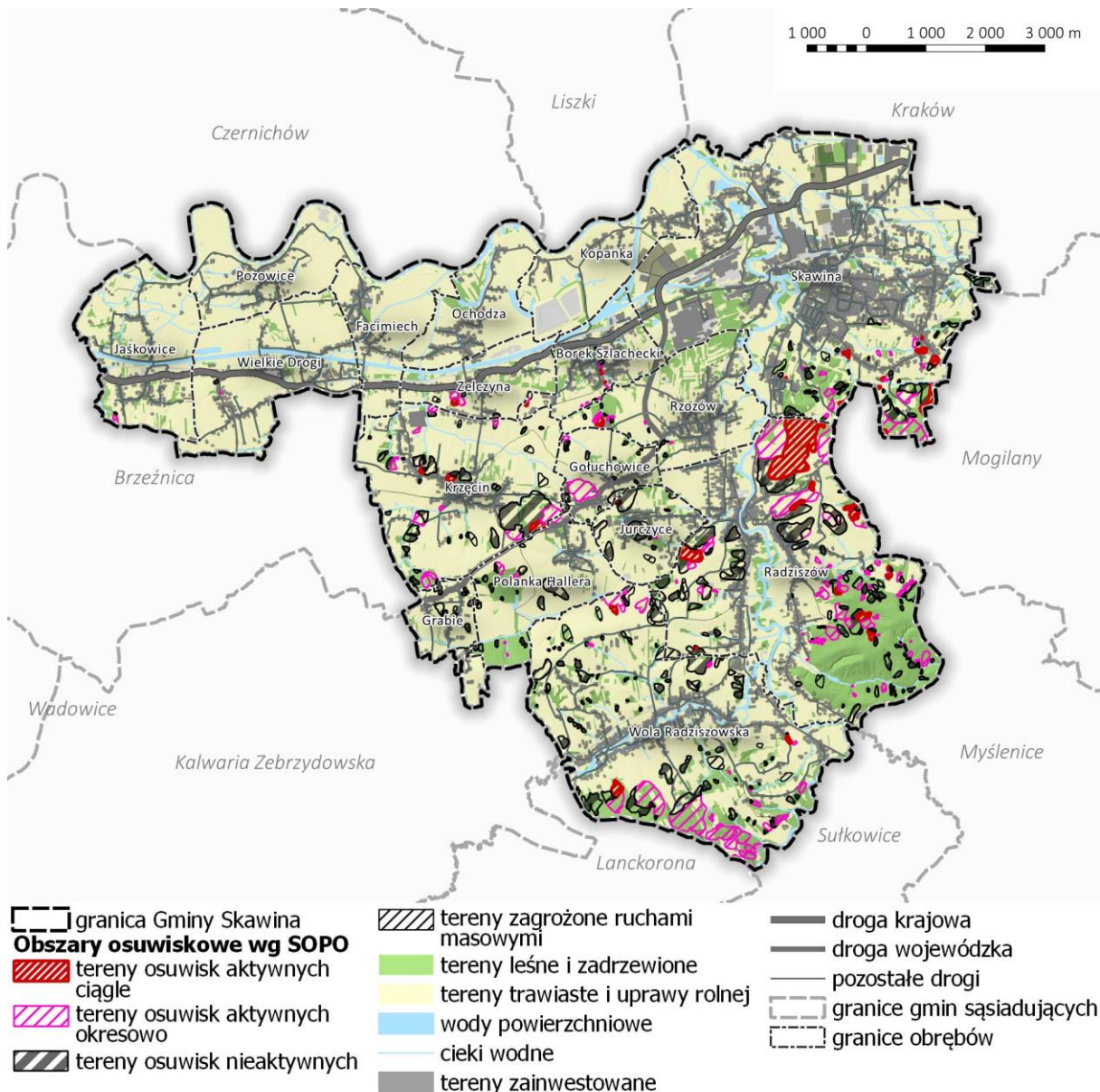
Zwiększone natężenie hałasu występuje także w sąsiedztwie zakładów produkcyjnych i usługowych. Oddziaływanie to ma charakter lokalny i na ogół ogranicza się do terenu własności, bądź najbliższego otoczenia, przeważnie nie przekraczając przy tym norm dotyczących hałasu.

OSUWISKA I RUCHY MASOWE

Na obszarze Gminy Skawina rozpoznano ogółem 490 osuwisk (42 osuwiska aktywne ciągle, 137 osuwisk aktywnych okresowo, 311 osuwisk nieaktywnych). Ponadto, na terenie gminy wskazano 30 terenów zagrożonych ruchami masowymi. Rozmieszczenie osuwisk ma powiązanie z głównymi jednostkami geomorfologicznymi i zróżnicowaniem litostratygraficznym podłoża skalnego. Łączna powierzchnia zarejestrowanych osuwisk oraz terenów zagrożonych występowaniem ruchów masowych wynosi około 812,2 ha, co stanowi około 8,1% powierzchni gminy.

Zaobserwowano zróżnicowanie pod względem częstotliwości występowania osuwisk, ich wielkości i charakteru. Rozmieszczenie osuwisk ma powiązanie z głównymi jednostkami geomorfologicznymi i zróżnicowaniem litostratygraficznym podłoża skalnego.

RYC. 35 TERENY OSUWISKOWE I ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI NA OBSZARZE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych: <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO>.

Osuwiska zarejestrowane na omawianym terenie są to prawie wyłącznie zsuwy powstałe w wyniku przemieszczenia gruntów i skał wzdłuż powierzchni ścięcia wykazujące duży związek z budową podłoża.

Rejonem osuwiskowym, charakteryzującym się stosunkowo niższym wskaźnikiem osuwiskowości, jest obszar położony w północnej części miasta i Gminy Skawina na terenie Wysoczyzny Krakowskiej. Występują one na północ od linii nasunięcia karpackiego i są to osuwiska nieaktywne lub aktywne okresowo. Większe ich skupienie stwierdzono w okolicach Zelczyny, w okolicach Borku Szlacheckiego oraz między Falbówką w Skawinie, a Chorowicami i Brzyczyną. Część z nich to osuwiska aktywne. Są one rozwinięte na wychodniach warstw skawińskich i wzdłuż skarp erozyjnych potoków.

Tereniem o zdecydowanie wyższym wskaźniku osuwiskowości jest środkowa część gminy, czyli rejon związany z progiem karpackim, odzwierciedlającym w przybliżeniu strefę nasunięcia Karpat na zapadlisko przedkarpacie. Rejon ten obejmuje: okolice Polanki Hallera, Gołuchowic, Radziszowa –

Zawodzia i Zadworza oraz okolice przysiółka Troszczeńce i rozciąga się od Skawiny na wschód po Buków na terenie Gminy Mogilany. Tutaj znajdują się największe powierzchniowo osuwiska. Osuwiska w tej części gminy należą do osuwisk aktywnych i bardzo niebezpiecznych ze względu na wyraźne oznaki aktywności oraz wielkość obszaru jaki zajmują. Największe osuwisko znajduje się w prawostronnej części doliny Skawinki, między Radziszowem a Skawiną i zajmuje powierzchnię ponad 1 km². Jest to bardzo duże osuwisko skalno – zwietrzelinowe rozpoczynające się wyraźnymi skarpami w ok. Góry Wytrzyśczyk w Skawinie. W 2010 roku osuwisko uaktywniło się, zwłaszcza w górnej części (gdzie wzdłuż skarpy głównej widoczne były otwarte szczeliny) ale także poniżej, w kierunku doliny Lutówki.

Osuwisko w Radziszowie jest aktywne w części od Góry Wytrzyśczyk po koryto Lutówki. W przypadku tego typu dużych osuwisk, brak jest praktycznie możliwości ich stabilizacji zarówno ze względu na głębokość przebiegu powierzchni poślizgu jak i stale zachodzące deformacje. Ponadto stabilizacja tak dużego osuwiska nie jest ekonomicznie uzasadniona.

Kolejny rejon osuwiskowy to teren położony na południowy-wschód od Radziszowa i na wschód od rzeki Skawinki. Są to osuwiska rozwinięte na utworach jednostki śląskiej o średniej wielkości i o różnym stopniu aktywności. Znaczna część tych osuwisk występuje na terenie zalesionym. Osuwiska znajdujące się poza terenami zalesionymi, dla których wskazano strefy aktywności, należy traktować jako obiekty, które stanowią potencjalne zagrożenie dla budowli i infrastruktury - nawet małe osuwiska, występujące wzdłuż potoków, a uaktywniane okresowo, mogą zagrażać budynkom w przypadku posadowienia ich zbyt blisko krawędzi skarp.

Kolejny rejon, znajdujący się na południe od potoku Cedron, przy południowej granicy gminy, obejmuje dużej wielkości osuwiska skalno-zwietrzelinowe o bardzo złożonych formach. Jest to obszar, gdzie występują pocięte uskokami utwory jednostki śląskiej⁴².

PROMIENIOWANIE, SKAŻENIA

W chwili obecnej na terenie gminy nie ma zlokalizowanych zakładów zaliczonych do grupy zakładów o zwiększonym bądź dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na podstawie Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r.⁴³.

Najważniejszym źródłem wytwarzającym promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące, są napowietrzne przesyłowe linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia:

- linia 400 kV relacji Byczyna-Skawina, Skawina-Tuczna;wa;
- linia 400 kV Skawina Tarnów, Rzeszów Skawina;
- linie napowietrzne 220 kV Byczyna — Skawina 1, Byczyna —Skawina 2,
- linie napowietrzne 220 kV Klikowa — Skawina, Skawina — Wanda,
- linia napowietrzne 110 kV relacji Dwory — Skawina Huta,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Zator — Borek Szlachecki — Skawina Huta,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Kalwaria — Skawina Huta,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Szaflary,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina Huta — Szaflary,
- linia napowietrzna 110 kV Skawina Huta — Rabka,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Skawina Huta t. 1,

⁴² Objasnienia do Mapy Osuwisk i Terenów Zagrożonych Ruchami Masowymi, PIG, PIB, Antoni Wójcik, Teresa Mrozek, Warszawa, 2014 r.

⁴³ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2013 poz. 1479).

- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Skawina Huta t. 2,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Pasternik,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Salwator,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Bonarka,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Bieżanów,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Kampus,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Korabniki
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Myślenice,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Świątniki Górne,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Korabniki – Lubocza.

Źródłem elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego są także stacje bazowe telefonii komórkowej, które w otoczeniu anten wytwarzają strefy o przekroczonych dopuszczalnych poziomach pola elektromagnetycznego. Na terenie miasta Skawina badania pól elektromagnetycznych przeprowadzono w 2016 roku (kontynuacja badań z lat poprzednich). Celem pomiarów nie było ukazanie wpływu poszczególnych obiektów emitujących fale elektromagnetyczne na poziom pól elektromagnetycznych w środowisku w miejscu ich występowania, a jedynie określenie oddziaływania pól elektromagnetycznych w miejscach dostępnych dla ludności. Na podstawie uzyskanych wyników nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej pól elektromagnetycznych wynoszącej 7 V/m.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

10.1. LICZBA I ROZMIESZCZENIE LUDNOŚCI

Obserwacja zjawisk demograficznych umożliwia wieloaspektowe analizy struktury danej społeczności. Dostarcza również informacji o kształtujących się tendencjach rozwojowych, co umożliwia skuteczne prognozowanie zmian w dłuższej perspektywie czasu.

Zgodnie z danymi Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, Gminę Skawina pod koniec roku 2020 zamieszkiwało 43 751 osób, co stanowiło 15,55% mieszkańców powiatu krakowskiego. Gęstość zaludnienia Gminy Skawina jest stosunkowo wysoka na tle powiatu krakowskiego i wynosi 438 os/km².

TAB. 20 LICZBA LUDNOŚCI, POWIERZCHNIA ORAZ GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA WYBRANYCH GMIN

Jednostka:	Rodzaj gminy	Liczba ludności [os.]	Powierzchnia [km ²]	Gęstość zaludnienia [os./km ²]
Skawina	miejsko-wiejska	43 751	100	438
Niepołomice	miejsko-wiejska	29 638	96	308
Dobczyce	miejsko-wiejska	15 346	66	231
Myślenice	miejsko-wiejska	44 519	154	290
Wieliczka	miejsko-wiejska	61 233	100	614
powiat krakowski	-	281 440	1231	229

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

Od kilkunastu lat na terenie Gminy Skawina obserwowany jest stały wzrost liczby ludności. W ciągu ostatnich 10 lat, w gminie przybyło 938 mieszkańców. Udział kobiet w populacji gminy oscyluje wokół 51%, a w roku 2020 wyniósł 51,7%.

TAB. 21 LICZBA LUDNOŚCI W GMINIE SKAWINA WG PŁCI W LATACH 2011-2020

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba ludności	42 813	43 006	43 088	43 137	43 184	43 346	43 369	43 496	43 586	43 751
Kobiety	22 127	22 213	22 272	22 292	22 291	22 384	22 382	22 475	22 542	22 625
Mężczyźni	20 686	20 793	20 816	20 845	20 893	20 962	20 987	21 021	21 044	21 126

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

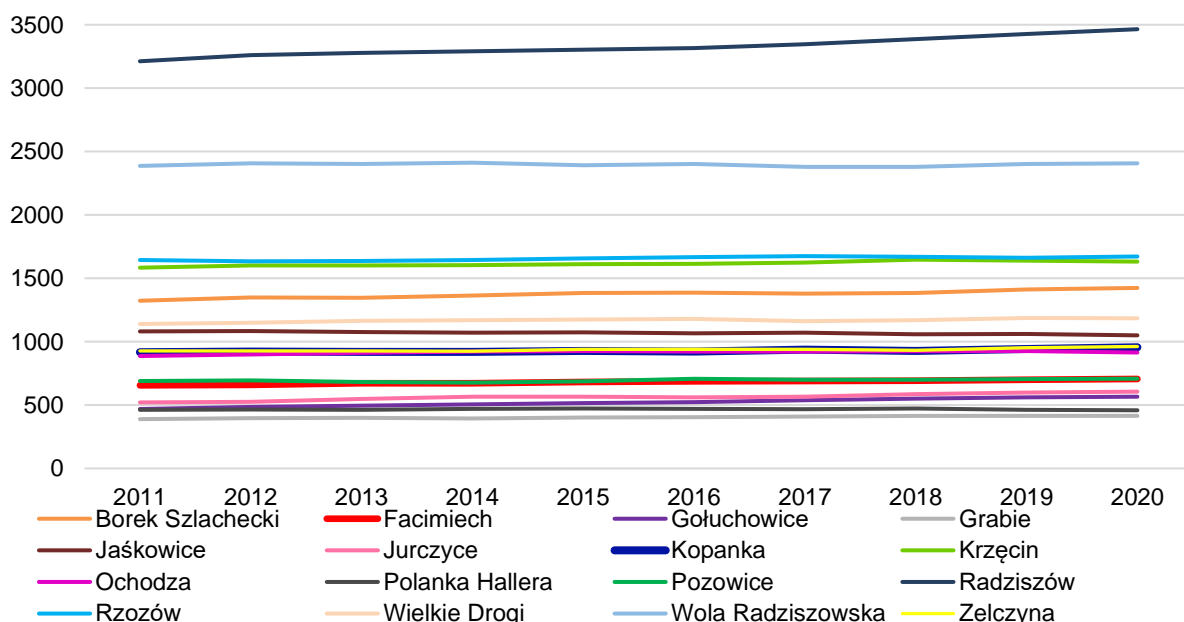
TAB. 22 LICZBA MIESZKAŃCÓW W PODZIALE NA SOŁECTWA W LATACH 2011-2020

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Borek Szlachecki	1323	1 350	1 347	1 364	1 385	1 386	1 379	1 384	1 411	1 424
Facimiech	656	659	671	672	682	688	690	693	701	706
Gołuchowice	469	486	495	505	515	524	539	552	562	566

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Grabie	389	396	399	395	402	405	410	414	415	415
Jaśkowice	1 082	1 084	1 075	1 072	1 073	1 067	1 071	1 058	1 061	1 050
Jurczyce	521	526	549	565	567	561	565	586	599	606
Kopanka	917	921	919	919	926	923	937	928	943	956
Krzęcin	1 584	1 601	1 602	1 605	1 612	1 613	1 625	1 647	1 639	1 632
Ochodza	887	899	912	923	926	921	921	924	926	915
Polanka Hallera	463	464	463	469	473	470	468	473	463	459
Pozowice	689	694	683	677	687	707	701	701	705	708
Radziszów	3 212	3 261	3 277	3 291	3 304	3 317	3 346	3 387	3 427	3 465
Rzozów	1644	1 634	1 636	1 645	1 656	1 667	1675	1 669	1 662	1 673
Wielkie Drogi	1 140	1 149	1 164	1 170	1 175	1 180	1 162	1 170	1 187	1 185
Wola Radziszowska	2 386	2 407	2 401	2 412	2 391	2 402	2 379	2 379	2 401	2 407
Zelczyna	927	928	926	925	940	939	939	933	953	962
Skawina Miasto	23 596	23 540	23 471	23 423	23 276	23 308	23 218	23 217	23 182	23 103

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze strony BIP Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie, stan na dzień 31.12.2020 r.

RYC. 36 LICZBA MIESZKAŃCÓW W PODZIALE NA SOŁECTWA W LATACH 2011-2020

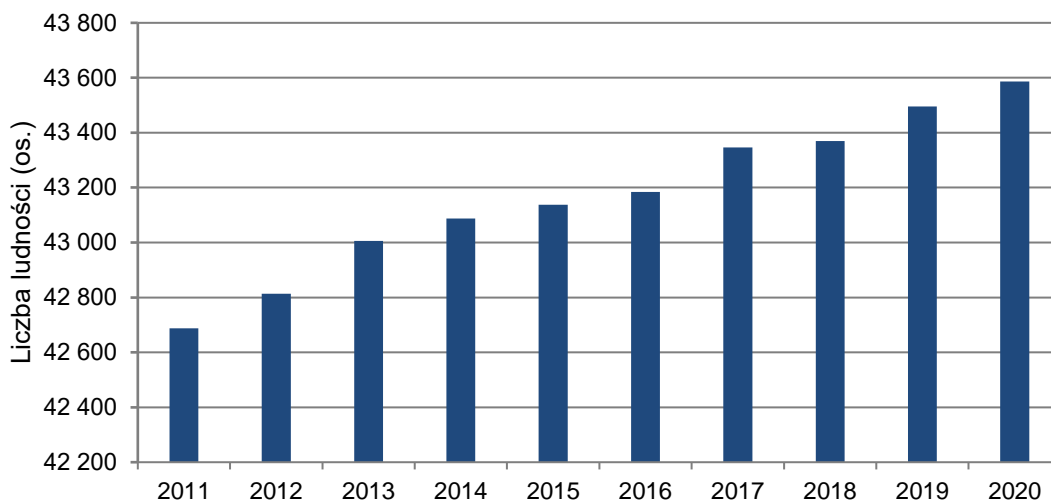

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

Analizując przyrost liczby mieszkańców Gminy Skawina w podziale na poszczególne sołectwa w latach 2011-2020, nie zaobserwowano istotnych zmian w liczbie ludności – w prawie wszystkich

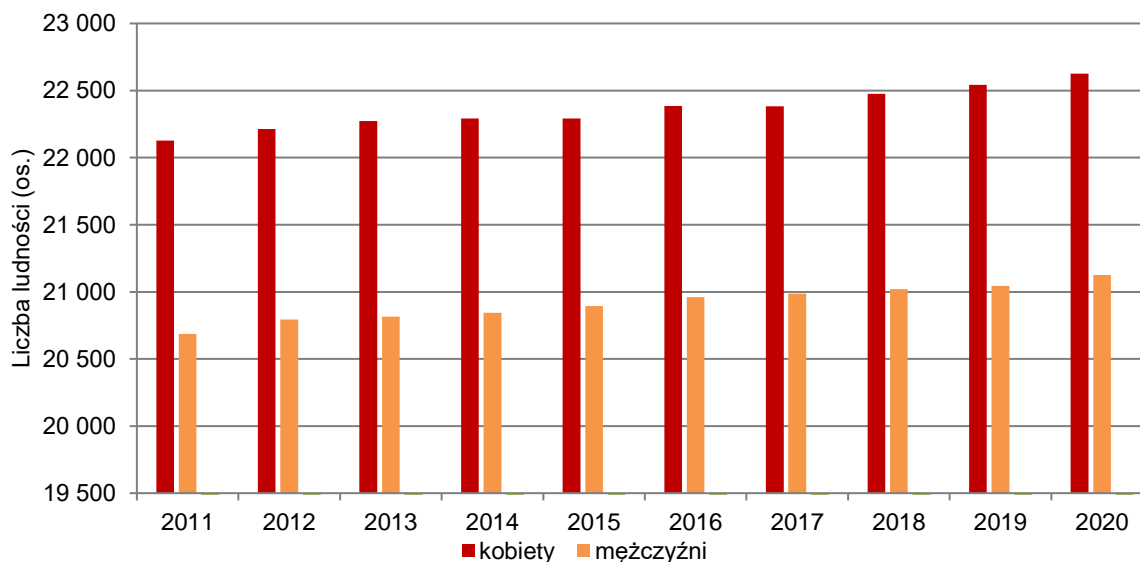
miejsowościach odnotowano wzrost liczby ludności. Najwięcej osób przybyło w miejscowościach takich jak: Radziszów (+253 os.), Borek Szlachecki (+101 os.) i Gołuchowice (+97 os.). Niewielki spadek liczby ludności odnotowano w mieście Skawina (-493 os.), Jaśkowicach (-32 os.) oraz Polance Hallera (-4 os.).

RYC. 37 LICZBA LUDNOŚCI GMINY SKAWINA W LATACH 2011-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

RYC. 38 LUDNOŚĆ W GMINIE SKAWINA WG PŁCI W LATACH 2011-2020

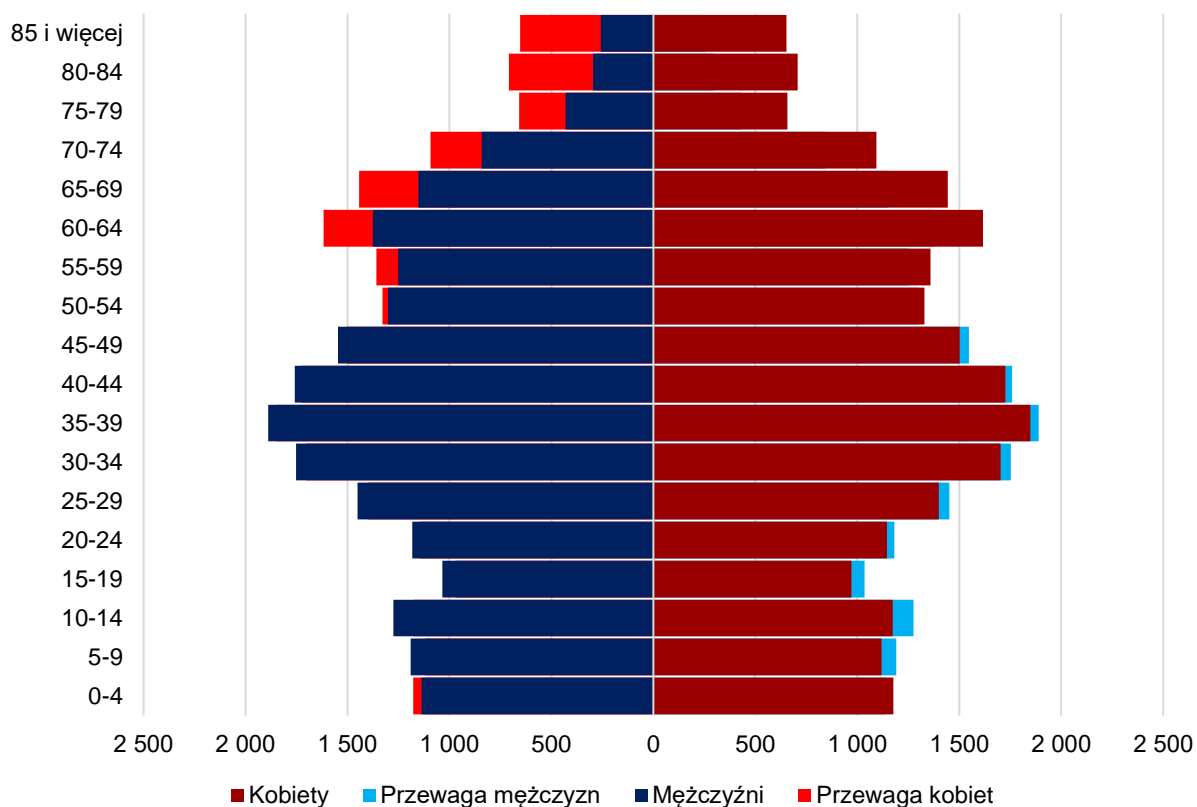
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

TAB. 23 UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH GRUP EKONOMICZNYCH LUDNOŚCI GMINY SKAWINA

Udział ludności:	2011 (%)	2012 (%)	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)	2016 (%)	2017 (%)	2018 (%)	2019 (%)	2020 (%)
w wieku przedprodukcyjnym	19,95	19,75	19,50	19,15	19,10	19,15	18,95	18,90	18,90	18,95
w wieku produkcyjnym	64,65	64,50	64,30	64,05	63,50	62,90	62,60	62,10	61,60	60,90
w wieku poprodukcyjnym	15,40	15,75	16,20	16,80	17,40	17,95	18,45	19,00	19,50	20,15

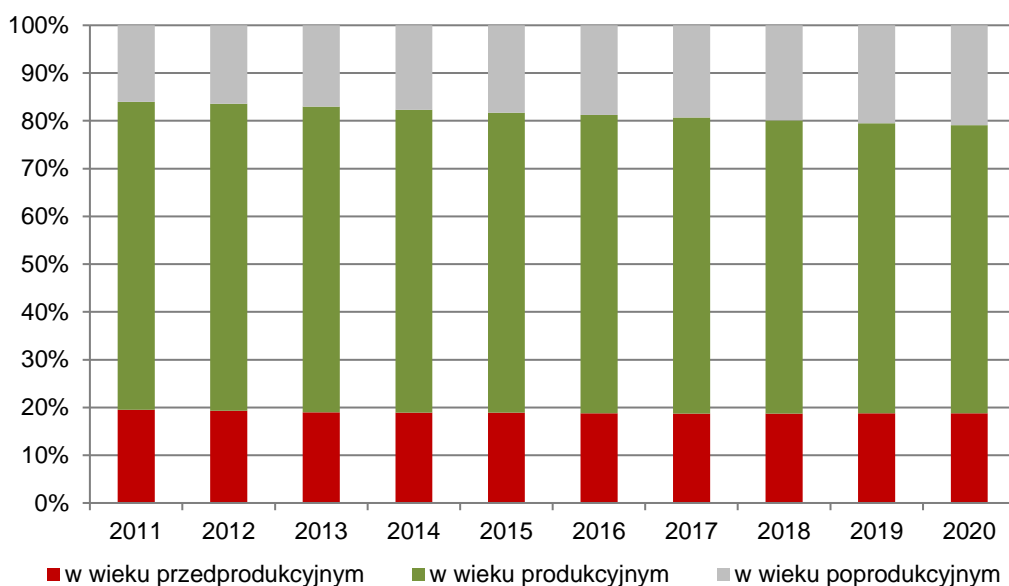
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

RYC. 39 PIRAMIDA WIEKU – STAN 31.12.2020 R.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

RYC. 40 UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH GRUP EKONOMICZNYCH LUDNOŚCI GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

Zmiany zachodzące w udziale poszczególnych grup ekonomicznych ludności Gminy Skawina wykazują stałą tendencją. Z roku na rok maleje udział grupy w wieku przedprodukcyjnym, przy jednoczesnym wzroście udziału ludności w wieku poprodukcyjnym. W 2020 roku udział wymienionych wyżej grup wynosi odpowiednio: 18,95% i 20,15%. Grupa osób w wieku produkcyjnym stanowi 60,9% populacji.

Jedną z najważniejszych zależności pomiędzy ekonomicznymi grupami wieku obrazuje wskaźnik obciążenia demograficznego. Przedstawia on stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym⁴⁴. Od roku 2011 za sprawą zmiany struktury demograficznej ludności, obserwuje się wzrost wartości wskaźnika o 11 os. (2011 r.: 55,1 os.; 2020 r.: 66,0 os.).

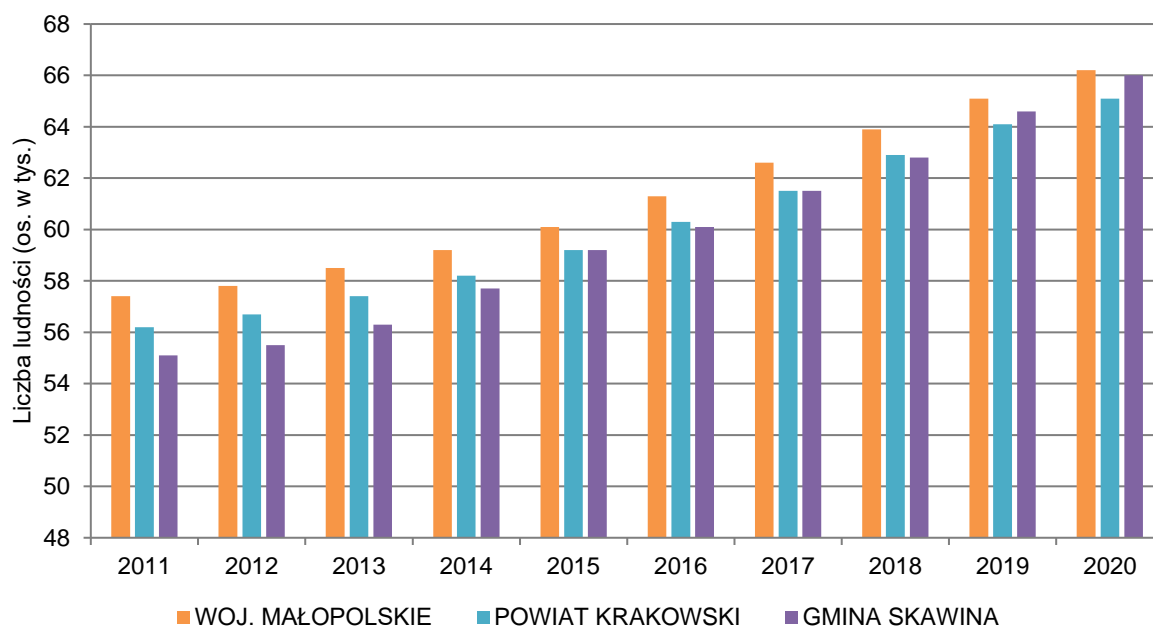
TAB. 24 WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO

jednostka	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
woj. małopolskie	57,4	57,8	58,5	59,2	60,1	61,3	62,6	63,9	65,1	66,2
Gmina Skawina	55,1	55,5	56,3	57,7	59,2	60,1	61,5	62,8	64,6	66,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

⁴⁴ Wiek produkcyjny zgodnie z definicją GUS – dla mężczyzn: 18-64 lat, dla kobiet 18-59 lat.

RYC. 41 WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

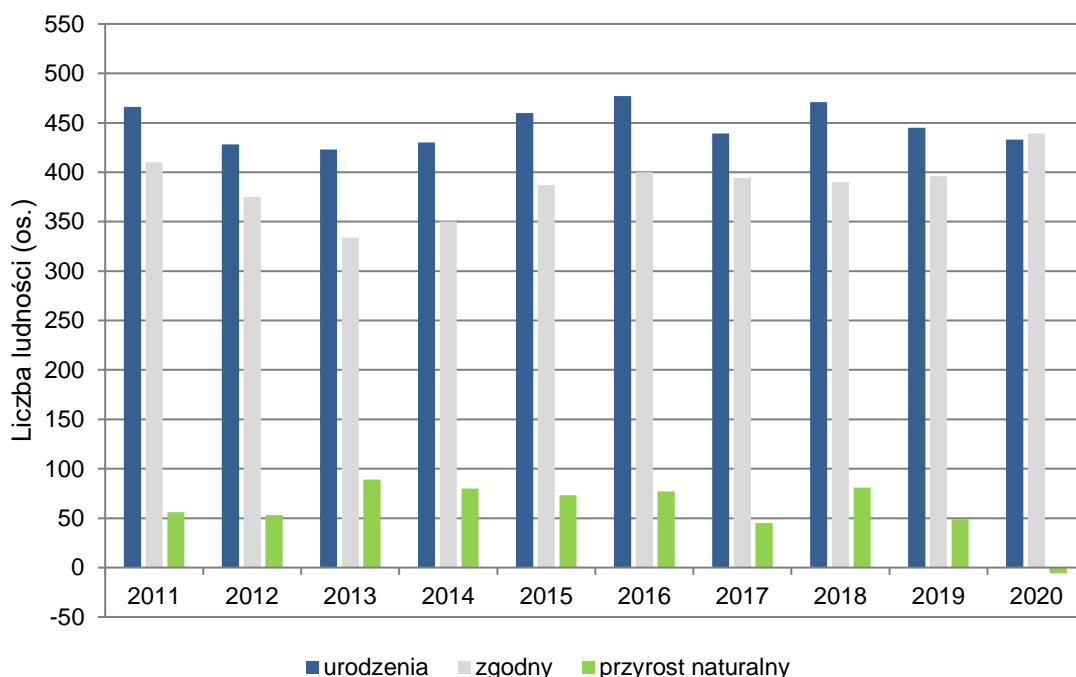
Decydujące znaczenie w kształtowaniu liczby ludności na danym obszarze ma przyrost naturalny oraz migracje. W analizowanym okresie zanotowano stosunkowo stabilne wartości przyrostu naturalnego. W latach 2011-2019 średni przyrost naturalny wynosił 67 osób rocznie. Wartości wskaźnika przyrostu naturalnego wahały się pomiędzy 1,0‰ a 2,0‰, a jego średnia wartość wyniosła 1,5‰. Z punktu widzenia ogólnej sytuacji demograficznej wartości te uznać należy za bardzo optymistyczne. Natomiast w roku 2020 wskaźnik przyrostu naturalnego po raz pierwszy był ujemny – 0,1‰. Wpływ na to miała pandemia COVID-19.

TAB. 25 RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W GMINIE SKAWINA W LATACH 2011 - 2020

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
urodzenia	466	428	423	430	460	477	439	471	445	433
zgodny	410	375	334	350	387	400	394	390	396	439
przyrost naturalny	56	53	89	80	73	77	45	81	49	-6
wskaźnik przyrostu naturalnego ‰	1,3	1,2	2	1,8	1,7	1,7	1	1,8	1,1	-0,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

RYC. 42 RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W GMINIE SKAWINA W LATACH 2011-2020

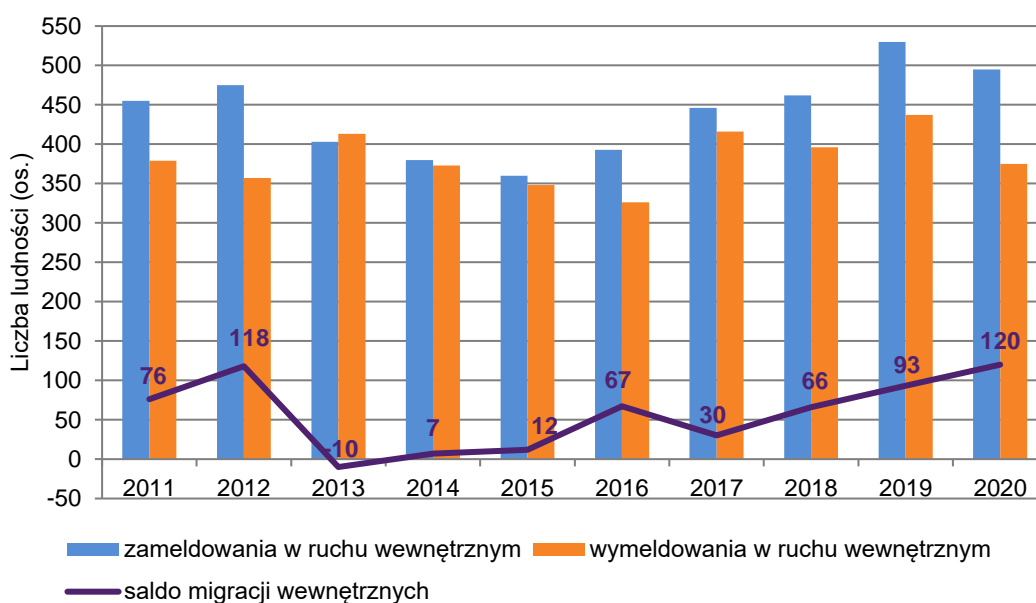

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

Ruch migracyjny można rozpatrywać w dwóch aspektach – migracji wewnętrznych oraz migracji zewnętrznych. Wymeldowania za granicę oraz zameldowania z zagranicy stanowią znikomą część ruchu migracyjnego Gminy Skawina.

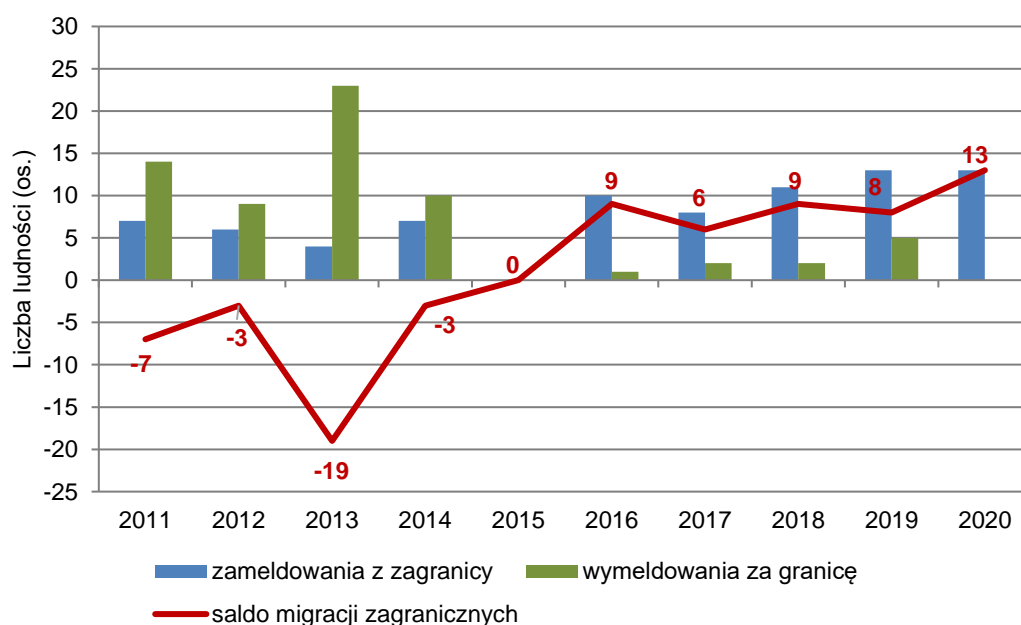
Kolejne ryciny prezentują analizę dynamiki zmian salda migracji w ruchu wewnętrznym i zewnętrznym na przestrzeni lat 2011-2020. W analizowanym okresie czasu, dane wskazują przeważnie dodatnie saldo migracji w ruchu wewnętrznym, co świadczy o stałej nadwyżce nowych mieszkańców gminy. Wyjątek stanowił rok 2013, w którym saldo migracji w ruchu wewnętrznym było ujemne. Najwyższe saldo migracji odnotowano w roku 2012 (118) i 2020 (120). Analizując migracje w ruchu zewnętrznym zauważyć można, że na przełomie lat 2011-2014 wystąpiła przewaga wymeldowań za granicę w stosunku do zameldowań. Następnie od roku 2015 do 2020 odnotowano dodatnie saldo migracji i przewagę zameldowań mieszkańców z zagranicy. Trend zarówno w przypadku migracji wewnętrznych, jak i z zagranicy jest dodatni i rosnący, dlatego można się spodziewać dodatniego salda migracji mieszkańców gminy w kolejnych latach. W przypadku Gminy Skawina, kluczowym czynnikiem wpływającym na dodatni bilans migracji wewnętrznych i determinującym rozwój demograficzny gminy są procesy intensywnej suburbanizacji zachodzące w otoczeniu Krakowa (odpływ mieszkańców miasta w kierunku jego strefy podmiejskiej). O szczególnym wpływie suburbanizacji na rozwój demograficzny gminy świadczy również dodatni bilans migracji między Skawiną i Krakowem.

RYC. 43 SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNEJ W GMINIE SKAWINA W LATACH 2011-2020

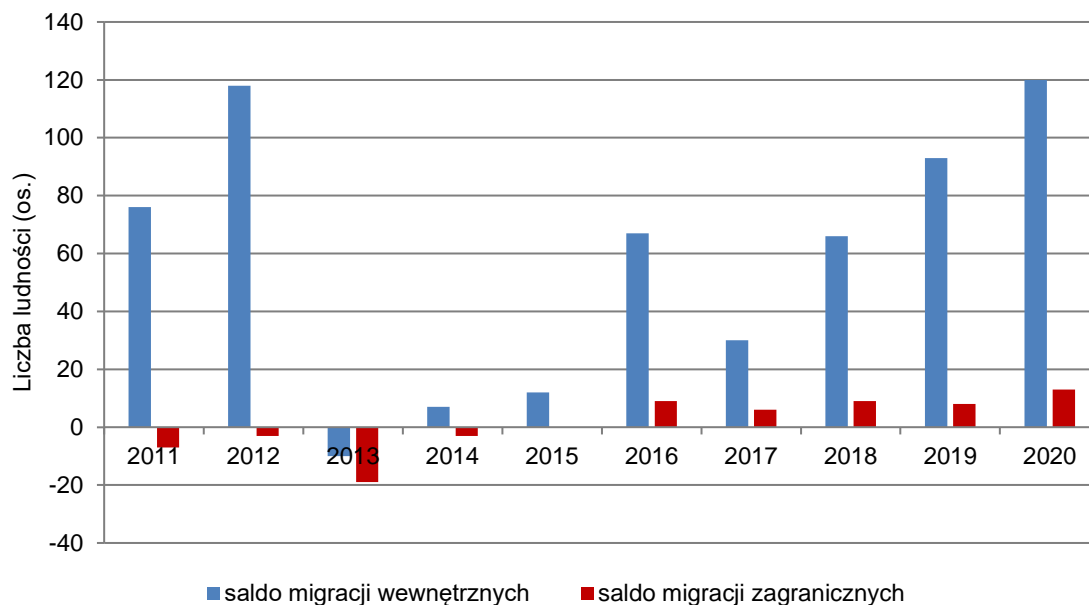
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

RYC. 44 SALDO MIGRACJI W ZEWNĘTRZNEJ W GMINIE SKAWINA W LATACH 2011-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

RYC. 45 RUCH MIGRACYJNY W GMINIE SKAWINA W LATACH 2011-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2020 r.

10.2. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Właściwe określenie kierunków polityki przestrzennej Gminy Skawina na najbliższe lata wymaga nie tylko trafnej oceny obecnej sytuacji demograficznej i panujących trendów, ale również określenie przewidywanych zmian w strukturze ludności. W tym celu, na podstawie danych zgromadzonych przez Urząd Miasta i Gminy w Skawinie, danych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny oraz wskaźników demograficznych związanych z ruchem naturalnym ludności publikowanych przez GUS opracowana została prognoza demograficzna ludności w Gminie Skawina w długiej perspektywie czasu.

W przygotowanej prognozie demograficznej uwzględnione zostały dwa zjawiska, które mają decydujące znaczenie w kształtowaniu liczby ludności: ruch naturalny oraz migracyjny. Czynniki te mają bezpośredni wpływ na liczbę ludności i jej rozmieszczenie na danym obszarze. Za rok wyjściowy do prognozy przyjęto rok 2020 (stan na 31 XII – najnowsze dostępne dane). Prognozę demograficzną dla Gminy Skawina sporządzono w czterech wariantach. Za horyzont prognozy przyjęto rok 2050.

WARIANT 1

Za punkt wyjścia przyjęto tendencje zaobserwowane w ostatnich latach (2010-2020), tzn. dodatni przyrost naturalny, którego średnia wartość kształtuje się na poziomie +61osób oraz dodatnie saldo migracji w ruchu wewnętrznym i zewnętrznym – średnio +61 osoby. W 2020 r. widoczny jest wpływ pandemii COVID-19 na liczbę ludności Gminy. Po raz pierwszy w analizowanym okresie czasu przyrost naturalny osiągnął wartość ujemną (-6) – przy liczbie urodzeń utrzymującej się na podobnym poziomie, znacznie wzrosła liczba zgonów.

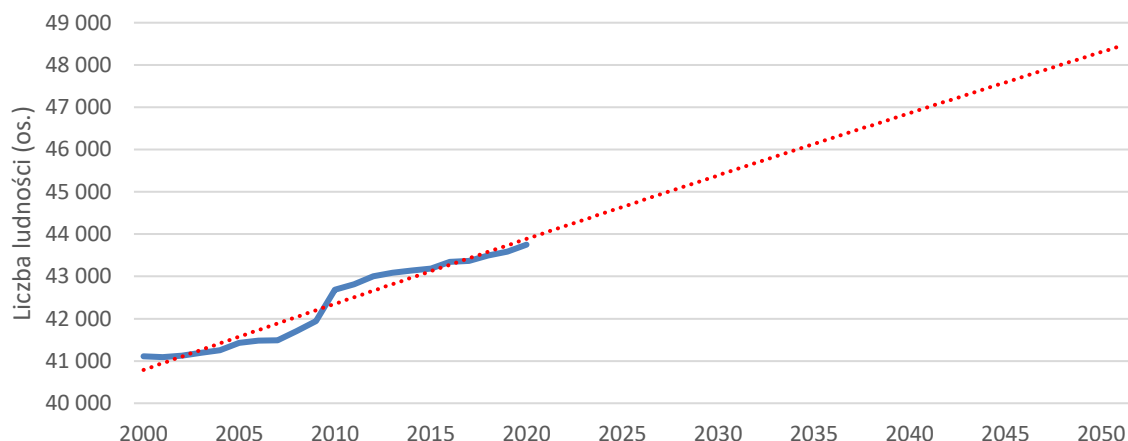
WARIANT 2

Wariant 2 prognozowanej liczby ludności w Gminie Skawina do roku 2050 przygotowany został w oparciu o model trendu wielomianowego. W celu bardziej precyzyjnego dopasowania teoretycznego modelu trendu do analizy wykorzystano dane dotyczące liczby ludności od 2000 r. Współczynnik determinacji kształtuje się na poziomie 0,94, co świadczy o tym, iż zbudowany model teoretyczny trendu wielomianowego w 94% wyjaśnia zmienność badanego zjawiska.

Dalszy wzrost liczby ludności gminy możliwy będzie do utrzymania w następujących warunkach:

- stały dopływ ludności do gminy przewyższający liczbę osób wymeldowujących się,
- utrzymanie wysokiej liczby urodzeń,
- utrzymanie trendu przesiedlania się ludności miejskiej na obszary wiejskie,
- napływ młodych rodzin, pragnących powiększyć rodzinę,
- przeważająca ilość osób w wieku produkcyjnym,
- wzrost atrakcyjności terenu gminy głównie dla osób młodszych,
- zwiększenie ilości terenów inwestycyjnych o wysokich walorach,
- rozwój połączeń komunikacyjnych z Krakowem – stanowiących udogodnienie dla ludności pracującej poza gminą.

RYC. 46 PROGNOZOWANA ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI GMINY SKAWINA W OPARCIU O MODEL TRENDU WIELOMIANOWEGO

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

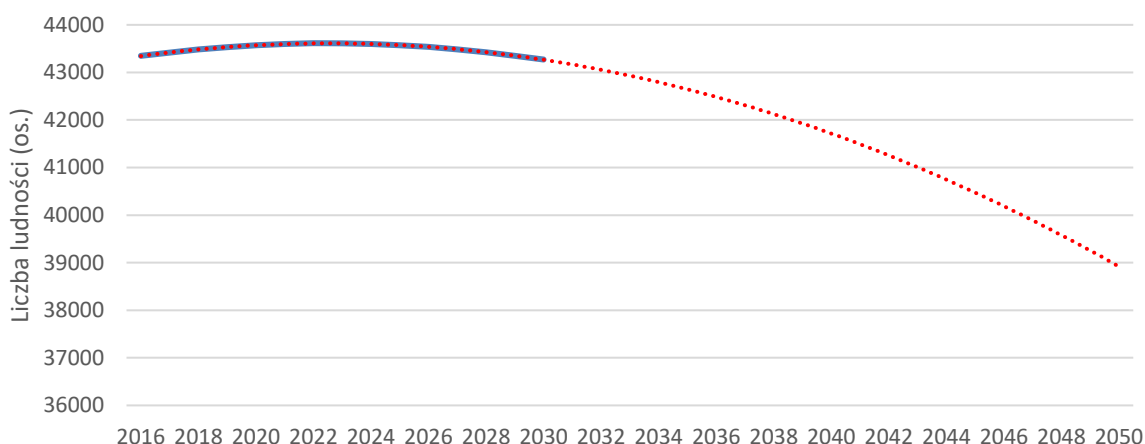
WARIANT 3 – NA BAZIE OPRACOWANEJ PRZEZ GUS „PROGNOZY LUDNOŚCI GMIN NA LATA 2017-2030 (OPRACOWANIE EKSPERYMENTALNE)” W UZUPEŁNIENIU O PROGNOZOWANIE NA BAZIE TRENDU WIELOMIANOWEGO

Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 została opracowana w oparciu o długoterminowe założenia prognozy ludności Polski na lata 2014-2050 oraz prognozy dla powiatów i miast na prawach powiatu. Prognoza ludności gmin do 2030 r. jako punkt wyjścia przyjmuje stan ludności w dniu 31.12.2016 r. Ze względu na dużą zmienność wskaźników demograficznych w czasie w poszczególnych gminach, podjęto decyzję o skróceniu horyzontu prognozy. Założenia prognozy na poziomie gmin:

- wartości współczynnika płodności (ASFR) oraz prawdopodobieństwo zgonu w danym wieku dla gmin zostały przyjęte takie same jak dla powiatów, w których się znajdują,
- strumienie migracji zostały wyliczone jako procent imigracji bądź emigracji (wewnętrznych i zagranicznych), który napływa bądź odpływa z danej gminy w stosunku do całego powiatu. Założono, że przez cały okres prognozy procent napływów oraz odpływów z poszczególnych gmin będzie się utrzymywał na poziomie średniej dziesięcioletniej (tj. z lat 2007-2016).

Zbudowany na podstawie graficznego przedstawienia prognozowanych przez GUS wartości liczby ludności w Gminie Skawina do 2030 r. model teoretyczny trendu kontynuuje prognozowany trend spadkowy. Zbudowany model teoretyczny trendu wielomianowego w 99% wyjaśnia zmienność badanego zjawiska (współczynnik determinacji $R^2=0,99$). Dopasowanie modelu jest więc na poziomie bardzo dobrym.

RYC. 47 PROGNOZOWANA ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI W GMINIE SKAWINA – WARIANT 3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Warto jednak zaznaczyć iż przygotowana przez GUS prognozowana liczba ludności w latach 2017-2020 w porównaniu z aktualnymi danymi dla Gminy Skawina prezentowanymi przez statystykę publiczną różni się (w 2017 r. prognoza GUS zakładała 50 osób więcej, w 2018 r. – 15 osób mniej, w 2019 r. – 55 osób mniej, w 2020 r. – 179 osób mniej), co świadczy o dużej zmienności wskaźników demograficznych w czasie w poszczególnych gminach. Można zatem zakładać iż prognozowany przez GUS spadek liczby ludności, w nawiązaniu do stanu faktycznego różniącego się od prognozowanych wartości, nie nastąpi.

WARIANT 4 – NAWIĄZUJĄCY DO PROGNOZY DLA POWIATU KRAKOWSKIEGO OPRACOWANEGO PRZEZ GUS⁴⁵

Prognoza opracowana dla powiatów jest spójna z obowiązującą prognozą dla województw na lata 2014-2050. Podstawę obliczeń stanowiły stany ludności według płci i wieku w dniu 31 XII 2014 r. Założenia przyjęte dla sporządzenia prognozy:

⁴⁵ "Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050" –opracowanie GUS.

- płodność – cząstkowe współczynniki płodności dla Polski w przekroju miasto-wieś skonfrontowano z populacją kobiet w wieku 15-49 w danej jednostce. Średni wiek rodzenia dziecka przyjęty dla każdego powiatu i każdego roku prognozy jest zgodny z wielkościami założonymi dla jednostki nadrzędnej – uwzględniając przekrój miasto-wieś;
- umieralność – do obliczeń przyjęto wojewódzkie parametry trwania życia z uwzględnieniem zróżnicowania ze względu na płeć oraz w przekroju miasto-wieś;
- migracje wewnętrzne i zagraniczne – współczynniki ruchu migracyjnego wewnętrznego i zagranicznego dla każdego powiatu zostały przyjęte na poziomie jednostki nadrzędnej (uwzględniając podział na część miejską i wiejską powiatu).

W założeniach prognostycznych przyjęto, że współczynnik dzietności (TFR) powróci do rosnącego trendu zaobserwowanego w latach 2003-2009, choć wzrost będzie ulegał stopniowemu wyhamowaniu. Jednocześnie, w związku z obserwowanym w latach 2010-2013 spadkiem wartości współczynnika dzietności, założono że odwrócenie tendencji malejącej nie nastąpi od razu i przez kilka pierwszych lat prognozy wartość TFR będzie zbliżona do wartości z 2013 r. – wartość średnia dla terenów wiejskich: 1,37. W 2030 r. współczynnik dzietności wzrośnie do wartości 1,7. Poziom reprodukcji ludności – podobnie jak obecnie – nie będzie zatem gwarantował prostej zastępowalności pokoleń. W okresie objętym prognozą przewiduje się kontynuację pozytywnych zmian w umieralności, jakie notowane są od początku lat 90-tych XX wieku. Poziom umieralności będzie obniżał się, sprzyjając wydłużaniu przeciętnego trwania życia.

Zgodnie z opracowaną przez Główny Urząd Statystyczny prognozą liczby ludności dla powiatu krakowskiego do 2050 r., począwszy od 2020 r., charakteryzować się będzie stale rosnącą liczbą ludności, choć z każdym kolejnym rokiem przyrost będzie coraz mniejszy. Punktem wyjścia dla ww. prognozy był 2014 r.

TAB. 26 PROGNOZOWANA LICZBA LUDNOŚCI W POSZCZEGÓLNYCH WARIANTACH PROGNOZY W 5-LETNICH INTERWAŁACH CZASOWYCH

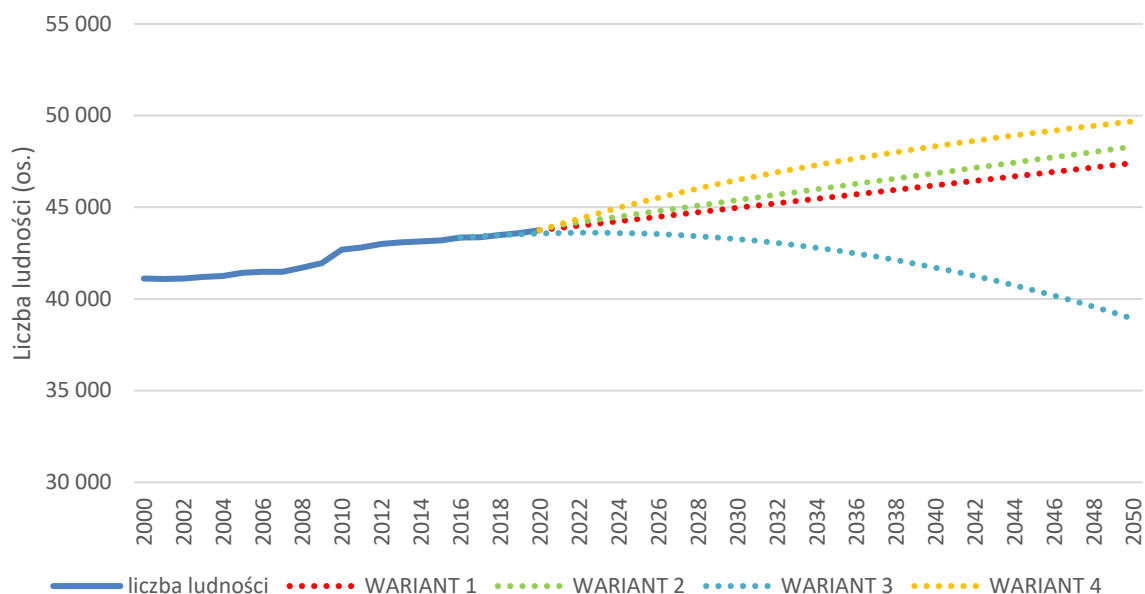
Rok	Wariant 1	Wariant 2	Wariant 3	Wariant 4
2020	43 751	43 751	43 572	43 751
2025	44 361	44 642	43 570	45 251
2030	44 971	45 389	43 271	46 488
2035	45 581	46 129	42 646	47 484
2040	46 191	46 862	41 715	48 320
2045	46 801	47 587	40 474	49 054
2050	47 411	48 304	38 920	49 687

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Uwzględniając dane historyczne oraz zgodnie z aktualnymi trendami w ruchu naturalnym i migracyjnym prognozowana wartość ludności Gminy Skawina w 2050 r. powinna osiągnąć wartość w przedziale wyznaczonym przez wariant 1 i 2.

Ze względu na intensywny rozwój strefy podmiejskiej Krakowa, i bark obowiązku meldunkowego, można przypuszczać, że liczba ludności na terenie Gminy Skawina może w 2050 roku być wyższa od wynikającej z przedstawionych powyżej analiz.

RYC. 48 WYKRES PORÓWNAWCZY WARIANTÓW PROGNOZY DEMOGRAFICZNEJ DLA GMINY SKAWINA DO 2050 R.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

10.3. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ SIECI KOMUNIKACYJNEJ, INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ

Możliwości finansowania wykonania inwestycji w postaci sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej zależą od kondycji finansowej gminy⁴⁶. W celu określenia możliwości finansowych Gminy Skawina analizą objęto strukturę dochodów i wydatków budżetowych w roku 2020.

TAB. 27 STRUKTURA DOCHODÓW GMINY SKAWINA WEDŁUG DZIAŁÓW ZA 2020 ROK

Dział	Według Uchwały Budżetowej [zł]
Rolnictwo i łowiectwo	-
Leśnictwo	1 300
Transport i łączność	12 204 079
Gospodarka mieszkaniowa	7 242 000
Działalność usługowa	100 000
Administracja publiczna	366 794
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	7 900

⁴⁶ Na stan finansów Gminy Skawina wpływ będzie także miała sytuacja wywołana przez stan epidemiologiczny związany z COVID – 19. W chwili sporządzania niniejszego dokumentu pełne koszty ponoszone z tego tytułu przez gminę nie są znane.

Dział	Według Uchwały Budżetowej [zł]
Obrona narodowa	400
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	40 500
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	98 845 082
Różne rozliczenia	38 845 564
Oświata i wychowanie	6 987 754
Ochrona zdrowia	-
Pomoc społeczna	2 851 596
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2 085 220
Edukacyjna opieka wychowawcza	824 700
Rodzina	51 280 842
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	30 872 170
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 000 000
Kultura fizyczna	4 844 000
SUMA	261 399 901

Źródło: Uchwała Budżetowa Miasta i Gminy Skawina na rok 2020 Nr XVII/192/19 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 30 grudnia 2020 roku.

Średni dochód ogółem na jednego mieszkańca w gminie w roku 2020 wynosił 6 189,624 zł. Dochody własne przypadającego na jednego mieszkańca gminy wynosiły 3 093,16 zł i były znacznie wyżej od średniego dochodu własnego przypadającego na jednego mieszkańca w roku 2018 (2 763,77 zł). Wydatki budżetowe gminy na 2020 rok zaplanowano w kwocie 277 340 393 zł. Strukturę wydatków wykonanych stanowią wydatki ogółem - 249 577 558 zł (w tym wydatki majątkowe - 46 289 875 zł, wydatki bieżące - 203 287 683 zł).

TAB. 28 STRUKTURA PLANOWANYCH WYDATKÓW GMINY SKAWINA WEDŁUG DZIAŁÓW ZA 2020 ROK

Dział	Według Uchwały Budżetowej [zł]
Rolnictwo i łowiectwo	685 870
Leśnictwo	15 000
Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę	-
Transport i łączność	41 736 895
Turystyka	166 046
Gospodarka mieszkaniowa	7 356 000
Działalność usługowa	1 882 800
Administracja publiczna	16 047 538

Dział	Według Uchwały Budżetowej
	[zł]
Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	7 900
Obrona narodowa	400
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 202 416
Obsługa długu publicznego	1 700 000
Różne rozliczenia	2 726 000
Oświata i wychowanie	73 320 580
Ochrona zdrowia	915 830
Pomoc społeczna	8 409 088
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 894 801
Edukacyjna opieka wychowawcza	4 388 890
Rodzina	52 633 302
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	40 004 780
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	11 806 070
Kultura fizyczna	6 440 187
WYDATKI OGÓŁEM	277 340 393

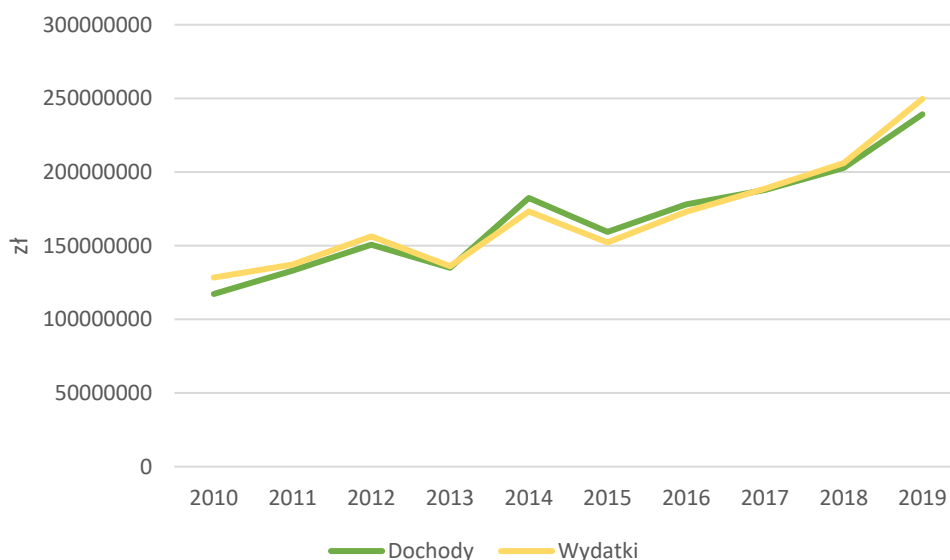
Źródło: Uchwała Budżetowa Miasta i Gminy Skawina na rok 2020 Nr XVI/192/19 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 30 grudnia 2020 roku.

TAB. 29 WYKONANIE BUDŻETU GMINY SKAWINA W 2020 ROKU

Wyszczególnione	Planowane w 2020 [zł]
Dochody ogółem w tym:	261 399 901
dochody bieżące	223 319 907
dochody majątkowe	38 079 994
Wydatki ogółem w tym:	277 340 393
wydatki bieżące	212 311 385
wydatki majątkowe	65 029 008
Deficyt	15 940 492
Przychody ogółem w tym:	25 169 364
przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym w tym kredyty	22 000 000
wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	3 119 364
przychody ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych	50 000
Rozchody ogółem w tym:	9 228 872
spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	9 178 872
udzielone pożyczki i kredyty	50 000

Źródło: Uchwała Budżetowa Miasta i Gminy Skawina na rok 2020 XVI/192/19 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 30 grudnia 2020 roku.

RYC. 49 STRUKTURA WYDATKÓW I DOCHODÓW GMINY NA PRZESTRZENI LAT 2010-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL, stan na dzień 31.12.2019 r.

Prognozuje się, że realizacja Studium odbywać się będzie etapowo, a zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w sposób planowy będą uchwalane w ramach strategicznego działania gminy, nie powodując nadmiernych kolizji w budżecie i dodatkowych, ponadprzeciętnych wydatków.

Stan oraz prognoza liczby ludności wskazują na potrzeby rozwoju infrastruktury społecznej. W Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2014-2020 przewidziano realizację inwestycji w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej i kultury. Przewidziano również inwestycje związane z realizacją infrastruktury technicznej: kanalizacji sanitarnej, modernizacji i rozbudowy dróg gminnych oraz budowy tras rowerowych. Realizacja tych inwestycji będzie miała istotne znaczenie dla budżetu gminy w najbliższych latach.

Przewiduje się, iż konsumpcja rezerw terenów do zainwestowania w obowiązujących dokumentach planistycznych pozwoli m.in. na wzrost dochodów z podatków od nieruchomości, od środków transportowych a także czynności cywilnoprawnych. Można także przyjąć, iż zadania własne będą finansowane z:

- budżetu gminy;
- współfinansowane ze środków zewnętrznych (m.in. pozyskiwanych z funduszy Unii Europejskiej);
- poprzez udział inwestorów prywatnych w finansowaniu zadań publicznych (w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego);
- dotacji, pożyczek, kredytów, obligacji komunalnych;
- innych środków zewnętrznych.

10.4. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Zgodnie art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wybór lokalizacji nowych terenów wyznaczanych do zabudowy nie może być dokonywany

w sposób swobodny:

4. W przypadku sytuowania nowej zabudowy, uwzględnienie wymagań ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walorów ekonomicznych przestrzeni następuje poprzez:

- 1) kształtowanie struktur przestrzennych przy uwzględnieniu dążenia do minimalizowania transportochłonności układu przestrzennego;
- 2) lokalizowanie nowej zabudowy mieszkaniowej w sposób umożliwiający mieszkańcom maksymalne wykorzystanie publicznego transportu zbiorowego jako podstawowego środka transportu;
- 3) zapewnianie rozwiązań przestrzennych, ułatwiających przemieszczanie się pieszych i rowerzystów;
- 4) dążenie do planowania i lokalizowania nowej zabudowy:
 - a) na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz.U. Nr 166, poz. 1612 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141), w szczególności poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy,
 - b) na terenach położonych na obszarach innych niż wymienione w lit. a, wyłącznie w sytuacji braku dostatecznej ilości terenów przeznaczonych pod dany rodzaj zabudowy położonych na obszarach, o których mowa w lit. a; przy czym w pierwszej kolejności na obszarach w najwyższym stopniu przygotowanych do zabudowy, przez co rozumie się obszary charakteryzujące się najlepszym dostępem do sieci komunikacyjnej oraz najlepszym stopniem wyposażenia w sieci wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, ciepłownicze oraz sieci i urządzenia telekomunikacyjne, adekwatnych dla nowej, planowanej zabudowy.

Zgodnie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium konieczne jest zbilansowanie terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz warunków wyznaczania nowej zabudowy:

5. Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, kolejno:

- 1) formułuje się, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, o których mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a-c, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;
- 2) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;
- 3) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;
- 4) porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, o której mowa w pkt 2 i 3, a następnie, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1:

- a) nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3,
- b) przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy - bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu.

Zgodnie z art. 10 ust. 7:

7. Określając zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, bierze się pod uwagę:

- 1) perspektywę nie dłuższą niż 30 lat;
- 2) niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%.

MAKSYMALNE W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę sformułowane zostało w oparciu o analizy ekonomiczne, środowiskowe, społeczne, prognozy demograficzne oraz możliwości finansowe omówione we wcześniejszych rozdziałach Studium.

Według prognozy demograficznej sporządzonej na potrzeby Studium, **liczba mieszkańców Gminy Skawina w 2050 r. wynosić będzie 47 858 osób** (średnia z wariantu 1 i 2) – 4 107 osób więcej w porównaniu do stanu z 31.12.2020 r., który wynosił 43 751 mieszkańców.

Na podstawie danych GUS obliczono, iż w okresie ostatnich 10 lat udział ludności mieszkającej w mieście w stosunku do całkowitej liczby ludności w gminie zmniejszył się z 56,7% w 2011 r. do 55,7% w 2020 r. Według prognozy opartej na trendzie liniowym, w 2050 r. udział ten wynosić będzie 53,0%.

TAB. 30 DYNAMIKA ZMIAN LICZBY LUDNOŚCI

	2020 r.		2050 r.		Zmiana liczby ludności (2050 r. -2020 r.)
	% udział	Liczba ludności	% udział	Liczba ludności	
Skawina miasto	55,7	24 366	53,0	25 365	999
Skawina obszar wiejski	44,3	19 385	47,0	22 493	3108
Gmina Skawina	100,0	43 751	100,0	47 858	4107

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Prognozy demograficznej (rozdział 10.2) oraz BDL GUS.

W analizie zapotrzebowania na nową zabudowę uwzględniono poprawę warunków życia związaną z zwiększeniem powierzchni użytkowej mieszkania przypadającego na 1 mieszkańca. Według danych GUS w 2019 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w Skawinie wynosiła 23,9 m²pu oraz 27,4 m²pu w obszarze wiejskim. Według prognozy opartej na trendzie liniowym w 2050 r., powierzchnia ta wynosić będzie 34,5 m²pu w mieście oraz 38,0 m²pu w obszarze wiejskim. Na potrzeby sporządzanego bilansu przyjęto, że powierzchnia ta ma odniesienie do całej populacji w danym czasie.

TAB. 31 DYNAMIKA ZMIAN POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ MIESZKAŃ

	Powierzchnia użytkowa mieszkania 2020 r. (m ² pu)	Powierzchnia użytkowa mieszkania 2050 r. (m ² pu)	Zapotrzebowanie na nową pow. użyt. mieszkaniową (2050 r. -2020 r.) (m ² pu)
Skawina miasto	24 366 os. * 24,1 m ² /1 os. = 587 220,6 m ²	25 365 os. * 34,5 m ² /1 os. = 875 092,5 m ²	287 871,9 m ²
Skawina obszar wiejski	19 385 os. * 27,6 m ² /1 os. = 535 026,0 m ²	22 493 os. * 38,0 m ² /1 os. = 854 734 m ²	319 708,0 m ²
Gmina Skawina			607 579,9 m ²

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Szacuje się, że zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wyniesie 607 580 m²pu.

Zapotrzebowanie na zabudowę usługową (usługi komercyjne oraz publiczne) i produkcyjno-usługową wyliczono przyjmując założenie zachowania w przyszłości analogicznej proporcji udziału tych terenów w ogólnej ilości terenów inwestycyjnych do stanu obecnego. Powierzchnię ewidencyjną budynków określonej funkcji pomnożono przez liczbę kondygnacji (obie dane pochodzą z cyfrowej wersji ewidencji budynków oraz inwentaryzacji urbanistycznej) i porównano otrzymane wielkości ze sobą. Co prawda przeprowadzone obliczenia nie pozwalają wskazać faktycznej powierzchni użytkowej zabudowy a jedynie sumę powierzchni wszystkich kondygnacji – założono jednak iż stosunek tych powierzchni będzie tożsamy z proporcjami powierzchni użytkowej.

TAB. 32 STRUKTURA ISTNIEJĄCEJ POWIERZCHNI ZABUDOWY

Funkcja zabudowy	Funkcje budynków wg ewidencji budynków i inwentaryzacji	iloczyn powierzchni ewidencyjnej budynku i liczby kondygnacji [m ²]	Udział w stosunku do zabudowy mieszkaniowej
Mieszkaniowa	mieszkalne	2 322 962	100%
Usługowa	transportu i łączności; handlowo-usługowe; biurowe, szpitali i zakładów opieki medycznej; oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe	378 607	16%
Produkcyjno- usługowa	Przemysłowe; zbiorniki, silosy i budynki magazynowe; produkcyjne, usługowe i gospodarcze dla rolnictwa	1 158 089	50%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ewidencji budynków oraz inwentaryzacji urbanistycznej.

Biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia nowych miejsc pracy, uwarunkowania społeczno – gospodarcze, położenie Gminy Skawina w KrOM i dobrą dostępność komunikacyjną przyjmuje się, że zachowana zostanie proporcja zabudowy usługowej towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej. Przyjmuje się, że:

- zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową (komercyjną oraz publiczną) wyniesie:

$$607\ 580\ m^2 * 0,16 = 97\ 213\ m^2pu,$$

- zapotrzebowanie na nową zabudowę produkcyjno-usługową wyniesie:

$$607\ 580\ m^2 * 0,50 = 303\ 790\ m^2\ pu.$$

Według art. 10 ust. 7 pkt. 2 przy określaniu maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę należy uwzględnić „niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analizy nie więcej niż o 30%”.

TAB. 33 ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ WYRAŻONĄ W ILOŚCI POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ ZABUDOWY UWZGLĘDNIAJĄCE NIEPEWNOŚĆ PROCESÓW INWESTYCYJNYCH

Funkcja zabudowy	Zapotrzebowanie wynikające z analiz [pow. użyt. m ²]	Maksymalne zapotrzebowanie uwzględniające 30% niepewność procesów inwestycyjnych [m ² pu]
<i>Mieszkaniowa</i>	607 580	789 854
<i>Usługowa</i>	97 213	126 377
<i>Produkcyjno-usługowa</i>	303 790	394 927
Razem		1 311 158

Źródło: Opracowanie własne.

Szacuje się, że maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę w Gminie Skawina, wyrażone w powierzchni użytkowej wynosi 1 311 158 m²pu, w tym:

789 854 m² pu – zabudowy mieszkaniowej,

126 377 m² pu – zabudowy usługowej,

394 927m² pu – zabudowy usługowej.

CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Według art. 10 pkt 5. ust. 2 ustawy, „szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształczonej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy”.

W celu wskazania obszarów o w pełni wykształczonej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej posłużono się definicją zwartej zabudowy oraz obszaru zwartej zabudowy, zawartą w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1326 z późn. zm.). Zgodnie z art. 4 ust. 29 i 30 pod pojęciem:

- zwartej zabudowy należy rozumieć „zgrupowanie nie mniej niż 5 budynków, za wyjątkiem budynków o funkcji wyłącznie gospodarczej, pomiędzy którymi największa odległość sąsiadujących ze sobą budynków nie przekracza 100 m”;

- obszarem zwartej zabudowy należy rozumieć – „obszar wyznaczony przez obwiednię prowadzoną w odległości 50 m od zewnętrznych krawędzi skrajnych budynków tworzących zwartą zabudowę lub po zewnętrznych granicach działek, na których położone są te budynki, jeśli ich odległość od tych granic jest mniejsza niż 50 m”.

Obszary te, ze względu na bliskość istniejącej zabudowy najlepiej odpowiadają zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej zarówno przez odpowiednie zagęszczenie zabudowy, dostęp do dróg jak i wystarczającą dostępność do niezbędnej infrastruktury technicznej w szczególności sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Według danych GUS za 2019 r. udział procentowy ludności korzystającej z tych sieci w Gminie Skawina wynosił odpowiednio: wodociągi 98,1%, kanalizacja 74,4%, gaz 83,9%.

Dla przeprowadzenia dalszych obliczeń niezbędne jest usystematyzowanie istniejącej zabudowy wg funkcji - mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjno-usługowej. W tym celu przyporządkowano odpowiednie przeznaczenia terenów określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego do trzech kategorii funkcji.

TAB. 34 PRZEZNACZENIE TERENÓW OBJĘTYCH BILANSEM W OBOWIĄZUJĄCYCH PLANACH

Funkcje terenów dla których sporządzany jest bilans	Przeznaczenia z mpzp
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej; MNO - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z ograniczonym rozwojem; MNU- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług; MU – tereny zabudowy mieszkaniowej i usług; MUO - tereny zabudowy mieszkaniowej i usług z ograniczonym rozwojem;
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej; MWU – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług;
zabudowa usługowa	UP – tereny zabudowy usługowej z zakresu usług publicznych; UPO – tereny zabudowy usługowej z zakresu usług publicznych z ograniczonym rozwojem; Uo – tereny zabudowy usług kultury i oświaty; U – tereny zabudowy usługowej; UO – tereny zabudowy usługowej z ograniczonym rozwojem; UZ – tereny zabudowy usługowej w zieleni;
zabudowa produkcyjno-usługowa	PU – tereny zabudowy produkcyjno-usługowej;

Zródło: Opracowanie własne.

Przy wyznaczaniu obszaru zwartej o strukturze funkcjonalno-przestrzennej wykonano następujące czynności:

- z udostępnionej ewidencji budynków oraz inwentaryzacji urbanistycznej wyodrębniono zgodnie z definicją zwartej zabudowy budynki wyłącznie o funkcji gospodarczej. Budynki te nie były brane pod uwagę w kolejnych etapach bilansu;
- dla pozostałych budynków pełniących funkcje mieszkaniową, usługową lub produkcyjno-usługową (mieszkalne; transportu i łączności; handlowo-usługowe; biurowe; szpitale i zakładów opieki medycznej; oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe; przemysłowe; zbiorniki, silosy i budynki magazynowe) wykonano bufor 50 m;
- następnie przeanalizowano każdy utworzony w ten sposób poligon pod względem liczby zgrupowanych budynków – jeżeli było w nim mniej niż 5 budynków, to zgodnie z definicją obszaru zwartej zabudowy dany poligon nie był włączany do obszaru zwartej zabudowy.

W związku z faktem, że chłonność terenu dotyczyć ma obszaru, na którym istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy, a gmina w 100% pokryta jest planami miejscowymi – wyznaczone wcześniej poligony zwartej zabudowy docięto do granic inwestycyjnych przeznaczeń z planów. Następnie usunięto tereny już zainwestowane (wg inwentaryzacji urbanistycznej). Dodatkowo wyłączono tereny znajdujące się w zasięgu osuwisk aktywnych ciągle i okresowo, zagrożenia powodziowego oraz w strefach technicznych od infrastruktury przesyłowej (gaz i elektroenergetyka).

Wyznaczonym w taki sposób obszarom zwartej struktury przestrzenno-funkcjonalnej w której, możliwa jest lokalizacja nowej zabudowy przypisano funkcję zabudowy wg przeznaczeń obowiązujących planów miejscowych oraz zsumowano powierzchnię dla poszczególnych miejscowości.

**TAB. 35 POWIERZCHNIA ZWARTEJ STRUKTURY PRZESTRZENNO- FUNKCJONALNEJ NA KTÓREJ, ISTNIEJE
MOŻLIWOŚĆ LOKALIZOWANIA NOWEJ ZABUDOWY W PODZIALE NA FUNKCJE TERENU**

Miejscowość	Powierzchnia zwartej struktury przestrzenno- funkcjonalnej na której, istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy w podziale na funkcje terenu [m ²]		
	zabudowa mieszkaniowa	zabudowa usługowa	zabudowa produkcyjno-usługowa
Miasto Skawina	MW: 145314	195 989	408 566
	MN: 2377200		
Borek Szlachecki	369 354	22 301	30 356
Facimiech	326 536	10 036	2 984
Gołuchowice	285 225	7 373	-
Grabie	220 879	2 499	-
Jaśkowice	521 165	18 205	-
Jurczyce	343 396	16 832	-
Kopanka	351 394	9 522	10621
Krzęcin	617 622	23 603	-
Ochodza	389 262	28 236	-
Polanka Hallera	152 632	1348	-
Pozowice	338 139	13 949	-
Radziszów	1 687 688	60 202	-
Rzozów	497 785	20 044	17
Wielkie Drogi	579 645	14 214	-
Wola Radziszowska	1 086 629	15 595	-
Zelczyna	369 331	43 520	-
GMINA:	10 659 196	503 468	452 544

Źródło: Opracowanie własne.

Chłonność zwartej struktury przestrzenno-funkcjonalnej, w obrębie której istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy wyrażonej powierzchnią użytkową zabudowy, oszacowano na podstawie minimalnej powierzchni działki (podobnie jak w *Analizie potrzeb....*⁴⁷) określonej w mpzp (tab.35) oraz możliwości ich zagospodarowania wg założeń przyjętych dla poszczególnych funkcji terenu tab.36).

Wykonana analiza pozwala stwierdzić iż chłonność zwartej struktury przestrzenno-funkcjonalnej na której, istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy wynosi w Gminie Skawina:

- dla zabudowy mieszkaniowej (tab. 37): 3 009 300 m² pu,
- dla zabudowy usługowej (tab. 38): 603 600 m² pu,
- dla zabudowy usługowo-produkcyjnej (tab.39): 382 500 m² pu.

⁴⁷ Analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy Skawina, Pracownia Urbanistyczna, 2019 r. Autorzy: mgr inż. Anna Grzejdziaż, mgr inż. arch. Beata Cichy.

TAB. 36 MINIMALNE POWIERZCHNIE DZIAŁKI PRZYJĘTE W MPZP GMINY DLA WYBRANYCH PRZEZNACZEŃ

Funkcja	oznaczenie w mpzp	minimalna powierzchnia działki	
		obszar miasta	dla terenów wiejskich
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	MN, MNO, MU MUO	600*	800* 800 600 600
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	MW, MWU	2000* 1000	-
zabudowa usługowa	UP, U, UO	2000 1000*	1000 1000* 1000
zabudowa produkcyjno-usługowa	PU	2000*	2000*

*- wybrane do bilansu wielkości działek dla poszczególnych funkcji terenu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy Skawina, Pracownia Urbanistyczna, 2019 r. Autorzy: mgr inż. Anna Grzejdzia, mgr inż. arch. Beata Cichy”.

TAB. 37 ZAŁOŻENIA POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ DLA 1 BUDYNKU DLA POSZCZEGÓLNYCH FUNKCJI TERENU

Funkcja	Przyjęta powierzchnia użytkowa dla 1 budynku [m ²]	Uzasadnienie (różne źródła wynikają z braku danych)
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	200	przy założeniu powstawania jedynie zabudowy jednorodzinnej wolnostojącej o 2 kondygnacjach (brak danych o pow. użyt. w ewidencji)
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	2500	średnia wartość dla wskazanej w ewidencji powierzchni użytkowych zabudowy wielorodzinnej (dla 73 obiektów)
zabudowa usługowa	1200	wartość przyjęto zgodnie z wyliczeniami w „Analizie potrzeb...” ⁴⁸ , gdzie założono że zabudowa usługowa posiadać będzie 3 kondygnację (brak danych o pow. użyt. w ewidencji)
zabudowa produkcyjno-usługowa	1700	średnia wartość powierzchni zabudowy dla istniejących budynków przemysłowych wskazanych w ewidencji – dla nowych obiektów zakłada się tylko 1 kondygnację (brak danych o pow. użyt. w ewidencji)

Źródło: Opracowanie własne.

TAB. 38 CHŁONNOŚĆ TERENÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ

Miejscowość	Powierzchnia w pełni wykształczonej zwartej struktury zabudowy mieszkaniowej na której, istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy [m ²]	Liczba działek	Chłonność, w pełni wykształczonej zwartej struktury zabudowy mieszkaniowej rozumianą jako możliwość lokalizowania nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
Miasto Skawina	MW: 145314	73	182 500
	MN: 2377200	3 962	792 400
Borek Szlachecki	369 354	462	92 400
Facimiech	326 536	408	81 600
Gołuchowice	285 225	357	71 400
Grabie	220 879	276	55 200
Jaśkowice	521 165	651	130 200

⁴⁸ Analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy Skawina, Pracownia Urbanistyczna, 2019 r. Autorzy: mgr inż. Anna Grzejdzia, mgr inż. arch. Beata Cichy.

Miejscowość	Powierzchnia w pełni wykształconej zwartej struktury zabudowy mieszkaniowej na której, istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy [m ²]	Liczba działek	Chłonność, w pełni wykształconej zwartej struktury zabudowy mieszkaniowej rozumianą jako możliwość lokalizowania nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
Jurczyce	343 396	429	85 800
Kopanka	351 394	439	87 800
Krzęcin	617 622	772	154 400
Ochodza	389 262	487	97 400
Polanka Hallera	152 632	191	38 200
Pozowice	338 139	423	84 600
Radziszów	1 687 688	2110	422 000
Rzozów	497 785	622	124 400
Wielkie Drogi	579 645	725	145 000
Wola Radziszowska	1 086 629	1358	271 600
Zelczyna	369 331	462	92 400
Gmina	10 659 196	-	3 009 300

Źródło: Opracowanie własne.

TAB. 39 CHŁONNOŚĆ TERENÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE ZABUDOWY USŁUGOWEJ

Miejscowość	Powierzchnia w pełni wykształconej zwartej struktury zabudowy usługowej na której, istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy [m ²]	Liczba działek	Chłonność, w pełni wykształconej zwartej struktury zabudowy usługowej rozumianą jako możliwość lokalizowania nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
Miasto Skawina	195 989	196	235 200
Borek Szlachecki	22 301	22	26 400
Facimiech	10 036	10	12 000
Gołuchowice	7 373	7	8 400
Grabie	2 499	2	2 400
Jaśkowice	18 205	18	21 600
Jurczyce	16 832	17	20 400
Kopanka	9 522	10	12 000
Krzęcin	23 603	24	28 800
Ochodza	28 236	28	33 600
Polanka Hallera	1 348	1	1 200
Pozowice	13 949	14	16 800
Radziszów	60 202	60	72 000
Rzozów	20 044	20	24 000
Wielkie Drogi	14 214	14	16 800
Wola Radziszowska	15 595	16	19 200
Zelczyna	43 520	44	52 800
Gmina	503 468	-	603 600

Źródło: Opracowanie własne.

TAB. 40 CHŁONNOŚĆ TERENÓW O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE ZABUDOWY PRODUKCYJNO - USŁUGOWEJ

Miejscowość	Powierzchnia w pełni wykształconej zwartej struktury zabudowy produkcyjno-usługowej na której, istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy [m ²]	Liczba działek	Chłonność, w pełni wykształconej zwartej struktury zabudowy produkcyjno-usługowej rozumiana jako możliwość lokalizowania nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
Miasto Skawina	408 566	204	346 800
Borek Szlachecki	30 356	15	25 500
Facimiech	2 984	1	1 700
Gołuchowice	0	0	0
Grabie	0	0	0
Jaśkowice	0	0	0
Jurczyce	0	0	0
Kopanka	10 621	5	8 500
Krzęcin	0	0	0
Ochodza	0	0	0
Polanka Hallera	0	0	0
Pozowice	0	0	0
Radziszów	0	0	0
Rzozów	17	0	0
Wielkie Drogi	0	0	0
Wola Radziszowska	0	0	0
Zelczyna	0	0	0
Gmina	452 544	-	382 500

Źródło: Opracowanie własne.

CHŁONNOŚĆ OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH W MPZP POD ZABUDOWĘ POZA OBSZARAMI O W PEŁNI WYKSZTAŁCONEJ ZWARTEJ STRUKTURZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ.

Według art. 10 pkt 5. ust. 3 ustawy „szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2 (obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej), rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy”.

Chłonność, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę położonych poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w której możliwa jest realizacja nowej zabudowy oszacowano w następujących sposób:

- od powierzchni wskazanych do zainwestowania w obowiązujących na terenie gminy planach miejscowych odjęto obszary o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz tereny zainwestowane (wg inwentaryzacji urbanistycznej);
- dodatkowo wyłączono tereny znajdujące się w zasięgu osuwisk aktywnych ciągle i okresowo, zagrożenia powodziowego, złóż oraz w strefach technicznych od infrastruktury przesyłowej (gaz i elektroenergetyka).

Chłonność obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę wyrażonej powierzchnią użytkową zabudowy oszacowano na podstawie minimalnej powierzchni działki określonej w planach (tab. 35) oraz możliwości ich zagospodarowania wg założeń przyjętych dla poszczególnych funkcji terenu (tab.36)

TAB. 41 POWIERZCHNIA OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH W MPZP POD ZABUDOWĘ POZA TERENAMI ZWARTEJ STRUKTURY FUNKCJONALNO–PRZESTRZENNEJ, W KTÓRYCH ISTNIEJE MOŻLIWOŚĆ LOKALIZOWANIA NOWEJ ZABUDOWY W PODZIALE NA FUNKCJE TERENU

Miejscowość	Powierzchnia obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę poza obszarami zwartej struktury funkcjonalno–przestrzennej, w których istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy w podziale na funkcje terenu [m ²]		
	zabudowa mieszkaniowa	zabudowa usługowa	zabudowa produkcyjno-usługowa
Miasto Skawina	MW: 135740	95 059	1 259 526
	MN: 1 444 490		
Borek Szlachecki	269 489	31 173	31 350
Facimiech	324 015	16 449	1 825
Gołuchowice	154 011	1 454	0
Grabie	353 947	0	0
Jaśkowice	615 726	6 439	0
Jurczyce	328 227	4 243	0
Kopanka	304 179	864 211	0
Krzęcin	341 677	4 915	0
Ochodza	267 263	14 234	0
Polanka Hallera	79 492	0	0
Pozowice	268 264	5 421	0
Radziszów	1 321 800	102 123	0
Rzozów	295 698	83 690	76 019
Wielkie Drogi	538 144	22 541	0
Wola Radziszowska	1 005 089	10 533	0
Zelczyna	331 890	23 223	13713
Gmina	8 379 141	1 285 708	1 382 433

Źródło: Opracowanie własne.

TAB. 42 CHŁONNOŚĆ, OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH W MPZP POD ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ

Miejscowość	Powierzchnia obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę mieszkaniową na której, istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy [m ²]	Liczba działek	Chłonność, powierzchni obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę mieszkaniową rozumianą jako możliwość lokalizowania nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
Miasto Skawina	MW: 135740	68	170 000
	MN: 1444490	2 407	481 400
Borek Szlachecki	269 489	337	67 400
Facimiech	324 015	405	81 000
Gołuchowice	154 011	193	38 600
Grabie	353 947	442	88 400
Jaśkowice	615 726	770	154 000

Miejscowość	Powierzchnia obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę mieszkaniową na której, istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy [m ²]	Liczba działek	Chłonność, powierzchni obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę mieszkaniową rozumianą jako możliwość lokalizowania nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
Jurczyce	328 227	410	82 000
Kopanka	304 179	380	76 000
Krzęcin	341 677	427	85 400
Ochodza	267 263	334	66 800
Polanka Hallera	79 492	99	19 800
Pozowice	268 264	335	67 000
Radziszów	1 321 800	1652	330 400
Rzozów	295 698	370	74 000
Wielkie Drogi	538 144	673	134 600
Wola Radziszowska	1 005 089	1256	251 200
Zelczyna	331 890	415	83 000
Gmina	8 379 141	-	2 351 000

Źródło: Opracowanie własne.

TAB. 43 CHŁONNOŚĆ, OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH W MPZP POD ZABUDOWĘ USŁUGOWĄ

Miejscowość	Powierzchnia obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę usługową na której, istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy [m ²]	Liczba działek	Chłonność, powierzchni obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę usługową rozumianą jako możliwość lokalizowania nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
Miasto Skawina	95 059	95	114 000
Borek Szlachecki	31 173	31	37 200
Facimiech	16 449	16	19 200
Gołuchowice	1 454	1	1 200
Grabie	0	0	0
Jaśkowice	6 439	6	7 200
Jurczyce	4 243	4	4 800
Kopanka	864 211	864	1 036 800
Krzęcin	4 915	5	6 000
Ochodza	14 234	14	16 800
Polanka Hallera	0	0	0
Pozowice	5 421	5	6 000
Radziszów	102 123	102	122 400
Rzozów	83 690	84	100 800
Wielkie Drogi	22 541	23	27 600
Wola Radziszowska	10 533	11	13 200
Zelczyna	23 223	23	27 600
Gmina	1 285 708	-	1 540 800

Źródło: Opracowanie własne.

**TAB. 44 CHŁONNOŚĆ, OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH W MPZP POD ZABUDOWĘ PRODUKCYJNO -
USŁUGOWĄ**

Miejscowość	Powierzchnia obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę produkcyjno-usługową na której, istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy [m ²]	Liczba działek	Chłonność, powierzchni obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę produkcyjno-usługową rozumianą jako możliwość lokalizowania nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy [m ²]
Miasto Skawina	1 259 526	630	1 071 000
Borek Szlachecki	31 350	16	27 200
Facimiech	1 825	1	1 700
Gołuchowice	0	0	0
Grabie	0	0	0
Jaśkowice	0	0	0
Jurczyce	0	0	0
Kopanka	0	0	0
Krzęcin	0	0	0
Ochodza	0	0	0
Polanka Hallera	0	0	0
Pozowice	0	0	0
Radziszów	0	0	0
Rzozów	76 019	38	64 600
Wielkie Drogi	0	0	0
Wola Radziszowska	0	0	0
Zelczyna	13 713	7	11 900
Gmina	1 382 433	-	1 176 400

Źródło: Opracowanie własne.

BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ.

Na podstawie art. 10 pkt 5. ust. 4 ustawy „porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę (...) oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy”, wynikającą z chłonności obszarów w pełni wykształconej zwartej strukturze zabudowy i chłonności wskazanej w mpzp .

Wykonana analiza pozwala stwierdzić, że maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę nie przekracza sumy chłonności powierzchni zabudowy w podziale na funkcję zabudowy. W związku w powyższym nie przewiduje się potrzeby wskazywania nowych terenów inwestycyjnych w gminie.

Wielkość rezerw powierzchni użytkowej jaką oszacowano dla terenu Gminy Skawina, wynoszą:

- dla zabudowy mieszkaniowej : 4 570 446 m²,
- dla zabudowy usługowej: 2 018 023 m²,
- dla zabudowy usługowo-produkcyjnej: 1 163 973 m².

TAB. 45 BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W GMINIE SKAWINA

Funkcja	Zapotrzebowanie na nową zabudowę uwzględniające 30% niepewność procesów inwestycyjnych [pow. użyt. m²]	Suma chłonności w pełni wykształconej zwartej struktury zabudowy oraz obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę rozumianą jako możliwość lokalizowania nowej zabudowy, [pow. użyt. m²]	Różnica pomiędzy zapotrzebowaniem na nową zabudowę a powierzchniami wynikającymi z wyliczonych chłonności [pow. użyt. m²]
zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	789 854	5 360 300	-4 570 446
zabudowa usługowa	126 377	2 144 400	-2 018 023
zabudowa produkcyjno-usługowa	394 927	1 558 900	-1 163 973
Razem	1 311 158	9 063 600	-7 752 442

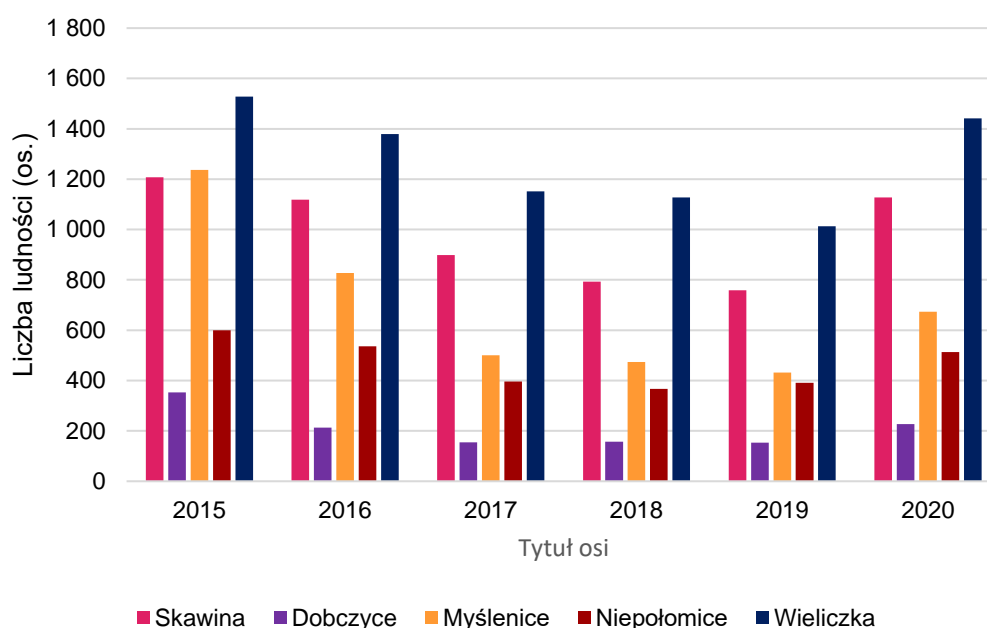
Źródło: Opracowanie własne.

10.5. POTENCJAŁ GOSPODARCZY

10.5.1. BEZROBOCIE

Na przestrzeni lat 2015-2019 sytuacja na rynku pracy w Gminie Skawina na tle analizowanych gmin miejsko-wiejskich (gm. Dobczyce, gm. Myślenice, gm. Niepołomice, gm. Wieliczka) kształtowała się korzystnie. We wszystkich gminach do roku 2019 zaobserwowano malejący trend osób bezrobotnych. W roku 2020 nastąpił wzrost osób bezrobotnych co mogło być spowodowane pandemią COVID-19.

RYC. 50 LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH W LATACH 2015-2020 W WYBRANYCH GMINACH

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

Według danych GUS, w roku 2020 osoby bezrobotne stanowiły 1,7% (1 128 osób) mieszkańców Gminy Skawina, w tym na terenie miasta Skawina - 1,0% (663 osób) a w części wiejskiej - 0,7% (465 osób).

Od roku 2015 można zaobserwować zmniejszający się udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie osób w wieku produkcyjnym ogółem: z 4,4% w 2015 r. do 2,9% w 2019 r. W roku 2019 udział kobiet pozostających bez pracy (zarejestrowanych w urzędach pracy) w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym był wyższy (3,3%) niż w przypadku mężczyzn (2,5%).

Uwzględniając kategorię płci osób bezrobotnych, w Gminie Skawina od lat odnotowuje się przewagę kobiet bezrobotnych w stosunku do mężczyzn.

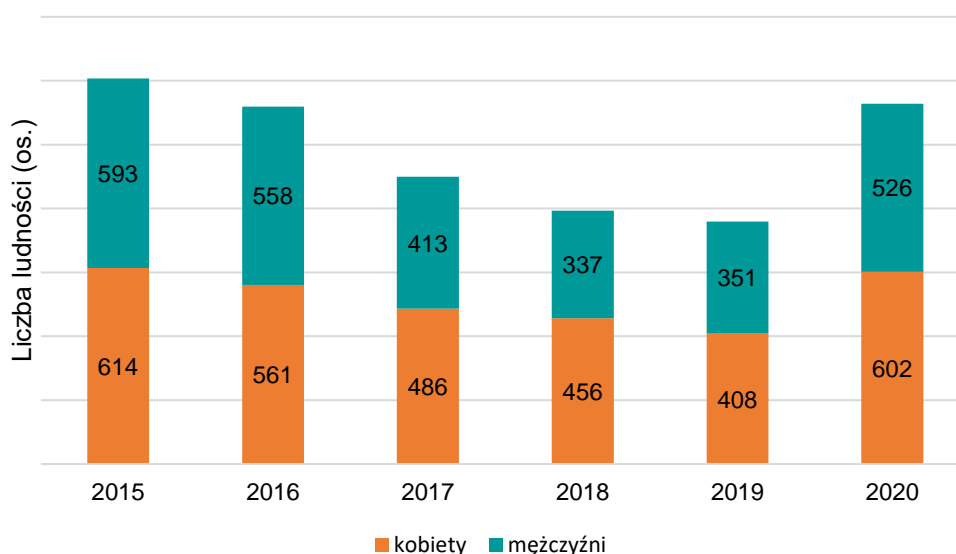
Uwzględniając podział zarejestrowanych bezrobotnych na kategorie wiekowe, w roku 2020 najliczniejszą grupą osób pozostających bez pracy były osoby powyżej 50 roku życia (310 os.) oraz osoby do 30 roku życia (278 os.). Najmniejszą grupę stanowiły osoby do 25 roku życia (155 os.).

TAB. 46 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W ROKU 2020 Z UWZGLĘDNIENIEM KATEGORII WIEKOWEJ

	ogółem	kobiety	mężczyźni	do 25 roku życia	do 30 roku życia	powyżej 50 roku życia	długotrwale bezrobotni
Skawina gmina	1 128	602	526	155	278	310	478
Skawina - miasto	663	352	311	75	134	193	291
Skawina - obszar wiejski	465	250	215	80	144	117	187

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

RYC. 51 OSOBY BEZROBOTNE W GMINIE SKAWINA W PODZIALE NA KATEGORIĘ WG PŁCI

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

10.5.2. PODMIOTY GOSPODARCZE

Analizując dynamikę zmian ilości podmiotów gospodarczych w gminie na przestrzeni lat 2015-2020, można zauważyć znaczny wzrost liczby działających podmiotów (o ok. 13%). Udział podmiotów sektora publicznego charakteryzuje tendencja spadkowa utrzymująca się na zbliżonym poziomie, natomiast znacznie wzrosła liczba podmiotów prywatnych (o 704 podmioty).

TAB. 47 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE SKAWINA W LATACH 2015 – 2020

Liczba podmiotów	2015	2016	2017	2018	2019	2020
sektor publiczny	97	96	92	92	91	92
sektor prywatny	4 591	4 625	4 715	4 848	5 078	5 295
OGÓŁEM*	4 707	4 745	4 839	4 976	5 210	5 429

* W związku z wprowadzonymi od 1 grudnia 2014 r. zmianami przepisów prawnych regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do KRS, od danych według stanu na 31 grudnia 2014 r. istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W związku z powyższym dane naliczone z rejestru REGON według ww. informacji mogą nie sumować się na liczbę ogółem prezentowaną w danej podgrupie. W lipcu 2018 r. wykreślono z rejestru REGON ok. 100 tys. podmiotów, które utraciły zdolność prawną na mocy art. 3 ustawy z dnia 28.11.2014 r. o zmianie ustawy o KRS i niektórych innych ustaw (Dz.U. 2014 poz.1942).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

TAB. 48 PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG REJESTRU REGON PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ NA TERENIE GMINY SKAWINA W ROKU 2020

Obszar	Liczba pracowników					
	Ogółem	0-9	10-49	50-249	250-999	> 1 000
Skawina gmina	5 429	5 242	145	32	9	1
Skawina - miasto	3 349	3 202	109	28	9	1
Skawina - obszar wiejski	2 080	2 040	36	4	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

Zdecydowaną większość podmiotów stanowią firmy „mikro” (0-9 pracowników) tj. 5 242 podmiotów. Liczba podmiotów „małych” (10-49) wynosi 145, w tym 109 na terenie miasta a 36 w terenach wiejskich. Duże przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 250 pracowników są zlokalizowane wyłącznie na terenie miasta Skawina - 10 przedsiębiorstw, w tym jedno zatrudniające powyżej 1 tys. osób.

Do największych firm działające na terenie Gminy Skawina⁴⁹ należą:

- Q.Betoniarnia Sp. Z o.o.
- AUMATIC sp. z o.o.
- Bahlsen Polska Sp. z o.o. sp. k.
- Benda-Lutz Skawina Sp. z o.o.
- Boryszew S.A. Oddział Nowoczesne Produkty Aluminiowe Skawina
- Brandbox
- Colas
- Dragon Poland Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.
- Elektrownia SKAWINA S.A. – Grupa CEZ Polska
- FERRO Spółka Akcyjna
- F.H.U. Ptak
- MIGDAŁ BUD Sp. z o.o. Sp.k.
- Firma SICOR s.c. Józef Bobek i Kazimierz Główka
- Firma STC-2
- FREZWID Sp. j.
- GEOPRZEM SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ Sp. k.
- GRANA Sp. z o.o.
- Instytut Metali Nieżelaznych w Gliwicach - Oddział Metali Lekkich w Skawinie
- Lajkonik Snacks Sp. z o.o.
- Lauda Metalplast spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
- NICROMET Sp. z o.o. S. k. Bestwinka - Filia Skawina
- Polcom Sp. z o.o.
- P.P.H.U. TAD-BUD
- Przedsiębiorstwo Budowlano – Usługowe GOMIBUD Sp. z o.o.
- Przedsiębiorstwo Innowacyjne Odlewnictwa SPECODLEW Sp. z o.o.
- Przedsiębiorstwo Instalacyjno-Budowlane TALPA
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe TALBUD-A Sp. z o.o.

⁴⁹ Na podstawie informacji zamieszczonej na stronie Urzędu Miasta i Gminy Skawina w zakładce gospodarka- najważniejsze firmy, https://www.gminaskawina.pl/index.php?option=18&action=articles_show&art_id=203&menu_id=91&page=7 (09.09.2020 r.).

- Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe MADROCAR
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe WOŹNIAK
- SARANA Sp. z o.o.
- Teamtechnik Production Technology Sp. z o.o.
- TPMS
- Treko Laser Sp. z o.o.
- Tri-Wall Polska Sp. z o.o.
- VALEO Autosystemy Sp. z.o.o
- Vesuvius Poland Sp. z o.o.
- Vivasanit spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
- WAŚPOL Sp. Jawna Waś Wiesław, Waś Czesław
- WOMAL Sp. z o.o.
- Valsir Polska Sp. z o.o.
- Zakład "BOBEK" Sp. z o.o.
- Zakład Wykonawstwa Sieci Elektrycznych Kraków S.A.

Liczba pracujących na 1 tysiąc mieszkańców w 2020 r. kształtowała się na poziomie 355 osób przy średniej dla woj. małopolskiego na poziomie 249 osób i 204 osób w powiecie krakowskim.

Spośród różnych rodzajów prowadzonej działalności gospodarczej, na terenie gminy wyraźnie dominują dwie grupy firm: zaliczone wg PKD do sekcji F– tzn. budownictwo oraz sekcji G wg PKD – tzn. handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

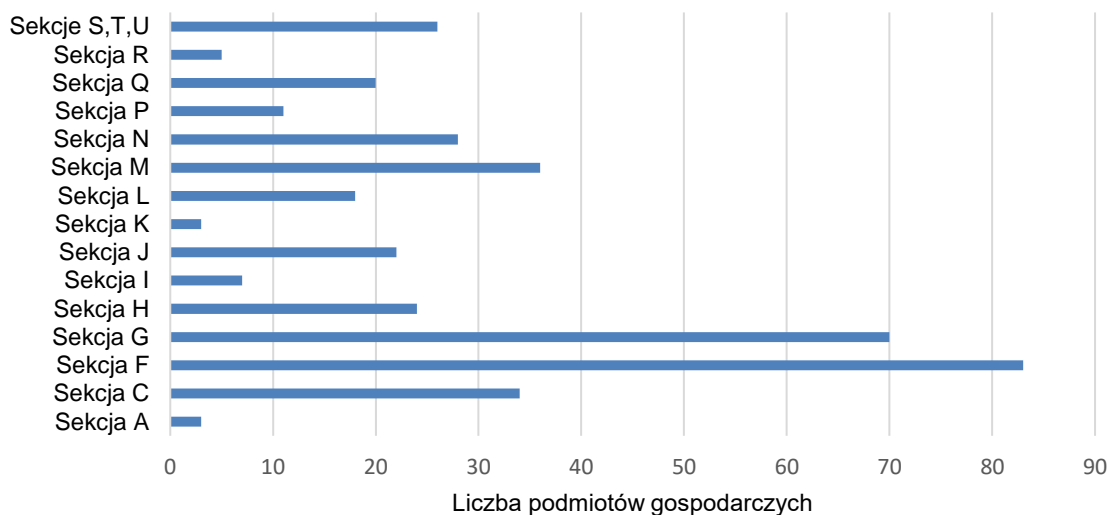
TAB. 49 STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W GMINIE SKAWINA WEDŁUG POSZCZEGÓLNYCH SEKCJI PKD W 2020 R.

Sekcje PKD		Liczba podmiotów w gminie ogółem	Liczba podmiotów w mieście
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3	2
Sekcja C	Przetwórstwo produktów	34	15
Sekcja F	Budownictwo	83	40
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	70	40
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	24	15
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7	5
Sekcja J	Informacja i komunikacja	22	13
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3	3
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	18	15
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	36	23
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	28	14
Sekcja P	Edukacja	11	10
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20	16
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5	4

Sekcje PKD		Liczba podmiotów w gminie ogółem	Liczba podmiotów w mieście
Sekcje S,T,U	Pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, organizacje i zespoły eksterytorialne	26	16
Suma		390	231

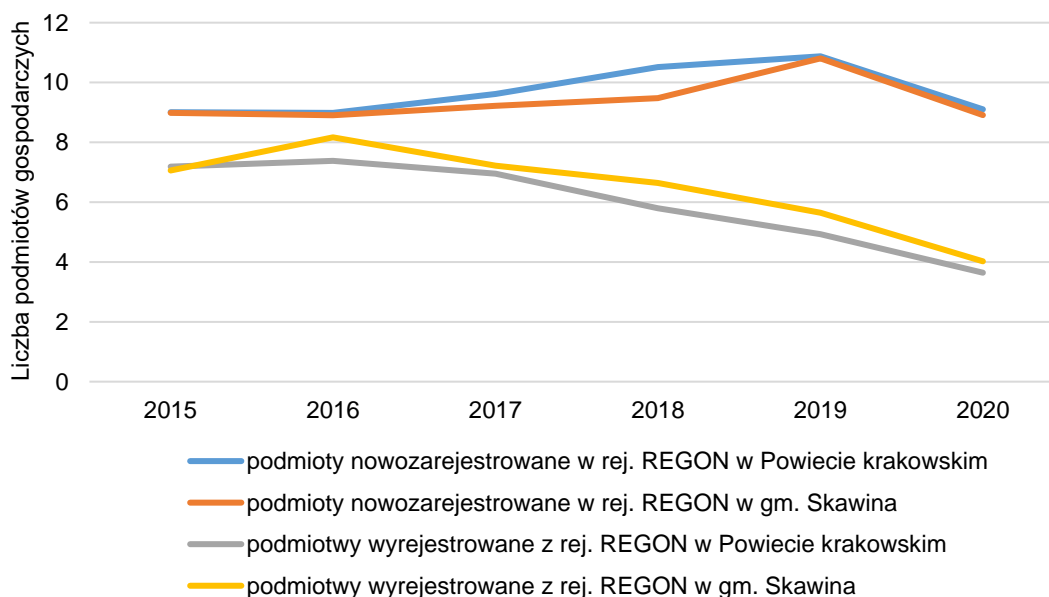
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

RYC. 52 LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W GMINIE SKAWINA WEDŁUG SEKCJI PKD W 2020 R.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

RYC. 53 DYNAMIKA REJESTRACJI PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA 1000 OSÓB W GMINIE SKAWINA W LATACH 2015 – 2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2021 r.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO

Na obszarze Gminy Skawina dominują tereny należące do osób prywatnych. Obejmują one 6 707 ha, co stanowi 67,2% ogólnej powierzchni gminy. Grunty należące do osób prywatnych znajdują się w każdym sołectwie gminy, są to przede wszystkim tereny zabudowane oraz grunty rolne.

Powierzchnia 1 799 ha (18% powierzchni gminy) należy do Skarbu Państwa. Grunty należące do Skarbu Państwa to głównie tereny leśne.

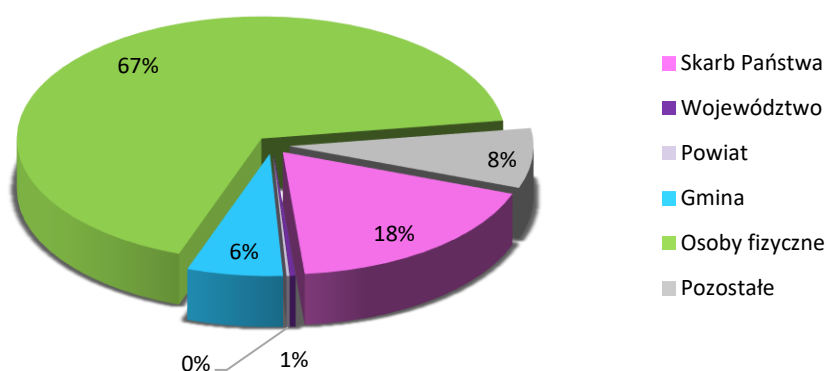
Tereny będące we władaniu gminy zajmują powierzchnię 632 ha, co stanowi 6,33% obszaru całej gminy - są to głównie tereny dróg gminnych oraz działki zlokalizowane w północno-wschodniej części Gminy Skawina. Najmniej gruntów jest własnością powiatu krakowskiego – 77 działek (0,2% powierzchni gminy). Nieruchomości należące do innych podmiotów (spółek, spółdzielni, kościołów, wspólnot gruntowych) zajmują 7,9% powierzchni gminy.

TAB. 50 STRUKTURA WŁASNOŚCI GRUNTÓW W GMINIE SKAWINA

Własność	Liczba działek	Powierzchnia (ha)	% powierzchni gminy
Skarb Państwa	2 488	1799	18,02
Województwo	153	37	0,37
Powiat	77	20	0,20
Gmina	4 058	632	6,33
Osoby fizyczne	26 849	6707	67,18
Pozostałe	2 420	790	7,91
Łącznie Gmina Skawina	36 045	9984	100,00

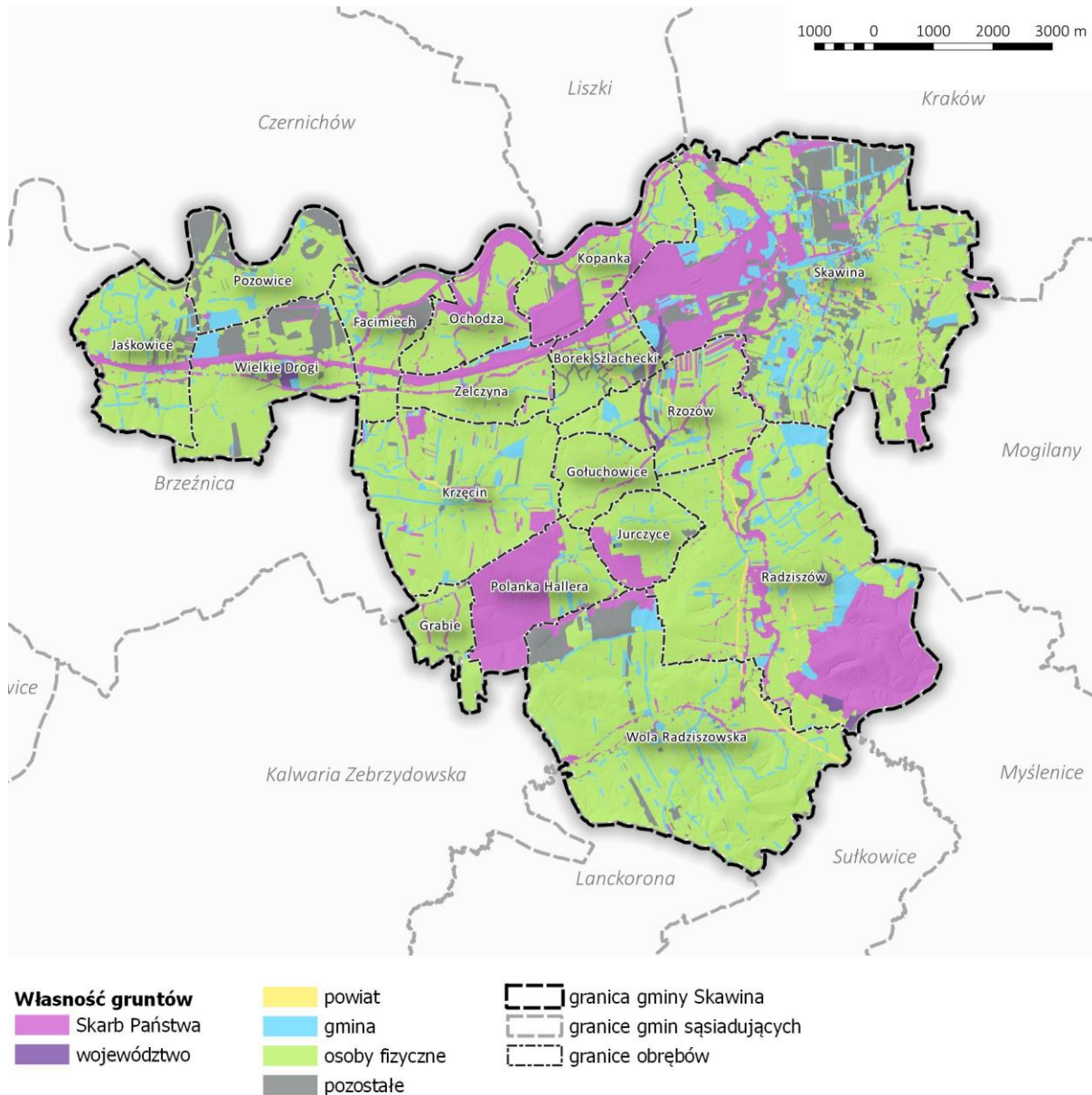
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SWDE oraz webewid.powiat.krakow.pl, stan na dzień 31.12.2019 r.

RYC. 54 UDZIAŁ GRUNTÓW WG TYPÓW WŁASNOŚCI W GMINIE SKAWINA W 2019 R.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SWDE oraz webewid.powiat.krakow.pl.

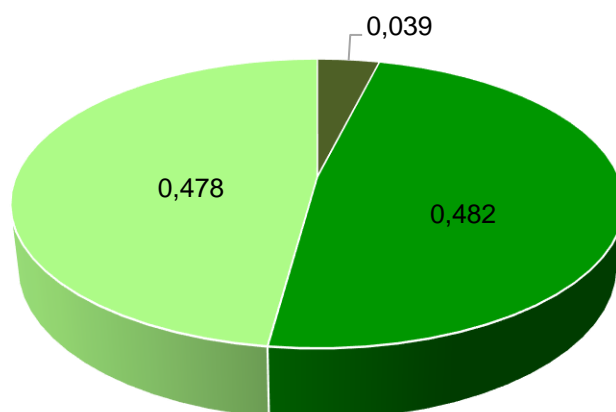
RYC. 55 ROZMIESZCZENIE TYPÓW WŁASNOŚCI W GMINIE SKAWINA W 2019 R.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SWDE oraz webewid.powiat.krakow.pl.

Na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych ogólna powierzchnia lasów wyniosła w grudniu 2020 r. 1003,63 ha. Grunty leśne publiczne zajmowały powierzchnię 544,63 ha, z czego grunty leśne Skarbu Państwa 463,13 ha, a lasy publiczne gminne 37,40 ha. Grunty leśne prywatne zajmują powierzchnię 459 ha.

RYC. 56 UDZIAŁ POWIERZCHNI LASÓW WG FORM WŁASNOŚCI W GMINIE SKAWINA W 2020 R.

- lasy publiczne gminne ■ lasy publiczne Skarbu Państwa ■ lasy prywatne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze Gminy Skawina występują obiekty i tereny chronione zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.):

- **rezerwat przyrody „Kozie Kąty”** utworzony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 3 marca 1989 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 9, poz. 77, §4) Obecnie obowiązują Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 5 grudnia 2022 roku w sprawie rezerwatu przyrody „Kozie Kąty” (Dz. Urz. z 2022 r. poz. 8365);
- **użytek ekologiczny „Zimowit na Rzepniku”** utworzony uchwałą Nr LIV/787/23 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 22 marca 2023 r. (Dz. U. z 2023 r, poz 2303);
- **Obszar Natura 2000 Skawiński Obszar Łąkowy (PLH120079)**, położony w większości na terenie miasta Krakowa. W granicach administracyjnych Gminy Skawina znajduje się jedynie niewielki południowo-zachodni fragment tego obszaru;
- **Obszar Natura 2000 Cedron (PLH120060)**, położony w większości na terenie Gminy Kalwaria Zebrzydowska, jedynie niewielki wschodni fragment tego obszaru leży w Woli Radziszowskiej;
- **Pomniki przyrody:**
 - Zespół dworski na Polance Hallera - 7 drzew pomnikowych: buk czerwonolistny (*Fagus sylvatica* „Atropunice”), magnolia drzewiasta (*Magnolia acuminata*), 2 drzewa z rodzaju

platan (*Platanus sp.*), żywotnik (*Thuja sp.*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) i topola biała (*Populus alba*);

- Dąb "Stanisław" w Polance Hallera - jeden okaz pomnikowy dębu szypułkowego (*Quercus robur*);
- Zespół dworski w Jurczycach - dwa okazy lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*) i jeden dąb szypułkowy (*Quercus robur*);
- Park i dwie aleje pomnikowe w Wielkich Drogach - łącznie 51 drzew pomnikowych, w tym: 25 dębów szypułkowych (*Quercus robur*), 22 lipy drobnolistne (*Tilia cordata*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), dąb czerwony (*Quercus rubra*), magnolia (*Magnolia sp.*) i tulipanowiec (*Liriodendron tulipifera*);
- Zespół dworski w Facimiechu - 6 drzew pomnikowych: cztery dęby błotne (*Quercus palustris*), lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) i klon pospolity (*Acer platanoides*);
- Zespół dworski w Korabnikach - 15 drzew pomnikowych: 12 okazów dębu szypułkowego (*Quercus robur*), w tym "Dąb Wyspiańskiego", dwie lipy drobnolistne (*Tilia cordata*) i jeden modrzew europejski (*Larix decidua*);
- Park miejski w Skawinie - jeden okaz pomnikowy dębu szypułkowego (*Quercus robur*);
- Skawina „Dęby nad Skawinką” – 12 okazów dębu szypułkowego (*Quercus robur*);
- Skawina, ul. Tyniecka - jeden okaz pomnikowy dębu szypułkowego (*Quercus robur*);
- Wola Radziszowska - jeden okaz pomnikowy lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*).

Formy ochrony przyrody zostały szczegółowo opisane w rozdziale 6.

OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 4 LUTEGO 1994 R. PRAWO GEOLOGICZNE I GÓRNICZE

Na terenie Gminy Skawina nie ma ustanowionych terenów ani obszarów górniczych.

OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 3 LUTEGO 1995 R. O OCHRONIE GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH

Gleby I - III klasy bonitacyjnej zajmują około 3354,9 ha, co stanowi 60,4% powierzchni gruntów ornych na terenie gminy.

OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 28 WRZEŚNIA 1991 R. O LASACH

Na terenie Gminy Skawina występuje 400 ha lasów ochronnych. Są to lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, wchodzące w skład Nadleśnictwa Myślenice.

OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 23 LIPCA 2003 O OCHRONIE ZABYTKÓW I OPIECE NAD ZABYTKAMI

Na obszarze Gminy Skawina występuje 30 obiektów oraz 3 stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków objęte ochroną zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zgodnie z decyzją Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do rejestru zabytków, wpisany został historyczny układ urbanistyczny miasta Skawina (decyzja z dnia 04 marca 2022).⁵⁰ Ponadto na terenie gminy znajdują się 208 obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Problematyka opieki nad zabytkami została szczegółowo omówiona w rozdziale 7.

OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 20 LIPCA 2017 PRAWO WODNE

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego (MZP) wykonanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na terenie Gminy Skawina znajdują się tereny w jej północnej i wschodniej części, wzdłuż Wisły i Skawinki.

OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 17 MAJA 1989 PRAWO GEODEZYJNE I KARTOGRAFICZNE

Tereny zamknięte, to zgodnie z art. 2 ust. 9 ustawy *prawo geodezyjne i kartograficzne*, tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych. Na obszarze Gminy Skawina do terenów zamkniętych ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa należą:

- o dz. nr 170/1 obr. Borek Szlachecki;
- o dz. nr 755 obr. Facimiech;
- o dz. nr 439/9 obr. Jaśkowice;
- o dz. nr 24/4, 24/9 obr. Radziszów;
- o dz. nr 1220/2, 532/1 obr. Rzozów;
- o dz. nr 2222, 2051/11, 2051/12, 2051/14, 2051/16, 2051/19, 2051/20, 2051/22, 2051/30, 2051/32, 2051/36, 2051/37, 2051/38, 2289/2, 2289/4, 2289/5, 2289/6, 2289/7, 2289/8, 2289/9, 2289/10, 2289/11, 2289/12, 2289/13, 2289/14, 2289/15, 2289/16, 2289/17, 2289/18, 2289/19, 2289/20, 2289/33, 4383/10, 4383/11, 4383/12 obr. Skawina;
- o dz. nr 122/1, 741/3 obr. Wielkie Drogi;
- o dz. nr 869/1, 869/2, obr. Wola Radziszowska;
- o dz. nr 588, 589, 590, 591, 592, 593, 595, 596, 597 obr. Zelczyna.

STREFY OCHRONNE UJĘĆ WODY

Na terenie Gminy Skawina ustanowione zostały następujące strefy ochronne ujęć wody:

- **Strefa ochronna dla ujęcia wody powierzchniowej w km 5+500 rzeki Skawinki w miejscowości Skawina** (Rozporządzenie Nr 2/2011 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 6 lipca 2011 r.). Strefa ochronna obejmuje:
 - o teren ochrony bezpośredniej obejmujący ujęcie wody wraz z obszarem bezpośrednio przyległym o długości w linii brzegowej 280 m powyżej i 40 m poniżej ujęcia o szerokości 26 m od osi rzeki. Łącznie powierzchnia terenu ochrony bezpośredniej wynosi 1,59 ha;
 - o teren ochrony pośredniej, obejmujący całą zlewnię rzeki Skawinki od źródeł rzeki do przekroju ujęcia wody w Skawinie.

⁵⁰ W momencie przekazywania etapu decyzja nie jest prawomocna.

Do najistotniejszych regulacji z punktu widzenia zagospodarowania terenów położonych w strefie ochronnej zaliczyć należy:

- w strefie ochrony bezpośredniej:
 - obowiązek odprowadzania wód opadowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- w strefie ochrony pośredniej zakazuje się:
 - wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, poza oczyszczonymi wodami opadowymi i roztopowymi o których mowa w art. 9 pkt 14 lit. c ustawy Prawo Wodne;
 - rolniczego wykorzystanie ścieków;
 - przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych;
 - lokalizowania magazynów i rurociągów do transportu ropy naftowej i produktów ropopochodnych (z wyłączeniem gazu płynnego) oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, a także substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie ustawy Prawo wodne;
 - lokalizowania składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
 - budowy autostrad, torów kolejowych, dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych oraz parkingów, bez ujmowania wód opadowych i roztopowych w systemy kanalizacji deszczowej zamkniętej lub otwartej w postaci rowów izolowanych oraz bez urządzeń zapewniających oczyszczanie ich przed wprowadzaniem do wód lub do ziemi, do poziomu wymaganego przepisami odrębnymi;
 - mycia pojazdów mechanicznych poza myjniami usługowymi, posiadającymi zamknięte obiegi wody;
 - rozbudowy cmentarza w Radziszowie w kierunku wschodnim w stronę rzeki Skawinki;
 - lokalizowania nowych cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych w odległości mniejszej niż 150 m od studzien, źródeł i strumieni;
 - realizowania budownictwa mieszkalnego oraz urządzania kempingów bez przyłączenia do kanalizacji zbiorczej, lub w przypadku braku takiej kanalizacji, bez wyposażenia w szczelny zbiornik do gromadzenia ścieków;
 - prowadzenia ferm chowu lub hodowli zwierząt, bez posiadania zbiornika na gnojownicę i gnojówkę oraz szczelnej płyty gnojowej;
 - stosowania środków ochrony roślin z wyjątkiem środków dopuszczonych do stosowania w strefach ochronnych ujęć wody, określonych w rejestrze środków ochrony roślin prowadzonym na podstawie art. 47 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz.U. z 2008r. Nr 133, poz. 849 z późn. zm.).
- **Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej z utworów czwartorzędowych zlokalizowanego w miejscowości Pozowice** (Rozporządzenie Nr 18/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 9 grudnia 2012 r. zmienione Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 10 października 2017). Strefa ochronna obejmuje:
 - teren ochrony bezpośredniej w granicach w granicach istniejących ogrodzeń o wymiarach 20 x 20 m dla studni S-1bis, S-2bis, S-3bis (...);
 - teren ochrony pośredniej...obejmujący obszar o powierzchni 4,2 km² położony w całości w gminie Skawina na terenie miejscowości: Jaśkowice, Pozowice oraz Trzebol (...).

Do najistotniejszych regulacji z punktu widzenia zagospodarowania terenów położonych w strefie ochronnej zaliczyć należy:

- o w strefie ochrony bezpośredniej:
 - obowiązek odprowadzania wód opadowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- o w strefie ochrony pośredniej obowiązuje zakaz:
 - wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, z wyjątkiem wód opadowych lub roztopowych spełniających wymagania określone w przepisach obowiązujących;
 - lokalizowania przydomowych oczyszczalni ścieków;
 - rolniczego wykorzystania ścieków;
 - lokalizowania ferm chowu lub hodowli zwierząt;
 - składowania lub przechowywania obornika bezpośrednio na powierzchni gruntu w przyzmacach polowych;
 - lokalizowania składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
 - przechowywania lub składowania materiałów promieniotwórczych;
 - magazynowania odpadów, z wyjątkiem wstępnego magazynowania odpadów przez ich wytwórcę;
 - lokalizowania magazynów lub rurociągów do transportu ropy naftowej lub produktów ropopochodnych, z wyjątkiem:
 - a) zbiorników przeznaczonych do magazynowania gazu płynnego oraz magazynów butli gazu płynnego,
 - b) zbiorników przeznaczonych do magazynowania oleju opałowego wykorzystywanego na indywidualne potrzeby grzewcze,
 - c) obiektów stacji paliw płynnych;
 - lokalizowania przedsięwzięć zaliczonych do kategorii mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach prawa wydawanych na podstawie art. 60 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z wyjątkiem:
 - a) przedsięwzięć związanych z zaopatrzeniem w energię, gaz czy inne nośniki energii,
 - b) przedsięwzięć związanych z zaopatrzeniem w wodę, odprowadzeniem ścieków oraz oczyszczeniem ścieków,
 - c) przedsięwzięć związanych z komunikowaniem się społeczeństwa,
 - d) przedsięwzięć służących bezpieczeństwu publicznemu,
 - e) przedsięwzięć związanych z transportem publicznym,
 - f) przedsięwzięć związanych z budową dróg;
 - lokalizowania stawów lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów o powierzchni mniejszej niż 10a;
 - wydobywania kopalin;
 - lokalizowania nowych ujęć wód podziemnych, z wyjątkiem:
 - a) studni zastępczych w ramach zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych lub studni wykonywanych w ramach rozbudowy ujęcia. Rozbudowa ujęcia wymaga złożenia wniosku o ustanowienie strefy ochronnej, o którym mowa w art. 58 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne;
 - b) ujęć wykorzystywanych do zwykłego korzystania z wód;

- długotrwałego obniżania zwierciadła wody podziemnej;
 - grzebania zwłok zwierzęcych oraz lokalizowania cmentarzy, z wyjątkiem lokalizacji cmentarza na terenie miejscowości Jaśkowice;
 - mycia pojazdów mechanicznych poza myjniami usługowymi;
 - magazynowania chemicznych środków zimowego utrzymania dróg.
- **Strefa ochronna ujęcia wód podziemnych studniami Sz-1, Sz-2** (Rozporządzenie Wojewody Małopolskiego z dnia 27 grudnia 2021 roku, poz. 8090),. Strefa ochronna obejmuje:
 - teren ochrony bezpośredniej, obejmujący ujęcie wraz z obszarem bezpośrednio przyległym o długości w linii brzegowej 280 m powyżej i 40 m poniżej ujęcia, o szerokości 26 m od osi rzeki Skawinka, o łącznej powierzchni 1,59 ha;
 - teren ochrony pośredniej o łącznej powierzchni 65 ha, położony na terenie miejscowości Skawina i Rzozów.

Do najistotniejszych regulacji z punktu widzenia zagospodarowania terenów położonych w strefie ochronnej zaliczyć należy:

- w strefie ochrony bezpośredniej:
 - zakaz, o którym mowa w art. 127 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
 - nakazy, o których mowa w art. 128 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.
 - w strefie ochrony pośredniej obowiązuje zakaz:
 - wprowadzania ścieków do ziemi;
 - rolniczego wykorzystania ścieków;
 - stosowania nawozów oraz środków ochrony roślin, które zgodnie z zezwoleniem na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu są klasyfikowane jako niebezpieczne dla środowiska;
 - lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego określonych w przepisach odrębnych, a także rurociągów do ich transportu, z wyłączeniem:
 - a) magazynów butli gazu płynnego oraz zbiorników przeznaczonych do magazynowania gazu płynnego,
 - b) zbiorników przeznaczonych do magazynowania oleju opałowego,
 - c) zbiorników o pojemności nieprzekraczającej 100 dm³ przeznaczonych do magazynowania paliw płynnych wykorzystywanych do generatorów prądotwórczych;
 - mycia pojazdów mechanicznych poza myjniami usługowymi;
 - lokalizowania nowych ujęć wody, z wyłączeniem studni zastępczych lub awaryjnych istniejącego ujęcia wody;
 - wykonywania odwodnień budowlanych, których zasięg oddziaływania wykracza poza granice działki inwestora;
 - składowania chemicznych środków zimowego utrzymania dróg;
 - lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem tych, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na wody podziemne.
- **Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej ze studni SK-1** (Rozporządzenie Wojewody Małopolskiego z dnia 15 listopada 2021 roku, poz. 6522). Strefa ochronna obejmuje:

- o teren ochrony bezpośredniej w kształcie prostokąta o wymiarach 8,0 m x 12,0 m, obejmującego wewnętrzną część budynku pompowni, na działce nr 3129 obręb 0017 Skawina;
- o teren ochrony pośredniej o łącznej powierzchni 49 ha, w całości położonego na terenie miejscowości Skawina.

Do najistotniejszych regulacji z punktu widzenia zagospodarowania terenów położonych w strefie ochronnej zaliczyć należy:

- o w strefie ochrony bezpośredniej:
 - zakaz, o którym mowa w art. 127 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
 - nakazy, o których mowa w art. 128 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.
- o w strefie ochrony pośredniej obowiązuje zakaz:
 - wprowadzania ścieków do ziemi;
 - lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych oraz substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego określonych w przepisach odrębnych, a także rurociągów do ich transportu, z wyłączeniem:
 - a) magazynów butli gazu płynnego oraz zbiorników przeznaczonych do magazynowania gazu płynnego,
 - b) zbiorników przeznaczonych do magazynowania oleju opałowego,
 - c) zbiorników o pojemności nieprzekraczającej 100 dm³ przeznaczonych do magazynowania paliw płynnych wykorzystywanych do generatorów prądotwórczych;
 - mycia pojazdów mechanicznych poza myjniami usługowymi;
 - lokalizowania nowych ujęć wody, z wyłączeniem studni zastępczych lub awaryjnych istniejącej studni;
 - wykonywania odwodnień budowlanych, których zasięg oddziaływania wychodzi poza granice działki inwestora;
 - składowania chemicznych środków zimowego utrzymania dróg;
 - lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem tych, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na wody podziemne.
- **Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej ze studni głębinowej S-1** (Decyzja PGW Wody Polskie KR.ZUZ.2.2.4100.23.2018.JS z dnia 15 stycznia 2019 roku). Strefa ochronna obejmuje:
 - o teren ochrony bezpośredniej dla studni głębinowej S-1, zlokalizowanej na działce nr ewidencyjny 3420/1 obręb VI Skawina (...) — kształt kwadratu o boku 12 m.

Do najistotniejszych regulacji z punktu widzenia zagospodarowania terenów położonych w strefie ochronnej zaliczyć należy:

- o w strefie ochrony bezpośredniej należy:
 - odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
 - zagospodarować teren zielenią,
 - odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,

- ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

- **Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej ze studni szybowych w rejonie Starorzecza nr 1** (Decyzja Starosty Krakowskiego OS.11.6341.19.2016.MZ z dnia 30 czerwca 2016 roku),, Strefa ochronna obejmuje:

- strefę ochronną ujęcia, ograniczoną do terenu ochrony bezpośredniej, ogrodzoną, oznakowaną, bez dostępu osób trzecich.

Do najistotniejszych regulacji z punktu widzenia zagospodarowania terenów położonych w strefie ochronnej zaliczyć należy:

- w strefie ochronnej wprowadza się następujące zakazy i nakazy:
 - zabrania się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją wody,
 - wody opadowe należy odprowadzić w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
 - teren ochrony bezpośredniej należy zagospodarować zielenią, trawnik na terenie strefy należy kosić co najmniej 2 razy w roku, a masę roślinną należy usunąć poza granicę strefy, ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody należy odprowadzić poza granicę terenu ochrony bezpośredniej,
 - należy ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

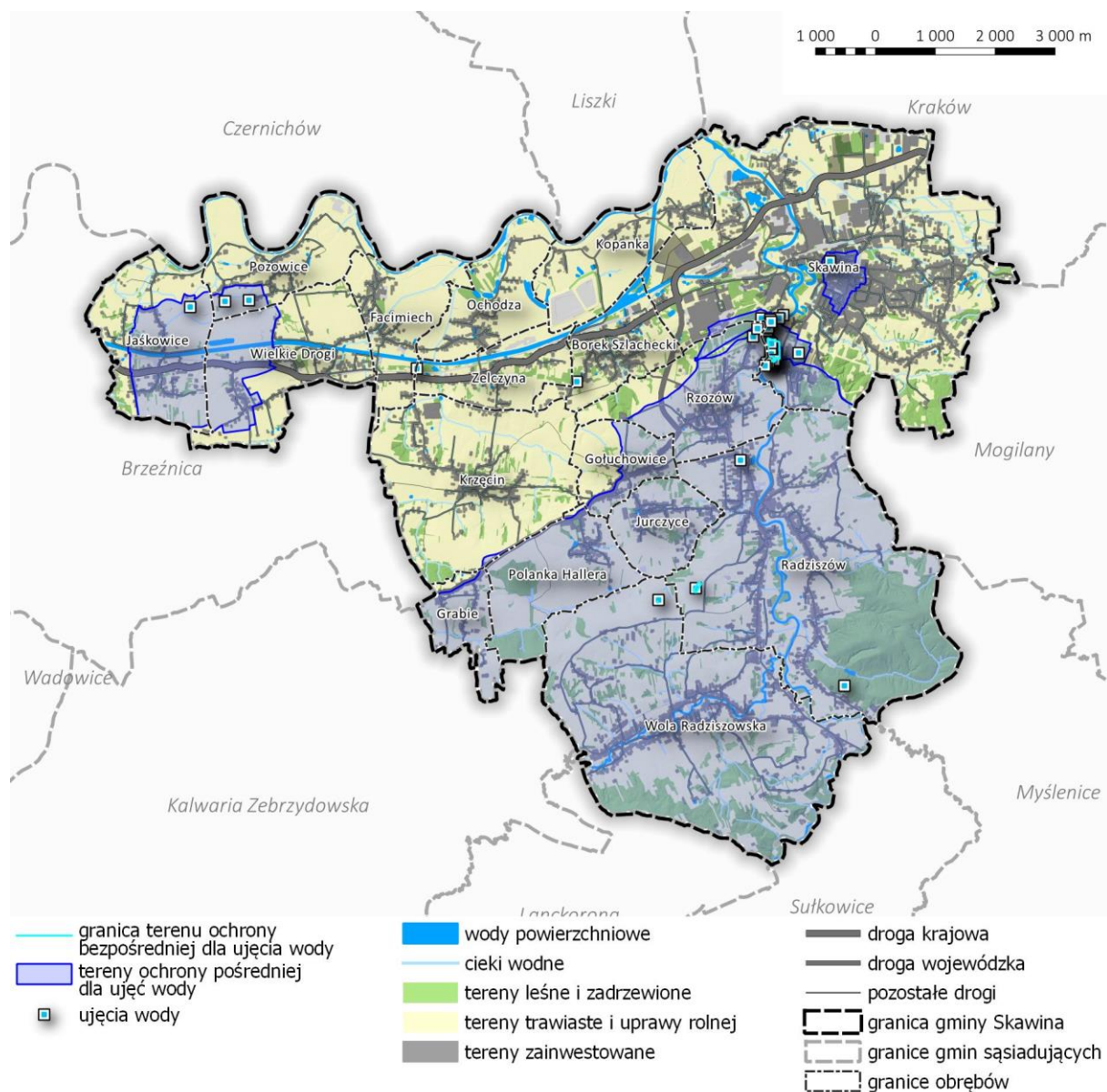
- **Strefa ochronna ujęcia wody podziemnej ze studni szybowych w rejonie Starorzecza nr 2** (Decyzja Starosty Krakowskiego OS.11.6341.48.2015.MZ dnia 19 czerwca 2015 roku). Strefa ochronna obejmuje:

- strefę ochronną ujęcia, ograniczoną do terenu ochrony bezpośredniej w formie prostokąta o wymiarach 210 m x 120 m, ogrodzoną, oznakowaną bez dostępu osób trzecich.

Do najistotniejszych regulacji z punktu widzenia zagospodarowania terenów położonych w strefie ochronnej zaliczyć należy:

- w strefie ochronnej wprowadza się następujące zakazy i nakazy:
 - zabrania się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją wody,
 - wody opadowe należy odprowadzić w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
 - teren ochrony bezpośredniej należy zagospodarować zielenią trawnik na terenie strefy należy kosić co najmniej 2 razy w roku, a masę roślinną należy usunąć poza granicę strefy. ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody należy odprowadzić poza granicę terenu ochrony bezpośredniej,
 - należy ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

RYC. 57 UJĘCIA WODY I STREFY OCHRONNE.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na obszarze Gminy Skawina rozpoznano ogółem 490 osuwisk (42 osuwiska aktywne ciągle, 137 osuwisk aktywnych okresowo, 311 osuwisk nieaktywnych). Ponadto, na terenie gminy wskazano 30 terenów zagrożonych ruchami masowymi. Rozmieszczenie osuwisk ma powiązanie z głównymi jednostkami geomorfologicznymi i zróżnicowaniem litostratygraficznym podłoża skalnego. Łączna powierzchnia zarejestrowanych osuwisk oraz terenów zagrożonych występowaniem ruchów masowych wynosi około 812,2 ha, co stanowi około 8,1% powierzchni gminy.

Problematyka ta została szczegółowo omówiona w rozdziale 9. Konsekwencją występowania zagrożeń geologicznych jest nie wskazywanie w Studium nowych terenów inwestycyjnych na osuwiskach aktywnych oraz nieaktywnych.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH, TERENÓW I OBSZARÓW GÓRNICZYCH

14.1. ZŁOŻA KOPALIN

Gmina Skawina nie należy do obszarów zasobnych w surowce mineralne. Dominują, związane głównie z doliną Wisły, w mniejszym stopniu z doliną Skawinki, żwiry i piaski plejstocenu i holocenu oraz surowce ilaste: gliny lessowe i zwietrzelinowe, neogenowe ility, w mniejszym stopniu piaskowce kredy i neogenu. Znaczenie przemysłowe w największym stopniu ma kruszywo naturalne i surowce ilaste.

Na terenie Gminy Skawina występują złoża kopalin:

- Krzęcin - surowce ilaste ceramiki budowlanej,
 - Ochodza - kruszywa naturalne,
 - Ochodza II⁵¹ - kruszywa naturalne,
 - Ochodza-Międzywale - kruszywa naturalne,
 - Ochodza-Stare Wiślisko - kruszywa naturalne,
 - Pozowice - kruszywa naturalne,
 - Samborek - kruszywa naturalne,
 - Zaprzerycie - kruszywa naturalne.
- **Surowce ilaste** reprezentowane są przez plejstoceńskie utwory lessowe i zwietrzelinowe, ility neogenowe i łupki i iłupki kredowe. Wschodnie iłupków kredowych ciągną się szerokim pasem od lasu Bronaczowa do wschodnich granic gminy. Na wschodnim brzegu Skawinki seria ta została rozerwana na trzy cieńsze płyty przez wciskające się warstwy istebniańskie. ILITY miocenijskie występują pod czwartorzędem na całym obszarze zapadliska przedkarpackiego. W północnej części zapadliska, w dolinie Wisły utwory te stanowią podłoże warstw piaszczysto-żwirowych. W południowej części zapadliska, pomiędzy brzegiem nasunięcia karpackiego, a doliną Wisły utwory miocenijskie zalegają pod płaszczem utworów lessowych.

⁵¹ Eksploatacja zaniechana. Złoże dalej widnieje w bilansie.

Utwory lessowe występują na znacznej części obszaru gminy. Przykrywają serię mioceńskich iłłów w południowej części zapadliska przedkarpackiego, pomiędzy doliną Wisły, a brzegiem nasunięcia karpackiego.

Gliny zwietrzelinowe karpackie przykrywają większość obszaru na południe od nasunięcia karpackiego. Są one w dużym stopniu zanieczyszczone rumoszem skał podścielających.

- **Kruszywa naturalne** reprezentowane są przez plejstocenijskie piaski wodnolodowcowe i plejstocenijskie i holoceńskie piaski i żwiry rzecznych tarasów akumulacyjnych.

Piaski wodnolodowce ciągną się wąskim, wydłużonym równoleżnikowo pasem wzdłuż kanału Łaczańskiego tworząc płat wśród utworów lessowych.

Piaski i piaski ze żwirem rzecznych tarasów akumulacyjnych są najbardziej rozpowszechnioną kopalnią na terenie gminy. Związane są one z dolinami rzek Wisły i Skawinki. Główną bazę surowcową stanowi tu seria piaskowo - żwirowa doliny Wisły. Występuje ona na całym obszarze doliny pod niewielkim nakładem glin, mułków i piasków pylastych. W rejonie tym znajduje się sześć udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego: Ochodza, Ochodza - Stare Wiślisko, Ochodza - Międzywale, Pozowice, Samborek, Zaprzerycie.

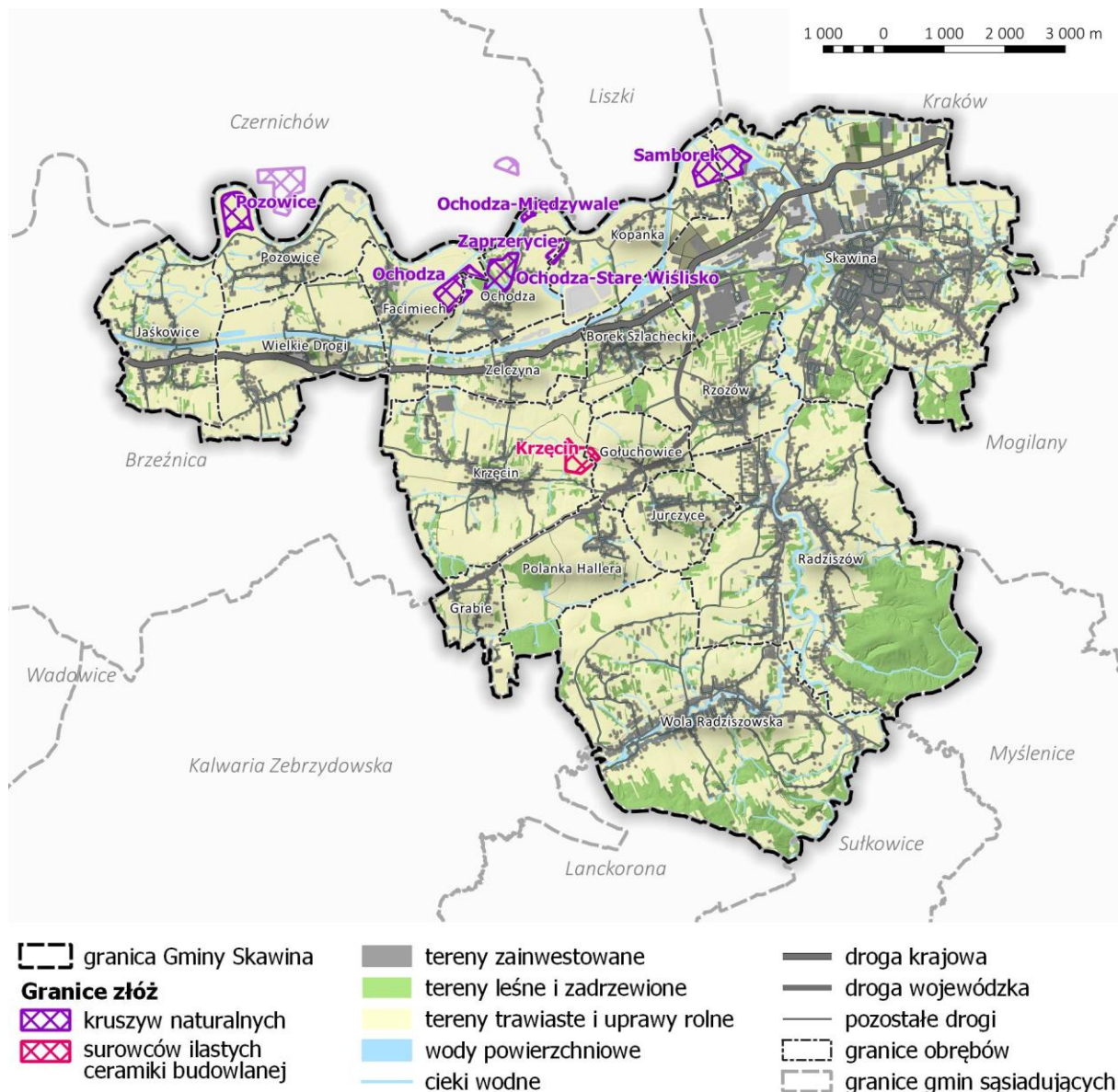
TAB. 51 ZŁOŻA KOPALIN NA TERENIE GMINY SKAWINA

Nazwa złoża	ID złoża	Lokalizacja	Kopalina główna	Pow. złoża [ha]
Krzęcin	5240	Krzęcin/Gołuchowice	surowce ilaste ceramiki budowlanej	19,300
Ochodza	1377	Facimiech/Ochodza	kruszywa naturalne	22,444
Ochodza II ⁵²	3444	Ochodza	kruszywa naturalne	10,900
Ochodza-Międzywale	6663	Ochodza	kruszywa naturalne	2,391
Ochodza-Stare Wiślisko	3433	Ochodza	kruszywa naturalne	25,224
Pozowice	5617	Pozowice	kruszywa naturalne	24,590
Samborek	1376	Skawina/Kopanka	kruszywa naturalne	38,170
Zaprzerycie	5944	Ochodza/Kopanka	kruszywa naturalne	6,256

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem danych przestrzennych Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego: <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>, stan na dzień 31.12.2020 r.

⁵² j.w.

RYC. 58 ZŁOŻA NA TERENIE GMINY SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem danych przestrzennych Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego: <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>.

14.2. TERENY I OBSZARY GÓRNICZE

Na obszarze gminy nie ma zlokalizowanych terenów i obszarów górniczych.

14.3. ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH

Gmina Skawina nie znajduje się w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

15.1. UKŁAD DROGOWY I TRANSPORT DROGOWY

Podstawowy układ komunikacyjny gminy tworzą następujące drogi:

1. **Droga krajowa nr DK44**, relacji Kraków – Skawina – Zator – Oświęcim – Bieruń – Tychy – Mikołów - Gliwice, pełniąca funkcję drogi klasy GP oraz klasy G przebiegająca przez województwo śląskie oraz małopolskie. Jest jedną z pięciu dróg (obok DW780, A4, DK79, DK94) łączących Górny Śląsk z Krakowem.
2. **Droga wojewódzka nr DW953**, relacji Skawina – Rzozów – Gołuchowice – Polanka Hallera – Grabie – Przytkowice – Stanisław Dolny - Zebrzydowice - Kalwaria Zebrzydowska, pełniąca funkcję drogi klasy G; w Skawinie łączy się z drogą krajową DK44.
3. **Drogi powiatowe**, klasy zbiorczej - wg zestawienia w tabeli nr 52.

Układ podstawowy uzupełniają gminne drogi lokalne i dojazdowe o nawierzchni twardej, w tym w większości ulepszonej. Stanowią one utrwaloną sieć połączeń determinującą dalszy rozwój przestrzenny gminy.

Aktualny układ drogowy gminy jest stosunkowo dobrze rozwinięty, choć w dużej mierze nie spełniający występujących potrzeb w zakresie przepustowości sieci. Potwierdza to opracowany na zlecenie UMiG w Skawinie „Plan mobilności dla Gminy Skawina”⁵³. Zastrzeżenia budzi niedostosowanie sieci dróg (na wielu odcinkach) do standardów technicznych i wymogów ruchu (wąskie drogi, zbyt małe promienie łuków, nie normatywne spadki, zły stan techniczny nawierzchni itp.). Na terenie gminy brak jest pełnej segregacji ruchu (występujące odpowiednie rozwiązania znajdują się na fragmentach sieci, głównie przy drogach krajowej i wojewódzkiej). Odnośnie dróg samorządowych niezbędne jest zabezpieczenie możliwości ich rozbudowy, modernizacji i przebudowy, tak aby można je było dostosować do obowiązujących normatywów i bezpieczeństwa użytkowników ruchu - np. korekty nienormatywnych łuków, poszerzeń jezdni, wykonania przekrojów ulicznych z chodnikami dla pieszych na obszarach wsi.

W ciągu drogi powiatowej nr 2179K planowana jest budowa mostu pozwalającego na połączenie z Gminą Liszki w miejscowości Jeziorzany zastępującego dotychczasową przeprawę promową.

TAB. 52 DROGI POWIATOWE

L.P.	Droga	nr ewidencyjny	długość (km)
1.	PRZYTKOWICE - LEŃCZE - WOLA RADZISZOWSKA	1786K	4,4
2.	BOREK SZLACHECKI - RZOZÓW - WOLA RADZISZOWSKA - KRZYWACZKA	1939K	9,4
3.	KRZYWACZKA - SKAWINA (ul. Radziszowska, ul. Żwirki i Wigury - do ul. Rynek)	1940K	9,2
4	SKAWINA (ul. Popiełuszki, ul. Bukowska, ul. Batalionów Chłopskich)	2163K	3,1
5	ZELCZYNA - KRZĘCIN - POLANKA HALLERA	2171K	4,1
6	SKAWINA (ul. Wyspiańskiego) - CHOROWICE	2172K	4,4
7	MOGILANY - BUKÓW - RADZISZÓW	2173K	7,2
8	LIBERTÓW - SKAWINA (ul. Leśna, ul. Korabnicka)	2174K	6,5
9	WIELKIE DROGI - PASZKÓWKA	2176K	1,4

⁵³ Uchwała Nr XIX/257/16 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 25 maja 2016 r.

L.P.	Droga	nr ewidencyjny	długość (km)
10	SKAWINA (ul. Tyniecka) - KRAKÓW TYNIEC - PIEKARY - LISZKI	2177K	6,3
11	ZELCZYNA - OCHODZA - KOPANKA - SKAWINA (ul. Podbory)	1278K	7,3
12	LISZKI - RĄCZNA - JEZIORZANY - KOPANKA	2179K	6,7
13	SKAWINA (ul. 29 listopada)	2199K	0,7
14	SKAWINA (ul. Kopernika)	2200K	1,6
15	SKAWINA (ul. Energetyków, ul. Żwirowa, ul. Piastowska)	2202K	2,6
16	SKAWINA (ul. Graniczna)	2204K	0,4
17	SKAWINA (ul. Konopnickiej)	2291K	0,2
18	SKAWINA (ul. Sikorskiego, ul. Niepodległości)	2294K	0,4

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych.

Ze względu na potrzebę uspokojenia ruchu w mieście Skawina oraz problemy z parkowaniem, w centrum miasta wprowadzona została strefa płatnego parkowania obejmująca obszar charakteryzujący się znacznym deficytem miejsc postojowych. Obejmuje on: Rynek (z wyjątkiem parkingu w pasie drogi gminnej w ciągu dawnej DK44), ulicę Słowackiego, ulicę Konopnickiej (od ul. Zamkowej do Rynku). Na terenie miasta i gminy są niezależnie zlokalizowane liczne, w większości niewielkie (wyłączając wielkopowierzchniowe obiekty handlowe) parkingi służące klientom zakładów usługowych i handlowych. Zaznacza się istotny niedobór miejsc parkingowych. Zrealizowany został parking wpisującego się w system P+R dzięki któremu mieszkańcy, w ramach jednego biletu będą mogli skorzystać z parkingu P+R i Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej. Zgodnie z koncepcją przedstawioną w „Planie mobilności dla Gminy Skawina”, na terenie Gminy Skawina ma powstać sieć parkingów P+R: Skawina Zachodnia, Wielkie Drogi, Rzozów, Radziszów, Radziszów Centrum oraz Wola Radziszowska. Obecnie na terenie gminy zlokalizowany jest jeden parking P+R przy Skawińskim Centrum Komunikacyjnym.

15.2. TRANSPORT KOLEJOWY

- Powiązania zewnętrzne i lokalne transportem kolejowym zapewniają dwie linie kolejowe klasy 1:
- linia nr 94 relacji: Kraków Płaszów – Skawina – Oświęcim (dwutorowa),
 - linia nr 97 relacji: Skawina – Żywiec (jednotorowa).

Węzłowa stacja kolejowa znajduje się w mieście Skawina, a przystanki wspomagające obsługę ruchu lokalnego są zlokalizowane:

- na linii nr 94: Skawina, Skawina Zachodnia, Podbory, Borek Szlachecki, Zelczyna, Wielkie Drogi, Jaśkowice, Skawina Jagielnia i Skawina Zachodnia,
- na linii 97: Skawina, Rzozów, Radziszów centrum, Radziszów stacja, Wola Radziszowska, a do końca 2022 r. planowane jest oddanie stacji Rzozów Centrum oraz Wola Radziszowska – Lipki.

Włączenie miasta Skawina w tworzony System Szybkiej Kolei Miejskiej jest kluczowym zadaniem z punktu widzenia zarządzania mobilnością mieszkańców, a przeprowadzone badania, w ramach powołanego „Planu mobilności dla Gminy Skawina”, uzasadniają wydłużenie planowanych tras SKM w kierunku Zatora i Kalwarii Zebrzydowskiej.

Przy istniejących i planowanych przystankach kolejowych planowana jest realizacja parkingów, w tym parkingów P&R.

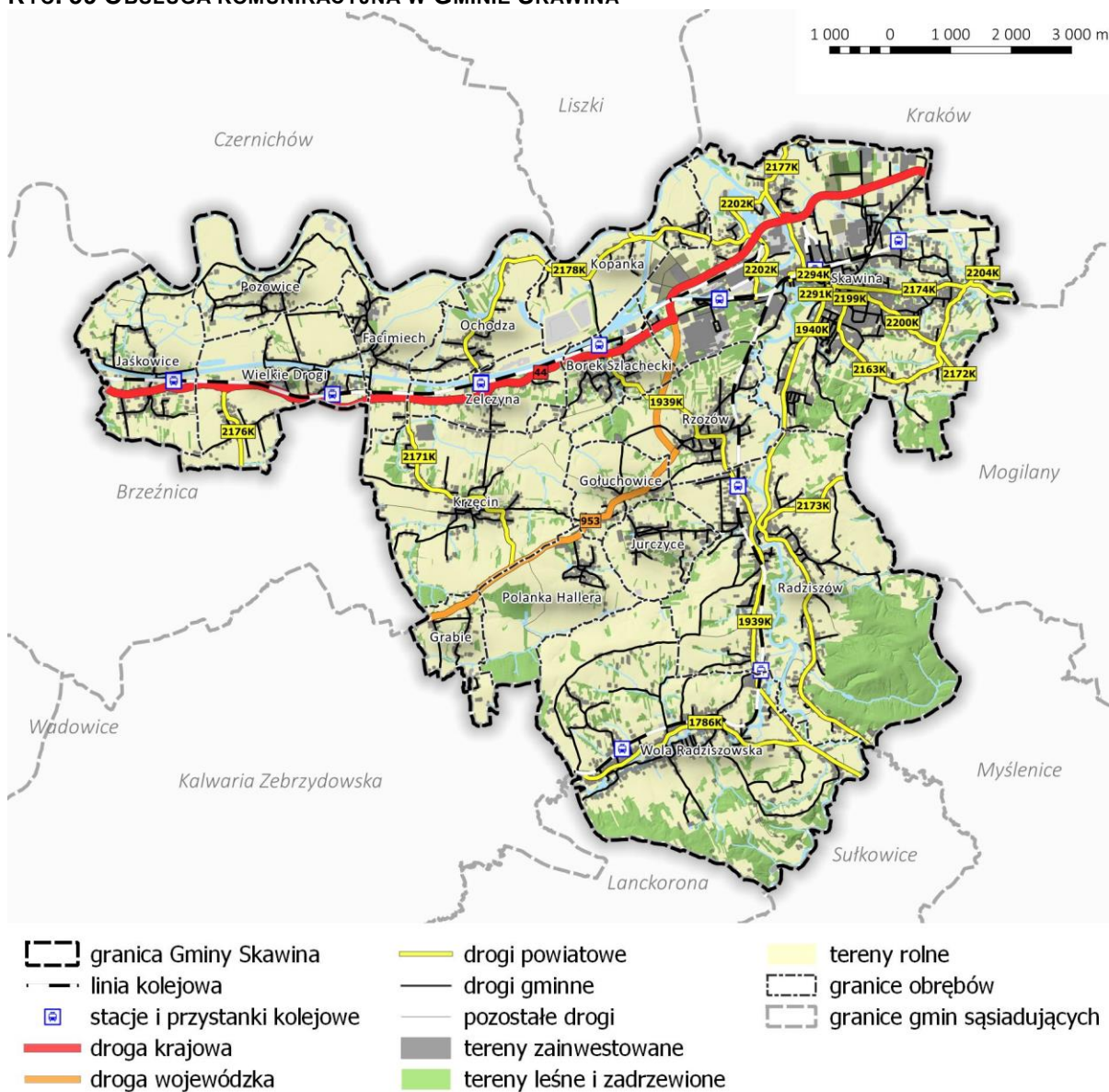
15.3. TRANSPORT AUTOBUSOWY

Podstawową rolę w przewozach transportem zbiorowym pełni transport autobusowy. Obsługę w ramach KOM zapewnia 12 linii aglomeracyjnych (w tym jedna nocna), uruchomionych na podstawie porozumienia międzygminnego zawartego z Gminą Kraków. Operatorem tych linii jest Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie.

Uzupełnienie obsługi liniami aglomeracyjnymi stanowi możliwość przejazdu busami.

W celu obsługi lokalnej, wewnątrzgminnej - w gminie i mieście Skawina uruchomiona została linia gminna o oznaczeniu „P” ,kursująca na trasie miejscowości: Pozowice - Facimiech - Ochodza - Kopanka - Skawina.

RYC. 59 OBSŁUGA KOMUNIKACYJNA W GMINIE SKAWINA

Źródło: Opracowanie własne.

15.4. TRANSPORT LOTNICZY

W wyniku położenia Gminy Skawina w sąsiedztwie Krakowa oraz autostrady A4, gmina posiada dobry dostęp do portu lotniczego w Balicach – lotnisko im. Jana Pawła II w Krakowie.

15.5. TRANSPORT WODNY

Rzeka Wisła stanowi duży potencjał dla transportu wodnego, jednakże nienajlepszy stan koryta rzeki jest barierą w jego funkcjonowaniu. Możliwy jest małogabarytowy transport osób oraz sportowo-rekreacyjny model wykorzystania rzeki. Funkcjonuje także transport barkami, ale w stopniu nie adekwatnym do potencjalnych możliwości (obecnie warunki umożliwiające przemieszczanie się jednostek o ładowności do 1000 ton). W przyszłości prawdopodobne jest dostosowanie rzeki do przewozu towarowego, co może być skutkiem planów dotyczących wdrażania bardziej ekologicznych środków transportu. Obecnie na poziomie rządowym trwają prace nad Programem Rozwoju Drogi Wodnej Rzeki Wisły.

Na południe od koryta Wisły biegnie równoległe do niej kanał Łączański, zwany też kanałem Łączany - Skawina, będący elementem drogi wodnej górnej Wisły i łączący się z Wisłą na terenie gminy ok. 1,5 km przed ujściem Skawinki. Ma on istotne znaczenie dla funkcjonowania Elektrowni Skawina.

15.6. TRANSPORT ROWEROWY

Wzdłuż rzeki Wisły przebiega jedna z tras rowerowych Velo Małopolska, a dokładniej WTR – Wiślana Trasa Rowerowa. Jest to droga o najwyższym europejskim standardzie. Oprócz tej trasy na terenie Gminy Skawina zlokalizowane są jeszcze turystyczne szlaki rowerowe:

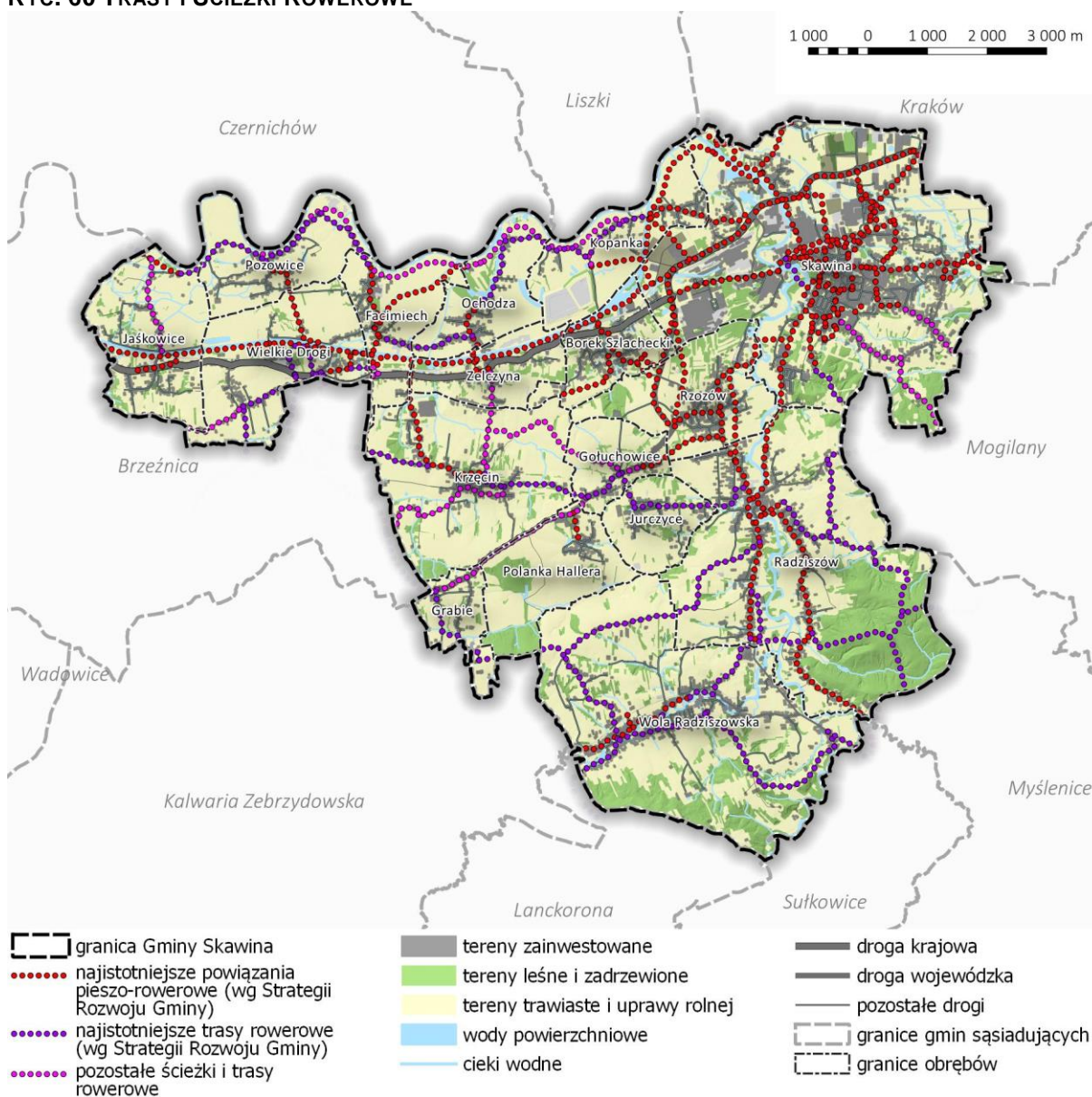
- Szlak rowerowy „Malowniczymi zakątkami Gminy Skawina” (trasa 2) – Skawina – Radziszów – Wola Radziszowska – Ochodza – Kopanka;
- Szlak rowerowy „Pagórkami i Lasami Skawiny i Mogilan” (trasa 4) – Las Garcowiec – wzgórze Chorzyny – Radziszów – Las Bronaczawa – Mogilany;
- Szlak rowerowy „Przełamując Wiślany Nurt” (trasa 13a) Kopanka – most na kanale Łączany – Skawina – Wołowice;
- Szlak rowerowy „Wokół Woli Radziszowskiej” (trasa 11) – Wola Radziszowska;
- Szlak rowerowy „Radziszowskimi bezdrożami” (trasa 5) – krótki szlak łącznikowy między trasą „Śladami małej i wielkiej historii” (trasa 3), a szlakiem „Malownicze zakątki Gminy Skawina” (trasa 2);
- Szlak rowerowy „Śladami małej i wielkiej historii” (trasa 3) – Sosnowice – Jurczyce – Radziszów;
- Bursztynowy Szlak Rowerowy Greenways (trasa 12) – Wola Radziszowska – Radziszów – Skawina – międzynarodowy szlak prowadzący przez Polskę, Słowację i Węgry;
- Szlak rowerowy „Wędrówki Brzegami Skawinki” (trasa 1);
- Szlak rowerowy „Wzdłuż meandrującej Wisły” (trasa 6).

Rozbudowana infrastruktura rowerowa na obszarze gminy Skawina pełni dwojaką rolę: turystyczno-rekreacyjną oraz umożliwiania transportu mieszkańców w codziennym przemieszczaniu się m.in. do pracy, szkoły oraz usług. Gmina dąży do zwiększania udziału ruchu pieszego i rowerowego, które cechuje najmniej negatywny wpływ na jakość życia i środowisko oraz pozytywny na zdrowie

mieszkańców. Istniejąca infrastruktura piesza i rowerowa w znacznej mierze zapewnia możliwość obsługi komunikacyjnej terenów zurbanizowanych oraz dostępność do innych środków transportu jak autobus lub kolej.

Na załączonym schemacie przedstawiono najistotniejsze trasy oraz powiązania pieszo rowerowe wg Strategii Rozwoju Gminy Skawina na lata 2021 – 2030 oraz pozostałe najistotniejsze trasy i ścieżki rowerowe.

RYC. 60 TRASY I ŚCIEŻKI ROWEROWE

Źródło: Opracowanie własne.

16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

16.1. ZAOPATRZENIE W WODĘ

Zarządcą głównej sieci wodociągowej na terenie Gminy Skawina jest Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.

Gmina Skawina zasilana jest w wodę z ujęcia powierzchniowego „Skawina” zlokalizowanego na rzece Skawinka oraz ujęcia podziemnego „Pozowice” zlokalizowanego w Pozowicach. Wodociąg z ujęcia „Skawina” zaopatruje w wodę pitną miasto Skawinę oraz sołectwa: Rzozów, Gołuchowice, Polanka Hallera, Jurczyce, Kopanka, Borek Szlachecki, Wola Radziszowska, Radziszów oraz część Gminy Mogilany. Wodociąg z ujęcia „Pozowice” zaopatruje w wodę pitną sołectwa: Pozowice, Wielkie Drogi, Facimiech, Jaśkowice, Zelczynę, Ochodzę, Krzęcin, Grabie i Sosnowice (część). Odsetek ludności gminy korzystający z sieci wodociągowej wynosi 98,1%. Gmina Skawina posiada wodociągową sieć rozdzielczą o długości 270,6 km oraz sieć magistralną 11,4 km (miasto Skawina: magistralna 5,9 km, rozdzielcza 55,2 km, sołectwa: magistralna 5,5 km, rozdzielcza 215,4 km).

Sieć wodociągowa jest dobrze rozwinięta - obejmuje swoim zasięgiem prawie wszystkie tereny zainwestowane na terenie gminy. Należy przy tym zaznaczyć, że w odniesieniu do zasięgu terenów budowlanych wskazanych w obowiązujących planach miejscowych, wymagać będzie ona znacznej, systematycznej rozbudowy.

Liczba przyłączy systematycznie wzrasta. Średnie zużycie wody na jednego mieszkańca wzrosło w ciągu ostatnich 10 lat o 2,9 litra. Przewiduje się utrzymanie tendencji wzrostowej.

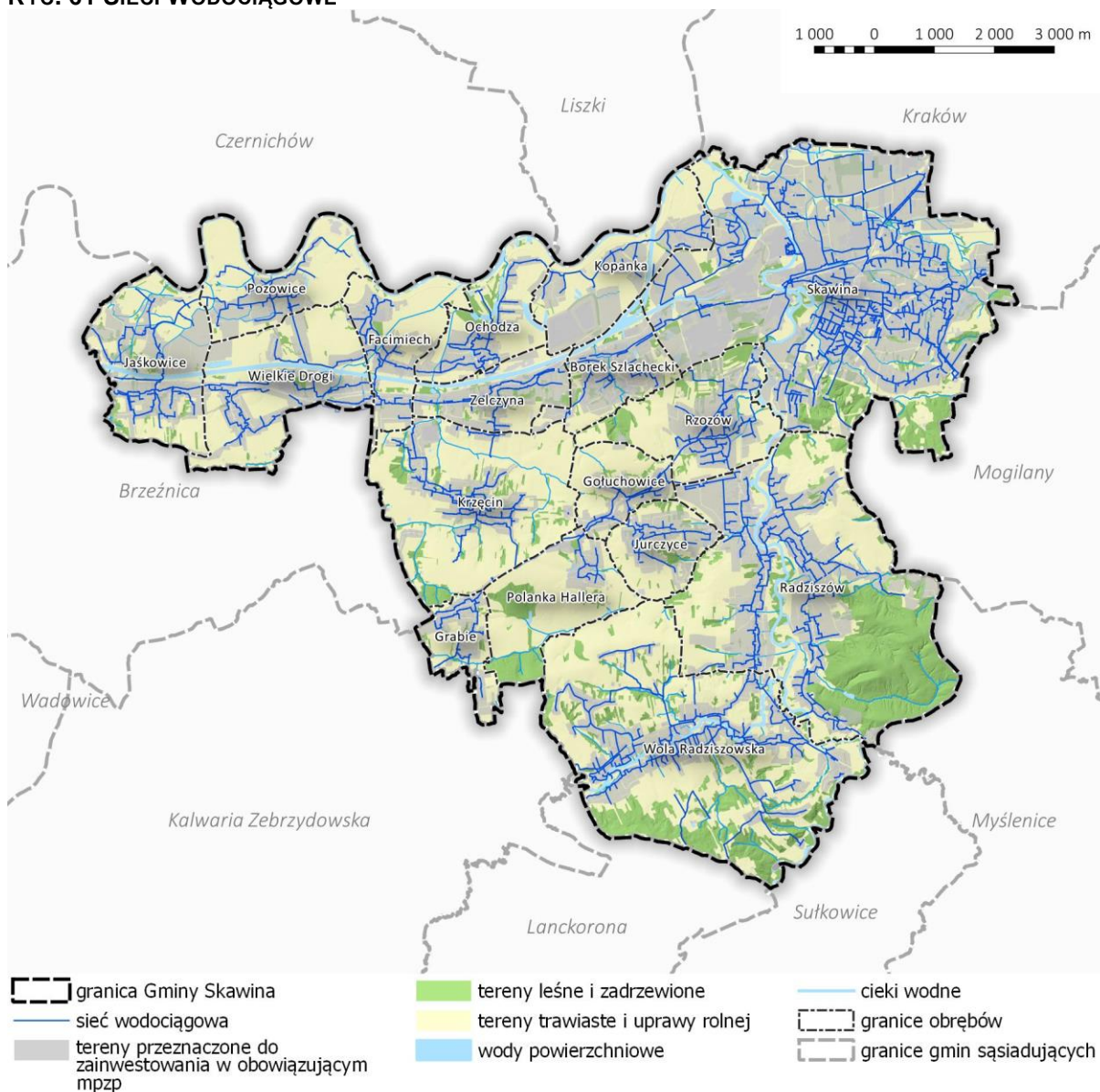
TAB. 53 WYPOSAŻENIE W SIECI WODOCIĄGOWE W GMINIE SKAWINA

Wyszczególnienie	Jednostka	2011	2020
długość czynnej sieci rozdzielczej	[km]	215,7	270,6
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	[szt.]	6 780	8 438
woda dostarczona gospodarstwom domowym	[dam ³]	1 309,50	1 461,5
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	[os.]	37 935	42 931 ⁵⁴
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	[%]	88,6	98,1
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	[m ³]	30,6	33,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

⁵⁴ Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej- stan na 2020 r.

RYC. 61 SIECI WODOCIĄGOWE

Źródło: Opracowanie własne.

16.2. ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

Na terenie Gminy Skawina działa jeden system kanalizacji zbiorowej z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni w mieście Skawina. Zarządcą sieci na terenie Gminy Skawina jest Zakład Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. W chwili obecnej do sieci kanalizacyjnej nie są podpięte miejscowości Jaśkowice, Wielkie Drogi, Pozowice, Facimiech, Ochodza, Grabie oraz znaczna część Krzęcina. W sieć kanalizacyjną nie są również wyposażone wszystkie obszary zainwestowane w pozostałych miejscowościach. Należy przy tym zaznaczyć, że w odniesieniu do zasięgu terenów budowlanych wskazanych w obowiązujących planach miejscowych, konieczna będzie znaczna i systematyczna rozbudowa sieci.

Oprócz sieci kanalizacji zbiorowej, na terenie gminy w 2020 roku funkcjonowało 278 oczyszczalni przydomowych.

TAB. 54 WYPOSAŻENIE W SIECI KANALIZACYJNE W GMINIE SKAWINA

Wyszczególnienie	Jednostka	2011	2020
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	[km]	66,3	267,5
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	[szt.]	1 993	5 796
Ścieki odprowadzone (w tym ścieki bytowe)	[dam ³]	1 194	1 672,0
Ścieki nieoczyszczone	[dam ³]	-	0,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	[os.]	22 113	32 758 ⁵⁵
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	[%]	51,6	74,9

- „-” brak danych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

TAB. 55 GROMADZENIE NIECZYSTOŚCI CIEKŁYCH W GMINIE SKAWINA

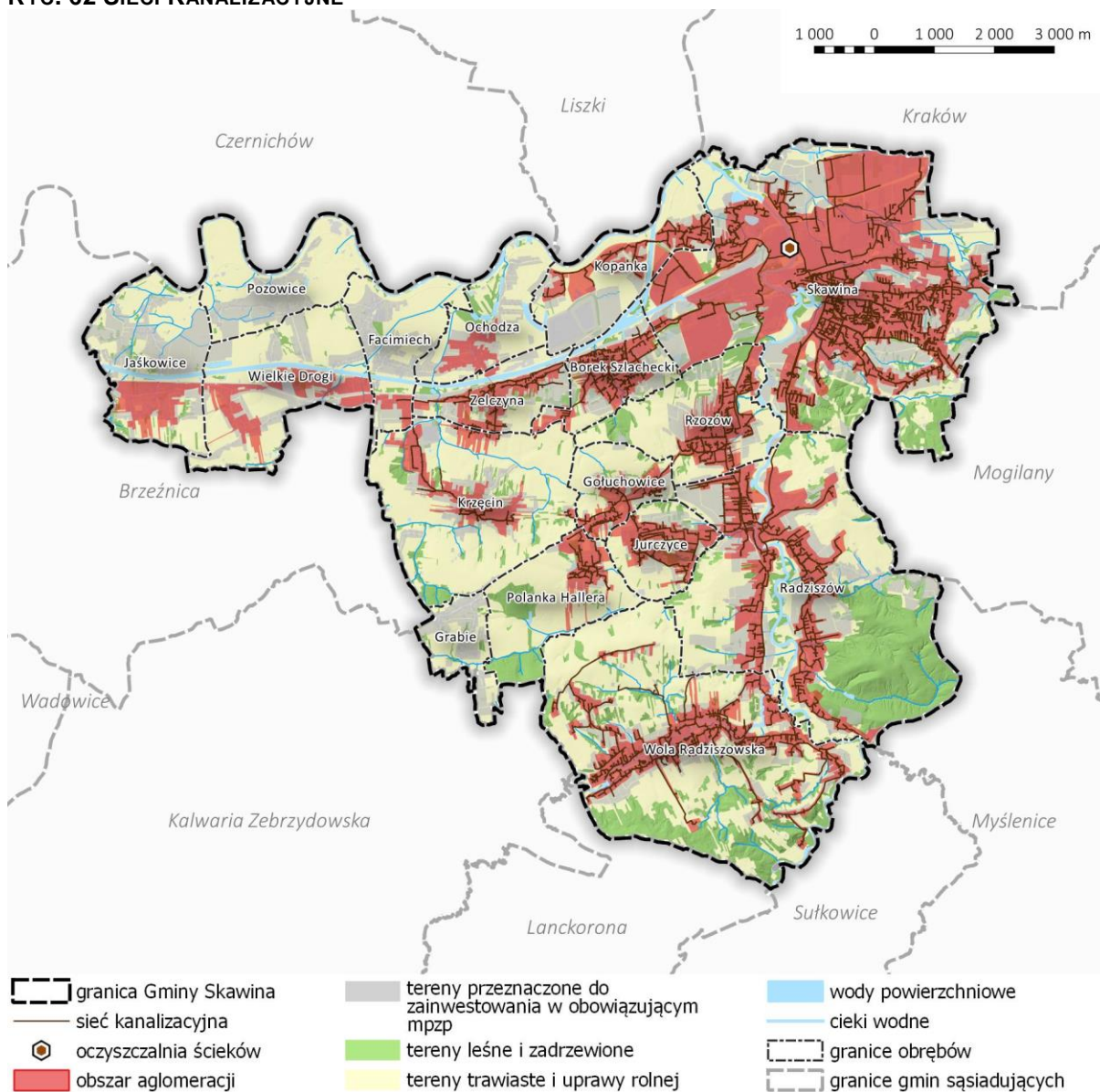
Wyszczególnienie	Jednostka	2011	2020
zbiorniki bezodpływowe - stan w dniu 31 XII	szt.	4 100	2 699
oczyszczalnie przydomowe - stan w dniu 31 XII	szt.	114	278
stacje zlewne - stan w dniu 31 XII	szt.	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

Istotne znaczenie z punktu widzenia oczyszczania i odprowadzania ścieków ma uchwała Nr XXIV/342/20 Rady Miejskiej w Skawinie w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Gminy Skawina z dnia 28 października 2020 r. Obszar ten spełnia wymogi art. 86 ustawy Prawo Wodne z dnia 20 lipca 2017 (Dz.U. z 2020 poz. 310 z późn. zm.) i wskazuje tereny z których przewiduje się zbieranie ścieków do systemu kanalizacji komunalnej.

⁵⁵ Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej- stan na 2020 r.

RYC. 62 SIECI KANALIZACYJNE

16.3. ELEKTROENERGETYKA ORAZ TELEKOMUNIKACJA

Obszar gminy zasilany jest ze stacji elektroenergetycznych 110/15 kV Borek Szlachecki (BSZ), Skawina Huta (SKH), Korabniki (KOR), Kalwaria (KAL). Najistotniejsze powiązania zewnętrzne w zakresie infrastruktury technicznej występują w zakresie elektroenergetyki oraz zaopatrzenia w gaz. Przez teren gminy przebiegają ⁵⁶:

- linie napowietrzne 400 kV relacji Byczyna-Skawina 3, Skawina-Tuczna; dla linii tych szerokości pasów technologicznych wynoszą:
 - 60 m (po 30 metrów z każdej strony od osi linii mierząc poziomo i prostopadłe do osi) dla linii 400 kV/ od słupa nr 459 do zachodniej granicy Gminy Skawina,

⁵⁶ Szerokość stref może ulec zmianie zgodnie z przepisami odrębnymi.

- 70 m (po 35 metrów z każdej strony od osi linii mierząc poziomo i prostopadłe do osi) od słupa nr 459 do granicy z Miastem Skawina,
- linie napowietrzne 400 kV Skawina - Tarnów, Rzeszów – Skawina; dla linii tych szerokości pasów technologicznych wynoszą:
 - 60 m (po 30 metrów z każdej strony od osi linii mierząc poziomo i prostopadłe do osi) od słupa nr 458 do wschodniej granicy gminy,
 - 70 m (po 35 metrów z każdej strony od osi linii mierząc poziomo i prostopadłe do osi) od słupa nr 458 do granicy z Miastem Skawina,
- linie napowietrzne 220 kV Byczyna — Skawina 1, Byczyna —Skawina 2,
- linie napowietrzne 220 kV Klikowa — Skawina, Skawina — Wanda,
dla linii 220kV szerokości pasów technologicznych wynoszą 50m (po 25 metrów z każdej strony od osi linii mierząc poziomo i prostopadłe do osi),
- linia napowietrzne 110 kV relacji Dwory — Skawina Huta,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Zator — Borek Szlachecki — Skawina Huta,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Kalwaria — Skawina Huta,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Szaflary,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina Huta — Szaflary
- linia napowietrzna 110 kV Skawina Huta — Rabka,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Skawina Huta t. 1,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Skawina Huta t. 2,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina — Pasternik,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Salwator,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Bonarka,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Bieżanów,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Kampus,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Korabniki
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Myślenice,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Skawina – Świątniki Górne,
- linia napowietrzna 110 kV relacji Korabniki – Lubocza.

Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są:

- linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia 15 kV,
- linie napowietrzne i kablowe niskiego napięcia 0,4 kV,
- stacja elektroenergetyczna 400/220/110 kV Skawina,
- stacja elektroenergetyczna 110/15 kV Borek Szlachecki (BSZ), Skawina Huta (SKH), Korabniki (KOR),
- stacje transformatorowe SN/NN.

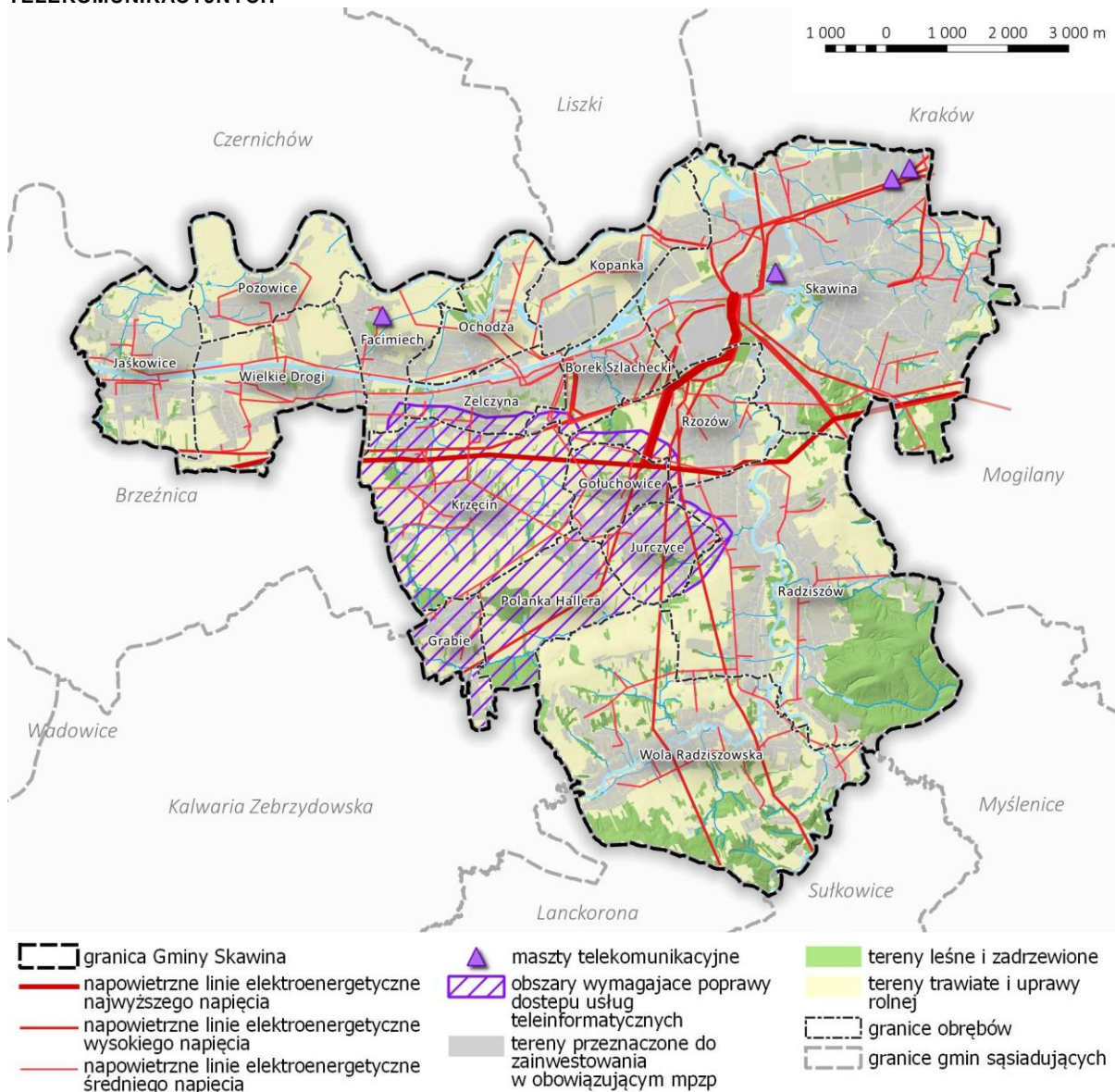
Wzdłuż istniejących sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej 110 kV (WN), 15 kV (SN) 0,4 kV należy uwzględnić pasy technologiczne o szerokości, odpowiednio ⁵⁷:

- 40 m dla linii napowietrznych WN (po 20 m od osi w obu kierunkach),
- 15 m dla linii napowietrznych SN (po 7,5 m od osi w obu kierunkach),
- 3 m dla linii napowietrznych nN (po 1,5 m od osi w obu kierunkach),
- 11 m dla linii kablowych WN (po 5,5 m od osi w obu kierunkach),

⁵⁷ Wg pism PSE w Katowicach oraz Tauron w Krakowie złożonych po zawiadomieniu o przystąpieniu do zmiany Studium. Ostateczny zasięg do ustalenia na etapie sporządzania mpzp.

- 3 m dla linii kablowych SN (po 1,5 m od osi w obu kierunkach),
- 2 m dla linii kablowych nN (po 1 m od osi w obu kierunkach).

RYC. 63 PRZEBIEG LINII ELEKTROENERGETYCZNYCH ORAZ LOKALIZACJA MASZTÓW TELEKOMUNIKACYJNYCH

Źródło: Opracowanie własne.

Zaopatrzenie indywidualnych odbiorców w energię elektryczną odbywa się głównie poprzez system sieci napowietrznej i kablowej średniego napięcia 15 kV. W centrum miasta linie średniego napięcia występują głównie jako kablowe. Na obszarze gminy linie średniego napięcia w zdecydowanej większości wykonane są jako linie napowietrzne. Sieci niskiego napięcia na obszarach wsi prawie w całości wykonane są jako napowietrzne. Nieznaczna ich część oraz niewielka ilość przyłączy domowych wykonane są jako kablowe. System zaopatrzenia Gminy Skawina w energię elektryczną dostosowany jest obecnie do istniejącego zapotrzebowania. Według danych GUS (2020 r.), na terenie Gminy Skawina zużycie energii elektrycznej na mieszkańca wynosiło 787,71 kWh. Łącznie na terenie gminy zarejestrowanych było 10 111 odbiorców energii elektrycznej.

Nadajniki BTS odpowiadające za system łączności bezprzewodowej zlokalizowane są głównie na terenie miasta Skawiny (28 nadajników) oraz w miejscowości Facimiech (1 nadajnik). Zestawienie stacji przedstawia poniższa tabela. Na rysunku wskazano obszary wymagające poprawy dostępności usług telekomunikacyjnych.

TAB. 56 DOSTĘPNOŚĆ SIECI TELEKOMUNIKACYJNYCH W GMINIE SKAWINA

Sieć	Adres	Technologie	ID stacji
SKAWINA			
Play (26006)	ul. Krakowska 41 - budynek ZWSE Kraków S.A.	GSM1800 LTE1800 LTE2100 LTE2600 UMTS2100 UMTS900	KRA2 026
T-Mobile (26002)	ul. Skłodowskiej-Curie 12 - kościół	GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800 UMTS2100 UMTS900	52657
Plus (26001)	ul. Tyniecka 12 - budynek Vesuvius	GSM900 LTE2100 LTE2600 UMTS2100 UMTS900	BT22 304
Play (26006)	ul. Tyniecka / Mickiewicza - maszt własny	GSM1800 LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800 UMTS2100 UMTS900	KRA2 015
Play (26006)	ul. Kopernika 13 - budynek filii Starostwa Powiatowego w Krakowie	LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800	KRA0 252
Play (26006)	ul. Piłsudskiego 23 - budynek Zakładów Metalurgicznych	GSM1800 LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800 UMTS2100 UMTS900	KRA2 505
Plus (26001)	ul. Piłsudskiego 23 - komin Zakładów Metalurgicznych	GSM900 LTE2600 UMTS900	BT22 512
Aero 2 (26017)	ul. Krakowska 41 - budynek ZWSE Kraków S.A.	LTE1800 LTE900	BT20 562
Orange (26003)	ul. Przemysłowa 3 - Valeo	GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800 UMTS2100 UMTS900	?,513 38
T-Mobile (26002)	ul. Przemysłowa 3 - Valeo	GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800 UMTS2100 UMTS900	51338
Orange (26003)	ul. Tyniecka 12 - budynek Vesuvius	LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800	?,514 05
T-Mobile (26002)	ul. Tyniecka 12 - budynek Vesuvius	LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800	51405
Orange (26003)	ul. Tyniecka 12 - budynek Vesuvius	GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800 UMTS2100 UMTS900	?,514 05
T-Mobile (26002)	ul. Tyniecka 12 - budynek Vesuvius	GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800 UMTS2100 UMTS900	51405
T-Mobile (26002)	ul. Piłsudskiego 23 - komin Zakładów Metalurgicznych	GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE800 UMTS2100 UMTS900	52654
T-Mobile (26002)	ul. Żwirki i Wigury 17 - szkoła	GSM900 UMTS2100 UMTS900	52656
Orange (26003)	ul. Żwirki i Wigury 17 - szkoła	GSM900 LTE1800 LTE2100 UMTS2100 UMTS900	1606
Orange (26003)	ul. Piłsudskiego 23 - komin Zakładów Metalurgicznych	GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800 UMTS2100 UMTS900	3769
T-Mobile (26002)	ul. Jagiellnia 4 - budynek piekarni	GSM900 UMTS2100 UMTS900	52655
Orange (26003)	ul. Skłodowskiej-Curie 12 - kościół	GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800 UMTS2100 UMTS900	1872
Orange (26003)	ul. Piłsudskiego 23 - komin Zakładów Metalurgicznych	GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800 UMTS2100 UMTS900	3769
T-Mobile (26002)	ul. Żwirki i Wigury 17 - szkoła	GSM900 UMTS2100 UMTS900	52656
Aero 2 (26017)	ul. Piłsudskiego 23 - komin Zakładów Metalurgicznych	LTE1800 LTE900	BT22 512
Aero 2 (26017)	ul. Tyniecka 12 - budynek Vesuvius	LTE1800 LTE900	BT22 304
T-Mobile (26002)	ul. Piłsudskiego 10 - komin Elektrowni Skawina	GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE800 UMTS2100 UMTS900	51138
Orange (26003)	ul. Krakowska 87 - maszt PTK Centertel	GSM900 LTE1800 LTE2100 LTE2600 LTE800 UMTS2100 UMTS900	1601
T-Mobile (26002)	ul. Krakowska 87 - maszt PTK Centertel	GSM900 LTE2600 UMTS2100 UMTS900	52653

Sieć	Adres	Technologie	ID stacji
Plus (26001)	ul. Krakowska 41 - budynek ZWSE Kraków S.A.	UMTS900	BT20562
FACIMIECH			
T-Mobile (26002)	Facimiech 267	LTE800	57495

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BTSEARCH, <http://beta.btsearch.pl/>, stan na dzień 29.03.2021 r.

16.4. ZAOPATRZENIE W GAZ I CIEPŁO

ZAOPATRZENIE W GAZ

Obszar Gminy Skawina zaopatrywany jest w gaz ziemny wysokometanowy poprzez sieć rozdzielczą średniego ciśnienia. Źródłem zasilania w gaz sieci średniego ciśnienia na terenie gminy są: SRP Skawina, SRP Rzozów, SRP Skawina Koncentraty.

Przez teren Gminy Skawina przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia:

- gazociąg DN500, PN63 Łukanowice - Skawina - Zelczyna,
- gazociąg DN400, PN63 Śledziejowice - Skawina,
- gazociąg DN 250, Korabniki – Zabierzów,
- gazociąg DN100 oraz DN80 PN63 - dolot do stacji gazowej Skawina,
- gazociąg DN100 PN63 - dolot do stacji gazowej Skawina Koncentraty,
- gazociąg DN100 PN63 - dolot do stacji gazowej Nowoczesne Produkty Aluminiowe Skawina,
- gazociąg DN65 PN63 - dolot do stacji gazowej Rzozów.

Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są:

- stacja gazowa Skawina Q-8000 Nm³/h, rok budowy 2018,
- stacja gazowa Skawina Koncentraty Q-3000 Nm³/h, rok budowy 1992,
- stacja gazowa Rzozów Q-6000 Nm³/h, PN 63, rok budowy 1992,
- stacja gazowa Skawina Nowoczesne Produkty Aluminiowe Q-3000 Nm³/h, PN 63, rok budowy 1992,
- stacja pomiarowa Borek Szlachecki, PN 63, rok budowy 1999.

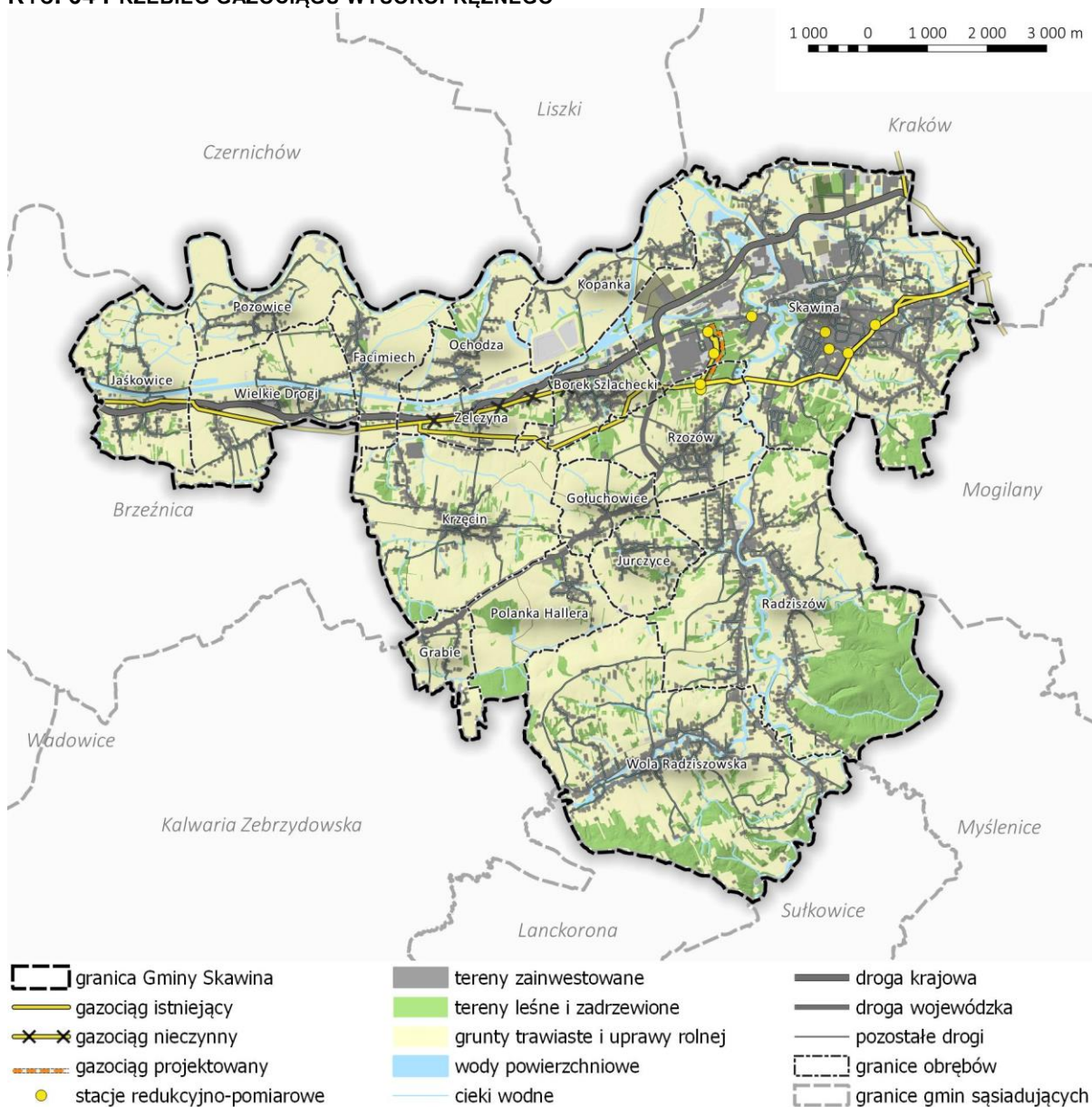
TAB. 57 WYPOSAŻENIE W SIEĆ GAZOWĄ

Wyszczególnienie	Jednostka	2011	2020
Długość czynnej sieci ogółem	[m]	294 143	322 023
Długość czynnej sieci przesyłowej	[m]	18 543	18 581
Długość czynnej sieci rozdzielczej	[m]	275 600	303 442
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych)	[szt.]	4 964	7 958
Odbiorcy gazu	[gosp.]	10 715	11 973
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	[gosp.]	3 655	5 103
Zużycie gazu w tys. m ³	[tys. m ³]	5 882,60	-
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	[tys. m ³]	3 598,5	-
Zużycie gazu ogółem na 1 mieszkańca	[MWh]	-	1,892 74
Ludność korzystająca z sieci gazowej	[os]	34 097	37 747

Wyszczególnienie	Jednostka	2011	2020
Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej	[%]	79,6	86,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

RYC. 64 PRZEBIEG GAZOCIĄGU WYSOKOPRĘŻNEGO

Źródło: Opracowanie własne.

Istniejąca sieć gazowa średniego i niskiego jest i może być systematycznie rozbudowywana wraz z rozwojem nowych terenów inwestycyjnych. Ma to istotne znaczenie z punktu widzenia poprawy warunków aerasanitarnych. Sieci gazowe są w dobrym stanie technicznym, zaspokajają obecne potrzeby oraz posiadają rezerwy przepustowości umożliwiające zasilanie nowych odbiorców. Na obszarze gminy realizowane i planowane są następujące inwestycje ⁵⁸:

- o przebudowa stacji gazowej Skawina Koncentraty — trwają prace projektowe,
- o likwidacja stacji pomiarowej Borek Szlachecki — trwają prace projektowe,

⁵⁸ Na podstawie pisma GAZ- system złożonego po zawiadomieniu o przystąpieniu do zmiany Studium.

- o budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 400 ZZU Rzozów - CEZ Elektrownia Skawina,
- o budowa stacji pomiarowej na terenie CEZ Elektrownia Skawina - przystąpiono do opracowywania projektu.

ZAOPATRZENIE W CIEPŁO

W obszarze Miasta Skawina zlokalizowana jest Elektrownia Skawina. Energia cieplna w całości jest wytwarzana w skojarzeniu z produkcją energii elektrycznej. Wytworzona energia cieplna w postaci wody grzewczej zasila systemy ciepłownicze miasta Krakowa i Skawiny. Z Elektrowni Skawina wyprowadzone są magistrale ciepłownicze: 2 x Dn 1000 mm, 2 x Dn 600 mm. Magistrala 2 x Dn 1000 zasila system ciepłowniczy miasta Krakowa oraz odbiorców zlokalizowanych na obszarze miasta Skawina w pobliżu magistrali. Główny ciepłociąg zasilający centralny obszar miasta ma średnicę 2 x Dn 600 mm, następnie po przejściu przez tory kolejowe wzdłuż rzeki Skawinka 2 x Dn 300 mm, w ul. Żwirki i Wigury i ul. Kościuszki 2 x Dn 250 mm. W rejonie ul. Ks. J. Popiełuszki sieć cieplna rozgałęzia się w kierunku północnym 2 x Dn 200 mm i południowym 2 x Dn 250 mm.

Poza centralnym obszarem miasta system ciepłowniczy zasila os. Energetyków, os. Awaryjne, os. Tyniecka oraz rejon ul. Pisary. System ciepłowniczy miasta Skawina obsługiwany jest przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Krakowie. Elektrownia Skawina zasila również w ciepło i parę technologiczną zakłady przemysłowe: H+H Polska Sp. z o.o. w Skawinie, Biogran Sp. z o.o. w Skawinie, Bahlsen Sp. z o.o. w Skawinie, Lajkonik Snacks Sp. z o.o. w Skawinie parociągi pozostają w eksploatacji odbiorców. Wg danych GUS (stan na 2020 r.) długość sieci cieplnej przesyłowej i rozdzielczej na terenie gminy wynosiła 28,4 km, a długość przyłączy do budynków – 10,6 km.

Na terenie gminy lokalizowanych jest także szereg lokalnych kotłowni. Obsługiwane są z nich zarówno obiekty użyteczności publicznej jak i inne podmioty. W pozostałych obszarach miasta oraz na terenie gminy zaopatrzenie odbiorców w ciepło odbywa się poprzez indywidualne źródła ciepła i lokalne systemy grzewcze.

Systemy zaopatrzenia w ciepło dostosowane są do pokrycia obecnie występującego zapotrzebowania na energię cieplną. Dla inwestycji przewidzianych do realizacji na obszarze miasta istnieje możliwość, w oparciu o przebiegające przez ten teren sieci ciepłownicze, dostawy ciepła dla potrzeb centralnego ogrzewania, jak również ciepłej wody użytkowej.

Sposób zagospodarowania i charakter zabudowy na obszarze wiejskim gminy predestynują te tereny utrzymania do indywidualnego sposobu ogrzewania.

16.5. GOSPODARKA ODPADAMI

Na terenie Gminy Skawina obowiązuje segregacja odpadów. Zmieszane odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach (zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna, zabudowa niezamieszkała) lub w workach (zabudowa jednorodzinna, zabudowa niezamieszkała). Na terenie gminy nie ma czynnych składowisk odpadów komunalnych. Wszystkie istniejące wcześniej składowiska, w tym składowisko odpadów przemysłowych popiołu i żużla Elektrowni oraz składowisko odpadów przemysłowych Zakładów Metalurgicznych, zostały zrekultywowane.

Za odebranie odpadów komunalnych odpowiedzialne jest Miejski Zakład Usługowy sp. z o.o. zlokalizowany przy ul. Piłsudskiego 25. Odpady zmieszane oraz odpady zielone, kierowane są do

regionalnej instalacji przetwarzania odpadów Agencji Komunalnej Brzeszcze oraz Miki Recykling i PW Miki M. Jakubowski.

TAB. 58 CHARAKTERYSTYKA ZBIERANYCH ODPADÓW W GMINIE SKAWINA

Wyszczególnienie		2011	2020
Odpady komunalne ogółem	[t]	12 787,11	12 136,80
Odpady komunalne ogółem na 1 mieszkańca	[kg]	298,9	278,0
Odpady komunalne z gospodarstw domowych	[t]	8 661,47	9 008,74
Odpady komunalne z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	[kg]	202,5	206,4
Jednostki odbierające odpady komunalne w badanym roku wg obszaru działalności	[szt.]	14	6
Odpady z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji)	[t]	-	3 128,06

- „-” brak danych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS, stan na dzień 31.12.2020 r.

16.6. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Dla Gminy Skawina opracowany został „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej wraz z niezbędnymi elementami uzupełniającymi dla Gminy Skawina na lata 2015-2020”⁵⁹, w którym przeanalizowano możliwość wykorzystania potencjalnych źródeł „zielonej” energii:

- energia słońca – obszar Gminy Skawina posiada dobre warunki na wykorzystanie tego źródła wynikające z wielkość nasłonecznienia, które wynosi ok. 1520 h w ciągu roku; są to korzystne warunki do instalacji urządzeń konwertujących energię promieniowania słonecznego na potrzeby energii elektrycznej lub ciepłej;
- energia wiatru – gmina posiada średnią energię użyteczną wiatru na poziomie 500 – 750 [kWh/m²/rok]; są to warunki mało korzystne do instalacji elektrowni wiatrowych;
- energia wodna – warunki w gminie tworzą możliwość wykorzystania jedynie małej energetyki wodnej. Obecnie na terenie gminy funkcjonują dwie elektrownie wodne: o mocy 1,6 MW, będąca własnością CEZ Skawina S.A (wykorzystująca energię odpadowej wody użytkowej wykorzystywanej do celów chłodniczych w elektrowni) oraz o mocy 840 kW znajdująca się w miejscowości Borek Szlachecki;
- energia geotermalna – na obszarze gminy znajdują się zasoby wód geotermalnych, które mogą być wykorzystane jako tzw. geotermia płytka, odnosząca się do energii zgromadzonej w postaci ciepła pod powierzchnią ziemi do maksymalnej głębokości 400 m;
- biogaz i biomasa - biogaz na terenie Gminy Skawina produkowany jest przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Skawinie (ZWiK), który w ramach programu „Infrastruktura i Środowisko” zainwestował m. in. w instalację do produkcji biogazu. Jej zadaniem jest wytworzenie biogazu i przekształcenie go na energię elektryczną i ciepłą. Wytworzona energia cieplna przeznaczana jest na potrzeby własne oczyszczalni, a energia elektryczna stanowi źródło zielonej energii i oddawana jest do sieci energetycznej Tauron. W sytuacjach awaryjnych biogaz jest spalany w pochodni biogazu. Ze względów ekonomicznych nie jest to jednak opłacalne źródło energii w skali gminy.

⁵⁹ Uchwała Nr X/120/15 Rady Miejskiej w Skawinie z dnia 26 sierpnia 2015 r.

W planie zawarte są również działania projektowe mające na celu dofinansowanie wymiany kotłów w gospodarstwach indywidualnych, a także instalacje kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych czy też montaż pomp ciepła.

17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Zgodnie z **Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego** przyjętego uchwałą Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r., wyznaczono następujące projekty:

w zakresie rozwoju gospodarczego:

- o *rozwój Stref Aktywności Gospodarczej, np. w Wieliczce, Mogilanach, Skawinie, Liskach, Wielkiej Wsi, Zielonkach i Kocmyrzowie-Luborzycy.*

w zakresie rozwoju społecznego:

- o *podjęcie działań rewitalizacyjnych w Krakowie oraz w innych miastach KOM, w celu wykreowania atrakcyjnych przestrzeni do zamieszkania i spędzania czasu wolnego,*
- o *ukształtowanie ośrodków krystalizujących wraz z wiodącą rolą rdzenia metropolii – Krakowa strukturę przestrzenną KOM w następujących obszarach: Krzeszowice, Zabierzów, Skawina, Wieliczka, Niepołomice i Kocmyrzów-Luborzycy,*
- o *intensyfikacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej, w tym zabudowy biurowej w sąsiedztwie przystanków Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej,*
- o *stworzenie systemu powiązań Krakowa z obszarami rekreacji i wypoczynku w strefie suburbiów, m. in. poprzez system ścieżek rowerowych,*
- o *stworzenie pasów ograniczenia reklam wzdłuż głównych dróg wlotowych i wylotowych z Krakowa.*

w zakresie poprawy jakości środowiska przyrodniczego:

- o *wdrożenie programu walki ze smogiem i eliminacji niskiej emisji na całym obszarze KOM,*
- o *zwiększenie powierzchni i poprawa struktury terenów urządzonej zieleni publicznej, w tym m.in. utworzenie ogrodu botanicznego, rozbudowa systemu publicznych parków i skwerów, wraz z powiązaniem między nimi oraz rozwój zadrzewiania obszaru metropolitalnego w ramach zieleni ulicznej i zieleni towarzyszącej zabudowie jako elementów podnoszących walory estetyczne oraz poprawiających stan arosanitarny powietrza,*
- o *harmonizowanie rozwoju terenów mieszkaniowych, powstrzymanie ich nadmiernego zagęszczania i zabudowy resztek terenów zielonych, zwłaszcza pełniących funkcje w ramach klinów przewietrzania miasta,*
- o *ochrona cennych przyrodniczo fragmentów KOM i opracowanie spójnego systemu ochrony tych obszarów w powiązaniu z terenami chronionymi poza obszarem funkcjonalnym.*

w zakresie poprawy jakości dostępu do kultury i rekreacji:

- o *stworzenie ośrodków konferencyjno-bankietowych na bazie istniejących, ale niewykorzystanych adekwatnie do potencjału i często niszczących, dworów i pałaców.*

w zakresie transportu:

- o rozwój Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej, w tym budowa nowych przystanków kolejowych,
- o budowa drogi S7 w kierunku południowym – autostrady A4 do istniejącego odcinka S7,
- o dobudowa trzeciego pasa autostrady A4,
- o przebudowa dróg wlotowych do Krakowa jako dwujezdniowych,
- o budowa obwodnic Skawiny (projektowana drogą krajową DK44)⁶⁰,
- o postulowane obejście drogi wojewódzkiej (DW953) do Liszek, Zabierzowa,
- o organizacja systemu parkingów P+R,
- o modernizacja linii kolejowej nr 94 oraz 97.

Ponadto w PZPWM wskazano następujące rekomendacje odnoszące się do kształtowania polityki przestrzennej w odniesieniu do transportu w dokumentach planistycznych i strategicznych gmin:

- o dostosowanie wyznaczania nowych terenów zabudowy do realnego popytu i możliwości inwestycyjnych w zakresie towarzyszących im inwestycji infrastrukturalnych i społecznych;
- o kształtowanie nowych terenów do zabudowy (mieszaniowej i usługowej, w tym biurowej – stanowiącej miejsca pracy) poprzez intensyfikację zagospodarowania istniejących terenów zainwestowanych w rejonach istniejących i planowanych przystanków Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej, w powiązaniu z dostępem do trakcyjnych przestrzeni publicznych i terenów zieleni;
- o kształtowanie obszarów zurbanizowanych na zasadzie kontynuacji istniejącej struktury przestrzennej bez tworzenia nieuzasadnionych analizami przestrzennymi i społeczno-ekonomicznymi nowych izolowanych terenów inwestycyjnych bądź terenów o znacznej powierzchni przylegających do istniejących terenów zabudowanych (sytuacja ta nie dotyczy terenów lokalizacji stref gospodarczych pod rozwój przemysłu);
- o kształtowanie systemu powiązań Krakowa z obszarami rekreacji i wypoczynku w strefie suburbiów m. in. poprzez system ścieżek rowerowych;
- o zorganizowanie parkingów P+R przy końcowych pętlach tramwajowych i autobusowych oraz przy przystankach Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej.

Rekomendacje te są szczególnie istotne dla zgodnego z polityką ekologiczną państwa dążenia do zrównoważonego transportu, szczególnie w obszarach miejskich i podmiejskich:

w zakresie kształtowania polityki przestrzennej:

- o dostosowanie wyznaczania nowych terenów zabudowy do realnego popytu i możliwości inwestycyjnych w zakresie towarzyszących im inwestycji infrastrukturalnych i społecznych;
- o rewitalizacja centrów miast i miejscowości stanowiących siedziby gmin wokół Krakowa, jako element ograniczający dalsze rozpraszanie zabudowy oraz kreujący tożsamość lokalną – integrację starych i nowych mieszkańców;
- o kształtowanie nowych terenów do zabudowy (mieszaniowej i usługowej, w tym biurowej – stanowiącej miejsca pracy) poprzez intensyfikację zagospodarowania istniejących terenów zainwestowanych w rejonach istniejących i planowanych przystanków Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej, w powiązaniu z dostępem do atrakcyjnych przestrzeni publicznych i terenów zieleni;
- o kształtowanie obszarów zurbanizowanych na zasadzie kontynuacji istniejącej struktury przestrzennej bez tworzenia nieuzasadnionych analizami przestrzennymi i społeczno-ekonomicznymi nowych izolowanych terenów inwestycyjnych bądź terenów o znacznej

⁶⁰ W chwili sporządzania dokumentu droga została już zrealizowana.

powierzchni przylegających do istniejących terenów zabudowanych (sytuacja ta nie dotyczy terenów lokalizacji stref gospodarczych pod rozwój przemysłu);

- o przy wyznaczaniu nowych terenów inwestycyjnych należy ustalić zasady zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych, rozumianą jako utrzymanie lub zapewnienie ciągłości tych korytarzy w obrębie lub bezpośrednim sąsiedztwie wskazanych w PZPWM;
- o ustalenia dotyczące sposobów i zasad ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu w obszarach parków krajobrazowych, sformułowane na podstawie planów ochrony tych parków;
- o rozbudowa systemu publicznych parków i skwerów oraz sieci powiązań między nimi, a także rozwój zadrzewiania miasta i obszaru metropolitalnego w ramach zieleni ulicznej oraz zieleni towarzyszącej zabudowie, jako elementów podnoszących walory estetyczne oraz poprawiających jakość powietrza;
- o kształtowanie systemu powiązań Krakowa z obszarami rekreacji i wypoczynku w strefie suburbiów m. in. poprzez system ścieżek rowerowych;
- o ochrona cennych przyrodniczo fragmentów KOM i opracowanie spójnego systemu ochrony tych obszarów w powiązaniu z terenami chronionymi poza KOM-em;
- o zorganizowanie parkingów P&R przy końcowych pętlach tramwajowych i autobusowych oraz przy przystankach Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej.

Ponadto zadania służące realizacji celów publicznych zapisano w **Planie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły** (PZRP) – przyjętym w dniu 29 listopada 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (patrz rozdział 18).

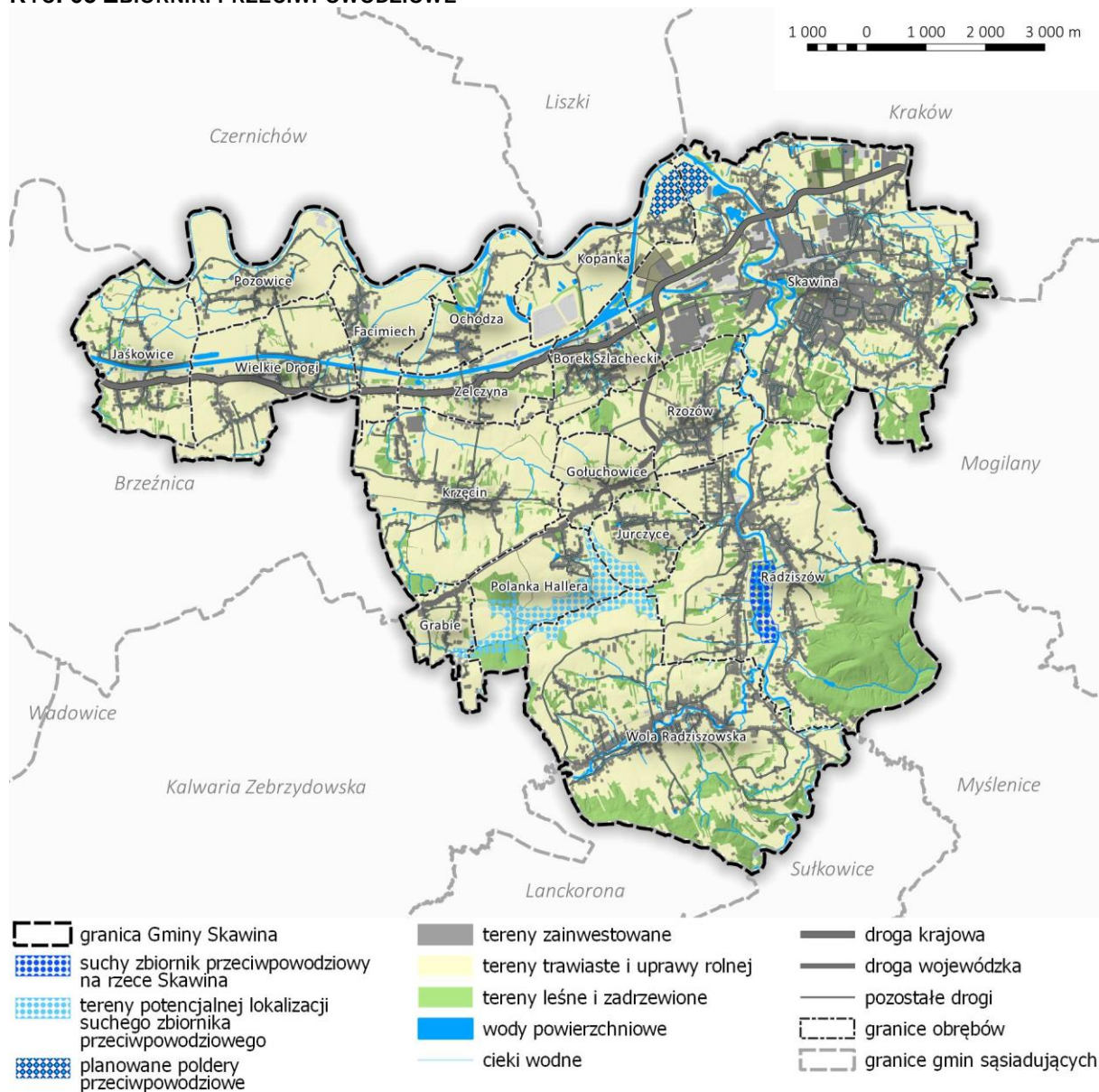
18. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Zgodnie z **Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP)** – przyjętym w dniu 29 listopada 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1841), który został zaktualizowany Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (aPZRP), i obowiązuje od dnia 23 marca 2023r. (Dz. U. 2022r. poz. 2739), na terenie Gminy Skawina wskazano następujące działania:

- Zabezpieczenie przeciwpowodziowe w dolinie rzeki Skawinki; podzadanie: budowa bulwarów i obwałowań (W_GZW_1901_2);
- Przebudowa fragmentu obwałowania rzeki Wisły od ujścia Skawinki do stopnia Kościuszko (W_GZW_1146);
- Budowa polderu Kopanka w 863,000 (w klasycznym kilometraży 161,240) km rzeki Wisły (W_GZW_3137).

Zgodnie z **Planem Zarządzania Kryzysowego Miasta i Gminy Skawina**, obszary zagrożone powodzią obejmują tereny pomiędzy Wisłą a Kanałem Łączańskim, fragment dolnego biegu rzeki Skawinka między ujściem Cedronu a stopniem wodnym w Skawinie oraz część dolnego odcinka rzeki Cedron przebiegającej przez centrum Woli Radziszowskiej. W przypadku zagrożenia powodziowego rzeki Wisły teren zagrożony obejmuje 1 tys. ha i ponad 800 zabudowań. Zagrożonych powodzią Skawinki jest teren o powierzchni 300 ha na którym znajduje się ponad 150 budynków. Zalania spowodowane wystąpieniem wody z koryta Cedronu obejmują ok. 400 ha i 200 zabudowań. Zgodnie z mapami obszarów zagrożonych podtopieniami Państwowego Instytutu Geologicznego obejmują one teren między Kanałem Łączańskim, a Wisłą oraz północno-zachodnią część miasta Skawina wraz ze strefami ekonomicznymi: SOG i SAG.

RYC. 65 ZBIORNIKI PRZECIWPOWODZIOWE

Źródło: Opracowanie własne.

Zestawienie 1. Obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków

Lp.	Lp. wg wsi	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Numer działki	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
1	1	Borek Szlachecki	Kapliczka domkowa św. Izydora	Obok domu ul. Długa 126	379/2, 370	murowany z cegły	koniec XIX w.	Rejestr zabytków, wpis B-9/M z dn. 29.12.2005 r.
2	1	Facimiech	Zespół dworski: dwór, spichlerz, park	Facimiech 1	244, 245/2, 245/3, 245/4, 245/5, 245/8, 291/1, 291/2, 291/3, 292/2, 292/3, 292/4	murowany	XIX/XX w.	Rejestr zabytków, wpis A-491 z dn. 08.10.1984 r.
2a	1a	Facimiech	Zespół dworski: dwór	Facimiech 1	245/8	murowany	koniec XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-491 z dn. 08.10.1984 r.
2b	1b	Facimiech	Zespół dworski: spichlerz	Facimiech 1	245/8	murowany	1840 r.	Rejestr zabytków, wpis A-491 z dn. 08.10.1984 r.
2c	1c	Facimiech	Zespół dworski: park	Facimiech 1	244, 245/2, 245/3, 245/4, 245/5, 245/8, 291/1, 291/2, 291/3, 292/2, 292/3, 292/4	-	XIX/XX w.	Rejestr zabytków, wpis A-491 z dn. 08.10.1984 r.
3	2	Facimiech	Stodoły dworskie	Facimiech 1	245/7	murowany	XIX/XX w.	
4	3	Facimiech	Dawny zajazd	Facimiech 113	760/1	murowany	1. poł. XIX w.	
5	4	Facimiech	Dom	Facimiech 58	222	drewniany	XIX/XX w.	
6	5	Facimiech	Dom	Facimiech 78	79	drewniany	XIX/XX w.	
7	6	Facimiech	Kapliczka domkowa	Obok domu nr 75	231, 232	murowany z cegły	2. poł. XIX w.	
8	7	Facimiech	Kapliczka domkowa	Obok domu nr 35	573	murowany z cegły	XIX/XX w.	
9	1	Gołuchowice	Dom	Gołuchowice 19	405	murowany	koniec XIX w.	
11	3	Gołuchowice	Dom	Gołuchowice 28	383/3, 386/1	murowany	koniec XIX w.	
12	4	Gołuchowice	Kapliczka słupowa	Naprzeciw domu nr 59	366	murowany z cegły	XIX w.	
13	5	Gołuchowice	Kapliczka „Matka Boska z małym Jezusem”	Naprzeciw budynku nr 90	172/1	kamienny	1880 r.	
14	6	Gołuchowice	Kapliczka „Koronacja NMP”	Obok domu nr 21	419	kamienny z piaskowca	1870 r.	
15	7	Gołuchowice	Krzyż rodziny Opyrchałów	Przed domem nr 125	126/6	kamienny	1865 r.	
16	1	Grabie	Kapliczka słupowa rodziny Opyrchałów	Pomiędzy domami nr 18 i 67	167, 246	kamienny	1900 r.	
17	2	Grabie	Kapliczka Matki Boskiej z Dzieciątkiem	Przed domem nr 13	208/2, 246	kamienny	koniec XIX w.	
18	1	Jaśkowice	Dwór	ul. Mateczny 1	877/9	murowany	XIX/XX w.	
19	2	Jaśkowice	Park dworski	ul. Mateczny 1	877/9	-	XIX/XX w.	
20	3	Jaśkowice	Dom	ul. Krakowska 47	672	murowany	1914 r.	
21	4	Jaśkowice	Dom	ul. Krakowska 64	855/4	drewniany	XIX/XX w.	
22	5	Jaśkowice	Kapliczka domkowa	Przy skrzyżowaniu ulic Krakowskiej, Lawendowej i Ogrodowej	759/1	murowany z cegły	koniec XIX w.	
23	1	Jurczyce	Zespół dworski: dwór, park	Jurczyce 187	251/4	drewniano-murowany	XVII/XVIII w.	Rejestr zabytków, wpis A-458 z dn. 29.12.1980 r.
23a	1a	Jurczyce	Zespół dworski: dwór	Jurczyce 187	251/4	drewniano-murowany	XVII/XVIII w.	Rejestr zabytków, wpis A-458 z dn. 29.12.1980 r.
23b	1b	Jurczyce	Zespół dworski: park	Jurczyce 187	251/4	-	XVII/XVIII w.	Rejestr zabytków, wpis A-458 z dn. 29.12.1980 r.
24	2	Jurczyce	Dawna szkoła	Jurczyce 25	78/1	murowany	1906 r.	
25	3	Jurczyce	Dom	Jurczyce 2	148	drewniany	XIX/XX w.	

Lp.	Lp. wg wsi	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Numer działki	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
26	4	Jurczyce	Dom	Jurczyce 10	158	drewniany	XIX/XX w.	
27	5	Jurczyce	Dom	Jurczyce 42	128/1	drewniany	ok. 1930 r.	
28	6	Jurczyce	Stodoła	Jurczyce 48	149/1	drewniany	początek XX w.	
29	7	Jurczyce	Kapliczka Najświętszej Marii Panny	Obok domu nr 9	160/5	kamienny	1884 r.	
30	8	Jurczyce	Kapliczka Matki Boskiej Gidelskiej	Naprzeciw domu nr 68	152	murowany	1915 r.	
31	9	Jurczyce	Kapliczka „Jezus Chrystus”	Przed domem nr 87	47/23, 46/1	kamienny	1885 r.	Rejestr zabytków, wpis B-146/M z dn. 11.05.2009 r.
32	1	Kopanka	Kapliczka „Koronacja Marii”	U zbiegu ulic Skawińskiej i Kasztanowej	101	kamienny	1871 r.	
33	2	Kopanka	Kapliczka Sekułów	ul. Topolowa	670	kamienny	po 1944 r.	
32	1	Krzęcin	Kościół par. p.w. Narodzenia NMP, teren przykościelny z drzewostanem	ul. Św. Floriana	413/1	drewniany	ok. 1589 r.	Rejestr zabytków, wpis A-473 z dn. 29.04.1983 r.
34a	1a	Krzęcin	Kościół par. p.w. Narodzenia NMP	ul. Św. Floriana	413/1	drewniany	ok. 1589 r.	Rejestr zabytków, wpis A-473 z dn. 29.04.1983 r.
34b	1b	Krzęcin	Teren przykościelny z drzewostanem	ul. Św. Floriana	413/1	-	ok. 1589 r.	Rejestr zabytków, wpis A-473 z dn. 29.04.1983 r.
34c	1c	Krzęcin	Płyta epitafijna w obrębie dawnego cmentarza przykościelnego	ul. Św. Floriana	413/1	kamienny	b.d.	Rejestr zabytków, wpis A-473 z dn. 29.04.1983 r.
35	2	Krzęcin	Kaplica cmentarna	ul. Św. Floriana	949	murowany	ok. poł. XIX w.	
36	3	Krzęcin	Nagrobki na cmentarzu parafialnym	ul. Św. Floriana	949	kamienny	ok. poł. XIX w.	
37	4	Krzęcin	Spichlerz plebański	ul. Św. Floriana 62	413/8	murowany	2. poł. XIX w.	
38	5	Krzęcin	Spichlerz plebański II	ul. Św. Floriana 62	413/8	drewniany	2. poł. XIX w.	
39	6	Krzęcin	Wikarówka	ul. Św. Floriana 59	436	drewniany	ok. 1920 r.	
40	7	Krzęcin	Dom	ul. Św. Stanisława Biskupa 10	449	drewniany	ok. 1920 r.	
41	8	Krzęcin	Dom	ul. Św. Stanisława Biskupa 20	446	drewniany	ok. 1920 r.	
42	9	Krzęcin	Dom	ul. Spacerowa 4	1447	drewniany	ok. 1900 r.	
43	10	Krzęcin	Dom	ul. Spacerowa 6	1448	drewniany	ok. 1900 r.	
44	11	Krzęcin	Kapliczka „Boża Męka”	U zbiegu ulic Krakowskiej i Sosnowickiej	1089/2	kamienny	1851 r.	
45	12	Krzęcin	Kapliczka Skorusów	Przed domem ul. Św. Floriana 26	968/1, 153/3	kamienny z piaskowca	1. ćw. XX w.	
46	13	Krzęcin	Kapliczka Wójtowska	Przed domami ul. Kwiatowa 1 i 2	1692/2, 1693/4, 153/3	kamienny	1851 r.	
47	1	Ochodza	Zespół dworski: dwór, park	Ochodza 1	436, 437/2, 437/3	murowany	1. poł. XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-302 z dn. 22.11.1971 r.
47a	1a	Ochodza	Zespół dworski: dwór	Ochodza 1	437/3	murowany	1. poł. XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-302 z dn. 22.11.1971 r.
47b	1b	Ochodza	Zespół dworski: park	Ochodza 1	436, 437/2, 437/3	-	1. poł. XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-302 z dn. 22.11.1971 r.
48	2	Ochodza	Spichlerz dworski	Ochodza 1	437/3	murowany	1. poł. XIX w.	

Lp.	Lp. wg wsi	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Numer działki	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
49	3	Ochodza	Stajnia dworska	Ochodza 1	437/3	murowany	1. poł. XIX w.	
50	4	Ochodza	Dom	Ochodza 27	594	murowany	koniec XIX w.	
51	5	Ochodza	Kapliczka NMP	Naprzeciw dworu nr 1	580/1	murowany z cegły	1946 r.	
52	6	Ochodza	Kapliczka „Chrystus Król”	Obok domu nr 18	635/2	kamienny	ok. 1900 r.	
53	7	Ochodza	Krzyż żelazny na kamiennym postumencie	Przed domem nr 103	451/4	żelazny / kamienny	1875 r.	
54	1	Polanka Hallera	Zespół dworski: dwór, czworak, park, dwa zespoły zabudowań gospodarczych przy wewn. dziedzińcach, teren zw. przylaskiem „Dębina” ze stawem	Polanka Hallera 1	307/2 - /26, 307/29, 307/30	murowany	XVIII-XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-476 z dn. 14.03.1983 r.
54a	1a	Polanka Hallera	Zespół dworski: dwór	Polanka Hallera 1	307/29	murowany	ok. 1800 r.	Rejestr zabytków, wpis A-476 z dn. 14.03.1983 r.
54b	1b	Polanka Hallera	Zespół dworski: czworak	Polanka Hallera 1	307/22	murowany	XVIII-XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-476 z dn. 14.03.1983 r.
54c	1c	Polanka Hallera	Zespół dworski: park	Polanka Hallera 1	307/2 - /26, 307/29, 307/30	-	XVIII-XX w.	Rejestr zabytków, wpis A-476 z dn. 14.03.1983 r.
54d	1d	Polanka Hallera	Zespół dworski: dwa zespoły zabudowań gospodarczych przy wewn. dziedzińcach	Polanka Hallera 1	307/29	murowany	XVIII-XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-476 z dn. 14.03.1983 r.
54e	1e	Polanka Hallera	Zespół dworski: teren zw. przylaskiem „Dębina” ze stawem	Polanka Hallera 1	307/29, 307/30	-	XVIII-XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-476 z dn. 14.03.1983 r.
55	2	Polanka Hallera	Dom	Polanka Hallera 29	289	drewniany	ok. 1920 r.	
56	3	Polanka Hallera	Dom	Polanka Hallera 14	92/1, 92/2	drewniany	ok. 1910 r.	
57	4	Polanka Hallera	Dom	Polanka Hallera 54	233/2	drewniany	ok. 1920 r.	
58	5	Polanka Hallera	Kapliczka z Chrystusem Cierniem Koronowanym	Obok domu nr 29	289	kamienny z piaskowca	1900 r.	
59	6	Polanka Hallera	Kapliczka NMP	Pomiędzy domami nr 34 i 121	305/5	kamienny	koniec XIX w.	
60	7	Polanka Hallera	Krzyż przydrożny	Polanka Hallera, przy drodze DW953, na zachód od wjazdu do dworu	296	żeliwny na postumencie z piaskowca	koniec XIX w.	
61	8	Polanka Hallera	Krzyż z figurą Chrystusa Króla	Polanka Hallera, przed skrzyżowaniem drogi wojewódzkiej 953 z drogą powiatową 2170K	296	drewniany	ok. 1920 r.	
62	1	Pozowice	Dzwonnica drewniana	Na tyłach domu nr 9	402/3	drewniany	1809 lub 1814 r.	Rejestr zabytków, wpis A-1481/M z 05.07.2017r.
63	2	Pozowice	Spichlerz	W zagrodzie nr 13	667	kamienno-ceglany	1. poł. XIX w.	
64	3	Pozowice	Dom	Pozowice 54	632/1	drewniano-murowany	XIX/XX w.	
65	4	Pozowice	Kapliczka z	Przy kościele	432/8, 696/1	kamienny	1777 r.	

Lp.	Lp. wg wsi	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Numer działki	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
			Chrytusem Błogosławiącym	parafialnym				
66	1	Radziszów	Kościół par. p.w. św. Wawrzyńca i Katarzyny wraz z najbliższym otoczeniem w obrębie cmentarza przykościelnego i murem ogrodzeniowym z bramką	ul. Jana Pawła II 16	544	murowany	1844-1857 r.	Rejestr zabytków, wpis A-383 z dn. 17.11.1972 r.
66a	1a	Radziszów	Kościół par. p.w. św. Wawrzyńca	ul. Jana Pawła II 18	544	murowany	1844-1888r.	Rejestr zabytków, wpis A-383 z dn. 17.11.1972 r.
66b	1b	Radziszów	Otoczenie kościoła w obrębie cmentarza przykościelnego	ul. Jana Pawła II 18	544	-	1844-1888 r.	Rejestr zabytków, wpis A-383 z dn. 17.11.1972 r.
66c	1c	Radziszów	Murowane ogrodzenie	ul. Jana Pawła II 18	544	murowany	1844-1888 r.	Rejestr zabytków, wpis A-383 z dn. 17.11.1972 r.
66d	1d	Radziszów	Kostnica (bramka)	ul. Jana Pawła II 18	544	murowany	1844-1888 r.	Rejestr zabytków, wpis A-383 z dn. 17.11.1972 r.
66e	1e	Radziszów	Obelisk Ottoliny Bujalskiej	ul. Jana Pawła II 18	544	kamień	1879 r.	Rejestr zabytków, wpis A-383 z dn. 17.11.1972 r.
67	2	Radziszów	Dwór, otoczenie ogrodowe	ul. Szkolna 4	547	murowany	koniec XVIII w., przebudowany w 2. poł. XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-676 z dn. 14.04.1994 r.
67a	2a	Radziszów	Dwór	ul. Szkolna 4	547	murowany	koniec XVIII w., przebudowany w 2. poł. XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-676 z dn. 14.04.1994 r.
67b	2b	Radziszów	Otoczenie ogrodowe	ul. Szkolna 4	547	-	koniec XVIII w., zachowany fragment odnowiony współcześnie	Rejestr zabytków, wpis A-676 z dn. 14.04.1994 r.
68	3	Radziszów	Nagrobki na cmentarzu parafialnym	ul. Brzegi	230	kamienne	1809 r.	
69	4	Radziszów	Dawna oficyna dworska	ul. Szkolna 9	517	murowany	2. poł. XIX w.	
70	5	Radziszów	Dworzec PKP	ul. Zawodzie 139	24/9	murowany	ok. 1883 r.	
71	6	Radziszów	Stare sanatorium	ul. Podlesie 157	1918/1	murowany	1937 r.	
72	7	Radziszów	Dom	ul. Brzegi 29	342	drewniany	ok. 1900 r.	
73	8	Radziszów	Dom	ul. Brzegi 17	349	drewniany	ok. 1920 r.	
74	9	Radziszów	Dom	ul. Brzegi 15	350	drewniany	ok. 1900 r.	
75	10	Radziszów	Dom	ul. Zawodzie 2	651	murowany	1934 r.	
76	11	Radziszów	Dom	ul. Zawodzie 20	689/3	drewniany	ok. 1910 r.	
77	12	Radziszów	Dom	ul. Zawodzie 93	1751	drewniany	ok. 1910 r.	
78	13	Radziszów	Dom	ul. Jana Pawła II 8	370/1	drewniany	ok. 1920 r.	
79	14	Radziszów	Dom	ul. Jana Pawła II 14	364	drewniany	ok. 1920 r.	
80	15	Radziszów	Dom	ul. Jana Pawła II 20	538	drewniany	ok. 1920 r.	
81	16	Radziszów	Dom	ul. Zadworze 13	853/1	drewniany	ok. 1920 r.	
82	17	Radziszów	Dom	ul. Zadworze 41	883	drewniany	ok. 1908 r.	
83	18	Radziszów	Dom	ul. Zadworze	829	drewniany	ok. 1908 r.	

Lp.	Lp. wg wsi	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Numer działki	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
				48				
84	19	Radziszów	Dom	ul. Podlesie 128	1808/2, 1591	drewniany	1908 r.	
85	20	Radziszów	Stodoła	ul. Kościelna 12	359	drewniany	ok. 1900 r.	
86	21	Radziszów	Stodoła	ul. Zawodzie 71	1315	drewniany	ok. 1900 r.	
87	22	Radziszów	Stodoła	ul. Zadworze Górne 50	911	drewniany	ok. 1900 r.	
88	23	Radziszów	Kapliczka „Boga w Trójcy Jedynego”	Przy skrzyżowaniu ulic Modrzewiowej i Podlesie	1231	kamienny	1861 r.	Rejestr zabytków, wpis B-148/M z dn. 11.05.2009 r.
89	24	Radziszów	Kapliczka „Matki Boskiej Różańcowej”	Przy skrzyżowaniu ulic Siedliska i Podlesie	1583/1, 1591	kamienny	1860 r.	Rejestr zabytków, wpis B-71/M z dn. 06.02.2008 r.
90	25	Radziszów	Kapliczka św. Floriana – Rodziny Sciborów	Pomiędzy domami ul. Zadworze 13 i 31	863	kamienny z piaskowca	1861 r.	Rejestr zabytków, wpis B-147/M z dn. 11.05.2009 r.
91	26	Radziszów	Kapliczka Pająków	Przed domem ul. Zawodzie 40	723/2	kamienny z piaskowca	1879 r.	Rejestr zabytków, wpis B-25/M z dn. 02.03.2007 r.
92	27	Radziszów	Kapliczka MB Królowej Niebieskiej	Przy skrzyżowaniu ulic Kościelnej i Jana Pawła II	531	kamienny	1822 r.	Rejestr zabytków, decyzja z dnia 17.11.1972 r.
93	28	Radziszów	Krzyż przydrożny	W rejonie skrzyżowania ul. Zawodzie i Jana Pawła II	540	żeliwny na postumencie z piaskowca	początek XX w.	
94	29	Radziszów	Kapliczka św. Floriana – Rodziny Zapałowiczów	Przed domem ul. Skawińska 52	264/1	kamienny z piaskowca	1882 r.	
95	30	Radziszów	Krzyż na kamiennym postumencie	Za domem ul. Skawińska 58 w stronę Skawiny	264/1	żelazny na kamiennym postumencie	koniec XIX w.	
96	1	Rzozów	Kapliczka Janików i Madejów	Obok domu nr 115	1139	kamienny	1906 r.	Rejestr zabytków, wpis B-400 z dn. 21.09.2015 r.
97	2	Rzozów	Kapliczka śś. Piotra i Pawła	Przed domem nr 283	437/5	kamienny	1904 r.	
98	3	Rzozów	Kapliczka domkowa Ukrzyżowania	W rejonie skrzyżowania dróg przy domu nr 280	979/2	murowany z cegły	XIX/XX w.	
99	4	Rzozów	Kapliczka Kubasów	Obok domu 113	1000/2	murowany z cegły	po 1915 r.	
100	5	Rzozów	Kapliczka Matki Boskiej	Naprzeciw domu 140	457	kamienny	1877 r.	
101	6	Rzozów	Kapliczka „Chrystus Frasobliwy”	Naprzeciw domu nr 72	781	kamienny z piaskowca	1837 r.	
102	7	Rzozów	Kapliczka domkowa MB Częstochowskiej	Naprzeciw domu 240	788	murowany z cegły	XX w.	
103	1	Skawina	Historyczny układ urbanistyczny miasta Skawina	-	-	-	1364 r. - 1. poł. XV w.	Rejestr zabytków, wpis A-1573/M z 04.03.2022 r
104	2	Skawina	Kościół p.w. św. Szymona i Judy, cmentarz przykościelny, figura MB Niepokalanie Poczętej, ogrodzenie, drzewostan	ul. Kościelna	2383	murowany	kościół ok. 1364 r., 1720 r., 1826 r.	Rejestr zabytków, wpis A-650 z dn. 22.10.1992 r.
104 a	2a	Skawina	Kościół p.w. św. Szymona i Judy	ul. Kościelna	2383	murowany	kościół ok. 1364 r., 1720 r., 1826 r.	Rejestr zabytków, wpis A-650 z dn. 22.10.1992 r.

Lp.	Lp. wg wsi	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Numer działki	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
104 b	2b	Skawina	Cmentarz przykościelny	ul. Kościelna	2383	murowany	-	Rejestr zabytków, wpis A-650 z dn. 22.10.1992 r.
104 c	2c	Skawina	Figura MB Niepokalanie Poczętej	Przy skrzyżowaniu ulic Jana Sobieskiego i Krakowskiej	2383	murowany	1896 r.	Rejestr zabytków, wpis A-650 z dn. 22.10.1992 r.
104 d	2d	Skawina	Ogrodzenie	ul. Kościelna	2383	murowany	-	Rejestr zabytków, wpis A-650 z dn. 22.10.1992 r.
104 e	2e	Skawina	Drzewostan	ul. Kościelna	2383	-	-	Rejestr zabytków, wpis A-650 z dn. 22.10.1992 r.
104f	2f	Skawina	Nagrobek biskupa Walentego Troski	ul. Kościelna	2383	marmurowy	1622 r.	Rejestr zabytków, wpis A-650 z dn. 22.10.1992 r.
105	3	Skawina	Kościół fil. p.w. Nawiedzenia NMP wraz z najbliższym otoczeniem i drzewostanem	przy skrzyżowaniu ulic Korabnickiej i Kazimierza Wielkiego	2652	murowany	XVII/XVIII w.	Rejestr zabytków, wpis A-673 z dn. 01.04.1994 r.
106	4	Skawina	Ratusz	ul. Rynek 1	3128	murowany	1903 r.	Rejestr zabytków, wpis A-690 z dn. 12.12.1994 r.
107	5	Skawina	Budynek d. Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół" wraz z otaczającym go założeniem parkowym	ul. Adama Mickiewicza 7	3100/1, 3101, 3102/1, 3102/2, 3103/1, 3103/2, 3104, 3141/2	murowany	1904 - 1906 r.	Rejestr zabytków, wpis A-467 z dn. 08.03.1982 r.
107 a	5a	Skawina	Budynek d. Towarzystwa Gimnastycznego "Sokół"	ul. Adama Mickiewicza 7	3103/1	murowany	1904 - 1906 r.	Rejestr zabytków, wpis A-467 z dn. 08.03.1982 r.
107 b	5b	Skawina	Założenie parkowe - park miejski	ul. Adama Mickiewicza 7	3100/1, 3101, 3102/1, 3102/2, 3103/1, 3103/2, 3104, 3141/2	-	pocz. XX w.	Rejestr zabytków, wpis A-467 z dn. 08.03.1982 r.
108	6	Skawina	Zespół dworski: dwór, spichlerz, stodoła, młyn, stajnie, park ze stawami	ul. Wyspiańskiego o 1	4887/3	murowany	XVI-XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-466 z dn. 18.01.1982 r.
108 a	6a	Skawina	Zespół dworski: dwór	ul. Wyspiańskiego o 1	4887/3	murowany	ok. 1540 r., przebudowany 1885 - 1892 r.	Rejestr zabytków, wpis A-466 z dn. 18.01.1982 r.
108 b	6b	Skawina	Zespół dworski: spichlerz	ul. Wyspiańskiego o 1	4887/3	murowany	koniec XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-466 z dn. 18.01.1982 r.
108 c	6c	Skawina	Zespół dworski: stodoła	ul. Wyspiańskiego o 1	4887/3	murowany	2. poł XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-466 z dn. 18.01.1982 r.
108 d	6d	Skawina	Zespół dworski: młyn	ul. Wyspiańskiego o 1	4887/3	murowany	XIX/XX w.	Rejestr zabytków, wpis A-466 z dn. 18.01.1982 r.
108 e	6e	Skawina	Zespół dworski: stajnie	ul. Wyspiańskiego o 1	4887/3	murowany	2. poł XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-466 z dn. 18.01.1982 r.
108f	6f	Skawina	Zespół dworski: park ze stawami	ul. Wyspiańskiego o 1	4887/3	-	XVIII w.	Rejestr zabytków, wpis A-466 z dn. 18.01.1982 r.
109	7	Skawina	Zespół stacji kolejowej: dworzec, budynek mieszkalny, d. dom droźnika	ul. Sikorskiego 18 ul. Niepodległości 2 ul. Tyniecka 2	2289/36	murowany	1883 - 1884 r.	Rejestr zabytków, wpis A-703 z dn. 14.11.1995 r.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SKAWINA
UWARUNKOWANIA ROZWOJU**

Lp.	Lp. wg wsi	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Numer działki	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
				i 4				
109 a	7a	Skawina	Zespół stacji kolejowej: dworzec	ul. Sikorskiego 18	2289/36	murowany	1883 - 1884 r.	Rejestr zabytków, wpis A-703 z dn. 14.11.1995 r.
109 b	7b	Skawina	Zespół stacji kolejowej: budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 2	2289/33	murowany	1900 r.	Rejestr zabytków, wpis A-703 z dn. 14.11.1995 r.
109 c	7c	Skawina	Zespół stacji kolejowej: d. dom dróżnika	ul. Tyniecka 2 i 4	2288/1	murowany	1908 r.	Rejestr zabytków, wpis A-703 z dn. 14.11.1995 r.
110	8	Skawina	Dawna bożnica Chewra Tehilim	ul. Kazimierza Wielkiego 12	2918/1	murowany	ok. 1894 r.	Rejestr zabytków, wpis A-712 z dn. 02.07.1996 r.
111	9	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 17	2370	murowany	4 ćw. XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-640 z dn. 07.11.1991 r.
112	10	Skawina	Kamienica z oficyną boczną	ul. Rynek 18	2369	murowany	1. poł. XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-705 z dn. 18.12.1995 r.
113	11	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 20	2367	murowany	1. poł. XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-704 z dn. 27.11.1995 r.
114	12	Skawina	Dom z dwoma oficynami	ul. Marii Konopnickiej 2	2962, 2963	murowany	XVIII w., XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-639 z dn. 05.11.1991 r.
115	13	Skawina	Nagrobki na katolickim cmentarzu parafialnym	Rejon zbiegu ulic Korabnickiej, Popiełuszki i Krakowskiej	2625	kamienny	1802 r.	
116	14	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 2	3127	murowany	4 ćw. XIX w.	
117	15	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 3	3126/2	murowany	XIX/XX w.	
118	16	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 5	3122	murowany	XIX/XX w.	
119	17	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 8	2955, 2954/1	murowany	XIX/XX w.	
120	18	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 9	2956	murowany	XIX/XX w.	
121	19	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 10	2960/1, 2960/2, 2960/3	murowany	XIX/XX w.	
122	20	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 11	2961/1	murowany	XIX/XX w.	
123	21	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 12	2947/1	murowany	XIX/XX w.	
124	22	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 14	2376	murowany	2. poł. XIX w.	
125	23	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 15	2375/2	murowany	XIX/XX w.	
126	24	Skawina	Kamienica	ul. Rynek 19	2368	murowany	XIX/XX w.	
127	25	Skawina	Kamienica	ul. Słowackiego 1	2377/2	murowany	XIX/XX w.	
128	26	Skawina	Kamienica	ul. Słowackiego 3	2378	murowany	XIX/XX w.	
129	27	Skawina	Kamienica	ul. Słowackiego 5	2379/1	murowany	XIX/XX w.	
130	28	Skawina	Kamienica „Pod Matką Boską”	ul. Słowackiego 7	2380	murowany	XIX/XX w.	
131	29	Skawina	Kamienica	ul. Żwirki i Wigury 1	2952	murowany	XIX/XX w.	
132	30	Skawina	Kamienica	ul. Żwirki i Wigury 4	3118	murowany	XIX/XX w.	
133	31	Skawina	Dawny zajazd ob. szkoła	ul. Żwirki i Wigury 9	2982	murowany	XVIII w., przebudowa XIX i XX w.	
134	32	Skawina	Willa	ul. Żwirki i Wigury 16	3096	murowany	ok. 1920 r.	
135	33	Skawina	Dom	ul. Żwirki i Wigury 22	3092	murowany	ok. 1920 r.	
136	34	Skawina	Dom	ul. Zamkowa 16	3106	murowany	ok. 1930 r.	
137	35	Skawina	Dom	ul. Zamkowa 18	3107/1	drewniany	ok. 1930 r.	
138	36	Skawina	Dom parafialny	ul. Kościelna 3	2384, 2386	murowany	1920 r.	
139	37	Skawina	Kamienica	ul. Stefana Batorego 1	2360/1	murowany	XIX/XX w.	
140	38	Skawina	Remiza	ul. Adama Mickiewicza 1	3130	murowany	1920 r.	

Lp.	Lp. wg wsi	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Numer działki	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
141	39	Skawina	Dom	ul. Adama Mickiewicza 7a	3140/1	murowany	1920 r.	
142	40	Skawina	Dawny browar	ul. Adama Mickiewicza 19E	3159	murowany	1892 r.	
143	41	Skawina	Pałac Heilperna	ul. Adama Mickiewicza 21	3160	murowany	1914 r.	
144	42	Skawina	Dworek Ludwikowskich	ul. Adama Mickiewicza 26	2302/2	murowany	1925 r.	
145	43	Skawina	Zespół budynków fabryki kawy zbożowej i cykorii H. Francka	ul. Józefa Piłsudskiego 1	2274/12	murowany	1910 r.	
146	44	Skawina	Budynek produkcyjny fabryki kawy zbożowej i cykorii H. Francka	ul. Józefa Piłsudskiego 1	2274/4	murowany	1910 r.	
147	45	Skawina	Budynek dyrekcji fabryki kawy zbożowej i cykorii H. Francka	ul. Hallerów 2A	2274/17	murowany	1910 r.	
148	46	Skawina	Dom	ul. Hallerów 5/1 i 5/2	3190/2, 3190/3	murowany	1909 r.	
149	47	Skawina	Dom	ul. Hallerów 7/1 i 7/2	3190/11, 3190/4	murowany	1925 r.	
150	48	Skawina	Dom	ul. Hallerów 9	3190/6, 3190/7, 3190/8, 3190/9	murowany	1910 r.	
151	49	Skawina	Dom	ul. Hallerów 11	3196/1	murowany	1910 r.	
152	50	Skawina	Dom	ul. Krakowska 2	2643	murowany	1920 r.	
153	51	Skawina	Dom	ul. Marii Konopnickiej 5	2931	murowany	XIX w.	
155	53	Skawina	Dom	ul. Babetty 3	2929	murowany	1920 r.	
156	54	Skawina	Dom	ul. Kazimierza Wielkiego 5	2671/4	drewniany	1914 r.	
157	55	Skawina	Dom	ul. Kazimierza Wielkiego 6	2935	drewniany	1914 r.	
158	56	Skawina	Kapliczka NMP	Podgórci	541/1	kamienna	b.d.	
159	57	Skawina	Krzyż kamienny	Przed domem ul. Wojska Polskiego 2	756	kamienny	1955 r.	
160	58	Skawina	Krzyż przydrożny	Przed domem ul. Tyniecka 40	763/13	kamienny postument, krzyż żeliwny	1871 r.	
161	59	Skawina	Kapliczka Matki Boskiej	Obok domu ul. Robotnicza 42B	1929/2	kamienny	1855 r.	
162	60	Skawina	Kapliczka „Chrystus Frasobliwy”	Przy skrzyżowaniu ulic Kościelnej i Walentego Troski	2372	kamienny z piaskowca	1826 r.	Rejestr zabytków, wpis B-313 z dn. 30.11.1974 r.
163	61	Skawina	Figura Św. Rozalii	W rejonie skrzyżowania ulic Jagielnia i Krakowskiej	2566/13	kamienny	1859 r.	
164	62	Skawina	Kapliczka Hachorkiewiczów	Przy skrzyżowaniu ulic Krakowskiej i Lipowej	1268/2	kamienny z piaskowca	1873 r.	
165	63	Skawina	Kapliczka w typie "Latarnia umarłych"	Przed domem ul. Żwirki i Wigury 46	3079/2	murowana z cegły	1. poł. XIX w.	
166	64	Skawina	Kapliczka rodziny Mikułków	ul. Bukowska 51A	4069/1	kamienny z piaskowca	1906 r.	

Lp.	Lp. wg wsi	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Numer działki	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
167	65	Skawina	Kapliczka Rodziny Podobów	U zbiegu ulic Batalionów Chłopskich i Bukowskiej	5286/25	kamienny z piaskowca	1884 r.	
168	66	Skawina	Kapliczka w typie "Latarni Umarłych"	Przed budynkiem ul. Korabnicka 34	2697/1	murowany z cegły	1. poł. XIX w.	
169	67	Skawina	Kapliczka Mikułów	Naprzeciw budynku ul. Korabnicka 80	4722/3	kamienny	1865 r.	
170	68	Skawina	Kapliczka domkowa	Obok budynku ul. Korabnicka nr 105A	4665/5	murowany z cegły	koniec XIX w.	
171	69	Skawina	Kapliczka św. Jana Nepomucena	W pobliży budynku ul. Graniczna 1A	4552/2	murowana z kamienia	1. poł. XIX w.	
172	70	Skawina	Krzyż na mogile cholerycznej	Za domem ul. Graniczna nr 7	4509	drewniany	1873 r.	
173	1	Wielkie Drogi	Park dworski z aleją dojazdową oraz stawami podworskimi	rejon pomiędzy ul. Jana Brandysa, Parkową i linią kolejową	654/1 - 654/3, 655, 656/2, 656/3, 656/7 - 656/13, 657, cz. działek 122/1, 650	-	poł. XIX w.	Rejestr zabytków, wpis A-508 z dn. 30.05.1985 r.
174	2	Wielkie Drogi	Dworzec PKP	ul. Kolejowa 7	741/3	murowany	1883 - 1884 r.	
175*	3*	Wielkie Drogi	Dom	ul. Krakowska 37	139/1	drewniany	ok. 1920 r.	
176	4	Wielkie Drogi	Kapliczka NMP	Przed domem ul. Parkowa 49	666/1	kamienny z piaskowca	1908 r.	
177	5	Wielkie Drogi	Kapliczka z Chrystusem Frasobliwym	Przy drodze krajowej 44 na wysokości adresu ul. Jana Brandysa 1	604	murowana z cegły	koniec XIX w.	
178	6	Wielkie Drogi	Kapliczka NMP	Przed domem ul. Kalwaryjska 55	531, 561	kamienny	1902 r.	
179	7	Wielkie Drogi	Kapliczka w typie latarni umarłych	Obok domu ul. Wielicka 1	531	kamienny	1. poł. XX w.	
180	1	Wola Radziszowska	Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP, otoczenie	Wola Radziszowska	1756	drewniany	XV/XVI w.	Rejestr zabytków, wpis A-680
180 a	1a	Wola Radziszowska	Kościół p.w. Wniebowzięcia NMP	Wola Radziszowska	1756	drewniany	XV/XVI w.	Rejestr zabytków, wpis A-680
180 b	1b	Wola Radziszowska	Otoczenie kościoła p.w. Wniebowzięcia NMP	Wola Radziszowska	1756	drewniany	XV/XVI w.	Rejestr zabytków, wpis A-680
181	2	Wola Radziszowska	Nagrobki na cmentarzu komunalnym	Wola Radziszowska	865	kamienny	ok. poł. XIX w.	
182	3	Wola Radziszowska	Plebania	ul. Kalwaryjska 2	1776/4	murowany	1909 r.	
183	4	Wola Radziszowska	Spichlerz plebański	ul. Kalwaryjska 2	1776/4	drewniany	1882 r.	
184	5	Wola Radziszowska	Szkoła	ul. Św. Jana Pawła II 6	1768	murowany	1909 r.	
185	6	Wola Radziszowska	Spichlerz	Naprzeciw adresu ul. Kalwaryjska 72	1583	drewniany	2. poł. XIX w.	
186	7	Wola Radziszowska	Dom	ul. Adama Mickiewicza 21	2148	drewniany	ok. 1900 r.	
187	8	Wola Radziszowska	Dom	ul. Lipki 2	1069	murowany	ok. 1920 r.	
188	9	Wola	Dom	ul. Kościelna	1774/4	drewniany	ok. 1910 r.	

Lp.	Lp. wg wsi	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Numer działki	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
		Radziszowska		15				
189	10	Wola Radziszowska	Dom	ul. Młyńska 22	1742/2	murowany	ok. 1920 r.	
190	11	Wola Radziszowska	Dom	ul. Rodzinna 1	1472/2	murowany	ok. 1920 r.	
191	12	Wola Radziszowska	Stodoła	ul. Kościelna 6	1775	drewniany	ok. 1900 r.	
192	13	Wola Radziszowska	Stodoła	ul. Młyńska 22	1742/4	drewniany	ok. 1900 r.	
193	14	Wola Radziszowska	Krzyż i cmentarz choleryczny	Góra Kosor	1832/7	kamienno-żeliwny	1. poł. XIX w.	
194	15	Wola Radziszowska	Pomnik poległym za niepodległość	Przed adresem ul. Św. Jana Pawła II 6	1699	kamienny		
195	16	Wola Radziszowska	Kapliczka	Naprzeciw adresu Lipki 44	1158/3	murowany	1872 r.	
196	17	Wola Radziszowska	Kapliczka MB Królowej Polski	Przed adresem ul. Św. Jana Pawła II 33	917/2, 1699	kamienny	ok. 1900 r.	
197	18	Wola Radziszowska	Kapliczka	Pomiędzy drogą a parkingiem przed centrum handlowym	1763	drewniany	ok. 1877 r.	
198	19	Wola Radziszowska	Kapliczka Stefaniaków - krzyż na kamiennym postumencie	Przed adresem ul. Św. Jana Pawła II 3	1757/2	kamienny	1890 r.	
199	20	Wola Radziszowska	Kapliczka — krzyż na kolumnie	Przed adresem ul. Kalwaryjska 26	1747/2	kamienny	XIX/XX w.	
200	21	Wola Radziszowska	Kapliczka św. Jana Nepomucena	Przed adresem ul. Kalwaryjska 48	1698	drewniany	1. poł. XIX w.	
201	22	Wola Radziszowska	Kapliczka Gruzłów	W pobliżu adresu ul. Kalwaryjska 58	1684	kamienny	1906 r.	
202	23	Wola Radziszowska	Kapliczka - Krzyż	Przed adresem ul. Kalwaryjska 108	1445	kamienny	1905 r.	
203	24	Wola Radziszowska	Kapliczka Mazurów	Obok adresu ul. Kalwaryjska 184	1482	kamienny	ok. 1900 r.	
204	25	Wola Radziszowska	Kapliczka z krzyżem	Przed adresem ul. Kapelanka 8	2601	kamienny	1911 r.	
205	1	Zelczyna	Zespół dworsko-parkowy (dwór i aleja)	ul. Dworska 10	185/2	murowany	2. poł. XIX w.	
206	2	Zelczyna	Dom	ul. Podgórska 1	234	drewniany	ok. 1920 r.	
207	3	Zelczyna	Dom	ul. Krakowska 82	288	murowany	ok. 1908 r.	
208	4	Zelczyna	Dom	ul. Krakowska 62	276	drewniany	ok. 1920 r.	
209	5	Zelczyna	Kapliczka Matka Boska z Dzieciątkiem	ul. Krakowska 120	315/1	kamienny	1879 r.	
210	6	Zelczyna	Figura Matki Boskiej	Przed adresem ul. Dworska 10	185/2	kamienny		
211	71	Skawina	Figura Matki Boskiej	Naprzeciw adresu ul.	2057/7	kamienny		

Lp.	Lp. wg wsi	Miejscowość	Obiekt	Lokalizacja	Numer działki	Materiał	Datowanie	Wpis do rejestru zabytków
				Józefa Piłsudskiego 11				
212	72	Skawina	Krzyż	W rejonie skrzyżowania ulic Hallerów i Piłsudskiego	2278/1	lastryko		

* Zgodnie z pismem WKZ z dnia 10.02.2022 r. obiekt wykreślony został z wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Zestawienie 2. Stanowiska archeologiczne

Arkusze AZP	Nr na obszarze AZP	Miejscowość	Klasyfikacja chronologiczno-kulturowa znalezisk	Wpis do rejestru
AZP 104-55	69	Borek Szlachecki	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	177	Facimiech	– cmentarzysko, k. łużycka, okres halsztacki	-
AZP 104-54	178	Facimiech	– cmentarzysko, k. łużycka – ślad osadnictwa, k. przeworska	-
AZP 104-54	179	Facimiech	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	180	Facimiech	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	181	Facimiech	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	182	Facimiech	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	183	Facimiech	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	184	Facimiech	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	185	Facimiech	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	186	Facimiech	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	187	Facimiech	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	188	Facimiech	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	189	Facimiech	– osada, epoka kamienia	-
AZP 104-54	190	Facimiech	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	191	Facimiech	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – osada, k. przeworska, późny okres rzymski	-
AZP 104-54	204	Facimiech	– ślad osadnictwa, neolit, wczesny brąz	-
AZP 105-55	1	Gołuchowice	– osada, epoka kamienia	-
AZP 105-55	2	Gołuchowice	– osada, cykl lendzielsko-polgarski, neolit starszy – osada, k. łużycka, epoka brązu – osada, prahistoria – osada, wczesne średniowiecze IX-XI w. – osada, późne średniowiecze XIII-XIV w.	-
AZP 105-55	3	Gołuchowice	– osada, neolit? – ślad osadnictwa, prahistoria	-
AZP 105-55	4	Gołuchowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	5	Gołuchowice	– osada, epoka kamienia – ślad osadnictwa, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, prahistoria – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze IX-XI w. – osada, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-55	6	Gołuchowice	– osada, epoka kamienia – ślad osadnictwa, prahistoria – osada, wczesne średniowiecze VIII-XII w.	-
AZP 105-55	7	Gołuchowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, prahistoria – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-55	8	Gołuchowice	– ślad osadnictwa, neolit – ślad osadnictwa, k. łużycka, epoka brązu	-
AZP 105-55	9	Gołuchowice	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XII-XIII w. – ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 105-55	10	Gołuchowice	– ślad osadnictwa, neolit? – osada, późne średniowiecze XIII-XV w. – osada, okres nowożytny XVI-XVIII w.	-
AZP 105-55	11	Gołuchowice	– ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIII-XV w. – ślad osadnictwa, okres nowożytny	-
AZP 105-54	22	Grabie	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w.	-
AZP 105-54	23	Grabie	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	24	Grabie	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	25	Grabie	– ślad osadnictwa, k. przeworska, późna epoka wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-54	26	Grabie	– osada, neolit	-
AZP 105-54	27	Grabie	– osada, cykl lendzielsko-polgarski lub kultura pucharów lejkowatych, neolit starszy lub neolit środkowy	-
AZP 105-54	28	Grabie	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-

Arkusze AZP	Nr na obszarze AZP	Miejscowość	Klasyfikacja chronologiczno-kulturowa znalezisk	Wpis do rejestru
AZP 105-54	29	Grabie	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	30	Grabie	– ślad osadnictwa, neolit – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-54	31	Grabie	– osada, epoka kamienia	-
AZP 105-54	32	Grabie	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	33	Grabie	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	34	Grabie	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich	-
AZP 105-54	35	Grabie	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	36	Grabie	– ślad osadnictwa, prahistoria	-
AZP 105-54	37	Grabie	– ślad osadnictwa, k. przeworska, okres wpływów rzymskich	-
AZP 104-54	81	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	86	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	87	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	88	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, okres nowożytny	-
AZP 105-54	89	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, okres nowożytny	-
AZP 104-54	90	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	91	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	92	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	93	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	94	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	95	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, średniowiecze/okres nowożytny XV-XVI w.	-
AZP 104-54	96	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	97	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	98	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIII-XIV w.	-
AZP 104-54	99	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	100	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XII-XIII w. – ślad osadnictwa, okres nowożytny XVI-XVII w.	-
AZP 104-54	101	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, średniowiecze XIII-XIV w.	-
AZP 104-54	102	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIII-XV w.	-
AZP 104-54	103	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	104	Jaśkowice	– osada, neolit	-
AZP 104-54	105	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XII-XIII w.	-
AZP 104-54	106	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	107	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XV w.	-
AZP 104-54	108	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, średniowiecze XIII-XIV w.	-
AZP 104-54	109	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XV w.	-
AZP 104-54	110	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	111	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, k. łużycka lub przeworska – ślad osadnictwa, okres nowożytny XV-XVI w.	-
AZP 105-54	38	Jaśkowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, prahistoria – osada, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-55	20	Jurczyce	– ślad osadnictwa, prahistoria	-
AZP 104-55	62	Kopanka	– ślad osadnictwa, mezolit – osada, epoka kamienia	-
AZP 104-55	63	Kopanka	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – osada, wczesne średniowiecze IX-XI w. – osada, prahistoria	-
AZP 104-55	64	Kopanka	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	65	Kopanka	– osada?, epoka kamienia	-
AZP 104-55	66	Kopanka	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	67	Kopanka	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-

Arkusze AZP	Nr na obszarze AZP	Miejscowość	Klasyfikacja chronologiczno-kulturowa znalezisk	Wpis do rejestru
AZP 104-55	68	Kopanka	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	195	Krzęcin	– osada, neolit	-
AZP 104-54	196	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	205	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	206	Krzęcin	– osada lub pracownia, neolit – ślad osadnictwa, prahistoria	-
AZP 104-54	207	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	208	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	209	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	210	Krzęcin	– osada lub pracownia, k. lendzielska?, neolit	-
AZP 104-54	211	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	212	Krzęcin	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	213	Krzęcin	– osada, neolit	-
AZP 104-54	214	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	39	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	40	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	41	Krzęcin	– ślad osadnictwa, neolit?	-
AZP 105-54	42	Krzęcin	– ślad osadnictwa, prahistoria	-
AZP 105-54	43	Krzęcin	– osada, neolit	-
AZP 105-54	44	Krzęcin	– osada, epoka kamienia	-
AZP 105-54	45	Krzęcin	– ślad osadnictwa, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-54	46	Krzęcin	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 105-54	47	Krzęcin	– osada, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich	-
AZP 105-54	48	Krzęcin	– osada, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, prahistoria – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-54	49	Krzęcin	– ślad osadnictwa, neolit?	-
AZP 105-54	50	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	51	Krzęcin	– osada, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-54	52	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	53	Krzęcin	– ślad osadnictwa, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich	-
AZP 105-54	54	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	55	Krzęcin	– ślad osadnictwa, prahistoria/wczesne średniowiecze – osada, późne średniowiecze XIV-XVI w. – osada, okres nowożytny XIV-XVIII w.	-
AZP 105-54	56	Krzęcin	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w. – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-54	57	Krzęcin	– ślad osadnictwa, prahistoria – osada, wczesne średniowiecze XII-XIII w. – osada, późne średniowiecze XIV-XVI w. – osada, okres nowożytny XVI-XVIII w.	-
AZP 105-54	58	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	59	Krzęcin	– osada, neolit? – ślad osadnictwa, okres nowożytny	-
AZP 105-54	60	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	61	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	62	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	63	Krzęcin	– osada, epoka kamienia	-
AZP 105-54	64	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich	-
AZP 105-54	65	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – osada, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich – osada, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-54	66	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	67	Krzęcin	– ślad osadnictwa, neolit?	-

Arkusze AZP	Nr na obszarze AZP	Miejscowość	Klasyfikacja chronologiczno-kulturowa znalezisk	Wpis do rejestru
AZP 105-54	68	Krzęcin	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	76	Krzęcin	– osada lub pracownia, k. lendzielska?, neolit – osada, epoka kamienia	-
AZP 105-55	12	Krzęcin	– osada, cykl lendzielsko-polgarski, neolit starszy	-
AZP 105-55	13	Krzęcin	– osada, neolit – osada, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, późne średniowiecze? XIV-XVI w.	-
AZP 104-54	192	Ochodza	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	193	Ochodza	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	194	Ochodza	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	21	Polanka Hallera	– osada, cykl lendzielsko-polgarski, neolit starszy – osada, prehistoria	-
AZP 105-55	22	Polanka Hallera	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	23	Polanka Hallera	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	24	Polanka Hallera	– osada, epoka kamienia	-
AZP 105-55	25	Polanka Hallera	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	26	Polanka Hallera	– osada, neolit – ślad osadnictwa, prehistoria	-
AZP 105-55	27	Polanka Hallera	– osada, epoka kamienia	-
AZP 105-55	28	Polanka Hallera	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	29	Polanka Hallera	– osada, neolit – ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 105-55	30	Polanka Hallera	– osada, epoka kamienia	-
AZP 105-55	31	Polanka Hallera	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	32	Polanka Hallera	– ślad osadnictwa, neolit – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIII-XV w.	-
AZP 105-55	33	Polanka Hallera	– osada?, kultura z ceramiką sznurowaną, neolit? k. trzciniecka?, wczesna epoka brązu?	-
AZP 104-54	112	Pozowice	– osada, epoka kamienia	-
AZP 104-54	113	Pozowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	114	Pozowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	115	Pozowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	116	Pozowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	117	Pozowice	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	34	Radziszów	– ślad osadnictwa, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-55	35	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	36	Radziszów	– osada, cykl lendzielsko-polgarski, neolit starszy – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w. – ślad osadnictwa, okres nowożytny XVI-XVIII w.	-
AZP 105-55	37	Radziszów	– osada, epoka kamienia – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-55	38	Radziszów	– ślad osadnictwa, neolit?	-
AZP 105-55	39	Radziszów	– ślad osadnictwa, neolit?	-
AZP 105-55	40	Radziszów	– osada, neolit – ślad osadnictwa, k. przeworska, okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-55	41	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, prehistoria – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-55	42	Radziszów	– osada, epoka kamienia – ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich?	-
AZP 105-55	43	Radziszów	– osada, neolit – ślad osadnictwa, k. przeworska, okres wpływów rzymskich? – ślad osadnictwa, prehistoria – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-55	44	Radziszów	– osada, neolit	-
AZP 105-55	45	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	46	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-

Arkusze AZP	Nr na obszarze AZP	Miejscowość	Klasyfikacja chronologiczno-kulturowa znalezisk	Wpis do rejestru
AZP 105-55	47	Radziszów	– ślad osadnictwa, neolit – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XV-XVII w.	-
AZP 105-55	48	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	49	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w. – ślad osadnictwa, okres nowożytny XVI-XVIII w.	-
AZP 105-55	50	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w.	-
AZP 105-55	51	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w.	-
AZP 105-55	52	Radziszów	– osada, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze	-
AZP 105-55	53	Radziszów	– osada, neolit – osada, prahistoria – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w. – ślad osadnictwa, okres nowożytny XVI-XVIII w.	-
AZP 105-55	54	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – osada, wczesne średniowiecze XI-XIII w.	-
AZP 105-55	55	Radziszów	– ślad osadnictwa, neolit – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-55	56	Radziszów	– osada, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze	-
AZP 105-55	57	Radziszów	– ślad osadnictwa, neolit? – ślad osadnictwa, prahistoria?	-
AZP 105-55	58	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	59	Radziszów	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w.	-
AZP 105-55	60	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	61	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w. – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIII-XV w. – ślad osadnictwa, okres nowożytny XVI-XVIII w.	-
AZP 105-55	62	Radziszów	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XII-XIV w. – osada, okres nowożytny XVI-XVIII w.	-
AZP 105-55	63	Radziszów	– ślad osadnictwa, k. przeworska, okres wpływów rzymskich	-
AZP 105-55	64	Radziszów	– osada, wczesne średniowiecze XI-XIII w.	-
AZP 105-55	65	Radziszów	– ślad osadnictwa, prahistoria	-
AZP 105-55	66	Radziszów	– ślad osadnictwa, prahistoria	-
AZP 105-55	67	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	68	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, k. przeworska, okres wpływów rzymskich	-
AZP 105-55	69	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia (paleolit schyłkowy?)	-
AZP 105-55	70	Radziszów	– osada, neolit? – ślad osadnictwa, wczesna epoka brązu	-
AZP 105-55	71	Radziszów	– osada, kultura ceramiki wstęgowej rytej, neolit wczesny – osada, cykl lendzielsko-polgarski, neolit starszy – ślad osadnictwa, k. przeworska, późny okres wpływów rzymskich	-
AZP 105-55	72	Radziszów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	75	Radziszów	– osada, neolit?	-
AZP 105-55	76	Radziszów	– osada, kultura przeworska, późny okres wpływów rzymskich	-
AZP 105-55	77	Radziszów	– osada, kultura przeworska, okres wpływów rzymskich	-
AZP 105-55	78	Radziszów	– ślad osadnictwa, kultura przeworska, późny okres wpływów rzymskich?	-
AZP 105-55	79	Radziszów	– osada, neolit – osada, kultura łużycka, epoka brązu	-
AZP 105-55	80	Radziszów	– osada, prahistoria	-
AZP 105-55	81	Radziszów	– ślad osadnictwa, kultura ceramiki sznurowej, neolit młodszy	-
AZP 105-55	82	Radziszów	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-55	70	Rzozów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	71	Rzozów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	72	Rzozów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w.	-
AZP 104-55	73	Rzozów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-

Arkusz AZP	Nr na obszarze AZP	Miejscowość	Klasyfikacja chronologiczno-kulturowa znalezisk	Wpis do rejestru
AZP 104-55	74	Rzozów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	75	Rzozów	– osada, epoka kamienia – ślad osadnictwa, okres rzymski	-
AZP 105-55	14	Rzozów	– osada, neolit?	-
AZP 105-55	15	Rzozów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, prahistoria – osada, późne średniowiecze XIII-XV w.	-
AZP 105-55	16	Rzozów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w. – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIII-XV w. – ślad osadnictwa, okres nowożytny XVI-XVIII w.	-
AZP 105-55	17	Rzozów	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, prahistoria – osada, późne średniowiecze XIV-XVI w. – osada, okres nowożytny XVI-XVIII w.	-
AZP 105-55	18	Rzozów	– osada, cykl lendzielsko-polgarski/kultura pucharów lejkowatych, neolit starszy/neolit środkowy – ślad osadnictwa, k. przeworska, okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XV-XVII w.	-
AZP 105-55	19	Rzozów	– osada, kultura ceramiki wstęgowej rytej, neolit wczesny – ślad osadnictwa, cykl lendzielsko-polgarski/kultura pucharów, neolit starszy/neolit środkowy – osada, kultura łużycka, epoka brązu – ślad osadnictwa, prahistoria – osada, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 104-55	1	Skawina	– osada lub obozowisko, epoka kamienia	-
AZP 104-55	2	Skawina	– osada, neolit – osada, okres rzymski – osada, średniowiecze	-
AZP 104-55	3	Skawina	– osada, epoka kamienia – osada, wczesne średniowiecze – osada, mezolit – osada, neolit – osada, wczesne średniowiecze – osada, okres nowożytny (od XVII w.)	-
AZP 104-55	4	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	5	Skawina	– ślad osadnictwa na złożu wtórnym, epoka kamienia	-
AZP 104-55	6	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	7	Skawina	– osada, epoka kamienia – osada, wczesne średniowiecze	-
AZP 104-55	8	Skawina	– osada, epoka kamienia	-
AZP 104-55	9	Skawina	– osada, epoka kamienia	-
AZP 104-55	10	Skawina	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-55	11	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – osada, orkes rzymski	-
AZP 104-55	12	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	13	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – osada, okres rzymski – ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 104-55	14	Skawina	– ślad osadnictwa, neolit – ślad osadnictwa, kultura łużycka – osada, wczesne średniowiecze	Rejestr zabytków wpis 850/A z dn. 17.10.1968 r.
AZP 104-55	15	Skawina	– osada, neolit – osada, okres rzymski	-
AZP 104-55	16	Skawina	– domniemany zamek, średniowiecze i okres nowożytny od XIV w.	-
AZP 104-55	17	Skawina	– znalezisko łuźne, epoka brązu	-
AZP 104-55	18	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	19	Skawina	– ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 104-55	20	Skawina	– ślad osadnictwa, okres rzymski	-
AZP 104-55	21	Skawina	– ślad osadnictwa, okres rzymski	-
AZP 104-55	22	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	23	Skawina	– ślad osadnictwa, okres rzymski	-
AZP 104-55	24	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-

Arkusze AZP	Nr na obszarze AZP	Miejscowość	Klasyfikacja chronologiczno-kulturowa znalezisk	Wpis do rejestru
AZP 104-55	25	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	26	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w. – ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 104-55	27	Skawina	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze	-
AZP 104-55	28	Skawina	– ślad osadnictwa, późne średniowiecze/okres nowożytny XV – XVIII w.	-
AZP 104-55	29	Skawina	– ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 104-55	30	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	31	Skawina	– ślad osadnictwa, okres rzymski? – ślad osadnictwa, średniowiecze	-
AZP 104-55	32	Skawina	– osada, późne średniowiecze XIII-XV w.	-
AZP 104-55	33	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	34	Skawina	– ślad osadnictwa, okres rzymski – ślad osadnictwa, późne średniowiecze lub okres nowożytny	-
AZP 104-55	35	Skawina	– ślad osadnictwa, okres rzymski	-
AZP 104-55	36	Skawina	– osada, wczesne średniowiecze XI-XII w.	-
AZP 104-55	37	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	38	Skawina	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XII w. – ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 104-55	39	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	40	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	41	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	42	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	43	Skawina	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w.	-
AZP 104-55	44	Skawina	– ślad osadnictwa, okres rzymski	-
AZP 104-55	45	Skawina	– ślad osadnictwa, prahistoria	-
AZP 104-55	46	Skawina	– ślad osadnictwa, okres rzymski – ślad osadnictwa, okres rzymski	-
AZP 104-55	47	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	48	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – osada, kultura łużycka – ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 104-55	49	Skawina	– osada, wczesne średniowiecze XI-XII w.	-
AZP 104-55	50	Skawina	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w. – ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 104-55	51	Skawina	– ślad osadnictwa, neolit – ślad osadnictwa, okres rzymski	-
AZP 104-55	52	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	53	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	54	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-55	55	Skawina	– ślad osadnictwa, k. łużycka – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XII w. – ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 104-55	56	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, prahistoria – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze	-
AZP 104-55	57	Skawina	– ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 104-55	58	Skawina	– ślad osadnictwa, prahistoria	-
AZP 104-55	59	Skawina	– osada, okres rzymski – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze – ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 104-55	60	Skawina	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, prahistoria	-
AZP 104-55	61	Skawina	– osada, okres rzymski	-
AZP 104-54	118	Wielkie Drogi	– grób, kultura łużycka	Rejestr zabytków wpis 1255 z dn. 21.12.1970 r.
AZP 104-54	119	Wielkie Drogi	– grób, kultura łużycka	-

Arkusze AZP	Nr na obszarze AZP	Miejscowość	Klasyfikacja chronologiczno-kulturowa znalezisk	Wpis do rejestru
AZP 104-54	120	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	121	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	122	Wielkie Drogi	– osada, neolit lub wczesna epoka brązu – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XII-XIII w.	-
AZP 104-54	123	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	124	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, neolit lub wczesna epoka brązu – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XV w.	-
AZP 104-54	125	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	126	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XII-XIII w.	-
AZP 104-54	127	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	128	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	129	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	130	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XII-XIII w. – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XV w.	-
AZP 104-54	131	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	132	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XII-XIII w.	-
AZP 104-54	133	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	134	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XII w.	-
AZP 104-54	135	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	136	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	137	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, okres nowożytny XVI-XVII w.	-
AZP 104-54	138	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	139	Wielkie Drogi	– osada, wczesna epoka brązu	-
AZP 104-54	140	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XV w.	-
AZP 104-54	141	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	142	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, kultura ceramiki sznurowej, neolit – ślad osadnictwa, kultura przeworska, okres wpływów rzymskich	-
AZP 104-54	143	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	144	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	145	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich	-
AZP 104-54	146	Wielkie Drogi	– osada, późne średniowiecze XIII-XIV w.	-
AZP 104-54	147	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, neolit – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze	-
AZP 104-54	148	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, okres nowożytny XVI-XVII w.	-
AZP 104-54	149	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	150	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	151	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, okres nowożytny XVI-XVII w.	-
AZP 104-54	152	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	153	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	154	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	155	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	156	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	157	Wielkie Drogi	– osada, neolit	-
AZP 104-54	158	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	69	Wielkie Drogi	– osada, wczesne średniowiecze – osada, wczesne średniowiecze XI-XIII w.	Rejestr zabytków wpis 824/A z dn. 29.12.1967 r.
AZP 105-54	70	Wielkie Drogi	– osada, neolit	-
AZP 105-54	71	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	72	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-54	73	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIII w.	-

Arkusze AZP	Nr na obszarze AZP	Miejscowość	Klasyfikacja chronologiczno-kulturowa znalezisk	Wpis do rejestru
AZP 105-54	74	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – osada, kultura przeworska, późny okres wpływów rzymskich	-
AZP 105-54	75	Wielkie Drogi	– ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XII-XIII w. – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.	-
AZP 105-55	96	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, kultura przeworska, okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 105-55	97	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	98	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – osada, prahistoria	-
AZP 105-55	99	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	100	Wola Radziszowska	– osada, epoka kamienia – osada, kultura przeworska, późny okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIII-XV w. – ślad osadnictwa, późny okres wpływów rzymskich/późne średniowiecze	-
AZP 105-55	101	Wola Radziszowska	– osada, cykl lendzielsko-polgarski, neolit starszy – ślad osadnictwa, wczesna epoka brązu – osada, kultura łużycka, epoka brązu	-
AZP 105-55	102	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	103	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XV w.	-
AZP 105-55	104	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – osada, kultura przeworska, późny okres wpływów rzymskich	-
AZP 105-55	105	Wola Radziszowska	– osada, neolit	-
AZP 105-55	106	Wola Radziszowska	– osada, epoka kamienia	-
AZP 105-55	107	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	108	Wola Radziszowska	– osada, epoka kamienia	-
AZP 105-55	109	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, kultura przeworska, okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XV w.	-
AZP 105-55	110	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 105-55	111	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, kultura przeworska, okres wpływów rzymskich – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIII-XV w.	-
AZP 106-55	1	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 106-55	2	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, prahistoria – ślad osadnictwa, późne średniowiecze – ślad osadnictwa, nowożytność	-
AZP 106-55	3	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia – ślad osadnictwa, nowożytność	-
AZP 106-55	4	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 106-55	5	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 106-55	6	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 106-55	7	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 106-55	8	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, późne średniowiecze	-
AZP 106-55	9	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 106-55	10	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, prahistoria? – ślad osadnictwa, późne średniowiecze – ślad osadnictwa, nowożytność	-
AZP 106-55	11	Wola Radziszowska	– ślad osadnictwa, neolit – ślad osadnictwa, średniowiecze?	-
AZP 104-54	197	Zelczyna	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-
AZP 104-54	198	Zelczyna	– osada lub pracownia, epoka kamienia	-
AZP 104-54	199	Zelczyna	– osada lub pracownia, cykl wstęgowy, neolit	-
AZP 104-54	200	Zelczyna	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	201	Zelczyna	– ślad osadnictwa, neolit	-
AZP 104-54	202	Zelczyna	– osada lub pracownia, cykl wstęgowy, neolit	-
AZP 104-54	203	Zelczyna	– ślad osadnictwa, epoka kamienia	-

Spis rycin

Ryc. 1 Położenie administracyjne i podział na jednostki administracyjna Gminy Skawina	6
Ryc. 2 Główne powiązania komunikacyjne Gminy Skawina.....	9
Ryc. 3 Skawina na tle obszaru funkcjonalnego (KOM)	23
Ryc. 4 Główne powiązania komunikacyjne	23
Ryc. 5 Powiązania w zakresie środowiska przyrodniczego.....	24
Ryc. 6 Główne powiązania w zakresie infrastruktury technicznej	24
Ryc. 7 wybrane elementy infrastruktury metropolitalnej.....	25
Ryc. 8 Obszary rewitalizacji na terenie Gminy Skawina	39
Ryc. 9 Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina.....	46
Ryc. 10 Struktura przeznaczenia terenu w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Skawina	50
Ryc. 11 Strefy aktywności gospodarczej.....	57
Ryc. 12 Położenie gminy na tle jednostek fizyczno – geograficznych	61
Ryc. 13 Budowa geologiczna Gminy Skawina – główne jednostki strukturalne	62
Ryc. 14 Budowa geologiczna Gminy Skawina.....	64
Ryc. 15 Rzeźba terenu na obszarze Gminy Skawina – spadki terenu.....	65
Ryc. 16 Rzeźba terenu na obszarze Gminy Skawina – wysokości n.p.m.	66
Ryc. 17 Typy gleb na obszarze Gminy Skawina	69
Ryc. 18 Klasy bonitacyjne gleb użytków rolnych na obszarze Gminy Skawina	70
Ryc. 19 Wody powierzchniowe na obszarze Gminy Skawina.....	73
Ryc. 20 Wody podziemne na obszarze Gminy Skawina	75
Ryc. 21 Rzeczywista szata roślinna na obszarze Gminy Skawina	77
Ryc. 22 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona na obszarze Gminy Skawina	90
Ryc. 23 Kompleksy przydatności rolniczej gleb na obszarze Gminy Skawina	92
Ryc. 24 Procentowy udział lasów w powierzchni wybranych gmin w 2020 r.	94
Ryc. 25 OBIEKTY ZABYTKOWE NA OBSZARZE GMINY SKAWINA	102
Ryc. 26 Stanowiska archeologiczne na obszarze Gminy Skawina	103
Ryc. 27 Historyczny Układ Urbanistyczny.....	104
Ryc. 28 Budynki mieszkalne w gminie Skawina oddane do użytkowania w latach 2010 – 2020.....	108
Ryc. 29 Procentowy udział liczby pozwoleń na budowę w ogólnej liczbie wydanych decyzji w poszczególnych miejscowościach Gminy Skawina w latach 2016 – 2020.....	111
Ryc. 30 Zasięg obsługi publicznych placówek oświatowych (szkoły podstawowe)	114
Ryc. 31 Zasięg obsługi publicznych placówek oświatowych (przedszkola)	116
Ryc. 32 Obiekty Sportowe	118
Ryc. 33 Rozmieszczenie wniosków złożonych do studium.....	120
Ryc. 34 Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi	123
Ryc. 35 Tereny osuwiskowe i zagrożone ruchami masowymi na obszarze Gminy Skawina	125
Ryc. 36 Liczba mieszkańców w podziale na sołectwa w latach 2011-2020.....	129
Ryc. 37 Liczba ludności Gminy Skawina w latach 2011-2020.....	130
Ryc. 38 Ludność w Gminie Skawina wg płci w latach 2011-2020.....	130
Ryc. 39 Piramida wieku – stan 31.12.2020 r.	131
Ryc. 40 Udział poszczególnych grup ekonomicznych ludności Gminy Skawina	132
Ryc. 41 Wskaźnik obciążenia demograficznego	133
Ryc. 42 Ruch naturalny ludności w Gminie Skawina w latach 2011-2020	134
Ryc. 43 Saldo migracji wewnętrznej w Gminie Skawina w latach 2011-2020.....	135
Ryc. 44 Saldo migracji w zewnętrznej w Gminie Skawina w latach 2011-2020	135
Ryc. 45 Ruch migracyjny w Gminie Skawina w Latach 2011-2020.....	136

Ryc. 46 Prognozowana zmiana liczby ludności Gminy Skawina w oparciu o model trendu wielomianowego	137
Ryc. 47 Prognozowana zmiana liczby ludności w gminie Skawina – wariant 3.....	138
Ryc. 48 Wykres porównawczy wariantów prognozy demograficznej dla Gminy Skawina do 2050 r.	140
Ryc. 49 Struktura wydatków i dochodów Gminy na przestrzeni lat 2010-2019	143
Ryc. 50 Liczba osób bezrobotnych w latach 2015-2020 w wybranych gminach.....	157
Ryc. 51 Osoby bezrobotne w Gminie Skawina w podziale na kategorię wg płci	158
Ryc. 52 Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Skawina według sekcji PKD w 2020 r.	161
Ryc. 53 Dynamika rejestracji podmiotów gospodarczych na 1000 osób w Gminie Skawina w latach 2015 – 2020	161
Ryc. 54 Udział gruntów wg typów własności w Gminie Skawina w 2019 r.	162
Ryc. 55 Rozmieszczenie typów własności w Gminie Skawina w 2019 r.	163
Ryc. 56 Udział powierzchni lasów wg form własności w Gminie Skawina w 2020 r.	164
Ryc. 56 Ujęcia wody i strefy ochronne.	172
Ryc. 57 Złóża na terenie Gminy Skawina.....	175
Ryc. 58 Obsługa komunikacyjna w Gminie Skawina	178
Ryc. 59 Trasy i Ścieżki Rowerowe	180
Ryc. 60 Sieci Wodociągowe	182
Ryc. 61 Sieci Kanalizacyjne	184
Ryc. 62 Przebieg linii elektroenergetycznych oraz lokalizacja masztów telekomunikacyjnych	186
Ryc. 63 Przebieg gazociągu wysokoprężnego	189
Ryc. 64 Zbiorniki przeciwpowodziowe	196

Spis tabel

Tab. 1 Powierzchnia i liczba ludności w poszczególnych miejscowościach gminy Skawina	7
Tab. 2 Główne kierunki zameldowań i wymeldowań w ruchu wewnętrznym w latach 2002–2018.....	12
Tab. 3 Decyzje ULICP w Gminie Skawina na tle wybranych gmin	51
Tab. 4 Zabudowa na terenie gminy wg inwentaryzacji	53
Tab. 5 użytkowanie terenu wg inwentaryzacji.....	54
Tab. 6 Klasy bonitacyjne gleb użytków rolnych w Gminie Skawina	70
Tab. 7 Struktura użytków gruntowych na terenie Gminy Skawina	71
Tab. 87 Drzewa będące Pomnikami Przyrody rosnące na terenie Gminy Skawina	85
Tab. 8 Gospodarstwa rolne w Gminie Skawina według rodzaju oraz powierzchni zasiewów (Powszechny Spis Rolny 2010)	91
Tab. 9 Powierzchnia zasiewów w gminie Skawina (Powszechny Spis Rolny 2010).....	92
Tab. 10 Pogłowie zwierząt gospodarskich w gminie Skawina (Powszechny Spis Rolny 2010)	93
Tab. 11 Zasoby mieszkaniowe w wybranych gminach w roku 2019	105
Tab. 12 Mieszkania w Gminie Skawina wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań w latach 2016-2020.....	106
Tab. 13 Liczba mieszkań wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne w Gminie Skawina w latach 2016-2020	106
Tab. 14 Budynki mieszkalne oddane do użytkowania w latach 2010-2020	107
Tab. 15 Pozwolenia na budowę na zabudowę mieszkaniową w Gminie Skawina w latach 2016-2020 wg liczby pozytywnych decyzji**	109
Tab. 16 Liczba wnioskowanych budynków wg pozytywnych decyzji Pozwoleń na budowę na zabudowę mieszkaniową w Gminie Skawina w latach 2016-2020.....	110
Tab. 17 Szkoły podstawowe w Gminie Skawina.....	112
Tab. 18 Wnioski złożone do Studium po ogłoszeniu w prasie o przystąpieniu do procedury*	119
Tab. 19 Liczba ludności, powierzchnia oraz gęstość zaludnienia wybranych gmin	128
Tab. 20 Liczba ludności w gminie Skawina wg płci w latach 2011-2020	128
Tab. 21 Liczba mieszkańców w podziale na sołectwa w latach 2011-2020	128

Tab. 22	Udział poszczególnych grup ekonomicznych ludności Gminy Skawina.....	131
Tab. 23	Wskaźnik obciążenia demograficznego	132
Tab. 24	Ruch naturalny ludności w Gminie Skawina w latach 2011 - 2020	133
Tab. 25	Prognozowana liczba ludności w poszczególnych wariantach prognozy w 5-letnich interwałach czasowych.....	139
Tab. 26	Struktura dochodów Gminy Skawina według działów za 2020 rok	140
Tab. 27	Struktura planowanych wydatków Gminy Skawina według działów za 2020 rok	141
Tab. 28	Wykonanie budżetu Gminy Skawina w 2020 roku	142
Tab. 29	Dynamika zmian liczby ludności	145
Tab. 30	Dynamika zmian powierzchni użytkowej mieszkań	146
Tab. 31	Struktura istniejącej powierzchni zabudowy.....	146
Tab. 32	Zapotrzebowanie na nową zabudowę wyrażoną w ilości powierzchni użytkowej zabudowy uwzględniające niepewność procesów inwestycyjnych.....	147
Tab. 33	Przeznaczenie terenów objętych bilansem w obowiązujących planach	148
Tab. 34	Powierzchnia zwartej struktury przestrzenno- funkcjonalnej na której, istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy w podziale na funkcje terenu	149
Tab. 35	Minimalne powierzchnie działki przyjęte w mpzp gminy dla wybranych przeznaczeń	150
Tab. 36	Założenia powierzchni użytkowej dla 1 budynku dla poszczególnych funkcji terenu	150
Tab. 37	chłonność terenów o w pełni wykształconej zwartej strukturze zabudowy mieszkaniowej ...	150
Tab. 38	chłonność terenów o w pełni wykształconej zwartej strukturze zabudowy usługowej.....	151
Tab. 39	chłonność terenów o w pełni wykształconej zwartej strukturze zabudowy produkcyjno - usługowej	152
Tab. 40	Powierzchnia obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę poza terenami zwartej struktury funkcjonalno–przestrzennej, w których istnieje możliwość lokalizowania nowej zabudowy w podziale na funkcje terenu.....	153
Tab. 41	Chłonność, obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę mieszkaniową	153
Tab. 42	Chłonność, obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę usługową.....	154
Tab. 43	Chłonność, obszarów przeznaczonych w mpzp pod zabudowę produkcyjno - usługową	155
Tab. 44	Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w Gminie Skawina	156
Tab. 45	Bezrobotni zarejestrowani w roku 2020 z uwzględnieniem kategorii wiekowej	158
Tab. 46	Podmioty gospodarcze w Gminie Skawina w latach 2015 – 2020	158
Tab. 47	Podmioty gospodarki narodowej według rejestru REGON prowadzące działalność gospodarczą na terenie Gminy Skawina w roku 2020.....	159
Tab. 48	Struktura podmiotów gospodarczych w Gminie Skawina według poszczególnych sekcji PKD w 2020 r.	160
Tab. 49	Struktura własności gruntów w Gminie Skawina	162
Tab. 50	Złoża kopalin na terenie Gminy Skawina.....	174
Tab. 51	Drogi powiatowe	176
Tab. 53	Wyposażenie w sieci wodociągowe w Gminie Skawina	181
Tab. 54	Wyposażenie w sieci kanalizacyjne w Gminie Skawina.....	183
Tab. 55	Gromadzenie nieczystości ciekłych w Gminie Skawina.....	183
Tab. 56	DOSTĘPNOŚĆ SIECI TELEKOMUNIKACYJNYCH W GMINIE SKAWINA.....	187
Tab. 57	Wyposażenie w sieć gazową.....	188
Tab. 58	Charakterystyka zbieranych odpadów w Gminie Skawina	191